

တဗ္ဗာဗိုလ်လှေ့

အမေ့ခဲ့ဆွဲနှင့် ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

၁၁၁၂၁၂၂၂

- ပြန်ရှုရေး**
- အနာဂတ်ကာလစာပေဆက်ဆံရေး (၁၀၄၀)
  - အမှတ် (၁၅၂)၊ ခုတိယထပ်၊ အနာဂတ်ရထာလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
  - နှုန်း - ၀၉-၄၂၁၁၃၁၆၆၉
  - အမှတ် (၂၈) ပထမထပ်၊ ရေကျောင်ဝတ်ကျောင်းလမ်း၊ ပွဲနှုန်းတောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
  - နှုန်း - ၀၉-၉၃၂၂၆၆၂၃၂၊ ၀၉-၄၂၅၇၃၀၅၇၉၈
- ထုတ်ဝေသည့်အကြောင်း**
- ပထမအကြောင်း
  - ထုတ်ဝေသည့်ကာလ**
  - အနုန်ဝါရီလ၊ ၂၀၁၇
  - မျက်နှာပိုးဒီဇိုင်း**
  - နှုန်းသင်
  - ကွန်ပူဗ္ဗာစာစီ**
  - ရိုရီ၊ နှုန်းသင်
  - အပ်ရေး**
  - ၅၀၀
  - တန်ဖိုး**
  - ၂၅၀၀
  - ထုတ်ဝေသူ**
  - ဦးကျော်သူလှိုင် (၀၁၅၀၈)
  - မှန်နှုန်းအထာင် စာပေတိုက်
  - အစိုး(၀၀၂)၊ တိုက် (၄၇၂)၊ ရာစိနာမိုးရာ
  - စိုင်တယောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
  - မျက်နှာပိုးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်**
  - ကိုသန်းဝင်း (၀၀၃၁၃)
  - “ဝင်းပပုံနှိပ်တိုက်”
  - အမှတ်(၁၂၄)၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊
  - ပွဲနှုန်းတောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာအုပ်ကတ်တလောက်အညွှန်း (CIP)

တည်သိသုတေသန

အမှတ်ခုံသနနှင့် ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများ

တည်ကုန် ၁၆၆၊ ၁၂၅၊ ၁၁၃၊ ၁၃၃-၃ × ၂၀-၃ စင်တီ။

မာတိကဗျာ

*နှံ့ နှံ့ *

၁၁၆။ သူ၏အများစုံ

နိုင်ငံတကာမဂ်လာပွဲ	၃
ပြန်လည်ရှင်သန်သူများ	၉
ချောကလီးယားလက်နက်	၂၄
သမုပရနိုင်ပါ တစ်သက်တာ	၃၀
သစ္ားမဏ္ဍား	၃၆
ကယ်လိန့်ညီနှင့် ရာသီဉာဏ်ပြောင်းလဲမှု	၄၈
အလှတိပိုင်ခေါင်တင်	၅၃
အပြန်ခရီး	၅၀
ဆွဲစဉ်မျိုးဆက်ရှာပုံတော်	၅၅
သား၏သက်တော်စောင့်	၅၉
ဘဖတ်ဖော်	၆၃
နံနက်ခင်းမှာတမ်း	၆၆
အမေ့ရဲ့ဆန္ဒ	၇၀
လူဦးရေနှင့် ပြဿနာ	၁၀၅
ဝမာလမ်းမကြီး	၁၀၈
မြစ်ကြီးရောဝတီ	၁၁၉
ကိုယ်ရယ် တော်ဝင်းရယ် ဦးချွဲဖြိတ်ရယ် ကိုစောရယ်	၁၁၁

ဘရေးသူ၏ အမှား

ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသော ဘဘာပြန်ကိုယ်တွေ့ဝှက်များစုံမှာ Reader's Digest ပဂ္ဂင်းမှ ဘဘာပြန်ဆီ ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘဘာပြန်ရန် မူရင်း ဝှက်တိုက် ရွေးချယ်ရာတွင် ဖတ်ရှုရသူ၏ စိတ်ကြည်နှင့် မေ့ကို ဦးစားပေးပါသည်။ ပြန်မှုစရိတ်နှင့် နီးစပ်သော ဇာတ်လမ်းပါသည့် ဝှက်ကိုသာ ရွေးချယ်ဘဘာပြန်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြပါ ဝှက်တိများမှာများသောအားဖြင့် Revenue ရှာန်ယ်တွင် ဖော်ပြပြီး ဝှက်ကို ပြန်လည်ရှိက်နိုင်ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြင် အခြားမဂ္ဂင်းများမှလည်းဖော်ပြပြီးဆောင်းပါးများဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်းပါးများကို ဘဘာပြန်ဆီရာတွင် လူမှုရေးနှင့် ဒေသနှင့်ရာဟုသုတရရှိရေး တို့အတွက် နေရာင်နယ်ရှိခိုက်ပြပ်ဖစ်မဂ္ဂင်း၊ တိုင်းမဂ္ဂင်းအပါအဝင် အခြားသော ရှာန်ယ်စာစောင်တို့မှ ပြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်အဖြို့ သင့်လျှော်မည့်အကြောင်းအရာတို့ကိုသာ ရွေးချယ်ပြန်ဆီပါသည်။

ဤဘဘာပြန်ဝှက်တို့နှင့် ဆောင်းပါးတို့သည် စာရှုသူတို့အတွက် အကျိုးအမြတ် ရနိုင်ပါစော့ ဆုတောင်းမိပါသည်။

လေးစားစွာဖြင့်

တက္ကသိလုကြယ

နိုင်ငံတကဗ္ဗာမဂ္ဂဘဲ့

ပြန်လည်တွေးကြည့်လိုက်သောအခါ ၁၉၂၆ ခုနှစ် ပေလ၏ တစ်ခုသော စင်နောက်တွင်ဖြစ်ပါ သည်။ ရာသီဥတုက ပူးနှေးလျက်ရှုပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ်တွေးလျှိုင်ငံကွင်းစလန်ပြည်နယ်တွင် လူမှုဆက်ဆံရေးအသင်း၏အကြီးအမှားအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှုပါသည်။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးအစီအစဉ်အရ လူမှုဆက်ဆံရေးအစီအစဉ်ဖြင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ လာရောက်လည်ပတ်လေ့လာကြမည်ဖြစ် ဤကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများကို ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ယူလိုက်ပါပေးရန် တာဝန်ကျလာပါသည်။ ခရီးသည်တင် စင်းလုံး ဌားထားပြီး နှစ်ငင်းဖြင့် ကွင်းစလန်ပြည်နယ်ရှိ ဂျလိယာကရီမြို့၊ ယောကျောင်းသို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါဂျလိယာကရီမြို့နယ်ကလေး တွင်ယာယံစခန်းချကြမည်။ ထိုနောက် ဉာဏ်တွေးလျလွင်ပြင်ထဲတွင် ထိုးတည်းကြီးပေါ်ထွက်နေသော နိုညီရောင်“အေယာကျောက်ဆောင်” (Ayers Rock) သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုကြရမည်။ အဆိုပါ အေယာကျောက်ဆောင်ကြီးသည် ဂျလိယာကရီမြို့၊ ယောကျောင်းသို့ သည် ဂျလိယာကရီမြို့၏ အောင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးအုပ်စုတို့ သည် ဂျလိယာကရီမြို့၏ အောင်း

တန္ထသိုလ္လာဗြိ

ကွင်းထဲတွင် စခန်းချရန် စီစဉ်ကြပါသည်။ ဤတွင်တစ်ညာတာ အနားယဉ်ကြော်ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်း တစ်ခုတွင် မင်္ဂလာဇူးခံပွဲတစ်ခုကျင်းပရန်ပြင်ဆင်လျက် သည်ကိုတွေ့ကြရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးအဖွဲ့က ထို့ဖြူ့၏ ဘောလုံးကွင်းသို့ ကားများထို့ ဆိုက်လိုက်သောအခါ စောစောကတွေ့ခဲ့သော မင်္ဂလာဇူးခံပွဲ ကျင်းပရန်ပြင်ဆင်နေ သည့် ဘုရားဝတ်ကျောင်းနေရာမှာ ကျွန်ုပ်တို့စခန်းချပည့် နေရာနှင့် မိတာ ၁၀၀အကွာ တွေ့ရှိနေသည်ကိုတွေ့ပြင်လိုက်ရသည့်အတွက် မင်္ဂလာဇူးခံပွဲအတွက် ပြင်ဆင်ပြီး သလောက်ရှိနေဖြစ်ပြစ်ကြောင်း တွေ့နှုန်ပေါ်သည်။ ကျွန်ုပ်ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ အဖြစ် ကာဝန်ယူ ပို့ဆောင်ရသည့် နိုင်ငံ ၁၂ နိုင်ငံမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ့ဝေါ်တို့သည် အြစ်ကြေးလျှို့ပို့ဆောင်ရေးခံပွဲကို ပြင်ဖူးတွေ့ဖူးကြသည်မဟုတ်ခဲ့သည်။ သူတို့အသီးသီး နိုင်ငံတွင်လည်း ကျောင်းသားအရွယ်များဖြစ်၍ ကောင်းစွာပြင်ဖူးကြမည်မဟုတ်။

ကျွန်ုပ်၏ ဦးနောက်တွင် အစီအစဉ်တစ်ခု ပေါ်လာပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ယနေ့ ညုံနေမင်္ဂလာ ပွဲကျင်းပမည့်ခန်းပကြီးဆီသို့ လျှောက်သွားခဲ့၏။ ထိုခန်းမထဲတွင် ရည်မွန် သော အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးက စားပွဲခင်းတွေ ကျနေသေသပ်မှုရှိပရီ စစ်ဆေးသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကြီးက သတိသား၏ မိခင်ဖြစ်ကြောင်းသိလိုက်ရသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကြီးကို ကျွန်ုပ်က မင်္ဂလာဇူးခံပွဲတွင် နိုင်ငံတကာတွေ့ ဆုံးပျော်ဖြော်ဆုံးအစဉ်ပြုလုပ်ပေးမည့် အကြောင်း ပြောပြရာ သတိသား၏ မိခင်မှာ ကျွန်ုပ်အစီအစဉ်ကို မပုံမဏေဖြင့် လက်ခံ လိုက်ပါသည်။ သို့သော သတိသား သတိသမီးနှင့်မင်္ဂလာဇူးပရီသတ်အတွက် အနောင့် အယုက်မဖြစ်စေဖို့ ကတိတောင်းပြီး သတိပေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် စခန်းသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ အစီအစဉ်ကို ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေး ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများက ဝမ်းပန်းတသာ ထ၍ခုန်ကြပါ သည်။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသား ၃၀ အနက်မှ ၅၀ခန့်က စိတ်အား ထက်သန့်စွာ သူတို့နိုင်ငံအသီးသီး၏ ရှိုးရာဝတ်စုတို့ကို ဝတ်ဆင်ကြသည်။ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ

ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးအစီအစဉ်ဖြင့် သူတို့၏ နိုဝင်ရာဝတ်ခိုက်လေးများကိုပါအခံးအနားတွင် ဝတ်ဆင်ကြရန် ယူလာခဲ့ကြပါသည်။

ပို့လာအညွှန်ခံခန်းပတွင် ပရီသတ်များစုံလင်စွာ ရောက်ရှိလာကြပါဖြီ။ ကျွန်ုပ်သည် နိုင်ငံတကာမှ ပါဝင်ဖျော်ဖြေမည့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ၅၀ကို ဦးဆောင်ကာခန်းမကြီး၏ ဘေးဘက်မျောင်ရိပ်ကို အကာအကွယ်ယူ၍ စင်မြွှင့်ရှိရာသိသိ ဦးဆောင်၏ ဝင်ခဲ့ပါသည်။ ဤကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးတို့သည် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂ နိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုလာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ သူတို့နိုင်ငံတို့မှာ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ၊ ဘရာဒီး၊ ဂျာမန်၊ တောင်အာဖရိက၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ မိလစ်ပိုင်၊ ဒီန်းမတ်၊ ဆွဲဒင်၊ ကနေဒါနှင့် ပလေးရားနိုင်ငံတို့မှုဖြစ်ကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည်အညွှန်ပရီသတ်တွေစုံညီစွာရောက်ရှိနေသော ခန်းမကြီး၏ တံခါးကို ပပွင့်တစ်ပွဲ ဖွင့်၏။ သတိုသား၏ ပိုင်ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့ကို စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှုံးကြောင်း ခေါင်းညီတ်ပြီး အချက်ပေးပါသည်။ ထိုအခါကျော်ကျွန်ုပ်က အညွှန်ခံတံခါးကြီးကို ဖွင့်လိုက်ပြီးနောက် ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေး ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတို့ကိုဝင်စေ ၏။ ဤအစီအစဉ်ကို ကျွန်ုပ်နှင့်သတိုသား၏ ပိုင်တို့သာသိရှိထားသဖြင့် အားလုံးက ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများ ဝင်လာကြသောအပါ ပျော်လင့်မထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် အုံအားသင့်ကုန်ကြ၏။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးတို့သည် ရွှေ့ဆုံးတန်းမှ စားပွဲသုံးခုတွင် ထိုင်နေကြသော အထူးပရီသတ်တို့ကို စိုင်းလိုက်ကြ၏။

ထိုအခါကျော်ကျွန်ုပ်က ပို့လာအညွှန်ခံပွဲသို့ လာရောက်ကြသည့် ပရီသတ်တို့ကို ကြေညာရ၏။ “ဈေးပွဲလာပရီသတ်တို့ခင်ဗျား ယခုကျောင်းသား ကလေးများဟာ နိုင်ငံပေါင်း ၁၂ နိုင်ငံပုံယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးကိုယ်စားလှယ်ကလေးများဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ ဈေးကြေးလျက် ပို့လာအညွှန်ခံပွဲ ကို ကြုံတွေ့လေ့လှုံ့၍ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဤကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများ၏ နှုတ်ဆက်အညွှန်ခံမှုကို လက်ခံကြုံဆိုသောအားဖြင့် တဆိတ်ကျေးဇူးပြုပြီး မတ်တပ်ရပ်ပေးကြပါ”

ပရိသတ်ဘားလုံးက မတ်တပ်ရပ်ရင်း အသိအမှတ်ပြုကြုံဆိုကြပါသည်။ နိုင်ငံပေါင်း၁၂ နိုင်ငံမှ ကလေးတို့သည် သတိသားသတိသမီးတို့ထံသွားကာ သူတို့ဒေသမှ အမှတ်တရပစ္စည်းကလေးများကို လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးကြပါသည်။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများက သတိသားကိုကောင်းခြင်းမပ်လာအဖြစ်အနေးလက်ဆောင်ပေးပြီး၊ ကျောင်းသားကလေးများက သတိသမီး၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယ်၍ အနေးလက်ဆောင်ပေးကြပါသည်။ ထိုပြင်အခြားသော စက်လာပွဲလာပရိသတ်တို့ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျွန်ုတ်ဆက်ကြပါသည်။

နောင်တစ်နာရီခန့်တွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားအုပ်စုအလိုက် သူတို့၏ ရှိုးရာ သီချင်း၊ ရှိုးရာ အကတို့ဖြင့် ဖျော်ဖြေကြ၏။ ကိုရိုးယားကျောင်းသူ ကလေးနှစ်ဦး “အာရိရန်”ဟူသောတေးချင်းကိုဆို၍ ဖျော်ဖြေသလိုအပေါ်ကန်ကျောင်းသူကျောင်းသားကလေးတို့ကလည်း “ဂျက်လေယာဉ်ကြီးပေါ်မှာ”ဟူသောတေးသီချင်းကို သီဆိုကြလေသည်။

* တစ်နာရီခန့်နိုင်ငံအသီးသီး၏ ရှိုးရာအလိုက် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများက ဖျော်ဖြေပြီးနောက် နှစ်ယောက်တစ်တွဲစနစ်တကျ မပ်လာခန်းမပှု ပြန်လည်တွက်ခွာသွားကြပါသည်။ သူတို့ကလေးတွေ ထွက်ခွာသွားသောအခါ ဂုဏ်ပြု လက်ချုပ်ထွားသံများ ဝေစည်စွာ ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။ ကလေးများက ဤမပ်လာပွဲအတွေ့အကြုံကို သူတို့တစ်သက်တာတွင် ပေါ်နိုင်မည်ဟုတ်ကြောင်း ကွွန်ုပ်ကိုပြောပြုပါသည်။

နောက်တစ်နေ့နောက်စာ စားပြီးချိန်တွင်ကွွန်ုပ် ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတကာ ကျောင်းသား လူငယ်များ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရောကားတွေပေါ်ပြန်တက် ကြကာ ဂျူလီ ယာကရီပြို့ကလေးကို လုညွှာပတ်ကြည့်ရှုကြပါသည်။ ထိုနောက် ပြို့ကလေးမှုမထွက်ခွာပါ ဖော်တော်ကားတို့ကို သီဖြည့်သောအခါ စာတ်သီဆိုင်ရှင်က “ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ကြီးလား မနေ့ ညာနောပ်လာပွဲမှာရှုတ်ရှုတ်သံဖြစ်အောင်လုပ်ကြ တာ”ဟု ဖေးမြန်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကလေးတို့ကတော့ သူတို့ဖျော်ဖြေပါဝင်ခဲ့ရသည်ကို ကျေနှပ် လျှတ်ရီကြ

တဗ္ဗာသိလျကြော်

ပါသည်။

ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်လွှဲပြုရသဖြင့် သတိသားနှင့်သတိသမီးတို့၏ အမည် ကို ပမေးဖြစ်ခဲ့ပါ။ နောက်မှ ခုံဝါယံကြည့်သော်လည်း သတိသားသတိသမီးတို့၏ အမည် ကိုပြောပြနိုင်သူမတွေ့ ရမတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤဖြစ်ရပ်ကလေးကိုကျွန်ုပ်က ဤဒေသ ထုတ် “ဘက်ဘားနား” သတင်းစာတွင် ဆောင်းပါးရေးသားပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

ဤဖြစ်ရပ်သည် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည် အစဖော်ခွင့်ကြုံလာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ် နှင့်ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးသည် (Ruth)တို့သည် ကွင်းစလန်ပြည်နယ်သို့ ခရီးစွာကိုခဲ့ကြပါ သည်။ ထိုအရပ်သို့ရောက်သောအခါ လွန်ခဲ့သော ၂၆ နှစ်တာ ကျွန်ုပ်နိုင်ငံတကာ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးကျောင်းသူ ကျောင်းသားများနှင့်ရောက်ခဲ့သော ဂျုလီယာကရီဖြူ၊ ကလေးဆီသို့ ရောက်ရှုခဲ့ပါသည်။ ဤဒေသထုတ် သတင်းစာနှင့်ဆက်သွယ်ကာ ကျွန်ုပ် က ကျွန်ုပ်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည် မင်္ဂလာပွဲအကြောင်းဆောင်းပါးရေးခဲ့သည့်အကြောင်း ပြောပြုပါသည်။

“အဲဒီတုန်းက သတိသမီးဟာ အဲဒီသတင်းစာတိုက်မှာ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။ သူတို့ကလည်း သူတို့မင်္ဂလာဆောင်အကြောင်း သတင်းဆောင်းပါးရေးခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးရှင်ကို တွေ့ချင်နေကြပါတယ်။ မနက်ဖြန့်နက်ဆီရင်သူအလုပ်ဆင်းပါလိမ့်မယ်”ဟု ပြောပြုကြသည်။

နောက်နေ့နက်တွင် သူတို့ဇနီးမောင်နှင့်နှင့်ဆုံးပါသည်။ ယခင်က ပမေးလိုက်ရ၍ ပသိလိုက်ရသော သတိသမီးနှင့်သတိသားတို့၏ နာမည်တို့မှာ ကေသီနှင့်ဂေါ်ဒွန်ဆီသတို့ ဖြစ်ကြလေသည်။ ကေသီနှင့်ဂေါ်ဒွန်တို့ကလည်း သူတို့မင်္ဂလာဆောင်တွင် ယခုကဲသို့ နိုင်ငံ ၁၂ နိုင်ငံမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူတို့ပါဝင် ဖျော်ဖြော်အတွက် တစ်သက် ပမေးနိုင်ပါ ကြောင်းဖြင့် ပြောပြုပါသည်။ အမှတ်မထင်ဘဲ ရလိုက်သော အကျိုးအမြတ် တစ်ခုပါ။

Bill Furrest ၏ "The Wedding Crash" တို့ ဖြစ်ဆိုပါသည်။

ပြန်လည်ရှင်သနထောက်ဖြေသူများ

နှလုံးဘားနည်းသော ဝေဆာရှင်များနှင့် ဦးနောက်အတွင်း အပါးဘားပိုးဝင်၍ ဖျက်ဆီးခြင်းခံရသူတို့သည် များသောအားဖြင့် အဆိုပါဝေဆာများကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုကို ကြောရတတ်လေ့ရှိပေသည်။ သို့သော်အောက်ဖော်ပြပါ ရှိုးတို့မှာ အုံစရာ ကောင်းလောက်အောင် အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ကြလေသည်။

ဝေါ်နစ်ခန့်အသက်ရှုံးရပ်သွားသူ

အသက်ငွေအရွယ် ရူဘိကက်သရင်း သားဖွားမိုးယပ်ကု ဆေးရုရှိ မွေးဖွားခန်း တွင် သမီးကလေးကို ချောမောစွာ မွေးဖွားခဲ့၏။ ဤသမီးကလေးကို မွေးဖွားချိန်မှာ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသမီးကလေးကို မွေးဖွားပြီး၍ ပုံးပေါင် ရူဘိကက်သရင်းသည် သတိလှတ် မေ့မျောကာ လကျသွားခဲ့ လေသည်။ ယခုသမီးကလေးကို မမွေးဖွားမိကပင် ရူဘိကက်သရင်းသည် ကလေးနှစ်ယောက်ကို မွေးဖွားပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ ယခု၌ သမီးကလေးကို မွေးဖွားပြီး နောက်မှ နှလုံးသွားရပ်၍ မူးဝေလကျသွား ခြင်းဖြစ် ပေသည်။

ဒေါက်တာဂျော်ခန်နာဝါသသည်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဖလော်ရီဒါ

တက္ကသိလ်လွှဲ၍

ပြည်နယ်၊ ကိုကာရာတန် ဒေသရှိသေးရုံးမှ မေ့ဆေးသမားတော်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာဝန်ကြီးက ရွှေဘိကက်သရင်းကို အသက်ရှုံးသည့် အသက်ကိုရိယာအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းပေးလိုက်၏။ စက်ကအသက်ရှုံးလုပ်ပေးနေ၏။ ဆရာဝန်ကြီး ဂျော်ဒန်နှီးဂါး ကသက်တတွေဖော်ပြထားသည့် ခလုတ်ကိုနှိပ်လိုက်သောအခါ အခြား ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများပါ အလျင်အမြန် ရောက်ရှိလာကြ၏။ သူတို့က နှလုံး အားပေးစက်ကိုဖွင့်၍ ရွှေဘိကက်သရင်း ပုံမှန်အသက်ရှုံးစေအောင်ပြုလုပ်ပေးကြ၏။ ဒေါက်တာ ဂျော်ဒန်နှီးဂါး က ဗနာရီကျော်ကျော် ကြာအောင် သေမလား ရှင်မလား ပသိနှင့်တဲ့ အခြေအနေ ရှိနေပါတယ် ဟူပြောပြလေသည်။ ရွှေဘိကက်သရင်း၏။ နှလုံးသည်ပုံမှန်ခုနှစ်နေသော် လည်း အားနည်းသဖြင့် သွေးကိုလိုအပ်ရာသို့ တွေ့ပို့နိုင်စွားပါ၍ ဖြေဖြတ်နေ၏။ ခန္ဓာကိုယ် တစ်လျှောက် သွေးမလျှောက်နိုင်သဖြင့် သွေးတိုးစပ်း၍ ပရရှိနိုင်လောက်အောင် အားနည်း နေ၏။

ဆရာဝန်တို့က နှလုံးခုနှစ်နှီးပြန်စေသည့် စက်ကိုရိယာဖြင့်တပ်ဆင်ကာမပြတ်ဖိုးအား ပေးနေရ၏။ စက်၏အကူအညီဖြင့် ၄၂ ပိန်စွာ နှလုံးခုနှစ်နှီးပုံမှန်ရေး စက် ကို ဖောင်းပေးနေ၏။

ဗနာရီခန့်ကြာပြီးနောက် အခြေအနေ မှာ ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်မလာသဖြင့် ရွှေဘိကက် သလင်း အသက်ပြန်လည်ရှင်သန်ရေးမှာ မျှော်လင့်ချက် ကုန်ဆုံးတော့မည် အနေ အထားသို့ရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။ ဆရာဝန်များက ရွှေဘိကက်သရင်း၏ မျှော်လင့်ချက်ကုန်ဆုံးသည့် အနေအထား

သို့ရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။ ဆရာဝန်များကရူဘီကက်သရင်း၏ ပိဿ္ပုဂ္ဂတိတိ အခန်းတွင်းသို့ ခေါ်ယူကာ သူအတွက် နောက်ဆုံးနှစ်ဆက်ခြင်းပြုရန်အတွက် ပြု ပေသည်။ ပိဿ္ပုဂ္ဂတိကလည်း ရူဘီကက်သရင်း၏ ဖျော်လင့်ချက် ကုန်ဆုံးသည့် အဖြစ်ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ သိမြင်သွားကြ၏။ ထိုပိဿ္ပုဂ္ဂတိကို အပြင်ဘက်စောင့်အန်း သို့ ပိဿ္ပုဂ္ဂတ်တွေအပြင် သူနာပြုတွေပါ ဒူးထောက်ကာ ရူဘီကက်သရင်းအတွက် ကောင်းရာသုဂ္ဂတိသို့ လားရေးအတွက် ဆုတောင်းကြ၏။

ဆရာဝန်တို့ကလည်း ရူဘီကက်သရင်း၏ ရင်ဘတ်ကို ပိခြင်းဖွံ့ဖြင်းဖြင့် အသက်ရှုပါ စေရန် ကြိုးပမ်းမှုကိုလည်း လက်လျှော့ကာ ရပ်ဆိုင်းလိုက်တော့၏။ သူတို့က ရူဘီ ကက်သရင်း နောက်ဆုံးအသက်ထွက်မည့် အချိန်ကိုသာ မှတ်ယူရန်စောင့်ဆိုင်းနေကြ၏။

နှလုံးသို့လေရှုသွေး ထုတ်မှုကိုပြုလုပ်ပေးသည့် စက်ခလုတ်ကို ပိတ်လိုက်ရန် စတုန်း ပိုင်းအလိုမှာ သူနာပြုဆရာမက အသက်ရှုစောင်ကိုမပိတ်နဲ့ဟု လှမ်း၍ အော်လိုက်ပါသည်။ ဆေးပါးရောအသက်ရှု ကိရိယာမပါတော့ဘဲ ရူဘီကက်သလင်း၏ နှလုံးသည် သူဘာသာ သုစတင်၍ ခုန်လာပြီဖြစ်သည်။ အချိန်၂နာရီ အတွင်းသူ့နှလုံးက ရပ်နေရာမှ စတင်၍ ခုန်လာပြီဖြစ်သည်။ ယုံကြည်ရခက် လောက်အောင် အုံသွေစရာ အကောင်းဆုံးသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါပေ၏။

ရူဘီကက်သရင်းဖြစ်ရပ်အပေါ် ဆရာဝန်များကသုံးသပ်ကြရာတွင် ကလေးမွေးဖွား စဉ် သန္တေသာမှုအရည်တို့သည် သားအိမ်အတွင်းသို့ စိမ့်ဝင်ခဲ့၏။ သားအိမ်မှတစ်ဆင့် ရူဘီကက်သရင်း၏ သွေးလှည့်ပတ်သည့်စနစ်အတွင်းသို့ ရောက်သွား၏။ သွေးလှည့်ပတ် မှုစနစ်က သယ်ဆောင်မှုကြောင့် နှလုံးဆီသို့အဆိုပါသန္တေသာမှုစစ်ထုတ်ရောတိရောက်ရှိ သွား၏။ ဤအခါတွင် နှလုံးတွင် လေစိပေါင်းဖြစ်ကာပိတ်ဆို့သောကြောင့် သွေး လှည့်ပတ်မှုစနစ်ရပ်ဆိုင်းသွား၏။ ဒေါက်တာဂျော်ဒန်နှဂါးက ဤဖြစ်စဉ်မျိုးသည် ထွန်စွာဖြစ်တောင့်ဖြစ်ပဲ ဖြစ်ရပ်ပျိုးကိုဆေးပညာလောကတွင် ကြုံဖွားသူရွားပါကြောင်း ဤသို့ဖြစ်ပြီဆိုလျှင် လူနာသည် အသက်ဆက်လက်ရှင်သနိုင်ရန် အခွင့်အလှယ် ထွန်စွာ

တဇ္ဇာသိုလုကြော

နည်း၏။ ရှင်လျှင်လည်း ဦးနောက် ချို့ယွင်းသော ရောဂါရတတ်၏။ သန္တသားမှ စစ်ထုတ်ရည်၏ အကြောင်းအကျိန်များ မည်သို့မည်ပုံ ပျက်ပြောသွားသည်ကို အဖြော ပရ။ သူအလိုအလျောက် ကျေပျက်ချုပ်ပြီးသွားပြီဟုသာ ယူဆတားပါသည်။

ရူဘိကက်သရင်းသည် သေမင်းခံတွင်းမှ ရှင်သန်ထမြာက်လာချုံသာမက မူလ အတိုင်းပင်ကျိန်းမာလျက် ပကတိလူကောင်းအတိုင်း ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ရူဘိ ကက်သရင်း ကိုယ်တိုင်ပင် သူမည်ကဲ့သို့မှုမသာကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ဒါဟာ တန်းစီးတော်ရှင် ရဲ့ စောင်မကြည့်ရှုမှုများပေးလို့တောင် ထင်မိတယ်၊ ကျူပ်ဟာ ဘာသာတရားကို အလွန် အမင်းလိုက်စားသူတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်အခု ရူဘိကက်သရင်းရဲ့ ကိစ္စမှာ ကျူပ်ကအဲဒီလိုပဲ တွေ့ထင်လိုက်မိတယ်။ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့လည်းပြောလို့၊ မရနိုင်ပါဘူးဟု ဒေါက်တာရော်ဒန်နှင့်ဗဲ ရှင်းပြပေးပါသည်။

နောက်ဆုံးနံနက်ခင်းတွင် ရူဘိကက်သရင်းတွင် တပ်ဆင်ပေးထားသော အသက်ရှု၍ ကိရိယာကို ဖြေတဲ့ကိုပြီ ဖြစ်သည်။ ရူဘိကက်သရင်းသည် စိတ်ချုပုသည်အထိ ငရက် တာမျှ သေးခုံတွင်နေပြီးနောက် သေးခုံမှုဆင်းသွား၏။ သူ၏ မွေးကင်းစ ကလေးကိုချိပွဲ၊ ကာ ဘာမှုမဖြစ်ခဲ့သကဲ့သို့၊ ဆင်းသွားလေသည်။ နှလုံးခုန်စက်၏ အချိန်ကြောမြင့်စွာ မိအားပေးမှုကြောင့်သူ၏နံနှုံးအချို့ကျိုးခဲ့သည်ကိုပင်ရူဘိကက်သရင်းသည်မသိသယောင် ဖြင့် သေးခုံမှု လူကောင်းပကတိအတိုင်း ဆင်းသွားနိုင်ခဲ့၏။

ယခုအဆိုပါ ရူဘိကက်သရင်းကကျွန်းမစိတ်ထဲမှာ ကျွန်းမဘာမှုမဖြစ်ခဲ့သလိုပါပဲ။ ခုအတိုင်းဆုံးရင် ကျွန်းမကိုဘုရား မ.တယ်လို့ပဲ ပြောရတော့မယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးလူးတော်ကြောင့် ကျွန်းမအသက်ရှင်ခွင့်ရပါပြီဟု ပြောလေသည်။

ဂီရိရောဂါကိုစီပြန်ကသောနဲ့

၂၁၂၃၆၌ ဉာဏ်လ ၁၇၈၇နောကအသက် ၂၃၄၆၌အရွယ် မိုက်ကယ်ကရိုးဆိုသူ လွှားယ်တစ်ဦးသည် ရှုတ်ခြည်းလှုံးရှားမှုရပ်ဆိုင်းသွား၏။ သူ၏ပွင့်လျက်ရှိသော ပျက်လုံး အစုံကလည်း ကောင်းကင်ကို မျှော်ကြည့်လျက်ဖြင့် ကုတင်ပေါ်တွင် သတိမေ့မေ့

လျက်ရှိနေ၏။

ထိုနောက် မိုက်ကယ်ကရှိုးကကုန်းရှန်းပြီးထဲရန် ကြိုးပပ်း၏။ သို့သော် ပိုန်း
အနည်းငယ်အကြာတွင် ပြန်လည်လကျပြီး မျက်ဖျူးလန်နေပြန်၏။ ထိုအခါ ပိုဝင်ဖြစ်သူ
က စိုးရိပ်တကြိုးဖြင့် နီးစပ်ရာဆေးခန်းသို့ အမြန်သယ်ယူသွားရတော်၏။ ကြုံအရေးပေါ်
လူနာအခန်းရောက်မှ မိုက်ကယ်ကရှိုး၏ ရောဂါသည်လူကို အသက်အန္တရာယ်ပေးနိုင်
သည့် အနေအထားတွင်ရှိနိုင်ကြောင်းသိရ၏။ သူ၏ခုနှစ်လုံးက သွေးကို တွန်းထုတ်ပေးနိုင်
သော ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဂျေရာခိုင်နှုန်းမျှသာရှိပေတော်၏။ ထိုတ်လန့်စရာ ကောင်းလောက်
အောင် သွေးတွန်းထုတ်ပေးနိုင်မှု နိုဗုကျေနေပြီဖြစ်၏။ မိုက်ကယ်ကရှိုး ခံစားနေရသော
ရောဂါကိုဆေးရှုံးက မကယ်တင်နိုင်။ ထိုနောက် နီးဘားစကားပြည်နယ် အိမာဟာအရပ်
ရှိ ဆေးချုပ်သို့ ရွှေပြောင်းပို့ဆောင် ပေးလိုက်ရသည်။ နောက်တစ်နာရီအတွင်း သူ၏လုံးမှ
သွေးတွန်းထုတ်နိုင်မှု မှာ ၁၀ရာခိုင်နှုန်း အထိကျေဆင်းသွားပြီး ဖြစ်သည်။ ပိုင်းရပ်ပို့

ကြောင့် နှုန်းအားနည်းမှုသည် လုပ်မြန်
စွာ လျော့ကျေနေပြီဖြစ်သည်။ ထိုထက်
ပိုးဆိုးလာလျှင်မှုလနှုန်းနေရာတွင်အခြား
နှုန်းဖြင့် အစားထိုးကုသနိုင်မှ အသက်ရှင်
ပည့် အနေအထားသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်
သည်။ မိုက်ကယ်ကရှိုး၏ ဆွေမျိုးတို့က
သူ၏ခုတင်ဘေးတွင် စိုးရိပ်တကြိုးဖြင့်
ကြည့်ရှုနေကြုံ့ကိုတွင် လူနာအနည်းငယ်
လူပ်ရှားချိန်တွင် နှုန်းအစားထိုးကုသမှုကို
ခံပူဇ္ဈားပြုပြု လက်မှတ်ရေးထိုး ခိုင်း၏။
သူ၏လုံးပြန်လည် ကောင်းရန်ရေးမှာ
ရာခိုင်နှုန်း ၃၀ မျှသာ ရှိတော်ကြောင်း

တဗ္ဗာသိုလျကြု

ဆရာဝန်များကရော သူမှိဘဆွဲမျိုးတိုကပါ သဘောပေါက်သွားကြ၏။ သို့သော် မိုက်ကယ်ကရှိုးကိုယ်တိုင်က သိသာအောင် တုန်လူပ်ခြင်းမရှိ “ကျွန်တော်က အိုင်းရိုင်မျိုးနှစ်ယဲကပါ။”ကျွန်တော် ကုသိုလ်က အကြောင်းတရားကိုယုပါတယ်။ ကျွန်တော်ကို အန္တရာယ်ကဖယ်ပေးပါလိမ့်မည်။ ဒါကြောင့်အထူးတုန်လူပ်စရာမလိုပါဘူး”ဟုပြော၏။

သို့သော် သူကိုကုသနေသည့် ဆရာဝန်တိုက ကာယကံရှင်လို စိတ်အော်အေး မထား နိုင်၊ သူကို ကုသပေးနေသည့် နှလုံးအထူးကုသရာဝန် ဒေါက်တာယူဂျင်နီးယားရစ်ချုလင် က သူရဲ့နှလုံးအားနည်းမှုဘာ အတော်အခြေအနေဆိုးနေပါတယ် အသက်ရှင်နိုင်ခွင့် အတော်နည်းပါးနေပါတယ်ဟု စီးရိမ်တြဲးပြောပြု၏။ ခန္ဓာကိုယ်အပြင်မှုနေ၍ ကိုယ် တွင်းရှိ နှလုံးနှင့်အဆုတ်ကိုသွေးပို့ပေးသောစက်၏ အကူအညီကိုရယူတော့၏။ သူ၏နှလုံးက သွေးတွန်းပို့မှုကို မလုပ်နိုင်တော့သဖြင့်စက်၏ အကူအညီဖြင့်သာ နှလုံးနှင့် အဆုတ်သွေးဖလှယ်မှုကို ပြုလုပ်ပေးရတော့၏။ ဤနည်းမှာ ယာယီအနေပေါ် အမြေ အနေအရလုပ်ဆောင်ရခြင်း ဖြစ်ပြီးလူနာ၏ နှလုံးမှာ အချိန်နှင့်အမျှ အားနည်း ဆုတ်ယုတ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုအခါတွင် အများသွေးဝင်လာ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ကို အအေးဓာတ် ပို့ပေးပြီးသော်လည်း ခန္ဓာကိုယ်တွင် အောက်ဆိုရင် ပါဝင်မှုနှစ်းမှာ တစ်စထက်တစ်စလေ့ကျလာပြီ ဖြစ်သည်။ ဤအမြေအနေသည် ရှင်သန္တနှင့် သေဆုံး မှတို့ အပြိုင်လွန်ဆွဲနေသည့် အနေအထားမျိုးသို့ ရောက်နေပြီ။

နှလုံးအတားထိုးကုသဖို့ အဆောတလျှင် လိုအပ်နေပြီဖြစ်သည်။ မိုက်ကယ်ကရှိုး ရောဂါအမြေအနေမှာ တစ်စထက်တစ်စ ဆိုးရွားလာသည်မှာ ဘုရက်ပင် ရှိပြီဖြစ်သည်။ အတားထိုးကုသရမည့် နှလုံးကို စောင့်ဆိုင်းရာဖွေလျက်ရှိ၏။ မိုက်ကယ်၏ နှလုံး ပြောပ်သွား၏။ တစ်ပြောပ်စဉ်က တစ်နေ့တာမျှကြောညာင်းခဲ့၏။ နှလုံးက အလုပ် မလုပ် တော့သည် အချိန်အတွင်း နှလုံးခုန်စက်က အသက်မသေခုံ လူပ်ရွားပေးနေရ၏။ ဆရာဝန်တို့ကလည်း နှလုံးခုန်စက်က သွေးပို့လွှတ်မှုမလွန်စေရေးနှင့်သွေးကြော ပိတ်

သို့မှပဖြစ်စေရေးအတွက် မပြတ်ဂရုစိုက်နေရ၏။

ထိန္ဒစ် စက်တင်ဘာလ ရုရက်နှုန်းနက် နောရီ ပါနစ် ဂဝတွင် တယ်လီဖုန်းဖြင့် အကြောင်းကြားချက်ရပါ၏။ လူတိုင်းကတော့ ယနေ့ညပိုင်းတွင် အသာထိုးမှုည် နှလုံး ရတော့မည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ရှိကြချိန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နောက်ထပ်နာရီ အနည်းငယ် အကြောတွင် စိတ်ချောက်ချားဖွယ် တွေ့ရှိရ၏။ ပိုက်ကယ်ကရှိး၏သွေးတွင် ကူးစက် ရောဂါး၊ တွေ့ရှိသဖြင့် နှလုံးအစားထိုးကုသမည်ဆိုလျှင် လွန်စွာအန္တရာယ်ပြီးပည့် အကြောင်းဖြစ်၏။ ပိုက်ကယ်ကရှိး၏ မိဘသွေ့မျိုးများ စိတ်ဓာတ်ကျေနောင်း ဒေါက်တာ ရှစ်ချေလင်းသည်တစ်စုံတစ်ရာတစ်မူ ထူးခြားချက်ကို သတိပုံပါ၏။ ပိုက်ကယ်ကရှိး၏ သွေးခုန်းနှုန်းမှာ နှလုံးနှင့်အဆုတ်သွေးအပြန်အလှန် စက်ကြောင့်တည်ပြီးနေရာမှ သွေးတိုးနှုန်းတို့ပြင့်လာသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ဒေါက်တာရှစ်ချေလင်းက သူ့လက်အောက် ဆရာဝန်တို့ကို ပိုက်ကယ်ကရှိး၏ နှလုံးကိုစစ်ဆေးခိုင်းရာ နှလုံး၏လက်ပဲဘက်ပိုင်း သည် ပုံမှန်နီးပါးလှုပ်ရှားနိုင်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ပယုံကြည်နိုင်စွာပင် ဒေါက်တာ ရှစ်ချေလင်း အခြားတစ်ဘက်ကိုပင်စစ်ဆေးရာ ရလဒ်မှာ အတူတူပင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

နောက်ထပ်ငါးရက်တာမျှ ဆက်လက်၍ စိုးသပ်စေသောအခါ ပိုက်ကယ်ကရှိး၏ နှလုံးသည် စက်ကိုရိယာမပါဘဲ လူပုံရှားပြီး သွေးပုံမှန် ပေးပို့နိုင်လောက်အောင် နှလုံးခုန်းနှုန်းပုံမှန် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပေါ်သည်။ ယခုအခါတွင် ပိုက်ကယ်ကရှိးကို နှလုံးအစားထိုးကုသရန်မလိုတော့ပါ။ သူ၏နှလုံးက သူအလိုအလျောက် သူ့ရောဂါကို သူပြန်ကုသလို ဖြစ်နေပါပြီ။ နှလုံးတွင်ကပ်ရောက်နေသော ပိုင်းရပ်ကို သူ့နည်းနှင့်နိုင်နှင့်ပြီး သွားပြီဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးဆရာဝန်ဖြစ်သည့် ဒေါက်တာယဉ်ဂျင်နီးယားရှစ်ချေလင်းက လူနာဟာ အရာရာကို ကျော်လွန်နိုင်စွမ်းရသွားပါပြီ ဟုပြော၏။ နှလုံးက သူအလိုလို သူ့ရောဂါကိုသူ ပြန်ကုလိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။

ပိုက်ကယ်ကရှိးခံစားရသော ဝေဒနာမျိုးသည် လူနာကိုသေစေနိုင်၏။ ကုထုံးမှာ

တဇ္ဇာသိလဲလွှဲယ်

နှလုံးအစားထိုး ကုသခြင်းဖြင့် ကယ်တင်နိုင်၏ သိမဟုတ် အသက်ရှင်သည်ဆိုစေပေါ်
နှလုံး၏တစ်ရျားများကြေပျက်မှုကို အစဉ်ခံနေရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့အဖို့ရာတွင်
မိုက်ကယ်ကရီးသည် ဆေးကျောင်း တတိယနှစ်တွင် ဆက်လက်သင်ကြားနေပါ့ဖြစ်သည်။
သူ နှလုံးကလည်းပကတိအတိုင်း ပုံပုန်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပေသည်။
ဒါဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ ဒုတိယအသက်ပါပဲဟု မိုက်ကယ်ကရီးက ပြောပြု၏။

ဤဖြစ်ရပ်မှာ ၁၂နှစ်သမီးကာလီဟာဒစ် မည်သိမည်ပုံဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို ၂၀၁၃
ခုနှစ်၊ ၄၅လိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် သူမို့ဘက် ပြန်လည်ပြောပြုချက် ဖြစ်ပေသည်။
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အာကင်ဆက်ပြည်နယ် ဘင်တန်ရှိ ရေပနီးဥယျာဉ်
တွင်ကာလီဟာဒစ်နှင့် သူသူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့သည် ဆေ့ကစားလျက်ရှိကြ၏။
နောက်နေ့တွင် ကာလီဟာဒစ်သည် မခံရပိုင်အောင် မူးဝေခြင်း ဦးစီစီဖြစ်ခြင်းကိုခဲ့စား
ရလေသည်။ ထိုအခါ ဆရာဝန်က မိဘတို့အား ကာလီဟာဒစ်တွင် ရေကြောင့်ဖြစ်သော
ကူးစက်ရောဂါကို ခံစားနေရကြောင်း၊ ဦးနောက်ကို လိုက်စားသော အမီးဘားပိုးသည်
ကာလီဟာဒစ်၏ နှာခေါင်းပုံတစ်ဆင့်ဝင်ရောက်ခဲ့ကြောင်းအမီးဘားပိုးသည် အနုံခံ
အာရုံကြောမှတစ်ဆင့်သူမ၏ဦးနောက်တွင်းသို့ ရောက်သွားခဲ့ပြီး ဦးနောက်လိုက်စား
ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရှိကြတော့၏။ ဆရာဝန်များက ဤရောဂါသည် ၉၉ ရာခိုင်နှုန်း
အသက်ကိုအန္တရာယ်ပြနိုင်ကြောင်းကြုံရောဂါဖြစ်ပွားသည်အထဲတွင် မြောက်အမေရိက
တိုက်တွင် နှစ်ဦးသာလျှင် အသက်ရှင်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဆရာဝန်တို့ကရှင်းပြု၏။ ထိုကြောင့်
ဆရာဝန်တို့က ကာလီဟာဒစ်၏ မိဘတို့ကိုကာလီသည် ငါ နာရီအတွင်း အသက်
ဆုံးရှုံးနိုင်ကြောင်းဖြင့်ပြောပြုလေသည်။ ကူးစက်ရောဂါအထူးကုသမားတော် ဒေါက်တာ
မတ်လင်နင်ကအထက်ပါအတိုင်းမှတ်ချက်ပြုထားလေသည်။

အာကင်ဆက်ပြည်နယ်ရှိ ကလေးရောဂါကု ဆရာဝန်တို့က ကာလီဟာဒစ်ရောဂါကို
လုပ်စေလာပုံးစိုးဝေဆေးများ၊ ပို့ကြောင့်ဖြစ်သောရောဂါပျောက်ကင်းဆေးဝါးများဖြင့်

ဂိုင်းဝန်းပြစ်ကုသကြည့်ကြ၏။ ထိုပြင် ဂျာမနီနိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ်ပြီး ဆေးဝါးများဖြင့် ဂိုင်းဝန်းပြစ်ကုသကြည့်ကြ၏။ ထိုပြင် ဂျာမနီနိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ်ပြီး ဆေးဝါးစိစစ်အေး အဖွဲ့က အတည်ပြုရသေးသောဆေးကို အသုံးပြုပြီးရောဂါကို ထိန်းချုပ်ပေးရ၏။ ထိုပြင် ကာလီဟာဒစ်၏ ခန္ဓာကိုယ်အပူချိန်ကိုလည်း ၃၃ ဒီဂရိစင်တိုင်ရိတ်သို့ လျှော့ချုပ်။ ထိုနောက် ကာလီဟာဒစ်ကို ဆေးပညာနည်းဖြင့် သတိမေ့အိပ်ပျော်နေအောင်ပြုလုပ်ပေးထားရ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရသည့်မှာ ကာလီဟာဒစ်၏ ဦးနောက် ရောင်ရုံးမလာ စေရေးအတွက် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပြင်လည်း လူနာကိုအသက်ရှုကိရိယာတပ်ဆင်ပေးထားရလေသည်။ လူနာ၏ကျောက်ကပ်က ကောင်းကောင်းအလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ သဖြင့် ပုံမှန်လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စက်ကိရိယာတပ်ဆင်ပေးထားရလေသည်။ ရက်သတ္တန္တစ်ပတ်ကြာမျှ ကာလီဟာဒစ်ကို ကုသသည့်ဆရာဝန်အဖွဲ့က နှုန်ပြတ် လူနာအသက်ရှင်ရေးအတွက် တပ်ဆင်ထားသောစက်ကိရိယာတို့မှ ပြက်တို့ကို ပြပ်ကြည့်ရှုနေရလေ၏။ သွေးပေါင်ချိန်ကျဆင်း မသွားအောင်နှင့် သွေးပေါင်ချိန်တက်မသွားဘဲ မူမှန်အတိုင်းကွင်ကဲပေးသည့် ကိရိယာတို့ကိုမပြတ် စောင့်ကြည့်နေရ၏။ သွေးတို့နှင့်တက်လာလွှင် လူနာ၏ဦးနောက်ရောင်ရုံးလာမည်ကိုကွင်ကဲပေး နေရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဒေါက်တာလင်နှစ်က “ကျုပ်တို့ဟာ တစ်နာရီ ကောင်းလိုက်၊ တစ်နာရီဆိုးချား လာလိုက်အခြေ အနေကို နာရီနဲ့အမှုကြည့်နေရပါတယ”ဟုပြောပြ၏။ ဖြည့်ဖြည်းချင်းကာလီဟာဒစ်ဦးနောက်ရောင်မှူးပုံမှန်ဖြစ်သွားသည်။ ဆရာဝန်က လူနာ၏ လှုပ်ရှားမှ ကိုလျှော့ကျပေး ခန္ဓာကိုယ်အပူချိန်ကို တိုးမြှင့်ပေးလေသည်။ ဤကလေးမလေးကို ဆေးပညာဖြင့် သတိမေ့အိပ်စက်ခိုင်းထားရာမှ မူလမိန်းကလေး၏ အနေအထားတိုင်း ပြန်လည်နှီး ကြားလာနိုင်ပါမည်လားဆိုသည်မှာ ဆရာဝန်များအတွက် သံသယဝင်နေကြဖြစ်ပေးလေသည်။ ဒေါက်တာလင်နှစ်က “ကျုပ်တို့ဒီကလေးမလေးရဲ့ ရွှေအခြေအနေ ဘယ်ပုံဖြစ်လာမယဆိုတာ မခန့်မှန်းနိုင်ဖြစ်နေပါတယ။ ဒါပေမယ့် နောက်ထပ်၂ ရက်

တဏ္ဍာဆိုလျကြော

အကြောမှာတော့ လူနာရှင်ခဲ့ လက်မလေးထောင်ပြီး လူပ်ရှားမူကိုတွေ့လိုက်ရပါတယ်။ မိဘတွေ့ကိုလည်း သူတို့သမီးကလေး ဒီလောကဘက်မှာ ရှိနေပြီဆိုတာ သိလိုက်ရတယ်။ တမလွန်ဘက်ကို မကူးတော့ဘူးဆိုတဲ့ အရိပ်လက္ခဏာပေါ့”ဟူရှင်းပြပါသည်။

ကာလိုဟာဒစ်သည် ဆေးရုတွင် သတိလစ်မေ့များအပ်စက်စေ့မှုတို့အတွက် ရက် သတ္တာ ၈ ပတ် လူလောကနှင့် အဆက်ပြတ်သလိုနေခဲ့ရ၏။

ကာလိုဟာဒစ်အဖို့ အသက်ပြန်လည်ရှင်သန်လာသဖြင့် အမြဲးခန္ဓာကိုယ်အတွက် လုပ်ဆောင်ရပ်ညွှန် ကိစ္စရပ်တို့ကို ပြန်လည်သင်ယူနေရ၏။ ဥပမာအစာကို ပါးမျိုးခြင်းက အစပြန်လည်သင်ယူရတော့၏။ ဤလိုရောဂါကျရောက်သူတို့မှာ အသက်မသေးပြန် လည်ရှင်သန်လာနိုင်သူ ဦးမြို့မြို့ ဖြောက်အဖြစ် ဆရာဝန်တို့ကမှတ်တမ်းတင်ကြ၏။ ယခု အခါတွင် ကာလိုဟာဒစ်သည် ကျန်းမာပြီး ပုံမှန်ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်မိန်းကလေး အဖြစ် ဆက်လက်ရှင်သန်နေပြီဖြစ်ပေသည်။

ဒေါက်တာလင်းနှစ်က ကာလိုဟာဒစ်ယခုကဲ့သို့ ပြန်လည်ရှင်သန်လာရခြင်းကို အတိ အကျမသိ။ နံပါတ်တစ်ဖြစ်နိုင်မြေမှာ ဘူရားသခင်၏ ကျေးဇူးတော်ကြောင့်ဟု ဆို ရပါမည်။ ကုသမ္မအဆင့်အဆင့်တိုင်းတွင် ဆရာဝန်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်တိုင်းတွင် တန်ခိုးတော်ရှင်၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုပါနေမည်ဟု ယုံမိကြောင်းပြောပြပါသည်။

အော်တာခေါ် သွေးကြောကြီးဖူးရောင်လာခြင်းသည် တိတ်တနိုး လူသတ်သမားဟု ဆရာဝန်များက တင်စားရလောက်သည့် ရောဂါဖြစ်၏။ ဤရောဂါကို ဆေးလောက တွင် အညှေ့ရစ်င်းဟု အမည်တပ်ထား၏။

နှလုံးသွေးတို့ကို အခြားသောကိုယ်အဂါများ ဖြင့် ဝပ်းပိုက်၊ တင်ပါးနှင့် ခြေထောက တို့ဆိုသို့ သွေးတို့ကို ခေါက်တွေ့ခေါက်ပြန်သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးသော အော်တာခေါ် ပင်ပသွေးကြောပြောကြီး ကြီးထွားပူးဖူးဖူးဖူးဖူးဖူး ပေါက်ပြကာကိုယ်တွင်း၌ပင် အသွေးများထိုးကာအသက်ကိုအန္တရာယ် ကြီးစွာပြုတတ်ပေသည်။

အဆိုပါသွေးကြာမကြီးပေါက်ပြနိုင်ချေရှိသည့် အညျေရစ်င်းရောဂါရိနေပြီ တဲ့
ဆိုကာဆရာဝန်တိုကို လာရောက်ကြည်လေ့ရှိသူမှာရှင်ဟောလိုင်ဆိုသူအသိုးကြီးဖြစ်လေ
သည်။ သည်ဆေးလောကတွင် ဟန်ဆောင်သရပ်ဆောင်သူအဖြစ်အသိအမှတ် ပြုထား
၏။ ၂၀၁၃ခုနှစ် တစ်ခုသော ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖြစ်ပါ၏။ ထိုစဉ်က အသက် ၂၅နှစ်ရှိ
ပြီ ဖြစ်သည်။ ဂျင်ဟောလိုင်သည် အငြိမ်းစားအင်ဂျင်နိယာကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ပေါသည်။
သူက သူတွင် ဆေးလောက၌ရှိသမျှသော ရောဂါတိ သူထံတွင် နှုတေသယောင်ဖြင့်
ဆရာဝန်များ၏ စမ်းသပ်မှုကိုခံယူလေ့ရှိပေါသည်။ သူကြောင့်ပင်ဆေးကျောင်းသား
များအဖို့လည်းအစပ်းသပ်ခံလူနာရသကဲ့သို့စမ်းသပ်မှု ပြုပေးရလေ့ရှိပေါသည်။ အမှန်မှာ
ဂျင်ဟောလိုင် သည် သူတွင်သိသာထင်ရှားသောရောဂါလက္ခဏာ ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာမျှ
မရှိချေ။ အသက်အချွဲယူကြီးရင့်၍ အလုပ်ခွင့်မှ အနားယူသောအခါ အပျော်သဘော
အဖြစ် စိတ်ကူးပေါက်ရာလုပ်နေခြင်းဖြစ်ရာ ယခုလည်း သူတွင် ရောဂါရိသည်ဟု
ဆိုကာ ဆရာဝန်များကို အပျော်တစ်း စမ်းသပ်ခံနေခြင်း ဖြစ်ပုံရပေါသည်။

ရှိုင်ယန်ဂျုံးဆိုသူ တတိယနှစ်ဆေးကျောင်းသားသည် ဆေးကုသခန်းသို့ ဝင်သွားသ
ည်ကို ဂျင်ဟောလိုင်တွေ့ပြင်သွားသောအခါ နောက်မှလိုက်သွား၏။ ဂျင်ဟောလိုင်က
သူတွင် အညျေရစ် ငင်းရောဂါရိကြောင်း၊ ဝမ်းပိုက်နှင့် အစာအမိမ်တွင် မကြာခဏနာကျင်
၍ ကိုက်ခဲကြောင်းပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ ရှိုင်ယန်ဂျုံးက သူ၏ဝမ်းပိုက်ကို စမ်းသပ်
ကြည့်သောအခါ ဂျင်ဟောလိုင်တွင် အမှန်တကယ်အညျေရစ်ငင်းရောဂါ ဝင်နေပြီဖြစ်
ကြောင်း သိလိုက်ရ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ရှိုင်ယန်ဂျုံးက သူလက်ဖြင့်စမ်းလိုက်
သောအခါ ဂျင်ဟောလိုင်၏ ဝမ်းပိုက်တွင် သွေးခုန်နေသော အဖွဲ့အကြံတိ အတစ်ခုကို
တွေ့လိုက်ရသောကြောင့်ဖြစ်ပေါသည်။

ရှိုင်ယန်ဂျုံးက ဂျင်ဟောလိုင်အား ဟန်ဆောင် နောက်ပြောင်မှုကို ရပ်တန္ထာနနှင့်
ယခုအခါ အော်တာသွေးလွှာတ်ကြားတွင် ကြီးမားသည့်အဖွဲ့အကောင်း ဖြစ်၏။
နေကြောင်းအမှန်တကယ်ပင် အညျေရစ်ငင်းရောဂါစွဲကပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ရှုံးပြုလိုက်

တဗ္ဗာလိုက်

၏။ သို့သော်ကာယကံရှင်ရှင်မော်လိုင်က မယုံကြည်မဖြစ်နိုင်ဟု ပြင်း၏။

ကာယကံရှင်မော်လိုင်က ထုံးခံအတိုင်းဟန် ဆောင်နေကျဖြစ်၍ မယုံသော်လည်း ဆေးကျောင်းသားရှင်ယန်ဂျီးက သူအမှန်တကယ်ရောဂါရင့်နေသော အနေအထားကို တွေ့သဖြင့် လျှစ်လျှောမရှုနိုင်၊ သူက တတိယနှစ်ဆေးကျောင်းသားသာ ရှိသေးသဖြင့် ဆရာဝန်ကြီးများကို အကျိုးအကြောင်းပြောပြသည်။ တကယ်ခွဲစိတ်ကုသခံရမည့်ဆို သောအခါ ရှင်မော်လိုင်က ထိတ်လန့်သွား၏။ သူကလွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပတ်လောက်က ဆရာဝန်၏ရောဂါရင်းကောင်းရှင်းကြောင်း လက်မှတ်ကိုပြု၍သွေ့ အညာရစ်၏။ ရောဂါပရှိ ကြောင်း ပြင်းဆို၏။ ဤရောဂါပျီးသည် ပြင်ပရှုပ်လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုနှင့်ပသနိုင်။

ဆရာဝန်များက အာလ်ထရာဆောင်းစာတ်ပုံ ရိုက်ကြည့်သောအခါ ရှင်ယန်ဂျီးပြော သကဲ့သို့ပင် ရှင်မော်လိုင်၏ အော်တာသွေးလွတ်ကြောမကြီး ကြီးထွားနေ၏။ ထိုသွေးကြောမကြီး၏ အချင်းသည်ပင် ၆ စင်တီမီတာရှိနေပြုဖြစ်သည်။ မကြာမီ ပေါက်ပြတော့မည့်အနေအထားမျိုးဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်များက ရှင်မော်လိုင်ကို ခွဲစိတ် ကုသရန် ပြင်ဆင်ကြတော့၏။ ပထမဦးစွာ ကြီးထွားဖောင်းကားနေသော သွေးလွတ် ကြောမကြီး ပိုန်ချိုင့်သွားစေရန် ဆေးထိုးလိုက်၏။ ထိုအခါကျေမှုရှင်မော်လိုင်က ထိတ်လန့်တက္ကား “ဒီရောဂါရိနေမှန်းကျူပ်မသိခဲ့ပါဘူးပျား၊ ကျူပ်ရဲ့ လုပ်ငန်းတွေတော့ ပျက်ယူးတော့မှာပဲ ကျူပ်တော့ ဒီရောဂါနဲ့ သေရဇ်တော့မယ ထင်ပါရဲ့”ဟုပြောဆိုနေ၏။

ရှင်ယန်ဂျီးက စာတ်ရောင်ခြည်ကုထုံးကို လေ့လာသင်ယူနေသွာဖြစ်၏။ ကြံကြံ ဖန်ဖန်ထိနေကျေမှ ရှင်မော်လိုင်နှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဖြစ်ရပ် တွင် ရှင်ယန်ဂျီးက စေတနာ့ဝန်ထမ်းပါဝင်ကူညီလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ရှင်မော်လိုင်း အနေ ဖြင့်လည်းသူ့အတိုင်းဟန်ဆောင် နောက်ပြောင်နေမည့်ဆိုလျင်လည်း အခြေအနေ တစ်မျိုးတစ်မည်ပြောင်းလသွားပည်ဖြစ်ပေသည်။ လူမှုန်နေရာမှန် အချိန်ကိုက်ဖြစ်ခြင်း ၏ကောင်းကျိုးရလဒ်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။ ရှင်မော်လိုင်း၏ နေ့းလူစစ်အဖို့မူ ဝမ်းသာ မှတုံ့ အတိုင်းအဆပင် မရှိလောက်အောင်ဝမ်းပြောက်ပိတော့၏။ အနီးသည်လူဝစ်က

“ကျင်ဖော်လျှင်းကို ခွဲစိတ်ကုသ၍ ပြီးစီးသည်နှင့်မကြာမိပင် အမျိုးသိုးနှစ်ဦးနှင့် ဆုံးပါသည်။ သူတို့နှစ်ဦးရဲ့ ငင်ပွဲနှင့်တွေဟာလည်း အညှေခြင်းရောဂါနဲ့ ဆုံးပါသွားခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်ုပ်မအဖို့တော့ဆေးကျောင်းသားလေးရှင်ယန်ဂျုံး ကို ကျေးဇူးတင်လို့ပဆုံးတော့ပါဘူး”ဟု ပြောပြ လေသည်။

သက်တမ်းတစ်ရာရှိပြီး အိုဟောင်းထိုယ်ပုံးနှင့် ၀၈၀၎တ် ကျောင်း၏ လျေကားထစ်၌ ပို့ခို့နေသော အသက် ၅၆၆၄၀၂အရွယ်က်ဆာရောဂါ စွဲကပ် ၁၇နှစ်ဦးတွင်ပည်သည့်က ပို့ပို့၍ အဖြစ်ဆိုးနေပါသနည်း။

အပေါ်ကန်ပြည်ထောင်စု မင်နိဆိုတာပြည်နယ်၏ ကျေးလက်ဒေသတွင်ဖြစ်၏။ ဂရက်သောမတ်သည် သူ၏အဖော်ဒွေးနှင့်အတူ ကျေးလက်ဒေသလမ်းကလေးအတိုင်း လျှောက်ပြီး အိုမင်းယိုင်နဲ့သော ၀၈၀၈၂ကျောင်း၏ လျေကားထစ်တွင်ထိုင်ရင်း ပူးလေး၊ ဆုံးတောင်းလေးရှိ၏။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလတွင် ဂရက်သောမတ်သည် သူခေါင်း လွန်စွာ ကိုက်ခဲသည်ကို သတိမူးလိုပါလေ၏။ ခေါင်းသာ မဟုတ် နားလည်းကိုက်၏။ ပေးခိုးတွေ လည်း မခံပဲနိုင်အောင် နာကျင်ကိုက်ခဲမှုကို ခံစားလာရ၏။ သူ၏ရောဂါမှာ ဆရာဝန် များ ခွဲစိတ်ကုသရန် မလွယ်သော ဦးခေါင်းနှင့်လည်ပင်းတို့တွင် ကင်ဆာရောဂါစွဲကပ် ကာ အဖုအကျိုတ်တွေပေါ်နေ၏။ ဆရာဝန်များက ကင်ဆာရောဂါသည် ဆေးပတီး သော ရောဂါဖြစ်သည့်အပြင် ခွဲစိတ် ကုသရန်မလွယ်သော ဦးခေါင်းနှင့် လည်ပင်းတို့တွင် ကင်ဆာအဖုအကျိုတ်တို့ကြောင့် ဂရက်သောမတ်၏ စျာပန်အတွက်သာ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားရန် သတိပေးထားလေသည်။

ဂရက်သောမတ်က “တစ်ညနေမှာပေါ့ ကျူပ်က ဘုရားရှိခိုးကျောင်းရဲ့ လျေကားထစ် ဘုံးထိုင်ပြီး ကျူပ်ရဲ့နှုလုံးသားကို ဘုရားသခင်ထံမှာ ပူးလေးအပ်နဲ့လိုက်ပါတယ်။ ကင်ဆာ ၁၀၃နာရွင်ဆုံးတော့ ကျူပ်ဘဝ သေမထူးရှင်မထူးဘဝရောက်နေပြီပေါ့။ ကျူပ်က လျေကားထစ်မှာထိုင်ရင်း ထိုယွင်းနေတဲ့ ဘုရားကျောင်းကို ၁၁၁၅

တဖ္တဆိတ်လွှဲ၍

ဘဝတစ်ပါးကို ပြောင်းဖို့သေချာနေပြီဆိတ်၊ အရှင်မြတ်ဘုရား တပည့်တော် ဤကဗျာ
မြမှုမျှုံးမသွားခင်အရှင့်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာကောင်းမှုမြှုသွားခွင့်ပြုပါ”ဟု ဆူတောင်း
လေသည်။

ဂရက်သောမတ်ဆိုလိုသည့် တစ်စုံတစ်ခု သော ကောင်းမှုဆိုသည်မှာ ဆေးရောင်
ကွာနေသော တိုင်လုံးများ၊ အပေါက်အပြတွေပေါ်နေသော အပိုး၊ ပွန်းပဲ့နေသော
လျေကားခုံ၊ ဆွေးမြှုံနေသော ကြပ်းခင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ဂရက်သောမတ်သည်
ဘုရားဝတ်ကျောင်းထိန်းသိမ်းရေး အသုသ်အဖွဲ့သို့ ချဉ်းကပ်ကာ ဤဝတ်ကျောင်း၏
ယိုယွင်းနေသောအပိုင်းအားလုံးကို ပြုပြင်လိုပါကြောင်း ထိုကြောင့်လိုအပ်ချက်တစ်ခုကို
ဖြည့်ဆည်းပေးပါရန် တင်ပြရ။

“ကျွန်ုတ်ကို ဘုရားဝတ်ကျောင်းရှုံးတဲ့ ရဲ့သေ့ကို ပေးထားစေလိုပါတယ်။
သို့မှာသာ ကျွန်ုတ်ဟာ ဘုရားဝတ်ကျောင်းကိုအချိန်ပေးရွေး ဝင်ထွက်နိုင်ပြီး ပြုပြင်သင့်
တာတွေအားလုံးကိုပြုပြင်နိုင်ပါလိမယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်ုတ်လည်း အချိန်ပေးရွေး ဝတ်ပြု
နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်ုတ်ရဲ့ ကင်ဆာရောဂါအတွက် အကြိမ် ၃ ကြိမ်
ဓာတုကုထုံးနှင့် စာတ်ရောင်ခြည်ကင်ခြင်းတို့ကို အကြိမ် ၄၀ ပြုလုပ်ရပည်ဖြစ်သဖြင့်
ဘုရား ကျောင်းပြုပြင်မှုသည်အချိန်အတော်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဝတ်ကျောင်း
ဂေါပကအဖွဲ့သို့တင်ပြ၏။ ဂေါပကအဖွဲ့ကလည်းသူ၏ရှင်းပြချက်ကြောင့် သဘောတူ
ကာ သူ့ကို ဘုရားကျောင်းသေ့အပ်နဲ့ လိုက်လေသည်။ ဤအချိန်တွင် ကင်ဆာရောဂါ
ကြောင့် သူကိုယ်အလေးချိန်သည် ၂၉ ကိုလိုဝါရမ် လျှော့ကျွေသွားပြီဖြစ်သည်။

ပယ့်ကြည်နိုင်စရာကောင်းလောက်အောင်ပင် ဂရက်သောမတ်သည် အချိန်ရသရွှေ့
တိုင်လုံးများ၌ သုတေသနးသော ဟောင်းနှစ်းဆေးကွာနေသည်တို့ကို ခြစ်ထုတ်ပစ်လေ
သည်။ ကြပ်းခင်းဟောင်းတို့ကို ခွာထုတ်ကာ ကြပ်းခင်းအသစ်လဲလှယ် လိုက်၏။ ဤ
ကဲ့သို့စိတ်ရောကိုယ်ပါဘုရားကျောင်းအတွက် လုပ်ဆောင်ရင်း သူ၏ခွန်အားတွေ့
တိုးလာသလိုခံစားလာရလေသည်။ ဘုရားကျောင်းကို ပြုပြင်သည့်အခါတွင် သူ၏

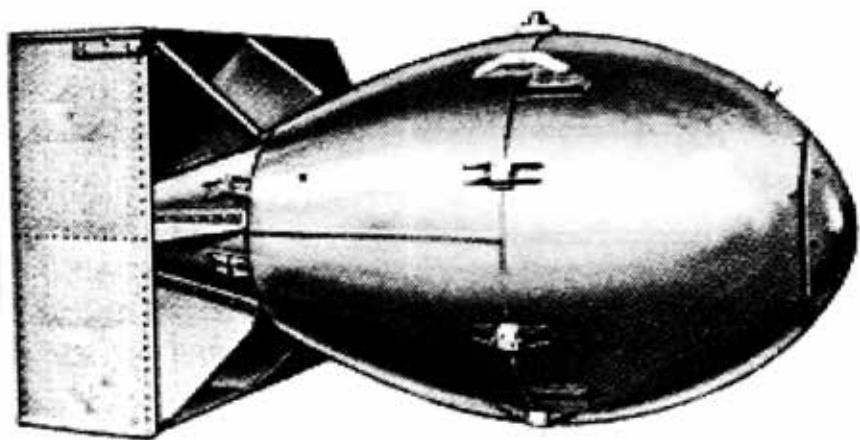
ဝေဒနာခံစားရှုံးတို့ သက်သာလာသလို ခံစားလာရ၏။ ဖြည့်ဖြည့်ချင်း ဆရာဝန်တို့ ပေးသည့် ဆေးပြင်းပြင်းတို့ကို သောက်ရန်ပင်မလိုတော့ချေ။ သူ၏ရောဂါအခြေအနေ အကောင်းဘက်သို့ တိုးတက်လာသည်ကို သူကို ကုသသော အမျိုးသမီးဆရာဝန်ကပင် သတိမူမိလာ၏။ ထိုကြောင့်ဆရာဝန်အမျိုးသမီးက “ရှင်အခါ လုပ်ကိုင်နေတဲ့ ဝတ်ပြု ကျောင်း ပြုပြင်မှုကို လုပ်လက်စအတိုင်းဆက်လက်လုပ်ကိုင်ပါ”ဟု အားပေး စကား ပြောလာ၏။

ဂရက်သောမတ်က ဘုရားကျောင်းပြုပြင်မှု ကို စိတ်ရောကိုယ်ပါ အားသွန်ခွန်စိုက် ပြုလုပ်လာဆဲမှာပင် ဆေးစစ်မှုအရ အုံစရာကောင်းသော ရလဒ်ထွက်လာ၏။ သူ၏ ကင်ဆာအဖူ အကျိတ်တို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကျွောင်လာသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ငုန်း ငုန်း ၂၃ ရက်ခံစားနေရသောကင်ဆာ ရောဂါသည် ပျောက်ကင်းသွားပေပြီ။ ဆရာဝန် တို့က ရာသက်ပန်ရောဂါပျောက် ကင်းသွားပါပြီ ဟု ပြောပြုလေသည်။ ယနေ့အဖွဲ့ရာတွင် ဂရက်သောမတ်သည်ကင်ဆာအဖူအကျိတ်ကင်းစင်သော လူကောင်းပကတိ ဖြစ်သွား ပါပြီ။

ဘုရားဝတ်ကျောင်းအခြေအနေကတော့ ငုန်းတာမျှ ဂရက်သောမတ် စိတ် စေတနာ အပြည့်အဝ ဖြင့် အားကြိုးမာန်တက်ပြုပြင်မှုပြောင့် ဘုရား ဝတ်ကျောင်း သည်သစ်လွင်ကောင်းမွန်သွားပြီဖြစ် ပေသည်။ ဘုရားကျောင်းပြုပြင်မှုပြီးစီးသော်လည်း တာရှည်ကောင်းမွန်မှုအတွက် ဂရက်သောမတ်က ဆက်လက်တာဝန်ယူထိန်းသိပ်းလေ သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ခရစ်စမတ်ကာလကနောက်ထပ် အဆောင်တစ်ခုကိုပင် ထပ်ပံ့တိုးချဲ လိုက်နိုင်သေး၏။ “ကျွော်တော်က ဘုရားကျောင်းကိုပြုပြင်ချိန်မှာ ဘုရားသခင်က ကျွော်တော်ရဲ့ ဘဝကို သေမင်းခံတွင်းမှ ကယ်တင်ပေးလိုက်ပါတယ်”ဟု ဂရက် သောမတ်ကပြောပြု၏။

Grechen Voss ကို "Miracles that Stunned doctors" တိပြုနိုင်သူ သည်။

တော်သိုလုကြွယ်

၅။ ကလီးယားလက်နက်များ

အက်တမ် (Atom) တစ်ခု၏ အလယ်ပဟိုမှ နှာကလီးယ်ကို အက်တမ်ချင်းစတ်ပြေချော်ပေါ် ထွက်လာသောစွမ်းအင်ကို အနုပြုဖွံ့ဖြိုးအင် (Atomic Energy) ဖုံးဝါယာ၏ အက်တမ်ဆိုသည်မှာ ဂရိဝါယာဖြောဖြောပြီးထပ်မံခွဲစိတ်၍ ပရနိုင်တော့လောက်အောင် အသေးဆုံးသောပစ္စည်း အနုပြုဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ အက်တမ်တွင် ထပ်မံခွဲစိတ်ရသည့် အက်တမ်အလယ်ပဟိုတွင် နှာကလီးယ်အပြင် ပရိတွန်နှင့် နှာထရိန်တို့လည်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားကြောင်း ရာစုနှစ်အတော်များများက သိပ္ပါပညာ ရှင်အဆက်ဆက်တို့ သုတေသနပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။ ဗုဒ္ဓဂိုယ်တော်တိုင်ကပင် အနုပြုတွင် ပရဟန်ပြုဟု၍ ရှိသေးကြောင်း ဟောကြားခဲ့၏။

ရာစုအဆက်ဆက်သောသိပ္ပါပညာရှင်တို့ကအက်တမ်တွင်စွမ်းအင်ထုတ်ယူနိုင်ရေး ထို စဉ်းစားကြရာတွင် ၂၀ ရာစုနှစ်နှစ်းစတွင် သံဃာနှင့် ရုပ်ပေွအကျော်အဖော် ဒေါက်တာအယ်လ်ဘတ်အိုင်စတိုင်း၏ ခြင်နှင့် စွမ်းအင်သီအိုရီပေါ်ထွန်းလာ၏။ ယခု အခါတွင် မည်သည့်နိုင်ငံ၊ မည်သည့် သိပ္ပါပညာရှင်က အနုပြုပုံးထုတ်လုပ်သည်ဖြစ်စေ အိုင်စတိုင်း၏ ခြင်နှင့်စွမ်းအင် ညီမှုခြင်းဖြစ်သည့် ($E=mc^2$) မဏ္ဍားပြုကတိဖွဲ့

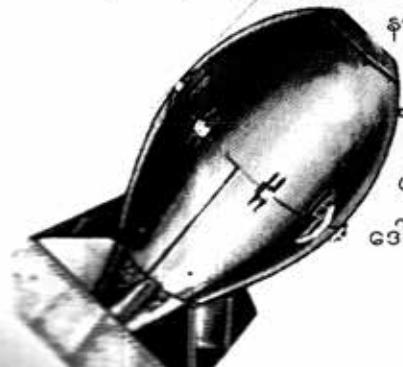
တဗ္ဗာနိုလှကြွယ

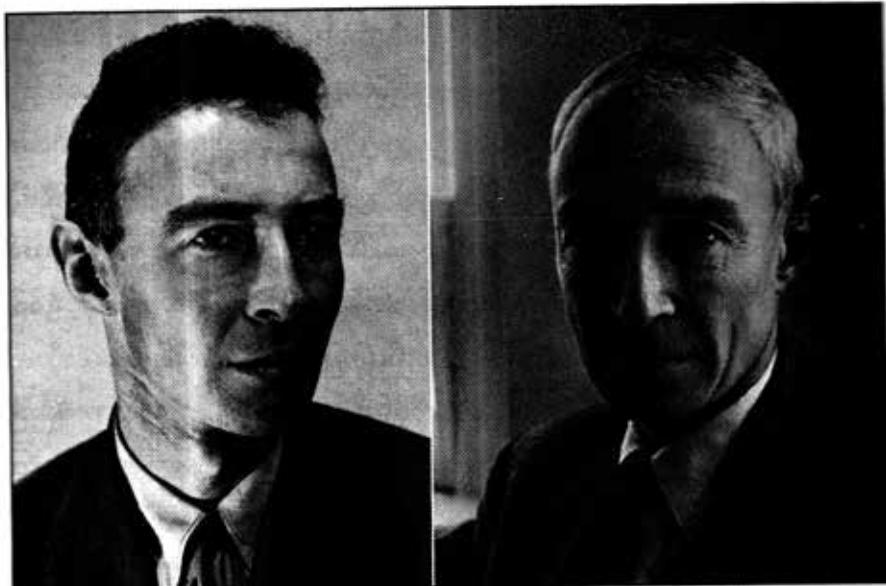
ထုတ်လုပ်ကြရသည်။ အိုင်စတိုင်း မီလေးတစ်ပိတေ (Relativity) သီအိုရိကို ၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖော်ထုတ်ခဲ့၏။ ၂၀ ရာစွဲတွင် ပထမနှင့် ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်ကြီး နှစ် ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ အနြမ်းများ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ် အသုံးချရေးကို အပူတပြုး လုပ်ဆောင် လာခဲ့ကြလေသည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၇ အက်တမ်တစ်ခုတွင် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် နှာထရွှန်က နှာကလီးယား လက်နက်ဖြစ်ပေရေးကို စတင်အခြေချေပေးခဲ့လေသည်။ ရိုးရိုးသာမန် ပုံးပေါက်ကွဲမှုသည် ပုံးထဲတွင် ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ထားသော ဓာတုပစ္စည်းချင်း ဓာတ်ပြုစေရန်ပေါက်ကွဲခြင်းဖြစ်၏။ နှာကလီးယားပုံးမှာ အက်တမ်အချင်းချင်း ဓာတ်ပြု ပေါင်းပေါင်းပေါက်ကွဲရာမှ ထွက်ပေါ်လာသော စွမ်းအင်ဖြစ်ပေသည်။

နှာကလီးယားလက်နက်တို့သည် အခြားပေါက်ကွဲစေသော လက်နက်များထက် အဖျက်စွမ်းအား ပိုမိုကြီးမားလေသည်။ ပေါက်ကွဲမှုပေမာဏကို တိအင်တိယမ်းအားနှင့် ယဉ်တွဲဖော်ပြလေ့ရှု၏။ တိအင်တိဘိသိသည်မှာ ထရိုင်နိုက်ကြိုတော်လွှဲ အက်စင် ပြင်းအားကို အခြေခြား ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ကိုလိုတန်နှာကလီးယားလက်နက် သည် တိအင်တိယမ်းအား တန်ခိုက် ၁၀၀၀ အားဖြင့် ဖျက်ဆီးစေနိုင်ပေသည်။ စစ်ရေး အတွက်နှာကလီးယားပုံးကို ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်အတွင်း အပေါက်နှာထရွှန်က စတင်အသုံးပြုခဲ့၏။ ပထမပို့စွာ ပိုဂါတန် ၁၇၅၇နှစ်သော နှာကလီးယားပုံးကို ဂျပန်နိုင်င ဟိုရိုရှိမား ဖြော်၏ ကောင်းကင်ယံတွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဓာတ်လ ဥရောက်နေ့တွင် ကြောခဲ့ပေသည်။ နောက် ၃ ရက်အကြားတွင် ကိုလိုတန် ၂၀ ရှိသော နှာကလီးယားပုံးတစ်လုံးကို

နာဂါစကိုပြီ။ ကောင်းကင်ယံတွင် ဖောက်ခွဲလိုက်ပြန် လေသည်။ ဤပုံးနှစ်လုံးကို ဦးဆောင်တည်ဆောက်ခဲ့သူမှာ ရုပ်ပေွ ပညာရှင် ဒေါက်တာရောဘတ်အိုပင် ဟိုင်းမား (Dr.Robert Oppenheimer)ဖြစ်ပေသည်။ ဒေါက်တာအိုပင်ဟိုင်းမားသည် အပေါက်နှာသိပ္ပါပညာရှင်

များထဲမှ စုစွဲအနုပြုသဘောတရားကိုပါ တွေဖက်လေ့လာသူတစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။ အထက်ပါကျကလီးယားပုံးနှစ်လုံးကိုကြချခဲ့ရာ လူပေါင်းတစ်သိန်းနှစ်ဆောင်းသေကြခဲ့ရ၏။ ဤကဲ့သို့ တစ်မူဟုတ်ချင်းသေကြကြသူများအပြင် ပြင်းထန်သော အပူရှိန်နှင့် ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်၏၍ နောက်ဆက်တဲ့သေဆုံးကြရသူ အများအပြား နှိုးခဲ့လေသည်။ ရုပန်ဖြူပေါ်များပေါ်သို့ကြချခဲ့သည့် အနုပြုပုံးအမျိုးအစားတို့မှာ ဖြပ်ဝါးဖြောက်တဲ့ စွမ်းအင်ကို အထုံးချခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဤနည်းကို ဖြေစွင်းမှု (Fission) ဟုခေါ်၏။

ထိုပြင် ကျကလီးယားတို့၏ ပေါင်းစည်းအားကို ပြင်းထန်သော နှုံးကလီးယားအား ပေါက်ခွဲမှုကို စုစည်းနည်းဖြင့် စွမ်းအင်ထုတ်ခြင်း (Fusion) ဟု ခေါ်၏။ ဤနည်းဖြင့်ပြုလုပ်သော ပုံးကို ဟိုအရှုံးဂျင်ပုံးဟုခေါ်၏။ ကိုက်ခိုဂျင်ပုံးသည် ပို့ပိုပြင်းထန်သော အပူချိန်ကိုထုတ်

အသုံးပြု၍

တဇ္ဇာနိလုကြော်

လွှတ်သဖြင့် သာမိန္ဒါကလီးယားအား (Thermonuclear) ဟူလည်း ခေါ်၏။ သာမိန္ဒါသည်မှာ ဂရိဝါဟာရဖြစ်ပြီး ပုံလောင်ခြင်း၊ ပုံပြင်းခြင်းဟု အမိဘာယ်ရသည်။ နျေထရွန် ငုံးသည် အဆောက်အအီတို့ဖြက်ဆီးနိုင်ခြင်း ထက် လူကို သာ ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်၍ သေကြေနိုင်၏။ တစ်ဘက်ရန်သူ၏ တင့်ကား တပ်ကြီးကို ချေမှုန်းရာတွင် စစ်သည်တွေကိုသာသေခေါ်ပြီး တင့်ကားများ မူလအတိုင်းရှိ စေသောင့်မျိုးဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် နျေထရွန်ပုံးတစ်လုံးတည်းက လူကို သန်နှင့်ချိသေ ခေါ်ပြီး အဆောက်အအီတို့မှာ ပျက်စီးမှု အနည်းဆုံးဖြစ်စေသည့် ငုံးဖြစ်၏။

ယနေ့ကဗျာတွင် နျောကလီးယား လက်နက်ပိုင်ဆိုင်ထားသောနိုင်ငံပေါင်း ၉ နိုင်ငံရှိ၏။ အဆိုပါ နျောကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်ထားသော နိုင်ငံတို့မှာ နျောကလီးယား လက်နက်ပိုင်ဆိုင်မှု အနည်းအများပေါ် မူတည်၍ ဖော်ပြရသော ရှုရှုး၊ အပေါ်ကန် ပြည်ထောင်စု၊ ပြင်သစ်၊ တရာ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၊ မြိုတိန်၊ ပါကစွာတန်၊ အိန္ဒိယ၊ အစွဲရေး၊ နှင့် ပြောက်ကိုမီးယားနိုင်ငံဖြစ်ကြ၏။ အဆိုပါ ၉ နိုင်ငံက ပိုင်ဆိုင်ထားသမျှ သော နျောကလီးယား လက်နက်တို့၏ အရေအတွက်မှာ ၁၂၈,၈၀၀ ရှိ မည်ဟု ခန့်မှန်းထား၏။

နှစ်အလိုက် နျောကလီးယား လက်နက်အရေး အတွက်ကို ဖော်ပြရသော ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကဗျာတစ်ဝန်းလုံး၌ နျောကလီးယားလက်နက်ပေါင်း၊ ၃၀၄ ခုရှိခဲ့၏။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကဗျာပေါ်တွင် နျောကလီးယား လက်နက်ပေါင်း ၂၂၃၃၀ အထိ တို့များထုတ်လုပ်လာခဲ့၏။ ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် နျောကလီးယားလက်နက်ပေါင်း ၆၂၇၂၅ အထိ အမြင့်ဆုံး ရှိခဲ့၏။

ဤအရေအတွက်မှာ အပေါ်ကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ထို စဉ်က ဆိုပါယက်ဆီရှုယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံတို့ စစ်အေး တိုက်ပွဲအဖြစ် လက်နက်အပြိုင်အဆိုင်ထုတ်လုပ်မှု အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ချိန်ဖြစ်ပေသည်။

ယနေ့အဖြူရာတွင်ကဗျာပေါ်တွင် နျောကလီးယား လက်

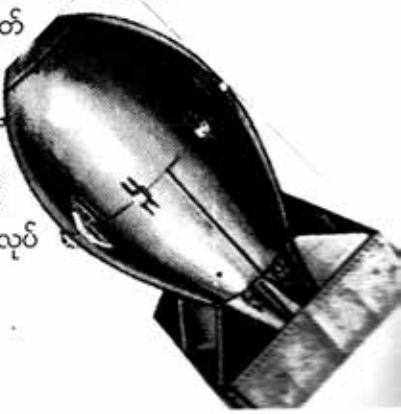
နက်ပေါင်း ၁၅၈၀၀ သာရီ ပေတော်၏။ ဤသိဖြစ်ရသည်မှာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း တွင် အမေရိကန်သမ္မတ ရော်နယ်ရိုဝင်နှင့် ဆိုပိုက် သမ္မတဂီဘာချော့တို့၏ မဟာပျူဟာမြောက် လက်နက်လျှော့ချေရေးဆွေးနွေးမှု (Strategic Arms LimitationTalk) ၏ ရလဒ်အဖြစ် အမေရိကန်နှင့် ဆိုပိုက်တို့အပြန်အလှန် လျှော့ချေမှုကြောင့် ဤပမာဏအထိ နျောကလီးယားလက်နက်များ လျှော့ချေသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ ကမ္မာနှင့်အားမှုး ထုတ်လုပ်ခဲ့သော ၏။ ကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ်လက်နက်အားလုံး၏ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆိုပိုက် သို့မဟုတ် ရှုရှားနိုင်တိုကသာ ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

စစ်အောက်လွှင် အမေရိကန်နှင့် ဆိုပိုက်တို့၏ လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်မှုကို တစ်ကမ္မာလုံးက ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြကရာတွင် ၁၉၈၃ ခုနှစ်သည် စခိန်တင်အမြှင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ကမ္မာလူသား ဤသိန်းကျော်ကဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်းမှာပင် မြောက်ကိုရီးယားသည် နျောကလီးယားလက်နက်ကို ပိုင့်ဆိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ ဒီရန်နိုင်ငံ၏ နျောကလီးယားစွမ်းအင်သုံး ကိရိယာများကိုထိန်းချုပ်ဆမှာပင် မြောက်ကိုရီးယားက နျောကလီးယားလက်နက်ပိုင့်ဆိုင်ဖြစ်လာခဲ့၏။

ဂရိပုံပြင်တွင် ပင်ဒိုရာနတ်သမီး၏သေတ္တာ ပုံပြင်ပါရှု၏။ ထိုသေတ္တာကို မဖွင့်ဖြစ်နိုင် လုံးပန်းကြရ၏။ တားပြစ်ကြရ၏။ ပင်ဒိုရာနတ်သမီး၏ သေတ္တာကို ဖွင့်လိုက်သောကမ္မာပေါ်သို့ လေဘာ ဒေါသာ မောဟတွေ ကူးစက်သွားသည့် ပုံပြင်ဖြစ်၏။

ဤကမ္မာပေါ်တွင် အနုပြုခွမ်းအင်ကို စတင်ဖော်ထုတ်ဆိုကြောင်းသည် ပင်ဒိုရာနတ်သမီး၏ သေတ္တာကို အဖုံး ဖွင့်လိုက်ခြင်းနှင့်တူသည်ဟုဆိုကြ၏။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စစ်အေားတိုက်ပွဲ အမြှင့်ဆုံးကာလသည် ၁၉၈၃ခုနှစ် တွင်ဖြစ်ပြီး နျောကလီးယားလက်နက် ထုတ်လုပ်

တန္ထာနီလူကြော်

မူလည်း အများဆုံးဖြစ်ပေသည်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲအပြီးတွင် နူကလီးယားလက်နက် ထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းသွားခဲ့ရ၏။ နောက်ထပ်နူကလီးယား လက်နက်ပိုင်သုံးနိုင်ငံဖြစ် သည် ပါက္ခာတန်၊ အီရိုယာ ငြောက်ကိုရီယားနိုင်ငံတို့ ပေါ်ထွန်းလာပြီဖြစ်သဖြင့် ကုလ သမဂ္ဂကလည်း ကမ္ဘာတွင် နူကလီးယားလက်နက် ဖျက်သိမ်းချုပ်ပြီးရေးကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပေသည်။ သို့သော် လက်ငင်းအချိန်အထိ နူကလီးယားလက်နက် ချုပ်ပြီးမည် အလားအလာနှင့် လက္ခဏာပီပီပြင်ပြင်မတွေ့ ရသေးချေ။

Ref: Hazel Flynn ၏ "Nuclear Weapons" ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

မြေမရှိခိုင်ပါ တစ်သက်တာ

ကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါတွင် အသက် ၆၂ နှစ် ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။ ရဲအရာရှိအဖြစ်
မှတ်ည်း အငြိမ်း စားယူခဲ့သည်များ အတော်တန်ကြာခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင်
ကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ်တွေ့လျှိုင်ငံ နယူးဆောက်သင်းပြည်နယ်၏ တောင်ဘက်ပင်လယ်
ကမ်းခြေတွင်နေထိုင်လျက်ရှုပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အားလပ်ချိန်များ တွင် ကျွန်ုပ်၏
သူ့ယောက်ပြစ်သူ ရောဘတ် ဂေးလ်
ကိုယ်စီဖြင့် ဝန်းကျင်အနဲ့ ခရီးသနဲ့
အရာရှိဘဝ္မာတွင် ကျွန်ုပ်အဖွဲ့ သတိရ
အများအပြားရှိသည်အနက် ကျွန်ုပ်
အလုပ် စတင်ထမ်းဆောင်စဉ်
က ဖြစ်ရပ်ကလေး တစ်ခု
ကို အစဉ်သတိရပြုဖြစ်ပါ
သည်။

၁၉၆၁ခုနှစ် ကျွန်ုပ် စနစ်

နှင့်အတူ ပော်တော်ဆိုင်ကယ်
လေ့ရှိပါသည်။ ရဲ

၈၄၁၄

တဗ္ဗာသိုလျကြေး

သား အရွယ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ပါသားစုသည် ဆင်ဒနီဖြို့၏ ဆင်ခြေဖုံး ဒင်းနစ်စတုန်းအရပ်သို့ ပြောင်းဆွဲခဲ့ကြပါသည်။ ဤဖြို့စွဲနှင့်မှ သပ်လျမ်းလျမ်း တွင် သဘာဝတောရှင်းမြေတစ်ခုရှိပါသည်။ ဤနေရာ၏ တစ်ဝက်သည် မြှာဆုယ်ပိတ် ပေါင်းတို့ ထူထည်စွာ ပေါက်ရှင်လျက် ရှိပေသည်။ ခြေသွားလမ်းကလေးသည် ဤဖြို့တွေ ကြားမှာသာ ကွဲ့ကောက်သွားရပါသည်။

ကျွန်ုပ်အသက် ၁၄ နှစ်အရွယ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကျောင်းအားရက်တိုင်း ဖော်တော် ဆိုင်ကယ်တစ်စီးဖြင့် သွားရောက်လည်ပတ်လေ့ရှိ၏။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ ကတည်းက မက်ကာရှိတဗ္ဗာသိုလျကြေးကို ဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။ ဤဆောက် လုပ်ရေးစခန်းတို့သို့ပါသွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ မြေအောက်ကားလမ်းများမှ တစ်ဆင့် လည်း ဟိုမှုသည်မှ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဤဆောက်လုပ်ဆဲ တဗ္ဗာသိုလျကြေး၏ ကျောဘက်တွင် မတ်တောက်သော ကျောက် တောင်ဆင်ခြေလျှော့ရှိပြီး ဤဆင်ခြေလျှောတစ်လျှောက်တွင် အပျော်တမ်း ကားမောင်း သူ များရှိပါသည်။ ပြိုင်ကားများတော့မဟုတ်ပါ။ ဟောင်းနှစ်းနေသော ကားအိုကား ဟောင်းတိုကို ဤဆင်ခြေလျှောမှ မောင်းဆင်းက တောင်ခြေရှိ ကားသံ့၌ အပျက် အယွင်းများသို့ အရှိန်နှင့်မောင်းဝင်တိုက်ခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ အပျော်တမ်း ကား မောင်းဆင်းသူတို့က ဆင်ခြေလျှောပြေးလမ်းအတိုင်း အရှိန်နှင့်ဆင်းနေသောကားပေါ် မှ ကားသံ့၌ပေါက်ပါ ကျွမ်းကျင်စွာခုန်ချကြ၏။ ကားများကသာ အလိုအလောက် ကားသံ့၌မှ ကားတိုကို ထိနိုက်သံ့ ကျယ်လောင်စွာဖြင့် စုပုံရောက်ရှိ သွားကြ၏။ ဤသို့အပျော်တမ်းကားသံ့၌ပို့သူများရှိသလို ကားသူခိုးတိုက်လည်း သူတို့သိုးလာသော ကားတိုကို ဤတောင်ထိုးအမြင့်မှ ကားသံ့၌သို့တွန်းချ ဖျောက်ဖျက်လေ့ရှိ ပေသည်။

တစ်ခုသော နွေဦးကာလ၏ မွန်းလျှပိုင်းအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ ဖော်တော် ဆိုင်ကယ်ကို ကုန်းမြင့်ထိုင်ပိုင်းတွင်ရပ်က ကားသံ့၌ ရှိရာသို့ ဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။

ကားသခြားတွင် ကားအိုကားပျက်တို့သည်တစ်ခုပေါ် တစ်ခုဖြစ်သလို ထိုဆင့်ကူးနေကြ၏။

ကျွန်ုပ်သည် ဖို့ကားဟောင်းကြီးတစ်ခု၏ ယာဉ်ဟောင်းခန်းသို့ဝင်ကြည့်၏။ နောက်ကြည့် မှန်ကလေးက ပပျက်ပယွင်းရှိသဖြင့် ဖြတ်ယူခဲ့၏။ ထိုနောက် ကျွန်ုပ်၏ ရှင်းဟောင်းဘီအိတ်တွင်းသိ ထိုးသွေးပြီး ကုန်းထိပ်ပေါ်အရောက် ပြန်တက်ခဲ့၏။ ကုန်းထိပ်တွင် ကြီးမားတုတ်ခိုင်သော ရဲအရာရှိကြီးတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်၏ အကျိုက်လုပ်ကို လှမ်းခွဲကာ “ကလေး ဒီမှာမင်းဘာလာလှပ်သလဲ” ဟု ခက်ထန်ထန်မေးပါသည်။

သူက ကျွန်ုပ်ကိုမြေပေါ်တွင် ထိုင်စေပြီး ကျွန်ုပ်ဟောင်းဘီအိတ်ထဲမှ နောက်ကြည့် မှန်ချပ်ကို ဆွဲထုတ်ယူလိုက်ပါသည်။

“မင်းဟာ ကားသူခိုးပဲ။ ငါက ကားသူခိုးတွေကို ဖမ်းနေတာ၊ မင်းနောက်တစ်ခါ ဒီကိုမလာနဲ့ လာတာတွေရင် မင်းမော်တော်ဆိုင်ကယ်နဲ့ ပြန်ရမှာမဟုတ်ဘူး။ မင်းကိုရဲကားပေါ်တင်ပြီး မင်းအဖော်ပို့ပေးလိုက်ပါ။ ခုတစ်ကြိုးတော့မင်းကို ခွင့်လွတ်လိုက်မယ်။ သွားတော့”

ကျွန်ုပ်အထက်ပါ ဖြစ်ရပ်ကြုံပြီး၍ ၂ နှစ်ကျော်ကျော်အကြာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကက္ခာသို့လဲကျောင်းသားဖြစ်နေပါပြီ။ တစ်နေ့တွင် ကျောင်းသို့ ရဲအရာရှိတစ်ဦး ရောက်လာကာသူ၏ ခဲလုပ်ငန်းဆိုင်ရာများ ပိုချသည့် ဟောပြောပွဲကို နားထောင်ရပါသည်။ ထို့ခဲ့အရာရှိက လူသိုးတွေ ၅၁ ကားနောက်သို့ ကားဖြင့် လိုက်လုပ်ဖော်သို့ပဲ ခုခံသူများနှင့် ကြေးလျင် အပြန်အလုန်ပစ်တော်ဖော် သီးရပုံပို့ကို ပြောပြေလေရာ “အင်း ရပ်ရှင်တွေထဲ ဝတ္ထုမင်းသားတွေအတိုင်းပါပဲလား” ဟုအတွေး ပေါက်ကာ ရဲအရာရှိဖြစ်ချင်စိတ်တွေ ပြုစ်ပေါ်လာပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်မိသများထဲ အကြောင်းကြားပြီးနောက် ရဲသင်တန်းကျောင်းသို့ ဘက်ရောက်ခွင့် ရဲခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်က ရဲသင်တန်းတွင် လက်ရေးတို့နှင့် လက်နိုင်စက်ကိုပါ ပူးတွဲသင်ကြားရပါသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ရဲသင်တန်းပြီးသည့်နှင့် ပထားလိုးစွာ ခန့်အပ်

တဗ္ဗာသိလုကြော

လိုက်သော ခဲ့ဌာနမှာ ရိုက်ခဲ့ဌာနဖြစ်၏။ ဤနေရာတစ်ဝိုက်ကို ကျွန်ုပ်က နယ်ကွမ်းပြီး သားဖြစ်နေ၏။ ဤနေရာကလေးတွင် ကျွန်ုပ်ကြုံ ကြိုက်ခဲ့ရသည်ဖြစ်ရပ်မှာ မင့်တစ်နေ့ ကကဲ့သိပ် ပုံတ်ညာက်တွင် လန်းဆန်းစွာ ရှိနေဆဲဖြစ် သည်။ ၂နှစ်တာဆိုသောကာလ က ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့တို့တောင်းသောကာလဖြစ်သဖြင့် အရာရာတိုင်းကို ပုံတိပိနေပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည်ထိရေစခန်းတွင် ရဲအရာရှိအဖြစ် စတင်ထပ်းဆောင်ရန် ကားပေါ်တွင် လိုက်ပါလာစဉ် ကျွန်ုပ်သည်စိတ်လှပ်ရှားမှုရှိနေ၏။ ကျောင်းသားဘဝ၊ သင်တန်းသား ဘဝမှ တာဝန်ထပ်းဘဝသို့ တစ်ဆစ်ချီးကူးပြောင်းရသဖြင့် စိတ်လှပ်ရှားမှု ကိုခဲ့စားရ ပြင်းဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တာဝန်ကျေရာ ရဲစခန်းရှေ့သို့ ကားဆိုက်ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ပေါ် တွင် ယူနိုင်းအသစ်၊ ရဲအရာရှိပြီးထပ်၊ ပည်းနက်တောက်ပြောင်သော ရှူးဖိန်း၊ လက်ထဲတွင် ရဲလက်ခွဲကျမ်းတွေ အပြည့်ထည့်ထားသည့် အိတ်ကြီးကို ဆွဲယျက် ရဲစခန်းတွင်းသို့ ဟန်မပျက် ဝင်လာခဲ့ပါသည်။ အဝင်တွင် ရဲစခန်း၏ ပြတင်းနှစ်ပေါက်အနက် တစ်ပေါက်မှ အတွင်းတွင်ပည်သည့် ရဲအရာရှိ ရှိနေသည် အကဲခတ်ကြည့်ဖို၏။ ထို အခါကျမှု ပြောမေးသော ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးက ပို၍ ခုန်လာပါတော့သည်။ ဟိုအရာရှိကြီး ပါကလား။ သွန်ခဲ့သော ၂နှစ်ကျောင်းကျွန်ုပ်၏ အကြိုကုတ်ကို ဆွဲယူခဲ့ပြီးဆိုလုံးမခဲ့သည့် ရဲအရာရှိကြီးပါတကား။ ကြုံမှုကြုံပလေတယ်။

ကျွန်ုပ်သည် စိတ်ထဲမှ ရေရှုတ်ရင်း စိတ်ကို ထိန်းကာ အခန်းတွင်းသို့ ကြုံမြောပျက် ဝင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ကရှေ့ဘက်စားပွဲသို့ မူမပျက်တပ်းလျှောက်သွားကာ ကျွန်ုပ်၏ အိတ်ကို စားပွဲပေါ်သို့ ကျွန္တာတင်လိုက်၏။

ကျွန်ုပ်ကိုကြည့်နေသော ရဲအရာရှိတို့အား ကျွန်ုပ်၏ လက်မောင်းကို ဆန့်တန်းပေး လိုက်ကာ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း “ကျွန်တော့နာမည် ပိတာပါ။” ဒီမှာတာဝန်ကျလို့ရောက် လာခဲ့တဲ့ ရဲအရာရှိပါ”ဟု ပိတ်ဆက်ရ၏။ ဤသို့ တစ်ယောက်စီ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြော ကျွန်ုပ်မှတ်ပိုသော ရဲအရာရှိကြီး၏အလှည့်သို့ ရောက်လာ၏။ ခဲ့ီးထပ်အောက်မှ ကျွန်ုပ် မှုက်နှာကို သူကသေချာစွာကြည့်၏။ သူအကြည့်ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏အသက်သည်ပင်

လွန်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓဝင်ကော်က ကလေးထံလို ပြန်လည် ခံစားပိုသွား၏။

ထိနောက် ရဲအရာရှိကြီးက “အင်း ဝါမင်းကို မှတ်မိပြီ”ဟုသူက ပြော၏။ ဘာကို
မှတ်မိသည်ဟုတော့ သူကမပြော။ သူကအခြားရဲအရာရှိများပါရှိနေသောကြောင့်
ဘယ်တိန်းက ဘယ်လိုတွေ့ဆုံးသည်ဟု ဖပြော။

“ပင်းနဲ့ပြန်ဆုံးရတာ ဝစ်းသာစရာပဲဟေ့” ဟုသာ ပြောပြလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ရဲဌာနတွင် နှစ်ပေါင်း ၃၅ နှစ်ကြာ အမှုထပ်းခဲ့ပါသည်။

ရဲတစ်ဦး၏ အတွေ့အကြုံသည်အခြားသူများ တွေ့ကြောရသည်ကဲ့သို့ စုံလင်ပါသည်။
ဤတွေ့ကြုံသမျှထဲတွင် ဤရဲအရာရှိကြီးနှင့် ပြန်လည်ဆံတွေ့ ရပုံကလေးသည် ကျွန်ုပ်
အဖို့ ယနေ့တိုင် ပမောနိုင်သည် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပါ။

Ref: Eoin Peter ၏ "A Salutary Lesson" ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

ତଳ୍ଲୁଖିଲ୍ଲୁଙ୍କୁ

သွေမဏီ၏

“ရေဆိတာ ဘုရားသခင်ကပေးထားတဲ့ စိတ်ပြိုင်အေးချမ်းစေတဲ့ဆေးပဲ” ဟု ကဗ္ဗာ
ကျော် ဖော့လ (Voguel)မဂ္ဂဝင်းအယ်ဒီတာချမ်းပိုင်ယာ နာပနီလန်းက ပုတ်ချက်ချ
ဖူး၏။ ထိစကားကို ကျွန်ုပ်၏အနီးဖြစ်သူ ဆူလန်ကမကြာခကာထုတ် ဖော်ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။
ဤဘုရားပေးသောစိတ်ကို ပြိုင်စေ၍ အေးချမ်းသော ရေရှိရာကိုလိုပော်လိုက်၏ အသဆိတ္တာ
ကျွန်ုပ်တိုးမောင်နှင့်သွားရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤကိုလိုပော်လိုက်၏ ပတ်လည်
နှင့်ခပ်းတစ်လျှောက်တွင် အေးချမ်းသောပြီး၊ ထိကလေးတွေ အပန်းဖြစ်စန်းတွေ
အပြင် ဤကိုလိုပော်လိုက် ရေဝေရေလပြုရာနှင့်ဖြေဖြေ ဖုံးလွှမ်းသော တောင်တန်းတွေ
ခိုင်နေ၏။ ဤသဘာဝန်းကျင်တွေ ပြည့်စုံရောပြုန်းရာရပ်ဝန်းသည် ဘုရားသခင်ပေး
သော စိတ်အေးချမ်းပြိုင်းသက်စေသည့်ဆေးနှင့် တူပါသည်။

တားသောက်ရန်ဆိုင်များ၊ တည်းနိုင်ဟိုတယ်များ၊ ကိုလိုပော်လိုက်၏ ရေပြာပြာ
နှင့်ဝန်းကျင် စိမ်းစိမ်းတို့သည် အမှန်တကယ်နားနေအပန်းဖြေ စရာကောင်းသော
ဓမ်ဝန်းဖြစ်၏။

ကိုလိုပော်လိုက်စေသည့် အိတယ်နိုင်ငံတွင် တည်ရှိပြီး ပိုလန်ပြီး၏ မြောက်ဘက်
ဘားရှိခိုင်အပန်း ကားဖြင့်သွားလွှင် ရောက်နိုင်သောအရပ် ဖြစ်လေသည်။ အိတယ်

တဇ္ဇာနိုလှကြွယ

နိုင်ငံတွင်ရောမခေတ်ကောင်းစားစဉ်ကပင်ကိုမိုရေအိုင်ဒေသသည်အပန်းဖြစ်ရှာဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ဥရောပရှိ အဲလီ (Alps) တောင်တန်း၏ တောင်ခြေရင်းတွင် တည်ရှိပြီး သမအေးပိုင်းနှင့်မြေထပ်လယ်ရာသီဥတုတို့ကြောင့် နေချင်စဖွယ် ကောင်းသောအရပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်ဆူဇ်တိုက ကိုမိုရေအိုင် ကပ်းစပ် နှင့်နီးသည့် ပို့လာ အက်စတီးတွင်တည်းခိုကြပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့တည်းခိုရာ ဟိုတယ်မှာ ကိုမိုရေအိုင်၏ အနောက်တောင် ဘက်ကမ်းတွင်တည်ရှိပြီး စပ်စိတ်ခင်းတွေအများအပြား စိုက်ပျိုးကာ

ရိုင်အရက်ထုတ်လုပ်သော အရပ်လည်းဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်ဆူဇ်က အထားကားကို ပို့လာရယ်ရှိရာ လပ်းအတိုင်း ဟောင်းထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ပိုယာရယ်ရှိနာသည် အိတလီအမည် ဖြစ်ပြီး ဘုရင်မ၏ ဂူလမ်းဟူအဓိပ္ပာယ်ရသည်။ သို့မှာဝင် ၁၆ ရာစုက ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အဆောက်အအိများလည်း တည်ရှိကာအဆောက်အအိများတစ်ခုနှင့်တစ်ခုစစ်ကြားတွင်ရောင်စုံပန်းများ နှင့် အုန်းပင်များဖြင့် စိမ်းစို့သာယာလျက်ရှိနေပါသည်။

တစ်နေရာတွင် ကားရပ်အပန်းဖြေခိုက် ဆူဇ်က ကျွန်ုပ်ပုံးပေါ်တွင် သူ့ခေါင်းကိုမျှော်မျှော်များကာ “ဒီနေရာပျိုးကို ကျွန်ုပ်ရာသက်ပန် နေသွားချင်တယ” ဟုဆို၏။ ကျွန်ုပ်က သူ့ဆန္ဒကို သဘောတူသည့် အနေဖြင့် ခေါင်းညိတ်ပြရင်း သူ့လက်ကို တင်းတင်းဆပ်ပိ၏။

ဆူဇ်အဖို့ရာသက်ပန်ဆုံးသည်မှာနောက်ထပ်လအနည်းငယ် မျှသာကျွန်ုပ်ပေါ့တော့သည်။ ဆူဇ်နှင့်ကျွန်ုပ်နှစ် ၃၀မျှ အတူပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့သည့်ကာလအတွင်း သားသမီးနှစ်ယောက်တွေ့ကားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘဝကြော်ဖော်များအဖြစ် လက်တွဲခဲာ ဘဝ၏အနိမ့်အပြင့် အနုအကြမ်းတို့ကို ကြုံကြုံခိုင်းရင်ဆိုင် ခဲ့ကြသည်။ ယခုတော့ ဆူဇ်တွင် ရောဂါရန်ပြီ အဆင့်ရှု အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသောအဆုတ်ကင်သာရော

ဖြစ်သည်။ ဆူဇံနှင့်ကျွန်ုပ်သည် ဖြောင့်မတ်ပုန်ကန်မှုကို တန်ဖိုးထားကြသူများ ဖြစ်သည်။ ကြုံယစာသူများသော အတားအသီးတို့ကို အပြုံးမပျက် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်ပါလျက် ဆူဇံတွင် ၌ အဆုတ်ကင်ဆာဟူသောမုန်တိုင်းက ဝင်ရောက်မွေ့နောက်ပါတော့သည်။

တစ်ခုသော နံနက်ခင်းတွင် ဆူဇံကသူသောက်ရန်အတွက် ဆေးလုံးများကိုရေနှင့်မော့ချုပြုးနောက် “ဟောင်ရေးကျွန်ုပ်မသွားနိုင်နေတုန်း ခရီးတစ်ခေါက်လောက်တော့ ထွက်ချင်တယ်” ဟု ဆိုလာပါသည်။

“ဘယ်ကိုသွားချင်သလဲဆူဇံ”

“ကျွန်ုပ်အခုလက်ရှိခံစားနေရတဲ့ဝေဒနာကိုမေ့ပျောက်စေတဲ့နေရာကိုပေါ့”ဟု ဆူဇံကဖြေ ပေးပါသည်။

ဆူဇံက သူခံစားနေရသည့် အဆုတ်ကင်ဆာ၏ အနေအထားနှင့် အခြေအနေကို သိနေသည်။ ဆူဇံအဖိုး သူ့ရောဂါကိုပင် သတိမရ နှိုင်လောက်အောင်တည်ပြို့အေးချမ်း ပြီးသဘာဝအလှတဗျားဖြင့် ပြည့်စုံသည့် နေရာကို ကျွန်ုပ်ကရှာကြည့်သည်။ ကဗျာလောကနှင့် တေးဂါတလောကမှ ဆူဇံအတွက် သင့်လျော်သော ကမ္ဘာတစ်ခုကို ရှာဖွေတွေ့ရှုပါပြီ။ အပေါ်ကန်ကဗျားရာကြီး၊ ၁၉ ရာစုရေးစဉ်ခဲ့သည့် ကဗျာတွင် ကိုမိုရေအိုင်ဒေသအကြောင်းပါသည်။ ထိုကဗျာ ဆရာကြီးကဟင်နရိုဝင်ဆွဲလောင်းဖယ်လို (Henry Wadsworth Longfellow) ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ဦးမှာ ဟန်ဂေါရီလူမျိုးတေးပြုဆရာကြီး ဖရန့်လေကို (Franz Liszt) ဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကျော်နှစ်ဦးက အီတလီနှင့်ငံရှု ကိုမိုရေအိုင်ဒေသ၏ အေးချမ်းသာယာ ချမ်းမြေး မှုတို့ကို သူတို့၏ ကဗျာနှင့် တေးဂါတတို့တွင် ဖွဲ့ဆိုထားသည်။

ဤနည်းဖြင့် ဆူဇံနှင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုမိုရေအိုင်ရပ်ဝန်းဒေသို့ ပိတ်သောက ပူပန်မှုကင်းရောအတွက် ရောက်ရှိခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝန်းကျင် စီမံခိုပြီး စကျင်ကောက်သားရုပ်တဗုဗားဖြင့် အလှဆင် သည့်နေရာများကို အပန်းဖြေ လမ်းလျောက်ကြသည်။ အချိန်တန်လျင် အဲးလေ ဂက်တို့နိုးတားသောက်ဆိုင်တွင်တားကြ၏။ အဆိုပါစားသောက်ဆိုင်၏ အိတလီ နာမည်အမို့ယူမှာ ကြောင်စုတ်ဟူ၍ အမို့ယူမှုရသည်။ ဤစားသောက်ဆိုင် သည် တောင်အမြင့် ပိုင်း၏ထိပ်တွင်ရှိပြီး ကိုပိုရေအိုင် ရပ်ဝန်းကို အပေါ်စီးပှု ကြည့်ပြင်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆူဇာန်သည် လက်ငင်းကာလမှ နောက်ကြောင်း ပြန်ကာ လွန်ခဲ့သော ရာစုနှစ်များသိသိ ပြန်လည်ရောက်ရှုံးနေဘီအလား အေးချုပ်း သန္တပြန့်စီတ်ပြုပါသည်။

ကိုပိုရေအိုင်ထဲတွင် ကမ်းခြေရှိတစ်ဖြုံးမှ တစ်ဖြုံးသို့ သယယူ ပို့ဆောင်ပေးသော စက်တပ်လေ့များရှိ၏။ လိုလိုဂိုဏ်ပြုကလေး သည် ကမ်းခြေတွင်ကိုပိုရေအိုင်ကိုမျက်နှာမူ၍ ဆောက်ထားသော ပြုကလေးဖြစ်ပြီး ဤပြုတွင် ဟော်လိုဝင်မှ ကမ္ဘာကျွဲ့ ရပ်ရှင် သရပ်ဆောင် ရော့ကလွန်နို (George Clooney) ၏ ကိုယ်ပိုင် အပန်းဖြေရှိပါသူရှိသည်။

ကိုပိုရေအိုင်တွင် တစ်ခုတည်းသော ကိုယာချိနာခေါ် ကျွန်ုပ် တစ်ကျွန်ုပ်ရှိ၏။ ဤကျွန်ုပ်သို့ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆူဇာန်သည် အားးစက် လျော့ဖြင့် ပိတာ ၄၀၀ အကျယ်ရေပြင်ကို ဖြတ်၍ကျွန်ုပ်ရှိ၏။ ဤစားသောက်ဆိုင်တွင် အပန်းဖြေစားသောက်ကြပါသည်။ ဤစားသောက်ဆိုင်မှာ နှစ်ထပ်တိုက်အဆောက်အအော်ဖြစ်ပြီး ဝန်းကျင် အလှ အပအပြင် ပိုင်အရက်ကောင်းကောင်းကို စားသောက်ရင်း မြည်နိုင် ပါသည်။ ဆူဇာန်က ဤရေလယ်ကျွန်ုပ်ရှိမှ ပိုင်အရက် က အနည်းငယ် ပို၍ ပြင်းကြောင်း သို့သော် သဘောကျွဲ့ကြောင်း ပြောပါသည်။

ကိုပိုရေအိုင်ကမ်းခြေတစ်ပိုက်ရှိ ပြုများတွင် ပိုးပောင်ခြံများ ရှိပြီး ပိုးလေများမှ ချည်မျင်ထုတ်ကာ ပိုးထည်ရက်လုပ်ရာ

တွင်လည်းနာမည် ကျော်လှပေသည်။ ဤဒေသတွင် ပိုးချည်ရက်လုပ်ဖို့
လုပ်ဝန်းကို ၁၈ ရာစုနှစ်ကတည်းကပင် စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း
သိရှိရပေသည်။ ဤဒေသမှထွက်သော ပိုးချည်တို့ကို ဖက်ရှုင်ကုန်
ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် ဗားသူ့အွန်ဂါရိနှင့် မူးပိစ်တို့မှ ဝယ်ယူကာ
ဖက်ရှုင်ဝတ်စုံများ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိပေသည်။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်နှင့်ဆူဇ်နှင့်သည် ကိုမိုရပ်ဝန်းဒေသဆိုင်ရာ
မြို့တော်ဟူခေါ်သည့် ပိုးယူစိုလတာမြို့သို့ ရောက်ရှိကြပါသည်။ မြို့
၂၅နှစ်တစ်နေရာတွင် ရွှေ့ခေတ်ကပင် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ယခုတိုင်
ရွှေးမူမပျက်နေထိုင်သောဒေသကလေး သီသို့ ရောက်ရှိကြပါသည်။

“ကျွန်ုပ်တို့ဒါမှာ ခကာထိုင်ပြီး နားကြရအောင်” ဟုဆိုကာ အနီးရှိ
သစ်သားခုံတန်းတစ်ခုတွင် ထိုင်ကြ၏။ “ကျွန်ုပ်မမောင့်ဆီကကတိ
တစ်ခုတောင်းချင်တယ်။ အဲဒါဘာလဆိုတော့ မောင်မကြာခကာ ဖြစ်
ချင်တယ်လို့ပြောပြီး မဖြစ်ပြောက်သေးတာရှိတယ်။ မောင်က ရေအိုင်
ခဲ့ကမ်းစပ်မှာ အိမ်ဆောက်ပြီး နေချင်တယ်ဆိုတာလေး။ ပျော်ခြဲလည်း
ထူထောင်ချင်တယ်ဆိုတယ်။ ဒီလိုပြောရင်းနဲ့အချိန်တွေ ကုန်လာ
လိုက်တာ နှစ်တွေတောင် အတော်ညောင်းခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်မမောင်ရဲ့ ဆန္ဒ
ပြည့်စေချင်တယ်။ အခုံအခြေအနေ ပေးနေပြီ” ဟုဆူဇ်နှင့်က ကျွန်ုပ်၏
လက်မောင်းကို ကိုင်လှပ်ရင်းပြော၏။

ကျွန်ုပ်ကလေးပင်သောသက်ပြင်းချလိုက်ပြီး အသံကိုထိန်း၍
ကုန်ပြန်ရ၏။ “ဆူဇ်နှင့် မင်းမပါဘဲ ကိုယ်ဆန္ဒ ပပြည့်ချင်ဘူး။
ကိုယ့်ရဲ့ဆန္ဒကို စွန့်လွှဲတို့ကိုပြီး”ဟု ပြောပြလိုက်၏။

“ကျွန်ုပ်မရှိတော့လဲပဲမောင့်ရဲ့ ဆန္ဒပြည့်ဝရေစေပေါ့။ ကျွန်ုပ်
ကတိပေးပါ တယ်။ အဲဒီကျွန်ုပ်တောင်းတဲ့ ကတိစကားဟာ
တွန့်မရဲ့နောက်သုံး တောင်းဆိုခြင်း ပါပဲ”။

ကျွန်ုပ်သည် ဆူဇ်၏နှစ်ဗုံးပြင်ကို အသာနပ်းလိုက်ကာ တီးတီး

တဗ္ဗာဆိုလွှဲကြယ

သဖြင့် "ကိုယ်ကတီ ပေးပါတယ်ဆူဇံ"ဟု ရင်တွင်းခံစားချက်ကို တတ်နိုင်သမျှဖူးကာ ကတိပေးလိုက်ရသည်။

နေဝါဒအချိန်အထိကျွန်ုပ်နှင့်ဆူဇံသည် ဤသစ်သားခဲ့တွင် ထိုင်နေကြပါသည်။ လက်မထပ်ရသေးသော ချစ်ဆူများ လက်ထပ်ပြီးစ ဇနီးမောင်နှင့် များ လာရောက်လည်ပတ်ကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်ဆူဇံအဖို့များမှ ပြော တော့သောကာလတွင် ဆူဇံက ကျွန်ုပ်ကိုထားချွန်ရစ်တော့မည်။ ညနေစောင်းလေပြေဆုတ်သဖြင့် လိုင်းကယက်ငယ်များ ကမ်းစပ်သို့ တဖျက်ဖျက်ခတ်သို့ မောင်တွင် ခတ်သွေးနေရ၏။

ကျွန်ုပ်၏ရွှေရေးတွင်သားနှင့်သမီးရှိနေသည်။ သူတို့အတွက် ကျွန်ုပ်ဆက်လှပ်ရှား လုပ်ကိုင်ပေးရပော်းမည်။ အနာဂတ်သည် ပစ္စပွန်ထက် အရေးပါနေ၏။

၂၀၁၃ခုနှစ်ခရစ္စမပတ်အကြောင်းတွင်ဆူဇံသည်အဆုတ်ကင်သာ ဝေဒနာကိုပြန်စာမျှ ခံစားပြီးနောက် ကွယ်လွှန်သွားခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ခု နှစ်တွင် ဒွန်လတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဆူဇံကို ကတိပေးခဲ့သည့်အတိုင်း ရေအိုင်ကမ်းမြှုပြုအိမ်တစ်လုံးကို အပိုင်းဝယ်လိုက်ပါ သည်။ ကျွန်ုပ်အတွက်ကျွန်ုပ်ကို လမ်းညွှန်ကတိတောင်းခဲ့သည့်သွားလေသူ ဆူဇံကို သတိရလျက် ကျေးဇူးတင်မဆုံးတော့ပါ။

**Lorenzo Carcaterra ၏ "A Love Story" တိ
ပြန်ဆိုပါသည်။**

အယ်လ်နိုဗြိုင် ရာသီဥတ္တဖြင်းလဲမှု

အယ်လ်နိုဗြိုင်သည် စပိန်ဘာသာဖြင့် "ကလေးသူငယ်" (EL Niño) ဖြစ်၏။ ဤတွင် "N" အကွဲရာကို စာလုံးတိုး "N" ဖြင့်ရေးလိုက်၍ "EL Niño" ဖြစ်လာသောအခါ "ခရစ်ကလေးသူငယ်"ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ထွက်လာသည်။

ဤ "ခရစ်ကလေးသူငယ်"ဟူဆိုသဖြင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးနှင့် သက်ဆိုင်မှု၏ လေသလေဟုဆိုလျှင် လုံးဝသက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ရာသီဥတု၊ မိုးလေဝသနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ သမုဒ္ဒရာအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော ရေပူစီးကြောင်းကို ရည်ညွှန်း၏။ ဤ "ခရစ်ကလေးသူငယ်" သိမဟုတ် အယ်လ်နိုဗြိုင်သည်နှစ်စဉ်ပုံမှန်ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည့် ရေပူစီးကြောင်းလည်းမဟုတ်ပါ။ ရန်စွဲနှင့် င နှစ်ဝန်းကျင်တွင် တစ်ကြိမ်ကျ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိ၏။ ဤသို့ အယ်လ်နိုဗြိုင် ဖြစ်ပေါ်ချိန်သည် ခရစ္စမတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်တတ်သဖြင့်ခရစ်ကလေးသူငယ်သိမဟုတ် အယ်လ်နိုဗြိုင်အဆိုပါ ရေပူစီးကြောင်းကို အမည် တင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအယ်လ်နိုဗြိုင်ကို သိပ္ပါပညာရှင်နှင့် မိုးလေဝသ

တန္ထာနိုလ်ယူကြော

ပညာရှင်တိုက ရှာဖွေတွေ၏အကြောင်းမဟုတ်။ ဝပါန်ဝကားပြောသော တောင်အဖရိက တိုက်ရှိခိုင်းများရှိ ပင်လယ်ကိုးငေး ဝါးဖမ်းသမားများက သိရှိသတိမှုကြောင်းဖြစ်၏။ အယ်လ်နိုလ်ရာသီဥတု ပေါ်ပြီဆိုလျှင် ပင်လယ်ရေဝန်ငါးများ လိုင်လိုင်ရလေ့ရှိသဖြင့် တင်းသည်များ၏ အမှတ်အသားပြု အခေါ်အဝေါ် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုတော့ ကမ္ဘာ မိုးလေဝသပညာရပ်တွင် အယ်လ်နိုလ်သည် တစ်းတနားနေရာယူနေပြီဖြစ်ပေသည်။ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်ကို သေချာဂကာပသီသည့်တိုင်ငေး အယ်လ်နိုလ်ဆိုလျှင် ပူပြင်း တော့မည်၊ မိုးခေါင်တော့မည် စသည်ဖြင့် အကြောင်းဖြင့်တော့ သိရှိထားကြပေသည်။

အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယ်လ်နိုလ်တစ်နေရာတည်း နှစ်ပတ် လည် ကျောက်ချထားသည့် ရာသီဥတုမျိုးမဟုတ်။ ကမ္ဘာရာသီဥတု ဖြစ်လဲမှုသည်သာ လျှင် တစ်ခါအပူချိန်တိုးပြီးလျှင် နောက်ဆုတ်၍ မရသောဖြစ်ရပ်မျိုးမဟုတ် ဆိုသော် ယခုနှစ်ကဲ့သို့ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် မြင့်တက်ပြီး အပူချိန်လွန်ကချိန်တွင် အယ်လ်နိုလ် ဆို ဆိုက်ရောက်မှု တိုက်ဆိုင်ခြင်းသာဖြစ်၏။ “မြို့ပူရာကင့်မောင့်”ဆိုသကဲ့သို့ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတည်းဟူသော မြို့ရန်ကိုကြောက်ရဆဲတွင် အယ်လ်နိုလ်တည်း ဟူသော ကင်း၏ ရန်ကပ်းလာပြန်လေသည်။

အယ်လ်နိုလ်အကျိုးဆက်ကိုထင်သာမြောင်သာအောင် ခံစားရသူမှာ အြစ်ကြေးလျက်မြော အလွန်ရှိ သန္ဓာကျောက်တန်ကြီးဖြစ်သည်။ သန္ဓာကျောက်တို့သည် လူပုံရှား၍ မရဘဲ တစ်နေရာတည်း၌ ရှင်သန်နေသော သက်ရှိများဖြစ်၏။ ဝါ၊ နီ၊ ညီစသဖြင့် ပင်လယ်ရေအောက်၌ ရောင်စုံပန်းခင်းကြီးသဖွယ်တည်ရှိ၏။ ဤသန္ဓာကျောက်တန်း

ကြီးသို့ အယ်လ်နိုညီ ရေပူစီးကြောင်းဝင်လာသောအခါ ရွှေလျားကူးခတ်နိုင်သော ရေငန်နေသတ္တဝါတိုက ဆီလျှော့ရာ ရပ်ဝန်းတိုကိုပြောင်းရွှေ သွားချိန်တွင် ပရွှေလျား နိုင်သော သန္တာကျောက်တန်းမှ သန္တာတိုက အယ်လ်နိုညီပြုသမျှ ခေါင်းငွေးခဲ့ ကြရ၏။ ထို့ကြောင့်သန္တာကျောက်ခက်များသေ ကြေလျှင် လုပ်သောအရောင်များပျောက်ကွယ် ထုံးကျောက်ရောင် ဖြူဖော်ဖြူရော်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားကြရ၏။ ပင်လယ်တိုင်း သမုဒ္ဒရာ တိုင်းတွင် သန္တာကျောက်တန်းများရှိသော်ပြားလည်း အြောက်တော်းလျှော့ မဟာကြားခဲ့သန္တာကျောက်တန်း (Great Barrier Reef) မှ အကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး စတုရန်းပိုင်ပေါင်း တစ်သိန်းကျော်မျှ ကျယ်ပြန်ပြီး ကမ္ဘာလူညွှန် ခရီးသည်တိုကို အထူးခွဲဆောင်ရာ အုပ်ယ် သန္တာကျောက်တန်းကြီးဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ အယ်လ်နိုညီ၏ သားကောင်အဖြစ် သန္တာကျောက်တန်းကြီးသည် လုပ်သောအရောင်အသွေးတို့ ပျောက်ကွယ်ကာ ပြုလျှော့ သောအသွင်ပြင်ဖြင့် သေပွဲဝင်နေကပြီဖြစ်ပေသည်။ တကယ်တော့သန္တာကျောက်တန်း ကြီး သက်ရှိဘဝမှ သက်ပဲဘဝသို့ ပြောင်းသွားရသည်မှာ အယ်လ်နိုညီနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုတည်းဟူသော ရန်သူကြီးနှစ်ဦး၏ လက်ဦးမှုကိုခဲ့လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ပျော်ဗျာ အပူချိန်ကို လွှန်ခဲ့သည်နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ ကပင် လေ့လာ ခုတ်တမ်းပြုခဲ့ရာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာပျော်ဗျာ အပူချိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ပြုးလေဝသက ထုတ်ပြန်၏။ ယခု ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်နိုညီကပါဝင်၍ နောင့်ယူက သဖြင့် ပို့ပို့၍ အပူချိန်ပို့လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အယ်လ်နိုညီရေပူစီးကြောင်း၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုက ကုန်းတွင်းပိုင်းများဆီသိပါ အပူချိန်ဖြင့်စေခဲ့သည်။ ယခုနှစ်

တန္ထဒီလ်ရှုကြော်

ဖေဖော်ဝါရီလကဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော စံချိန်တွင် အပူချိန်သည် ၂၀ ရာစု၏
ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက်ပင် ၂ ဒေသမျက် ဖာရင်ဟိုက်ပိုလွန်ခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းများအရ
သိ ရှိရပေသည်။

ယခုနှစ်အယ်လ်နှုန်းဖြစ်ရေခိုင်သည် နိုင်ငံတို့မှာ အာဖရိကတိုက်မှ အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံ
ဖြစ်ဖွယ်ရှိရပေသည်။ အယ်လ်နှုန်းကြောင့် ပိုးနည်းရာတွင် ပိုးခေါင်ဗွဲဒက်ဂုံး၊ ခရတော့
မည်ဖြစ်ပေသည်။ တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ ဘုလစ်ပီးယားနိုင်ငံတို့တွင်လည်း သိုးများ
နှင့်လားယားတိရွှောန်များ အစာရေစာ ပြတ်၍သေကျကြဖွယ်ရှိရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သန္တာကျောက်တန်းများ အတိုင်းအဆကြီးထွား ပျက်ယွင်းမှုနှင့် ပတ်သက်
၍ ဒေသအလိုက် အဖြော်ကြရာတွင် ပင်လယ်ပါးဖမ်းလုပ်ငန်းမှ ငါးများကို အလွန်
အကျိုးပမ်းဆီးရေး၊ ရေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကာကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် သန္တာကျောက်တန်း
များ၏ ပျက်သုဉ်းမှုကို တစ်နည်းတစ်ဖူး အကာအကွယ်ပေးနိုင်ပည်ဟု ဆိုကြ၏။ သို့ပုံး
ပညာရှင်တို့က ကဗ္ဗာနှင့်ချို၍ ဖြစ်ပေါ်သော ပြဿနာကို ကဗ္ဗာပြဿနာအဖြစ် လုပ်
ဆောင်ရန် လိုကြောင်း လွန်ခဲ့သည်နှင်းက ကဗ္ဗာနှင့်ပေါင်း ၂၀၀ နီးပါးက ခရစ်နှစ်
၂၁၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကဗ္ဗာပျမ်းမျှ အပူချိန်ကို ၃ ဒေသမ ၆ ဒီကရီ ဖာရင်ဟိုက်
ပို့လွန်စေရန် ထိန်းသိမ်းမှုအကြောင်း သဘောတူညီချက် ရရှိလေသည်။

Justin Worland ၏ "The Great Barrier Reef is under attack from
El Niño and climate Change" ကိုပြန်ဆိုပါသည်။

အလုထိန်ဖိုင်တင်

အသားအရေချာမွတ်ဖြူနှင့်ခြင်းသည် အလုအကိုတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်သည်ဟု တရုတ်အမျိုးသမီးတို့က မှတ်ယူထားကြလေသည်။ ယနေ့အဖွဲ့ရာတွင် အသားအရေချာမွတ်ဖြူနှင့်စေသည့် ပစ္စည်းများ၊ အလုကုန်များရေတွက်၍ပင် မကုန်နှင့်လောက်အောင် ပါးများစွာ ထုတ်လုပ်ရောင်းချယာကြပြုဖြစ်၏။ ယနေ့အလှကုန်လောကတွင် နိုင်းယားသည်အလှကုန် အမျိုးအမည် အသစ်အဆန်းတို့ကို မရှိနိုင်လောကတွင် ထုတ်လုပ်လာကြရာ အမျိုးသမီးများအတွက်သာမက အမျိုးသားများအတွက် ဆေးဘက်ဝင်ဆုံးစေးကို လိမ်းကျုံ၍ မျက်နှာပြင် အသားအရေ ချာမွေ အဖုအပိန့်ကင်းစင်စေရန် လိမ်းဆေးတွေကိုပါ တိစွဲငါးလာခဲ့ကြလေသည်။ နောက်သုံး နေရောင်ထိ၍ မျက်နှာပြင်အသားအရေ မထိခိုက်စေရန် နေကာမျက်နှာချေတို့ကိုပါ တိစွဲငါးရောင်းချယာကြ၏။

မနှင့်ဖြူ (Snow White) ကဲသို့ နတ်သမီး ပုံပြင်ထဲမှအလှကို ဖွေးဖွေးဖြူသောအသားအရေရှိ အလုပစ္စည်း၊ အလုအကိုရပ်တွင် ထည့်ခွင့်းလာကြသည်မှာ ယနေ့အချိန်အခါးမှ မဟုတ်ချေ။ ရွှေးခေတ်ပန်းချိကားများ၊ ကပ္ပါယာလက်ဗျားကို ပြန်လည်လေ့လာခြင်းဖြင့် ပြုဖွေးချာမွတ်သော မျက်နှာအလှပိုင်ရှင်တို့အဖြစ် ပန်းချိကျော်တို့တူရောခြယ်ကြသလို ကပ္ပါယာလက်ဗျားအကျော်အမော်တို့ကလည်း မယ်ဘွဲ့အလှတို့တွင် ကလောင်းစွေးတွေပြုခဲ့ကြသည့်သာကေတွေရှိပေသည်။ အထူးသဖြင့် တော်ဝင်နှင့် ထိုက်အမျိုးသမီးတို့၏ မျက်နှာကို ရောခြယ်ကြရာတွင် နှင့်၏ဖြူဖွေးမှုကို တူပြိုင်ကာ အနုခြယ်ပေးကြရလေသည်။

တရုတ်အမျိုးသမီးတို့အလှအကိုရပ်တွင်အသားအရေဖြူနှင့်ခြင်းကိုအလေးထားကြသော်လည်း သာပန်တရုတ်အမျိုးသမီးတို့၏ နေလေမိုးခက်ခံရန် ညီးမောင်းသောအသားအရည်ရှိကြသူအတွက်အလှအပမရှိတော့သယောင်ယူဆရွယ်ဖြစ်နေပေသည်။

တန္ထားလူဖြေယ

တိဖြင့် ရောစပ်ထားသော စွပ်ပြုတိကို ပုံမှန်သောက်သုံးပေးခြင်းဖြင့် အသားအရေ ဖြေဖွေးလှပမှုကို ဖြစ်စေပြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရပေသည်။ ဤအေးရည်သည် အလှပစွဲည်း အတွက်သာအသုံးဝင်သည်မဟုတ် အူရှင်ဝန်းဖျား ရောဂါကိုပင် ပျောက်ကင်းစေသည်ဟုဆိုပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ရှိုးရာသဘာဝအေးနည်းတိဖြင့် မျက်နှာ၏ ဖြေစင်လှပမှုကိုဖော်ထုတ်ဖို့ပလုံလောက်လျှင် မျက်နှာအလှပါး မျက်နှာကိုပေါင်းတင်သည့်နည်းတိဖြင့် အလှ ဂုဏ်ပမြာက်မချင်း အလှကို အရအပါဖန်တီးကြ၏။ ဤကဲ့သို့ မျက်နှာပေါင်းတင်ခြင်း၊ အလှပါလိမ်းခြင်းကို တရာတ်နိုင်ငံတွင် ခရစ်မပေါ်ပါ ၄၇၅ ခုနှစ်မှ ၂၂ ခုနှစ်အထိ ပြည်နယ် အချင်းချင်း စစ်ဆင်းခဲ့ကြသောကာလတွင် အမျိုးသမီးများ စတင်အသုံးပြ သည့် သမိုင်းမှတ်တမ်း တို့ကိုတွေ့ရှိရပေသည်။

ဂျပန်မှ ဂေးရှား (Geisha) ပထိတိုကလည်း အဖူရောင်ပေါင်ဒါတိုကို ထူထူ လိမ်းခြယ်ကာ လက်ဖက်ရည်ပွဲတို့တွင် ဂျပန်ရှိုးရာ ကိပိုနိုဝင်ရှု တည်ခင်းငြေား လေ့ရှိကြသည်မှာ တရုတ်ရှိုးရာကို အတုယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တရုတ်တို့အသုံးပြုသော မျက်နှာကိုခြယ်သည့် ပေါင်ဒါပြုလုပ်ရာတွင် ဆန်ကိုအသုံးပြုကာ ဆန်မှုန်ပြင် ကိုယ် လိမ်းပေါင်ဒါ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆန်မှုန်တွင် ပုလဲကို ထုထောင်းအသွေး ကြိုတ်ကာ ရောနောလိမ်းခြယ်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှုသာမက တောက်ပသစ်လွင်မှုကို ပင်ဖြစ် ပေါ်စေသည်။ ဖြူဖွေးသစ်လွင်ရှုသာမက ဖွေးရန်ကိုပါ နှစ်သက်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ထည့် သွင်းလာခဲ့ကြလေသည်။

ရာစပေါင်းများစွာအထိ ဆန်မှုန်နှင့် ပုလဲမှုန်ရောစပ်ကာ ပေါင်ဒါသည် အမျိုးသမီး ကိုင်းနှစ်ခြိုက်စွာ အသုံးပြုခဲ့ ကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ မျက်နှာကို ဖြူဖွေးချောမွေ ကည်းဟူသော စလေ့သည် ကဗ္ဗာအရပ်ရပ်သို့ ပြန်.နှင့် သွေးလေရာ ဤအမျိုးသမီး အလုပ်ပြင် နည်းပညာ သည် တရုတ်ပြည်က စုံးကိုထွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အက်လိပ်ပြောတ်စာဆို တတ်ကြီး ရှိုတ်စပီးယား၏ “အြေသလို” (Othello) ပြုဘတ်တွင် ပင်းနှစ်ပြို့စား သည်အစွဲလာမ်ဘာသာဝင် ပြုပြီး အသားအရောင် သုံးနက်ညီ မောင်းခြင်း

တဇ္ဇာနိလူကြွယ်

မရှိသဖြင့် လူမည်းထက်ကောင်းမွန်သင့်ဖြတ်ကြောင်း ဖော်ပြထားရာအသားရောင်ဖြူခြင်းနှင့်ကောင်းခြင်းတို့သည် အတူယျဉ်၍ ဂက်ရည်တူဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ ထိုအယူအဆသည် အင်လန်နိုင်ငံတွင် ၁၅၅၈ မှ ၁၆၀၃ခုနှစ် အထိ စိုးစံခဲ့သော အယ်လီဝက်ခေတ်တွင်ပါရေပန်းစားခဲ့လေသည်။

အသားအရောင်ဖြူဖွေးခြင်းသည် အလှ၏ အဂါရပ်သာမက ထို့ညွှန်နှင့်လျာတို့၏ အဆင်းအကိုအထိ ချွဲထွင်အမွန်းတင်လာခဲ့ကြလေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထို့ညွှန်နှင့်လျာတို့သည် နေပူဒက်၊ လေပူဒက်၊ ရာသီဥတုဒက်တို့မှုကင်းလွတ်သဖြင့် အသားအရည်သည်ဖြူဖွေးတင့်တယ်ကြသည်ဟုကောက်ချက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုခေတ်ကာလက အယ်လီဝက်ဘုရင်မ၏ အလှသည် စပြုစံထားစရာဖြစ်နေခဲ့ပေသည်။ ဘုရင်မ၏ အလှမျိုးရရန် အဖြူရောင်ကြက်ခုအကာကို မျက်နှာတွင် လိမ့်ကြ၏။ ကြွေသားကဲ့သို့ ဖြူဖွေးဖွေးပြောင်လက်လက်အမြင်မျိုး ရငေရန်ဖြစ်၏။ တချို့ အမျိုးသမီးတို့က မျှော့သတ္တဝါကို သွေးစုံခိုင်းပြီး ဖြူဖွောဖျော့ဖြစ်လာသည်အထိ သွေးစုံပေခြင်းဖြင့်အလှပိုင်ရှင်အဖြစ်ကိုရယ့်ကြ၏။ ခဲ့ပူနှစ်နှင့်အချဉ်ရည်ကိုစပ်၍လည်း လိမ့်းကျကြ၏။ အချို့မှာ အသားအရေကိုသာမက လူကိုပါအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် စိန် (Arsenic) ကိုပါ အသုံးပြုလာသည်။ လွန်ကဲလာကြ၏။ ဘာပဲလုပ်ရလုပ်ရ လှပျွင်ပြီးရော အမြေသိနှင့်ကိုယ်လာ၏။ ဤသို့ ဓာတ်ပစ္စည်းများနှင့် ဖော်စပ်ထားသော အလှဖန်တီးရေးပိတ်ကပ်တို့သည် နောင်တွင် အသားအရေကိုပါ ထိခိုက်ကာရောဂါရစေလာ၏။ ဤအလှပြင်ဆေးတို့၏ ဖော်စပ်မှုတွင် ပါဝင်သော အဆိပ်သင့်ကာ သေပွဲဝင်ကြသည်အထိ ရှိခဲ့ပေသည်။ အလှအတွက် ပေးဆပ်ရသော တန်ဖိုးကား ကြီးမားလှသော်၏။ ထိုကြောင့် ၁၉ ရာစွာက အသုံးပြုခဲ့သောဆေးဘက်လည်းဝင် အန္တရာယ်လည်းကင်း သော အလှပစ္စည်းတို့ကို ယခု ၂၁ ရာစွာတွင် ပြန်လည်အသုံးပြုကာ အလှနှင့် အန္တရာယ် ပတ္တေသက်မိစေရန် သတိထားကြရပည် ဖြစ်ပေသည်။

Kathy Poh၏ "Becoming Snow White" ကိုပြန်ဆိုပါသည်။

အပြန်ဝရီ:

ကျွန်ုပ်တို့သက်ကြီးရွယ်အို နေးမောင်နှံသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ဟိမာလေး ယား(ဟိမဝန္တာ) တောင်စွဲမှတောင်လက်မောင်းဒေသတစ်ခုဖြစ်သည့် ဒါရမ်းဆာလာသို့ ရောက်ရှိနေကြ၏။ ဟိမာလေးယားဟူသော အဓိပ္ပာယ်မှာ “ဆီးနှင်းများဖို့ လွမ်းရာ ဆောင်ပေါ်ဒေသ”ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဒါရမ်းဆာလာသည်လည်း ဟိမဝန္တာတောင်စဉ်၏ ၃၁ ဆင်ခြေလျှော့မှ ဒေသတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် ဆီးနှင်းဖြူ ဖြူတို့ လွမ်းလေ့ရှိသောအရပ်ဖြစ်၏။ ထင်းရှုံးတောနှင့် နှင်းဖြူ ဖြူတို့ကြားတွင် ဒါရမ်းဆာလာ တရားစခန်းရှိ၏။ ကမ္မားနှင့်သာဝနာပွားများနှင့်သည့် သာသနကအဆောက်အအိုရှိ၏။ ဤသာသနက အဆောက်အအိုတွင် ကျွန်ုပ်တို့နေးမောင်နှံသည် ဘဝ၏ နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ရောက် သုကြသူများ ဖြစ်သဖြင့် ဘဝကူးကောင်းရန်အတွက် ဒါရမ်းဆာလာဓမ္မရှိပ်သာတွင် ဒိပသနာ ၁၀ရက်စခန်းဝင်ရန် ရောက်ရှိလာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဒါရမ်းဆာလာသို့ရောက်ခဲ့သည့် ခုနှစ်မှာ ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်ဖြစ်သည်။

တဗ္ဗားသိတ်လျကြော

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်၏ အသက် ဂျုဒ္ဓရ ကျွန်ုပ်၏ဝန်းက ၆၃ နှစ်အသီးသီးရှိကြပြီး တရားရိပ်တွင် ချွေးသိပ်နိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

ဤတရားစခန်းဝင်သည် ၁၀ ရက်တာ မပြီးဆုံးစီ တစ်ညွှန်တွင် ကျွန်ုတ္ထတို့ သတင်း ဆိုးရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်သား၏ ယောက္ခမန်လုံးရောက်ဖြင့် ကွယ်လွန်ကြောင်း သတင်း ဖြစ်ပေသည်။ သား၏ ယောက္ခမှာ အသက်ဝေသာရှိသေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ထက်များစွာ ငယ်ရွယ်ပါသေးသည်။

တရား ၁၀ရက်စခန်းမပြည့်ပါများပင် နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့အနီးမောင်၏ သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပစ္စည်းတိုက္ခို ထုပ်ပိုးကြကာ ကျွန်ုပ်တို့လာတိမြဲ ဖြစ်သည့် အော့သူ့ပြု ဖြို့သိပြန်ရန်စိုင်ရတော်၏။

ဒါရိပ်သာလာနှင့်အနီးဆုံးဖြစ်သည့် ချက်ကိုပါးရထားဘူတာရုံးသို့ အရောက်သွားရ၏။ စောစောက ရထားတစ်စင်းထွက်ခွာသွားပြီဖြစ်သဖြင့် နောက်ရထားထွက်ချိန် ညာ ၈ နာရီနောက်တစ်စင်း ထွက်မည့်ပြုစ်၏။ ဤရထားတွင် ထိုင်ခုလက်မှတ် ဝယ်ရန် ပရတော့ချော့။ ထို့ကြောင့် ရရာလက်မှတ် နှစ်စောင်ဝယ်ယူလိုက်ရ၏။ ခုံနံပါတ်ပရှိသဖြင့် ပြည့်ကျပ်နေသော အခြားခရီးသည်များနှင့်အတူ လိုက်ပါရတော့မည်ဖြစ်သည်။ လက်မှတ်ယူပြီးမှ စဉ်းစားကြည့်လိုက်သောအခါ လူပြည့်ကျပ်နေသော ရထားတွဲထဲတွင် ကျွန်ုပ်တိုက္ခိုသို့ သက်ကြားအိုတို့အတွက် ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်လုံး မတ်တပ်ရပ်လိုက်ရ ပည့်အနေအထားမျိုးဖြစ်နေ၏။ ခရီးတာကလည်း အော့သူ့ရဘူတာအရောက် ညာလုံး ပေါက် ရထားခုတ်မောင်းခိုန် ၁၄ နာရီကြာပည့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်က သီးသန်ထိုင်ခုလက်မှတ်ရလို့ရပြား ရထားဘူတာရုံပိုင်နှင့် တွေ့ဆုံးမေးမြှန်း ကြည့်သည်။ လက်မှတ်မှာကုန်ပြီဖြစ်သဖြင့်ပရနိုင်တော့ကြောင်းဖြင့်ပြောပြုသည်။ ကျွန်ုပ် တို့ကုံးသို့ ဝေကျော်၊ ၂၀ ကျော်တွေအတွက် လူပြောတို့ကျပ်နေသော တွဲနှင့် လိုက်ချုပ်ဖြစ်နိုင် အော့သွေ့ လက်မှတ်စစ်တစ်ဦးထံးနောက်ဆုံးပြီးပမ်းချက်အနေဖြင့် ချဉ်းကပ်မေး ငြိမ်းကြပ်ခဲ့ခဲ့သည်။ သို့သော် ကျွန်ုတ္ထုအတွက် ကုသိုလ်ကံက မလိုက်ပြန်ချော့။

ထိုနောက ကျွန်ုပ်တိုက ကြေလာသမျက်ရင် ဆိုင်ရှုဖြစ်သလို လိုက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ရထားအဆိုက်ကို စောင့်ရတော်၏။ ထိုအချိန်တွင် အသက် ဂုဏ်ဆိုရည် လူတတ်းဦး ကျွန်ုပ်အနီးသို့ ရောက်လာ၏။ ထိုသူက ကျွန်ုပ်၏အနီးဘက်သို့ လက်ညီးဆွဲပြရင်း “ဘာတွေစိတ်ည်ညွှေးစရာ ဖြစ်နေပါသလဲ” “ကျွန်ုပ်တော်ဘာများအကူအညီပေး ရမလဲ” ဟု ဖေးလာပါသည်။

ဤအတောအတွင်းမှာပင် မိတ်ဆက်ပါကြပြီး သူအမည်မှာ ဒါလရျစ်ဟူ၍ဖြစ်ပြီး သစ်ကုန်သည် တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းကိုပါ သိလိုက်ရပါသည်။ ဒါလရျစ်က လွန်စွာဖော်ရွှေသူဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကဲလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ရင်ဆိုင်နေရသည် ခုံနံပါတ်ပါသည့် ရထားလက်မှတ်ရရှိရေးနှင့် ညာလုံးပေါက် ထိုင်စရာမရှိဘဲ လိုက်ပါရတော့မည့်အခြားနေတိကိုရှင်းပြလိုက်ပါသည်။ “ဒါအတွက်တော့မပူးပါနဲ့ ဦးတို့နှစ်ယောက်စလုံးက အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေပြီပဲ ကျွန်ုပ်တော်ကူညီရမှာပေါ့။ ကျွန်ုပ်တော်အခုံ ဒီဘူတာကိုလာတာက ကျွန်ုပ်တော့သမီးကို ကြိုဖို့လာတာပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်တော့သမီးက လတ်ခနီးမြှိုက် အမီးသွားမှာပါ။

ဒါလရျစ်၏သမီးနှင့် သားတို့သည် ပလက်ဖောင်းပေါ် ပိတ္တာအနည်းငယ်အကွာတွင် ဓမ္မနေကြ၏။ ဒါလရျစ်က သူသားကို ခေါ်ပြီးအိမ်သို့သွား၍ လက်ဖက်ရည်ယူခိုင်း၏။ ဒါလရျစ်၏အိမ်သည် ရထားဘူတာနှင့်နီးပုံရ၏။ သူသားက ဖန်ခွက်နှင့်ဓာတ်ဘူးပါလာခဲ့။ ချင်းနဲ့သင်းသော လက်ဖက်ရည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့နီးမောင်နှင့်ကို တိုက်ကျွေး၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဒါလရျစ်တို့သားအဖသည် မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းများသဖြயံ စကားသတ်ဆုံကျွေး၍ နေတော့၏။ ဒါလရျစ်က သူသမီးကိုခေါ်ပြီး “အန်ကယ်တို့ခေါ်ကြအုံး ကျွန်ုပ်တော်အိမ်ပြန် လိုက်အုံးမယ်။ ဘာမှုစိတ်မပူးပါနဲ့” ဆိုတာ သူသမီး နှင့်အတူ ဆုံးကျွေး၏။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ ကူညီမည့်သူပေါ်ပြီး ပြန်လည် ပျောက်ကျယ်သွားတော့ပည်လောဟု ဆောင်ပုံပန်ပြန်၏။ သို့သော် ဒါလရျစ်နှင့်သူသမီးက ပိန်စ်အနည်းငယ်အတွင်း ပြန်

တဇ္ဇနိုင်လျကြော်

ရောက်လာကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လမ်းခရီးတွင် စားကြရန် ညစာသွား၍ စီစဉ်ခြင်းဖြစ်လေ သည်။

ယူ ၈ နာရီခန့်တွင် ကျွန်ုပ်တို့လိုက်ပါမည့် ဒီးရထားသည် ဘူတာတို့ ဆိုက်ရောက် လာပါပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့က စိတ်ပူပန်စွာဖြင့် ဒါလဂျစ်ကိုကြည့်၏။ သူကတော့ တည်ပြုပို့စွာ ဖြင့် လက်မှတ်စစ်နှင့် စကားပြောနေ၏။

ထို့နောက် ကုန်တင်ကုန်ချအလုပ်သမားတို့က ကျွန်ုပ်တို့၏အထူပ်အပိုးတို့ကို သယ်ယူပြီးတွဲတစ် တွဲပေါ်တင်ပေးပါသည်။ ထိုတွဲမှာ အိပ်စင်ပါသော တွဲဖြစ်နေ၏။ ဒါလဂျစ်နှင့် လက်မှတ်စစ်တို့၏ စီစဉ်ပေးချက်အရ ကျွန်ုပ်တို့သက်ကြားအိုဝင်နီး ဟောင်းတွင် ထိုင်ခုံသာမက တစ်ညုလုံးအိပ်၍ လိုက်နိုင်အောင် အိပ်စင်ပါရသွားပါပြီ။ ဤအတွက် ကျသင့်ငွေ ရှုံးပါး ၁၀၀၀ကိုပေးချေလိုက်ပါသည်။ ရထားတွက်ပါနီးပြီဖြစ်၍ ဒါလဂျစ်တို့ယခုံဘို့ စီစဉ်ပေးသည့်အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး ရထားခေါ် ဆောင်ရာဘို့ လိုက်ပါသွားကြပါသည်။

ခရီးလမ်းအတွက် စိတ်ပူပန်သမျှ ပြိုမ်းအေးသွားပါပြီ။ စိတ်ချသွားချိန်ကျမှ ဆာလောင်မှုကို သတိရလာ၏။ ဒါလဂျစ်တို့သားအဖ စီစဉ်ပေး လိုက်သော အဓားသူးနှစ်သူးကို ဖွင့်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ငန်းဟောင်နှစ်စားကြေ၏။ ပလာတာကန္ဒားညွှန်၏။ အာလူးဟင်းက မဆလာနှင့်သင်းသင်းဖြင့် အရသာ ရှိလှေချေ၏။

လွန်ခဲ့သော ဤနှစ်ခန့်က ဤဖြစ်ပ်ကလေး ကြုံပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဒါလဂျစ်တို့မိသားစုသည် တယ်လိုဖုန်းအဆက်အသွယ်ဖြင့် တကယ့်ပိတ်ဆွေရင်းချာ သဖွယ် ဖြစ်သွားကြပါသည်။ ဒါလဂျစ်က အခါအခွင့်သင့်လျှင် သူ၏ သစ်လုပ်ငန်းနှင့် သူ၏စိုက်ပျိုးရေးခြံးသို့ အလည်အပတ်လာရောက်ရန်ပိတ်ကြားပါသည်။ အသက်နှင့် ခန္ဓာဌီးတားမကွောင် ကျွန်ုပ်တို့အေးမောင်နှင့်သည် ဒါလဂျစ်တို့မိသားစုထံ အလည်သွားကြ ရန် ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။

S.N.Duby ၏ "Journey Home" တို့ ဖြန်ဆိုပါသည်။

ကျွန်ုပ်မျိုးဆက်ရှုပုံတော်

ကျွန်ုပ်အရွယ်ရောက်စမှာပင် အခြားသောကျွန်ုပ်နှင့် သက်တူရွယ်တူပိန်းကလေးများနှင့်မတဲ့ တစ်မူထဲးခြားသော ဝါသနာနှစ်ရပ် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဆန္ဒတွင် မွေးရာပါဝါသနာ အဖြစ်ပါလာခဲ့ပါသည်။ ဤဝါသနာနှစ်ရပ်မှာ ပီသားစုစဉ်ဆက်၏ အကြောင်းအရာတိုကို လက်လှုံးပီသမျှ ပုံတော်မြှင့်မြင်းနှင့် ပန်းချီရေးခြုံခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်၏ ၈၁တိချက်ကြော်သည် ညောင်းပြုလုပ်တွင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားတို့မှ အင်္ဂလန်နိုင်ငံပြုဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ဖောင်မျိုးဆက် ၁၇၆၈ခေါ် ပီခင်ဘက်မျိုးဆက် တွေ့ရော ကျွန်ုပ်၏ ပုံတော်မြှင့်အပြည့်အစုစုပါ သည်။

တ္ထာနိလုကြော်

သို့သော် အင်လန်မှ ဘုံးဘွားသီဘင်တို့၏ ဆွဲစဉ်မျိုးဆက်ကို အရှာရခက်၍ နေပါသည်။

သည်ကြားထဲတွင် ကျွန်မအချယ်ရောက်၍ အိမ်ထောင်ရှင်ဖြစ်လာသောအခါ ကျွန်မ ခင်ပွန်း၏ ဆွဲစဉ်မျိုးဆက် ပထမအိမ်ထောင်နှင့်ရထားသော သားသမီးတို့၏ ဆွဲစဉ် မျိုးဆက်တို့ကို ပုံတော်ပြုပါသည်။

ကျွန်မသည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးအနေဖြင့် နာမည်ကျော်ရုပ်ရှင်ပင်းသမီးပင်းသား တို့၏ ပုံကို တူအောင်ရေးဆွဲခြင်း၊ ရေးခြောက်ခြင်းတို့အပြင် ပန်းပွင့်များ၊ သစ်သီးများကိုပါ ရေးဆွဲရေးခြောက်လေ့ရှိပါသည်။

ကျွန်မနှင့် ပထမဆုံးအိမ်ထောင်သည် ရရှည်လက်တွဲနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ သဘောထား ချင်းမတိုက်ဆိုင်သဖြင့် လက်တွဲဖြုတ်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်မ ဒုတိယအိမ်ထောင်သစ်ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ထူးချွဲပါသည်။ ကျွန်မ၏ ခင်ပွန်း သစ်သည်လည်း ပြစ်ကြေးလျှနိုင်ငံသားမဟုတ်ပါ။ အင်လန်နိုင်ငံတွင် မွေးဖွားပြီး ပြစ်ကြေးလျှနိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသူဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မနှင့် မင်္ဂလာဆောင်ပြီး ဦလအကြာတွင် သူမြတ်သူများရှိရာ အင်လန်သို့ ပျားရည်ဆမ်းခရီးထွက်လိုပါသည်ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်မအတွက် အထူးအဆင်ပြော၍ သွားပါသည်။ ကျွန်မ၏ ဘုံးဘွားတို့၏ ဆွဲစဉ်မျိုးဆက်သူတေသာပြုလုပ်ခွင့်ရပေတော့သည်။ အင်လန်နိုင်ငံရှိ ယောက်ပိုင်းယား နယ်တွင် ကျွန်မဘုံးဘွားတို့ ခေါင်းချွဲခြောက်ပါသည်။

ကျွန်မတို့နှင့် ဟောင်နှင့်သည် ပြစ်ကြေးလျှပ် လန်ဒန်သို့ ပျုံသန်းမည့်လေယဉ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်နေရာယဉ်ကြော်ပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ခြော် ပတ်ရပည်ခရီးရည်အတွက်ကျွန်မတို့ကအလယ် ထိုင်ခုံတန်းတွင်နေရာယဉ်ပါသည်။ လေယဉ်ခရီး အတိုင်းလိုက်ပါ၍ နာရီအနည်းငယ် ကြာလာသောအခါ ပျော်ရှုံးပြုခြင်း ထွေးမှုကို စတင်ခံစားလာရသဖြင့် ကျွန်မနှင့် ကျွန်မ၏ထိုင်ခုံတန်းတေားရှိ

အဒေဝါအရွယ် ဦးကြီးအရွယ် လင်မယားနှစ်ယောက်နှင့် စတင် ပိတ်ဆက်စကားပြောရုံ။ ကျွန်မအတွက် ကံကောင်းချင်တော့အမျိုးသမီးကြီးမှာ ကျောင်းဆရာမတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ကျွန်မ၏ ဘိုးဘွားများနေထိုင်ခဲ့ရာ ယောကြိုင်းယားဖြူဗုံးဖြစ်နေ၏။ ကျွန်မတို့အဖို့လည်း ယောကြိုင်းယားသည်လည်ပတ်ရန်အတွက်အရေးအပါဆုံးနေရာ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ယောကြိုင်းယားနယ်ထဲတွင် ကျွန်မ၏ဘိုးဘွားများ ရှင်သန်ခဲ့ရာနေရာကို ဆက်လက်စုစုပေါ်ကြည့်သောအခါ ထိုကျောင်းဆရာမကြီးက “ဟောင်ဒန်း” ဖြူဗုံးဘွားပါ။ အဲဒီမှာ သိလိုသမျှကိုအစဖော်ပေးနိုင်ပည့် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့လည်းရှိသည်ဟု ညွှန်ကြားပါသည်။ ကျွန်မအတွက် ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်စာရင်း ပြုစွဲ အကွက်ကောင်း တွေ့သဖြင့် ပိတ်ထဲတွင် ကြည့်နှုံးမှုကိုစုံစားရပါသည်။

ကျွန်မ၏ စုစုပေါ်မှုလွယ်ကူစေရန်အတွက် ယခင်ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး အငြိမ်းစား ၏ အိမ်လိပ်စာကိုပင် ထိုအမျိုးသမီးကြီးကပေးလိုက်ပါသည်။ လေယာဉ်သည် ဟိုသမီး လေဆိပ်သို့ဆင်းသက်ပြီးနောက် ကျွန်မက သူတို့နဲ့မောင်နှင့်ကိုနှစ်ဆက်ပြီး ပိုပိုတို့လိုရာ ဆုံးသို့အသီးသီးပြန်ကြပါသည်။ ကျွန်မရှာဖွေနေသောဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်ပိဿားစု ကာရင်စုဆောင်းမှုလည်းအောင်မြင်ပါပေါ်ဟုသူတို့နဲ့မောင်နှင့်ကုတောင်းပေးကြပါသည်။

ရက်သတ္တနှစ်ပတ်မှာ ပျော်ရည်စာမ်းများရည်ကြပြီးနောက် ကျွန်မနှင့်ခင်ပွန်းသည် ဘုံးသည် လန်ဒန်ဗုံး ယောကြိုင်းယားနယ်ရှိ ဟောင်းဒန်းဖြူဗုံးကလေးသို့ ရထားဖြင့်ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဟောင်းဒန်းဖြူဗုံးသို့ ရောက်တော့ ဟိုတယ်တစ်ခုတွင် တည်းလိုက်ကြပါသည်။ ဟိုတယ်တွင် ညာမာစားပိုလေယာဉ်ပေါ်တွင်ဆုံးသည့် အမျိုးသမီးက ပေးလိုက်သောစာကို ပေးရန်ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ပြီးတော့ခေတ္တာ အညောင်းပြီ လမ်းလျှောက်ကြ၏။ အဆိုပါအိမ်သို့ လိပ်စာညွှန်းအတိုင်း လျှောက်ခဲ့ကြပါသည်။

ထိုရည်ညွှန်းပါအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်မသည် ဆရာမကြီး လေယာဉ်ပေါ်ကုန်းက ပြေးလိုက်သော စာကို စာလက်ခံရာ သော်လည်း ထည့်လိုက်၏။ ထိုနောက် အိမ်ရွှေ့တံခါးကို ခေါက်၏။ အိမ်ရှင်နှင့်ပိတ်ဆက်စကားပြောပြီးသည့် နောက် အငြိမ်းစားကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးက ကျွန်မတို့အား ညည်းနှင့်တွင် ဝင်ရောက်ထိုင်ပေါ်

တဗ္ဗာဆိုလျကြော်

သည်။ နံနက်ခင်း လက်ဖက်ရည်တွင် ပြည့်ပါသေးသည်။ အကျိုးအကြောင်းသိ ပြီးသော အခါ ဆရာပကြီးက နက်ဖြန့်နက်တွင် ဤဒေသအကြောင်း ကျမ်းကျင်နားလည်သူ တစ်ဦးနှင့်တွေ့ဆုံပေးမည်ဟု ပြောပြုပါသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်မတို့သည်ဆရာပကြီး အိမ်သို့ ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ပြည့်ခန်း ဆောင်တွင် ဆရာပကြီးဖိတ်ကြားထားသော အသက်အရွယ်ကြီးတိုးနှင့် ရည်မွန်သော လူကြီးတစ်ဦးနှင့် ဆုံတွေ့ပေးပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအား ကျွန်ုပ်မ၏ဘိုးဘွားတို့သိုင်း ကြောင်းကို မေးကြည့်သောအခါထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ကျွန်ုပ်မတို့ကို သူကားဖြင့် စာကြည့်တိုက် ကြီးသိသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ ဤစာကြည့်တိုက် တွင် ဤဒေသတွင် နေထိုင်သူတို့၏ အဆက်အသွယ် စာရင်းချုပ်တို့ကို ပိုက္ကရိုက်ပျူးတာတွင် အပြည့်အစုံ သို့ဖိုးထားလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ ကျွန်ုပ်မက ကျွန်ုပ်မ၏ဘိုးဘွားတို့၏ အဆက်အနွယ်စာရင်းတို့ကို ရလိုက်၍ ကျေးဇူးတင်သလို ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ကျွန်ုပ်မတို့၏ အကြောင်းအရာတွေ ကိုပါ ကွန်ပျူးတာမှတ်တမ်းတွင် ဖြည့်စွက်နိုင်ခွင့်ရသွားပါသည်။ ကျွန်ုပ်မတို့မိသားစုံပြေတွေ့လျ သို့ ပြောင်းသွားပြီးနောက် ကွင်းဆက်ပြတ်နေသော အချက်အလက်တို့ကိုပါ ဖြည့်တင်းနိုင် ခွင့်ရရှိသွားခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်မရှာဖွေနေသော အချက်အလက်များရရှိ ပြီးနောက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကပင် ကျွန်ုပ်မတို့တည်းခိုရာ ဟိုတယ်သို့ သူကားဖြင့် လိုက်ပို့ပါသည်။ လမ်းခရီးတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကြီးက သူအိမ်ရှေ့တွင် ကားကို ဆော်ရုပ်ကာ သူမှုတ်တမ်းပြုထားသည်တို့ကို စာအုပ် ရိုက်နိုပ်ထားသည့်အထူး ကျွန်ုပ်မတို့ကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါသေးသည်။

ကျွန်ုပ်မတို့ ပြေတွေ့လျပြန်ရောက်၍ နှစ်အနည်းငယ်အကြာတွင် ကျွန်ုပ်မ၏ပုန်းကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျွန်ုပ်မသည်လက် တွေ့ဖက်ဘဝါယ်ဖော် ပရီ သော်ကြားလည်း ဖြေားများ၏ အဖွားဖြစ်နေပါပြီ။ သက်မ့်အဖော်အဖြစ် ကျွန်ုပ်မ၏မှတ်တမ်းများနှင့် ကျွန်ုပ်မရေးဆွဲထားသော ပန်းချီကားများရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်မအထိုးကျို့ အဖော်မဟုတ်ပါ။

Urapickhaven ၏ "Ancestry Search" ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

ဘား၏ သတ်တော်စောင့်

အသက် ဤအရွယ်ရှိပြုဖြစ်သည့် ဂျီဝက်ရှုသည် အဖော်ကန်ပြည်ထောင်စု ဖလော်
ရီဒါပြည်နယ် ပွန်ပါနိုကမ်းခြေရှိဖို့တွင်
နေထိုင်ကာ ဓာတ်ပုံဆရာအဖြစ် အသက်
မွေးဝင်းကျောင်းပြုနေသူဖြစ်ပေသည်။
တစ်ခုသော ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅
သောတစ်နေ့ တွင်ဂျီးဝက်ရှုကအသက်
ဖြန့်အရွယ်ရှိ သူသားငယ် ဂျီဝိုက်
ခေါ်ကာ အဲဟားဂလိတ် ဘေးမဲ့
တောာစခန်းသို့သွားရန် ပြင်ဆင်
ကြ၏။ သားငယ်ဂျီဝိုက်ကျောင်းအား
ရုက်ဖြစ်၍ ဂျီးဝက်ရှုက မိကျောင်း
ပေါ်သော ချွဲ့စွဲတောာသို့
အထွေ့အကြေ့ရရန် ခေါ်
ခဲ့ဖြင့်ဖြစ်ပေသည်။ သူ
သို့သားအဖသည် အဲဟား
ဂလိတ် ဘေးမဲ့ တောာ
အဝင်ရှိ စားသောက်ဆိုင်
သူင် အသားည်ပုန်ဖြင့်
သို့ဖြည့်လိုက်၏။ သူ၏
သာဟာရှိရာ မွန်ပါဒို့မှ ဖော်

တဏ္ထသိုလ်လှကြော်

တော်ကားဖြင့် ၄၂ ပိနစ်ခန့် မောင်းလိုက်ရုံဖြင့် ဤအဲဗားဝလိတ် ဘေးမှုတော့ သို့ ရောက်နိုင်ပေသည်။ ပိကျောင်းပေါ်သော ချွဲနှံများ၊ လတာပြင်များဖုံးလွမ်းရာသို့ ကန္တူးလျောင်ယ်တစ်စီးငှားရပ်း ပြီး ထွက်ခဲ့ကြလေသည်။

အကယ်၍ ပိကျောင်းများ လျေားချဉ်းကပ်လာပြီးဆိုလျှင် လျှော့ကို တက်နှင့်ရိုက်ခတ် အသံ ပြု၍ ခြောက်လျှော့နိုင်ကြောင်း ဘေးမှုတော်ထိန်းက သူတိအား ကြိုတင်ပြောပြုထား လေသည်။ ဂျိုးဝက်ရှုက သူသားဂျိုံရိုက် နေပူခံဝတ်စုံဝတ် ပေးထားပြီး အငှားကန္တူးလျေား ဖြင့် ရော်ပိပိုင်း ချွဲနှံများရှိရာသို့ လျော်ခတ်လာခဲ့လေသည်။

လျော် ရောပ်တွင် ဓာတ္တရပ်နားထားခိုက်တွင် ရေထဲမှ ရေကိုရိုက်ပုတ်လိုက်သော အသံနှင့်ဂျိုံရိုက်၏ အော်သံကို ကြားလိုက်ရ၏။ ဂျိုးဝက်ရှုက သူသားကို လျှော့ကြည့်လိုက် သောအပါ သူသားဂျိုံမှာ ကမ်းပေါ်တွင် မူာက်လျက်သား လကျပြီး သူညာဘက် လက်မောင်းကို ပိကျောင်းက ကိုက်ထားသည်ကို မြင်လိုက်ရလေသည်။ ဂျိုးဝက်ရှုက ပိကျောင်းကို ခန့်မှန်းကြည့်ရာ J ဒသမင်မိတာ အရှည်ရှိနိုင်ပြီး ကိုယ်အလေးချိန် ဥဝကိုလိုဂံရမဲ့ ရှိနိုင်သည့် ပိကျောင်းဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းပိုလေသည်။

ဂျိုးဝက်ရှုသည် သူသားကို ပိကျောင်းဆွဲနေသည့်အရပ်သို့ အပြေးသွား၏။ ဤနေရာ သည် ရော်ပိသဖြင့် တစ်မိတာခန့်သာ နက်ပေမည်။ သားဖြစ်သူ ဂျိုံကလည်း ကမ်းစပ် သို့ အားသွန်၍ ရှုန်းကန်နေ၏။ ဂျိုးဝက်ရှုက သူ၏ဘယ်ဘက်ဖြင့် သူသားဂျိုံက သိုင်းဖက်ပြီး ကမ်းဆီသို့ ဆွဲယူ၏။ ဂျိုးဝက်ရှုက သူ၏ညာဘက်လက်ဖြင့် ပိကျောင်း၏ နှာဖျားကို အားကုန်ထိုးနှုက်၏။ ပိကျောင်းအရေးခွဲ့မှာ ဟာကျေပြီး အုတ်ခဲကို လက်သီးနှင့်ထိုးသကဲ့သို့ ခံစားရလေသည်။

ဤအချိန်တွင် ကန္တူးလျေားအငှားစခန်းမှ သန်မာသော လူရွယ်တစ်ယောက်အပြေး ရောက်လာ၏။ သူက ဂျိုးဝက်ရှုသူသားကိုဆွဲနေရာကို ရောက်ပြီး အကူအညီပေး၏။ ပိကျောင်းကလည်း ရေထဲသို့ဆွဲနေ၏။ ထိုအပါတွင် ဂျိုးဝက်ရှုက တစ်ဘက်၊ ပိကျောင်းက ဘားဘက် လွန်ဆွဲပွဲတွင် သူ၏သားငယ်ဂျိုံမှာနှစ်ဘက်၏၃က်ကို ခံရကိန်းဆိုက်နေ

တော်၏။ ထိုကြောင့် ဂျီးဝက်ရှုက သူသားကို ကမ်းခြေသိက်၍ အသာယာ ဆွဲလောက်၍ ထိုအချိန်တွင် အကုအညီပေးသော လူလွှာယ်က ပိကျောင်း၏ ဝမ်းပိုက်ကို သူ၏သိမ္မာ လျသောခြေထောက်ဖြင့် အကြိမ်းပေါင်းများစွာ ဆင့်၍ကန်လေသည်။ ထိုအခါကျောင်းက ဂျီးဝက်ရှု လက်နှင့်ပုံးကို ကိုက်ခဲထားမှုမှ လွတ်ပြီးရောင်းဆီသို့ရွှေလားသွားလေတော်၏။

ဂျီးဝက်ရှုမှ ပိချောင်းပါးစပ်မှ လွတ်သွားပြီ ဖြစ်ဖြစ်သော သားဂျီးဝက်ကို ပွဲချိကာ ပိကျောင်းခြေဖြင့်ကန်ပြီး ကယ်တင်ခဲ့သူလူလွှာယ်အား ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဟုသာပြောနိုင်ပြီး ဆေးခန်းသို့ ကားနှင့်အမြန် ပို့ရလေသည်။

ဆရာဝန်က သားကလေးဂျီးဝက် လက်ဟောင်းနှင့်ပုံးတို့မှ ဒဏ်ရာအနည်းငယ်သာရ အကြောင်း စိုးရိပ်စရာမရှိကြောင်းဖြင့် ပြောပြုလေသည်။ ထိုအခါကျော် ဂျီးဝက်ရှုသည် သူသားကို ကယ်တင်ခဲ့သူလူလွှာယ်အားအထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြရန်အဲဟားဂလိတ် သို့ ပြန်လာခဲ့၏။ သို့သော် ထိုလူလွှာယ်ကို မတွေ့ရတော့ချေ။ ဘေးမဲ့တော့ ထိန်းကို ဆပ်မြန်စုစုစုံကြည့်ရာ ထိုအသက်ကယ် ပေးသော လူလွှာယ်မှာ ဤနိုင်ငံမှုမဟုတ်ကြောင်း၊ ဝပိန်နိုင်ငံမှု အလည်အပတ်ရောက်လာသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ သူသည်ဝပိန်နိုင်ငံတွင် ခြေရော လက်ပါ ထိုးကြိုးရသည့် လက်ဝွေ့သမား (Kickboxer) ဖြစ်ကြောင်းပြောပြသည်။ ထိုအခါကျော်ပျိုးဝက်ရှုက ထိုလူလွှာယ်၏ သန်မာထူးကျိုင်းမှု အကန်အကြောက်သန်စွား မှုတို့ကို ပြန်လည်မြင်ယောင်လာ၏။ ဂျီးဝက်ရှုအဖို့ ကယ်တင်ရှင်ကို ကျေးဇူးတင်စကား ပြောလိုက်ရချေ။ အဲဟားဂလိတ်ဘေးမဲ့ တော့ထိန်းကြီးကလည်း သူတို့သားအဖကို ရန်မှု သား ပိကျောင်းကို ပစ်သတ်လိုက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ပြောပြပါသည်။

တစ်လခန့်ကြာသောအခါသားကလေးဂျီးဝက် အနာများပေါ်က်ကင်းသွားပြီ ဖြစ်လေသည်။ ဂျီးဝက်တို့ကျောင်းမှုဆရာတစ်ဦးက ဦးဆောင်၍ အဆိပ် အဲဟားဂလိတ် ဘေးမဲ့တော့သို့ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတစ်သို့က်နှင့်အတူ ဂျီးဝက်သည်လိုက် ပါသွားခဲ့လေသည်။ ဤအထဲတွင် ပိကျောင်း အခွဲခံရသူမှာ ဂျီးဝက်ကိုယ်တည်သာ

တဗ္ဗာသီလ်လျှော်

ဖြစ်ပေ သည်။ သို့သော်ကျိုဝိယည်မိကျောင်းကို ကြောက်စိတ်မရှိငြောင်း ပိကျောင်းကို စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုငြောင်းဆရာကဖော်ဖြစ်သူဂျိုးဝက်နှင့်ကိုပြန် ပြောပြုပါသည်။ သားကလေးကျိုဝိကသွေ့ဖော်သည် သူ၏သက်တော်စောင့်ဖြစ်၍ပိကျောင်းကိုငြောက် စိတ်မရှိတော့ ပါဟု ပြောပြုပါသည်။

Meera Jagannathan ၏ "Man Punches Alligator, Saves Son"

ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

L L L

စံတို့

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်များက ကျွန်မသည် တစ်ခုလပ်မီခံ၏၏ တစ်ဦးတည်းသော သမီး

အဖြစ် ပိုင်နှင့်အတူကြီးပြင်းခဲ့ရ
ပါသည်။ ကျွန်မတို့ သားအမိ
သည် နယူးဒီလန်နိုင်ငံ၏ ပါဝါ
ကုရာ ကျေးလက်ဒေသရှိအနေး
နှစ်ခုနေးပါ တဲသာသာအိမ်တွင်
နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤအိမ်
ကလေးကလည်း ကျွန်မအော်
၏ခြေထဲတွင် ဆောက်လုပ်ထား
ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့
သားအမိတွင် ငွေ့ပွဲငွေ့လျှေး မရှိ
သဖြင့် ရုပ်ပြုသံကြားစက်ကဲသို့
ဖျော်ဖြေမှုပေးပိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်မတို့
သားအမိအတွက်ဖျော်ဖြေမှုပေး

သည် မှာ စာအုပ်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ငယ်ရွယ်သော
ကျွန်မအဖို့ နှစ်သက်သောစာအုပ်မှာ “အုံဖွယ်အရပ်တွင် အဲလစ်၏ စွန့်စားခန်း”
(Alice's Adventure in Wonderland) စာအုပ်ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုပြင်လည်း
“ရတနာဒီပါ” (Treasure Island) ကဲသို့သော စွန့်စားခန်းပါသည့် ဝါယာစာအုပ်
များကိုအမေကဖတ်ပြပါသည်။ အမြားအလားတဲ့ စွန့်စားခန်းတွေပါသော ဝါယာတို့ကို
ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ကျွန်မတို့သားအမိအဖို့ စိတ်ဖျော် ဖြေမှုကိုရရှိခံစားရပါသည်။

တက္ကသိုလုကြော

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ကျွန်မအသက် ၁၈၅၇ ရှိပါပြီ။ အတောင်အလက်စုံသော ငှက်ကဲသို့ ပုံသန်းချင်စိတ်ပေါ်လာသည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်မသည် ကျောင်းနေဖက်အမျိုးသမီး သူငယ်ချင်းတိုနှင့်အတူ အောက်လန်မြှော်၊ တိုက်ခန်းတစ်ခုတွင် ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤတွင် ပါတီပွဲတွေ၊ စင်တင်တေးဂိတ်တွေ၊ ယောက်ဥားလေးအပေါင်းအသင်းတွေနှင့်စုံလာခဲ့ပါသည်။ ဤအပါတ်တွင် ငယ်စဉ်ကလို စာဖတ်ချိန်သိပ်ပရှိတော့ပါ။ ဤ ယောက်ဥားကလေးအပေါင်းအသင်းများထဲမှ တစ်ဦးနှင့်ကျွန်မ အိပ်ထောင်ကျော့ပါသည်။ ကျွန်မသည် သားနှစ်ယောက်၏ ပီခင်ဖြစ်လာခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မသားကလေးနှစ်ယောက် သူတို့အဘားဖြစ်သူ ကျွန်မပို့ခင်ထံ အလည်အပတ် သွားလေ့ရှိပါသည်။

ကျွန်မပို့ခင်သည် ကျွန်မသားနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်မနောက်ထပ်မွေးစားသောသမီးနှစ်ယောက်အတွက် ကလေးများဖတ်ရန် စာအုပ်တိုကို ဝယ်၍ပေးပါသည်။ ကလေးတို့သည် ထူးဆန်းတွေလာတွေပါသော နှစ်သမီးပုံပြင်တိုကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်မပို့ခင်၏ ပျက်စီတွေ စတင်ပူးနှင့်ပျော်ရေးနှင့် လာပါတော့သည်။ ပုံနှင့်ထားသေး စာလုံးသေးသေးတိုကို ပြောင်ရတော့ပေး။ အမောသည် စာမဖတ်နိုင်တော့ထော်လည်း စာအုပ်၏ သရုပ်ဖော်ပုံနှင့်အပြင်အဆင်ကိုတော့ မြင်နိုင်သဖြင့်ကြည့်ရုံးသာကြည့်နိုင်၏။ အမေနှစ်ခြိုက်သော စာရေးဆရာတိုကို အမေမဖတ်နိုင်တော့ပါ။

ကျွန်မ၏ ကလေးများကျောင်းတက်သားချိန်တွင် ကျွန်မသည် စာကြည့်တိုက်တွင် စာကြည့်တိုက်မျှားအဖြစ် အလုပ်ရရှိပါသည်။ စာမဖတ်နိုင်သူတို့အတွက် အသံသွင်းထားသော စာအုပ်များကိုပါ အသံပြောင်ရရှိလာခဲ့ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်မျှားတစ်ယောက်အနေဖြင့် စာရေးဆရာအသီးသီးတို့၏ စာအုပ်စုံ၊ လက်ရာစုံတိုကို ဖတ်ရှုခွင့်ရရှိလာခဲ့ပါသည်။

အမောအတွက် ကျွန်မက အသံကြားနိုင်သော စာအုပ်ကို ပေးပြီး နားဆင်စေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ စာမဖတ်နိုင်သူအတွက်အသံသွင်းထားသော ဝတ္ထုတိုကို နားဆင်ရသောအခါအသံသည် အထူးကြည့်နှုံးပုံတွေရပါသည်။ အမေသည် ဝေးရုပ်မြေမှ အုံဖွယ်ဖြစ်ရပ်များ

တိရစ္ဆာန်များ၊ လက်ငင်းဖြစ်ပေါ်နေသော အကြောင်းအရာများကို စိတ်ဝင်စားလေ့၍ ကြောင်း ကျွန်မက သိပြီးဖြစ်သဖြင့် အမေရိကန်စာအုပ်တိုကို ယူကာ ပုံပိုးပေးနိုင်ခဲ့ပါ သည်။ အမေသည် ရှုသံရန်ဒေါအမည်ရှိ အမျိုးသမီးရေးသည့် စိတ်လှပ်ရှားဖွယ် လတ်လမ်းကို နှစ်ခြိုက်စွာ နားဆင်လေ့ရှု၏။ ရှုသံရန်ဒေါ၏ လတ်လမ်းတို့တွင် စိတ်ကို လှပ်ရှားစေသည့် လျှို့ဝှက်သည်မြတ်လတ်လမ်းတို့ ဖြင့်လတ်ဘိမ်ဖွဲ့လေ့ရှုပါသည်။ “သတိုး သမီး၏ရုရွှေတော်” “ဆိုလိုမွန်ဘုရင်၏ ကော်ဇူး” စသည့် ရှုသံရန်ဒေါ၏ ဝတ္ထုတိုကို အမေသည် အကြိမ်ကြိမ်နားထောင်လေ့ရှုပါသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်ကစ၍ အမေသည် လေဖွန်းရောဂါကို စတင်ခံစားခဲ့ရ ၏။ ပြင်းထန်သော လေဖြတ်မှုကို အမေခံစားရသောအပါ ကျွန်မက အမေကို လူနာတင် ယာဉ်ဖြင့် ဆေးရုံသို့ပို့ခဲ့ရ၏။ ကျွန်မသည် ရုရှင်လုံးလုံး အမေအပါးမှုမဆား။ ထို ရုရှင် ဝလုံးအမေသည် သတိလစ်လျက်ရှုံးနေ၏။ အမေသည် သတိလစ်ရာမှ အသက်ဆုံးဆုံး သွားခဲ့လေသည်။ ကျွန်မ၏ မိခင်သည် အမေအဖြစ်သာမက ကျွန်မနှင့် စာဖတ်ဖော် ဆုံးဖွေးဖော်လည်းဖြစ်သည်။ အမေ ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်သော်လည်း အမေအကြိုက် ဆုံး စာရေးဆရာပရှုသံရန်ဒေါ၏ လျှို့ဝှက်သည်မြတ် လတ်လမ်းဝတ္ထုများက ဆက်လက် ထွက်ပေါ်နေ၏။

ရှုသံရန်ဒေါကိုယ်တိုင်လည်း လွန်ခဲ့သည်နှစ်က အသက် ၈၂ နှစ်တွင် ကွယ်လွန် သွားခဲ့ပါပြီ။ ရှုသံရန်ဒေါကလည်း အမေကဲ့သို့လေဖြတ်ခံပြီး သေဆုံးခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။ အမေမျက်စိမ့်သဖြင့် အသံကြားနိုင်သော စာအုပ်ဖြင့် အမေကို စိတ်ဖျော်ဖြော်ရစေခဲ့ ၏။ ယခု ကျွန်မကိုယ်တိုင် အသံသွေးထားသော ဝတ္ထုစာအုပ်ကို အသုံးပြု နေပြီဖြစ်ပါ သည်။

Diane Davisdon၏ "Reading Companion" ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

ଟାଙ୍କାଖେଳିଲୁଙ୍କୁଳ

နှစ်ခင်းမှာတမ်း

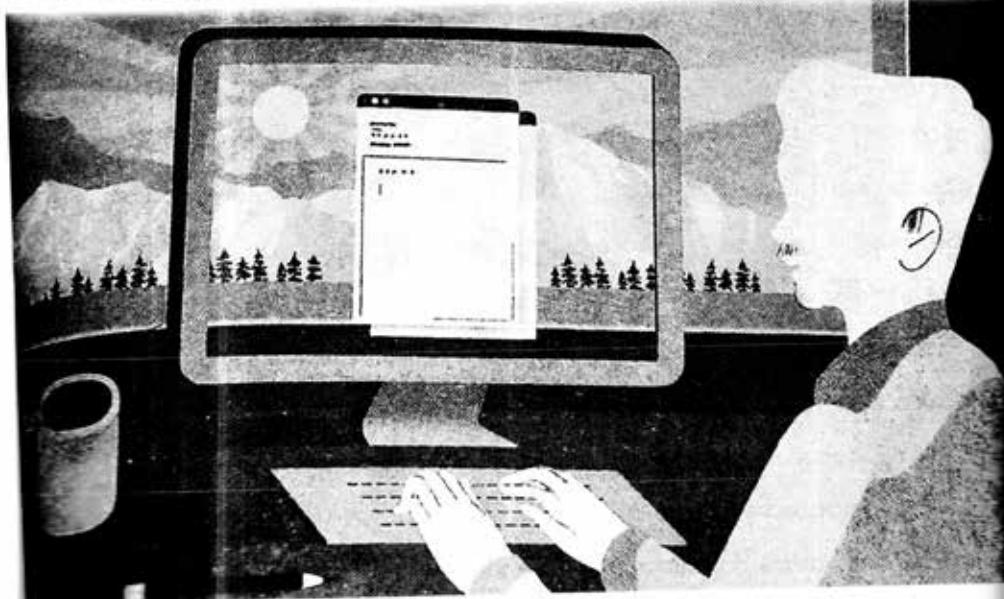
ကျွန်ုပ်မိခင်ကွယ်လွန်သွားသောအခါအသက် ၈၀ ကျော်ပြီဖြစ်သည့် ကျွန်ုပ်ဒင်
သည် နေမထိထိုင်မသာ ဖြစ်၍နေရာ၏။ ကျွန်ုပ်မိဘများ၏ ကျယ်ဝန်းသော ဘိမ်းကြီး
ဆဲတွင် ဖင်ကြီးသည် တစ်ကိုယ်တည်း အထိုးကျွန်ုပ်ဖြစ်နေရာ၏။ ဤဇိုင် ကျယ်ကြီးထဲ
တွင် ကျွန်ုပ်၏ ပိခင်နှင့်ဖခင်တို့သည် နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကြာမျှ အတူနေထိုင်လာခဲ့ကြရမှု
ယခုကဲ့သို့ ပိခင်ကြီး ကွယ်လွန်သွားသောအခါ တစ်ကိုယ်တော်အထိုးကျွန်ုပ် ဖင်ကြီးအဖွဲ့
သူ့ကို အနီးကပ်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမည့်သူမရှိတော့သဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှု၊ စိတ်
အျောက်ချားမှုတို့ကို ခံစားနေရရှာလေသည်။ ကျွန်ုပ်ဒင်ကြီး ပူပန်သည်မှာ အကယ်၍
သူ့အနေနှင့် “တစ်ခုံတစ်ရာ”ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကြည့်ရှုကူညီမည့်သူ မရှိတော့မည်ကို စိုးရိမ်
ပူပန်ခြင်းဖြစ်သည်။

အဖေသည် အုံထဲစရာကောင်းလောင်အောင် အပေါင်းအသင်းပိတ်ဆွေပေါ်များသူ
ဖြင်းလေသည်။ သူသူငယ်ချင်းပိတ်ဆွေတွေ ပကြောခဏ တယ်လီဖွို့ဖြင့် ခေါ်ယူဖိတ်
ကြေးလေရှိပေသည်။ အရေးပေါ်ခေါ်ယူအကြောင်းကြားနှင့်ရန် စက်ကိရိယာလည်း
ပေါ်ဆင်ယားပေသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်၏ ညီမန့်ကျွန်ုပ်တို့ကလည်းကိုယ်ပိုင် ပိသားစုံ
အသီးသီးဖြင့် ဖင်နှင့်ပြည့်နယ်ချင်း မြား ၅၅ နေလေသည်။ ထိုကြောင့် အဖေနှင့်

တဗ္ဗာသိလ်ယဉ်

ကျွန်ုပ်တို့ အကြား ဆက်သွယ်မှုရနိုင်ပည့်နည်းကို ရှာကြံ့ရ၏။ အီးပေးလ် (Email) တပ်ဆင်ထားရန်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အီးပေးလ်ဖြင့်နံနက်ပိုးလင်း၍ အဖော်ပုံရာမှ နိုးသည်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ ပောင်နှုပနိရာသိအကြောင်းကြားပေးစေသည့် နည်းဖြစ် လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အဖော်ကြားတွင် နံနက်ချိန်ခါ ရောက်လေတိုင်း နှုတ်ဆက်အကြောင်းကြားချက်ပုံမှန်ရောက်ရှိလာ နိုင်ပြီဖြစ်လေသည်။

အဖော်အရှင်တက်ချိန်တိုင်း ပုံမှန်နိုးကြားလေ့ရှု၏။ ကျွန်ုပ်ပိုးလင်း၍ အိပ်ရာမှ နိုးထလေတိုင်း အီးပေးလ်မှုတစ်ဆင့် အဖော်၏ အကြောင်းကြားစာကလေးများ ရောက် နေလေ့ရှိသည်။ သို့ သော် အဖော်အီးပေးလ် ပို့လွှတ်ချိန်နှင့် ကျွန်ုပ် အိပ်ရာမှ နိုးထချိန်မှာ ကြားတွင် ၂ နာရီမျှ ကွာခြား ၍ နေလေ့ရှိ၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ထံသို့လည်း ကောင်း ကျွန်ုပ်ညီများအိမ်သို့လည်းကောင်း အီးပေးလ်မရောက်လျှင် ကျွန်ုပ်တိုက တယ်လီဖုန်း ဖြင့် စုံစမ်းပေးမြန်းခြင်းပြုရ၏။ သို့မှာသာ တစ်နယ်တစ်ကျေးနေ့ အင်ကြီး အစေ အရာရာပုံမှန် အဆင်ပြေနေမှန်းသိမှ စိတ်အေးချမ်းမှုကို ရကြေလေသည်။ သို့သော်

တစ်ခါတစ်ရုံ အဖေအသုံးပြုသော ကွန်ပျူတာက ချို့ယွင်းတတ်၏။ ထိုအခါတွင် အမေ့ထံမှ အကြောင်းကြားသတင်းပိုချက် မရောက်တတ်ပေ။ ဤနည်းဖြင့် အဖေနှင့်ကွန်ပို့မောင်နှုံးများအကြား နံနက်တွင် ဆက်သွယ်စုစုံစီးပေးပြန်းမှု အလျင်ပြောတိနိုင်နေလေသည်။ အမေ့ထံမှ အကြောင်းကြားစာတို့သည် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း ဒိုင်ယာရှိသွယ်ဖြစ်နေပေသည်။ ဤနည်းဖြင့် အဖေနှင့်အဆက်အသွယ် ပြောတိ အပြန် အလျင်လည်းစကားပြောနိုင်ကြ၏။ ထိုပြင် အဖေ၏အခြေအနေကိုလည်း အသေးစိတ်ပုံမှန်သိနိုင်ခွင့်ရှင်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အီးပေးလှန်းတယ်လီဖုန်း ကွန်ပျူ တာတို့ကြောင့်အဖေသည် ကွန်ပို့ အား သူ၏ နိစ္စူဝါဝိုင်နှင့်ကလေးများကို အသေးစိတ် ပြောပြနိုင်နေ၏။ အဖေသည် ကွန်ပဒေသာဆိုင်ကြီးသို့ ငှက်ပောသီးဝယ်ရန်သွားပုံ၊ သူ၏ နှလုံးကောင်းမွန်ရေးအတွက် နှလုံးလေ့ကျင့်ခန်း ပြုလုပ်ပုံ၊ သူ၏ မိတ်ဆွေသွင်ယူင်းများနှင့် နေ့လယ်စာတော်ပုံတို့ကအစ ကွန်ပို့တို့ထံမှ မှာကြားချက်၊ သတင်းတွေပေးပို့နေလေသည်။ ကွန်ပို့က အဖေ၏ နိစ္စူဝါဝိုင်နှင့်စဉ်တို့ကို အလွတ်ရသလို မှတ်မိသိနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ အဂါနီး ဥပုံးတိုင်း အဖေသည် သူမိတ်ဆွေတွေနှင့် လက်ငင်းဖြစ်ပေါ်တို့ အပေါ် တွေ့ဆုံးနေးကြော်သည့်အကြောင်းအရာများ၊ ပုံချိန်းများ၊ ပုံချိန်းတွင် ရှိထားရှိကလပ်အသင်းသို့ သွားရောက်သည့်အကြောင်း မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် သူ သူဝယ်ချင်းများနှင့် ကော်ဖီအတူသောက်ကြပုံ၊ ကန်နှင့်နွေ့နှင့် နံနက်ပိုင်းတွင်ဘုရားဝတ်ပြုကောင်းသို့ သွားရောက်ပုံတို့ကို ကွန်ပို့က ပုံမှန်သတင်းရနေ၏။ ဤအတွက်ကွန်ပို့တို့သည်အဖေအတွက် တစ်နည်းတစ်ဖုံးစိတ်အေးလေသည်။

တစ်ခါတစ်ရုံ အဖေက ကွန်ပို့မောင်နှုံးမကို ကျိုစေယ်လေ့ရှိ၏။ အဖေပို့သည် အီးပေးလှတွင် “အဖေတော့ဝါရှင်တန်တောင်ထိုးအထိတက်ဖို့ ပြင်နေကြပြီ”ဟူ၍ ပြုပို့၏။ အဖေရှိသည့် နယ်းဟပ်နှင့်ယားမှာ ဝါရှင်တန်တောင်အရောက် ခနီးတာက ဝေးလွန်းလှ၏။ အဖေအသက်အရွယ်နှင့် ဖြေစိနိုင်ချေး ထိုအခါကွန်ပို့အဖေထံသို့

တည်သိန်လှကြ၍

တစ်ရက် သို့မဟုတ်နစ်ရက်သွားရောက်ပြီးနှစ်သို့ မူပေးရ၏။ အဖောက စာအုပ်ထဲမှာပါ သော ဝါရှင် တန်တောင်၏ ပုံကိုကြည့်ပြီးစိတ်ကူးယဉ်ကာပြာလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အဖောထံမှပေးပို့သည် အီးမေးလ်တိုင်းတွင် “ချုစ်မေတ္တာများစွာဖြင့်” ဟု အဆုံး သတ်လေ့ရှိပေသည်။ ဤစကားလုံးသည် ကျွန်ုပ်တို့ပို့ခင်ရှိစဉ် က အဖောက သူဇ္ဈိနီး အတွက် သုံးခဲ့သောစကားကို သားသမီးများဖြစ်ကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် သုံးစွဲလာ၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့မှာမူ ဤစကားလုံးကြောင့် ခရီးတာအားဖြင့် အဖောနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကြားတွင် ဝေးကွာသည်မှန်သော်မြားလည်း ပို၍နှီးလာသလို ခံစားရလေသည်။

အဖောသည် ယခုအသက်အရွယ်အထိ သူ၏ ကွန်ပူဗ္ဗာနှင့် အင်တာနက်တို့ကို ကျင်လည့်စွာ ကိုင်တွယ်သုံးစွဲနေနိုင်သည်ကိုတွေ့ရသဖြင့်ဝေးသာရပါသည်။ သို့သော် တစ်နှောက်သို့မဟုတ်ဘူး၊ အဖောသည် သူ၏မှားတမ်းတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့မောင်နှုမ ပို့သားစုသိသူ ပို့မူ ပို့နိုင်ပါတော့မည်လားဟု တွေး၍၍ပူဗ္ဗာပို့ပါသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးသို့ရောက် လျှင် အဖောနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပို့မို့နီးစပ်နိုင်မည့်နည်းကိုသာရ ရှာရပေတော့သည်။ ကြားခံ အီးမေးလ် ပပါက အဖောနှင့်အတူနေရေးပင်ဖြစ်ပေသည်။

Donald E-Huntan ၏ "The Morning Report" ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

L L L

အမေရ့သူ

တက္ကသိလုကြွယ်

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ကို ကျွန်ုပ်ထာဝရ သိရင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိနေ့နေ့နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဂေါ်ခွင်လမ်းလေဟာပြင်လာတ်ရုတွင် ရုပ်ရှင်ထူးခွွန်သူ ချိုးမြင်ပွဲသို့ရောက်နေပါသည်။ ရုပ်ရှင်ထူးခွွန်သူပေးပွဲသို့ ကျွန်ုပ်သည် မြေဝတီစာပေ တိုက်မှ အဗုံဆောင်အယ်ဒီတာအဖြစ် ဖိတ်ကြားခြင်းခံရ၍ တက်ရောက်နေခြင်းဖြစ် ၏။ ထို့ပေးပွဲတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ကောင်းတူဆိုးဖက်ဖြစ်သူ ကိုအေးသိန်း (ချစ်ပင်းလူ) လည်း အကောင်းဆုံးဓာတ်ပုံးဆရှိနေလေသည်။ ထို့ပေးပွဲတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ အခန်းရှိ ချာ ခံရပို့မြင်ရှိ အဆောင်သို့သန်းခေါင်ကျော်မှ ပြန်ရောက်ခဲ့၏။ ထိုနေ့တွင် ကျွန်ုပ်က ပျော်ရွှေ့စွာဖြင့် ရုပ်ရှင်ထူးခွွန်သူပေးပွဲသို့ တက်ရောက်နေသော်လည်း ကျွန်ုပ်အတွက် ဝမ်းနည်းကြော်ဖွေ့ဖွေ့ယ် သတင်းဆိုးက စောင့်လင့်သွာ်ရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်သတိမဟုဘူး။

မိဘ။

ကျွန်ုပ်နောက်နေ့နက်တွင် အိပ်ရာမှ အစောင့်ထဲပြီး ပျက်နာသစ်သာအပါ
ကျွန်ုပ်၏ အခန်းဘေးရှိ အဆောင်နေသူက ကျွန်ုပ်အားသတ်းပေးသည်။

“ကိုယျကြယ ဉာဏ် မြေဝတီတိုက်က လူတစ်ယောက် ခင်ဗျားကို လိုက်ရှာတယ်။
ခင်ဗျား မီခင်ကွယ်လွန်ပြီ ဖြစ်ကြော်းပြောသွားတယ်။ ဉာဏ် ခင်ဗျားအတော်ညွှနက်
မှ အဆောင်ကို ပြန်ရောက်လာတော့ ခင်ဗျား စိတ်ထိခိုက်မှုစိုးလို့ မပြောဖြစ်တာ။
အခိုန်ကလည်း သန်းခေါင်ကျော်နေပြီ ဒါကြောင့် အခုပ္ပါးလင်းမှ ခင်ဗျားကိုပြောတာ”

ကျွန်တော်ရင်နှင့် ဆတ်ဆတ်ခုန်သွားသည်။ ဦးနောက်တွေ ခာခာလည်သွားလေ
ပြီလောဟုလည်းတွေးမိလိုက်ပါသည်။ အမေ ကွယ်လွန်ပြီဆိုတော့ ဆင်ဖြီးဆွဲဖြီးသို့
ကျွန်ုပ်သွားရမည်။ ဆင်ဖြီးဆွဲတွင် ကားလမ်းပရှိ။ ရထားလပ်းသာရှိ၏။ ထိုကြောင့်

တက္ကစိဖြင့် ကြည့်ပြင်တိုင်ဘူတာသို့ ထွက်ခဲ့၏ ဆင်ဖြီးဆွဲကမြဲောကလေးဖြစ်သဖြင့် အမြန်ရထားပပ်၊ ထိုကြောင့် ရန်ကုန်နှင့် ပြည်အကြားဘူတာစုံပုံသော ရထားဂို့သာ အားကိုးသဖြင့် ကြည့်ပြင်တိုင်ဘူတာမှ လိုက်ခဲ့၏။ ရထားက တစ်နောက်နှစ်ခုတ်၏။ လပ်း တွင် ကျွန်ုပ်သည် အကြိမ်ကြိမ် မျက်ရည်ကျ၏။ ဘေးလူမပြင်အောင် မသိအောင် ပုံနှုန်းကွယ်လျှိုးဖြင့် မျက်ရည်ကျ၏။

ညာငါ ဤနာရီထိုးခါနီးမှ ရထားက ဆင်ဖြီးဆွဲမြှို့သို့ ဆိုက်၏။ သေတ္တာကိုဆွဲပြီး အိမ်ရှိရာသို့ ထွက်ခဲ့၏။ အိမ်ရှုံးတွင် အမေရ့အခေါင်းကို ပြင်ဆင်ထား၏။ ညီပလေး ပောင်လေးကြွယ်သည် ကျွန်ုပ်ကိုမြင်တော့ “ကောင်းကောင်းတောင်မပြုစုံလိုက်ဘူး”ဟု ဆိုကာင့်တော့၏။ ညီပလေးသည် အမေအမြင်အာရုံကွယ်ချိန်ကဝ၍ အချိန်ပြည့် ပြုစုံ ခဲ့သူဖြစ်သည်။ မပြုစုံနိုင်သူမှာ ကျွန်ုပ်သာဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ငါ နှစ်အရွယ် တူလေး ဟန်ထွေ့အောင်က လက်ကိုလာဆွဲ၏။ ညီငယ်သောင်းကြွယ်က ကျွန်ုပ်အား ပည့်သို့ ကြိုးသို့ရုပ်နှုန်းမသိအောင်ဖြစ်နေ၏။

ကျွန်ုပ်က သားရေသေတ္တာကို အနီးရှုံးစွဲပေါ် ပစ်တင်လိုက်ပြီး မျက်ရည်ပဆည် နိုင်အောင် ကျကာ ရှိက်ကြီးတင် ငိုပ်၏။ တူကလေး ဟန်ထွေ့အောင်က ကျွန်ုပ်၏လက် ကိုမလွတ် တင်းကိုင်ထား၏။ ညီငယ်သောင်းကြွယ်ကလည်း ဘာလုပ်ပေးရမှုန်းမသိသလို ပိတ်မကောင်းစွာကြည့်နေ၏။

နောက်နေ့မှန်းလွှာပိုင်းတွင် အမေရ့အခေါင်းကို ပြောချရန် သယ်ဆောင်သွားသော အား ညီပလေး၏ ဝတ်အဖွဲ့က ယောဂါလုံချည့် အကျိုးအဖြူကလေးများနှင့် ဝတ်ရွှေ့ ရုံးလိုက်၏။ ညီပလေးက ဝတ်အသင်း၏ခေါင်းဆောင် အမေကိုယ်တိုင်ကလည်း ဝတ် အသင်းခေါင်းဆောင်လုပ်ကာ အမျိုးသမီးဝတ်ရွှေ့သင်းကို ထူထောင်ခဲ့၏။ ညီပလေး သည် အမေရ့ဝါသနာအမွှေကို လက်ဆင့်ကမ်းရယူထားပြီဖြစ်လေသည်။

အမေအခေါင်းကို ပြောပြီးသောအား ကျွန်ုပ်ဘေးတွင် အစဉ်အမြှို့နေသော တူ ကလေးဟန်ထွေ့အောင်ရောကွန်ုပ်ပါ ပြောဆာများအမေအခေါင်းပေါ်သို့ ပစ်ခွင့်ပေး

တ္ထာနိယုက္ခလ်

ကြ၏။ ထိနောက်အားလုံး ဝိုင်း၍ မြေဖို့လိုက်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ကျေးမာစ်ဖြစ်သည့် ဦးကျင်ဟုတ်သည် ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့က ကုသိလွန်ခဲ့၏။ ဆင်ဖြီးဆွဲသား ဦးကျင်ဟုတ်၏ သခြားသည် ပြည်မြို့တွင်ဖြစ်ပြီး သရှိဟန်ခဲ့၏။ ပေါင်းတည်သူကျွန်ုပ်၏မိခင် ဒေါ်တင်ရီ၏ အလောင်းသည် ဆင်ဖြီးဆွဲမြို့သုသာန်တွင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်အလှည့်တွင် မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်မြို့တွင်ဖြစ်မည်နည်း။ ပသိနိုင်ပါပြီ။

အမောအခေါင်းမြှုပြုပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်သည် သခြားကုန်းမှ ပြန်လာရင်း အမေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သားအမိ သက်ရှင်ကျင်လည်ခဲ့ပေါ်က ဖြစ်ရပ်တို့ဆီသို့ စိတ်ကအပြန်ရောက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဆင်ဖြီးဆွဲမြို့အရိပ်အရောင်တွေဝေါး၍ သွား၏။ ပေါင်းတည်မြို့မှတ်တိုင်လမ်း၊ ဘုရားလေးလမ်းခွာအိမ်ဆီသို့ ပြန်ရောက်ပါတော့သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၈၀ ကာလဆီသို့ မှတ်ညာက်နှင့်မြှင့်ကွင်းက ကျွန်ုပ်ကို အတိတက္ခလာလဆီသို့ ပြန်လည်ဒေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါပြီ။

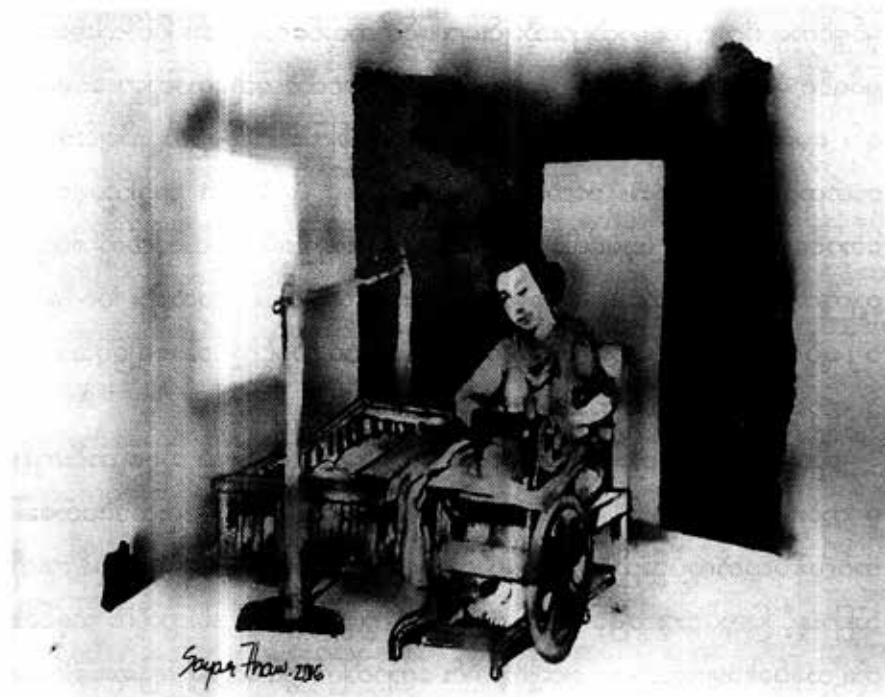
*****

၁၉၃၇ခုနှစ် ခုနှစ်၊ ဖေလ ၁၉ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

ထိုနေ့သည် ကျွန်ုပ်လူဘဝသို့ သံသရာတစ်ကျွေး တစ်နေရာမှ အဖ ဦးစီးမောင်နှင့် အမိ ဒေါ်တင်ရီတို့၏ သားအဖြစ် မွေးဖွားရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ တည်နေရာ ပဲခူးတိုင်း၊ ပြည်ခရါင်၊ ပေါင်းတည်မြို့ ရထားလမ်း၏ မြောက်ပိုင်းဘုရားလေး လမ်းခွာအိမ်တွင် ကျွန်ုပ်၏ ဘဝအစတည်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ဖောင် ဦးစီးမောင်က ပြုတိသွေတို့ အပ်စီးစဉ်ကာလ ပြုနိုင်ပယ်ရုံးတရေးဌီးဖြစ်သည်။ ပိုင်ဒေါ်တင်ရီက သားဦးဖြစ်သူ ကျွန်ုပ်အားပြုစုရင်း စက်ချုပ်လုပ်ငန်းဖြင့် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေကာမိအောင် ကြိုးပမ်းနေသူဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်၏မိခင်သည် တေးသီချင်းတအေးအေးဖြင့်သစ်သားပုံခက်တွင်းမှ ကျွန်ုပ်ကို

အူးသိပ်ရင်း တစ်ဘက်ကလည်း စက်ချုပ်၏။ အမေသည် ထိုစဉ်ကပေါ်သော ဓာတ်ပြား သီချင်းအတော်များများကို သီဆိုရင်း စက်ချုပ်သူဖြစ်၏။ ထိုစဉ်ကာလက ရွှေခါယိုပင် ပေါ်ဦးပေါ်ဖျားကာလဖြစ်သဖြင့် ဓာတ်စက်ဓာတ်ပြားကို အမိကထား၍ နားသောက ဆင်ကြ၏။ ထိုစဉ်က ဓာတ်ပြားအဆိုတော် အကော်အဖော်တို့များ မကြည့်အောင်၊ စိန် ပါတီ၊ ပအေးပါနှင့် ဥက္ကာသောင်တို့ ကိုလဲဘိယာဓာတ်ပြားကုမ္ပဏီ၏ ပင်တိုင်အဆို အက်များဖြစ်ကြ၏။ ဟောင်ပြေား၊ သတ္တာသိန်း၊ စိန်ဂျွန်းခင်မေ စသည်တို့က ခွေးတံဆိပ် ဓာတ်ပြားကုမ္ပဏီ၏ ပင်တိုင်အဆိုတော်များဖြစ်ကြ၏။

အေဝါးရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကလည်း ပြည်လှဖော်ရောင်၊ ဟောင်တင်ဟောင် ငါ်တို့၏ တေးသံများဖြင့် ဓာတ်ပြားများ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူး၏။ ပြီတိသွေးဘားမား

တန္ထာနိုင်လွှဲ၏

ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကလည်း ဓာတ်ပြားသီချင်းများဖြင့်ထုတ်လုပ်ရောင်းချက်။ ပြတိသွားမား ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီက ထုတ်လုပ်သော ဓာတ်ပြားတို့တွင် ပင်တိုင်အဆိုတော်တို့မှာ ခင်ဗောင် ရင်၊ ဖေဖေဝါး၊ ခင်ခင်ရှိနှင့် ဥက္ကလာမောင်တို့ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုစဉ်က သီချင်းအပြင် ဓာတ်ထုတ်များလည်းရှိ၏။ ဓာတ်မင်းသားရွှေကျိုးညိုနှင့် ပဲခူးမြတ်၏ သဒ္ဓါသုမန်လာတ် အောင်မောင်းကြီး၏ ပဒုံမပေါင်တို့လာတ်၊ ဂရိတ်ဖိုးနိန်ကြီး၏ မာယလာတ်တို့ကလည်း လူကြိုက်များ၏။ ဓာတ်ထုတ်တစ်ခုလျှင် နှစ်ပါးသွားအပါအဝင် ဓာတ်ပြား ၁၀ ခုရှိမှ ၁၂ ခုပ်အထိရှိ၏။ ညျှော်းယံတွင် ကျွန်ုပ်တို့အိမ်မှုလာတ်ထုတ်ဖွင့်လျှင်အိမ်ရှေ့ခြင်းအပြင် ၌ လာရောက်နားထောင်ကြသွားလည်း ရှိဖော်သည်။

ထိုစဉ်ကာလက ပြတိသွားကိုလိုနိုင်လောက်ခံ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆူပူသောင်းကျွန်း မှု ကင်းဝေးလျက်ရှိနေ၏။ ကျွန်ုပ်ဖောင်သည် ကျွန်ုပ်စားရန်အတွက် ဂိုးလာဒင်ပတ်ခေါ် အင်္ဂလန်မှုထုတ်လုပ်သည့် ပုန့်ဘူးဝယ်လာလေ့ရှိသည်။ ဤဂိုးလာဒင်းပတ်မုန့်ဘူးကို သံပြားနှင့် ပြုလုပ်ထားသဖြင့် ပုန့်ကုန်သောအခါ ကျွန်ုပ်၏အော်ဝမ်းကွဲတို့က သနပ်ပါးတုံး၊ သနပ်ပါးခံများထည့်ကာ ရေချိုးပြီးတိုင်း ကျောက်ပြင်တွင် သွေး၍ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး လိမ်းလေ့ရှိပော်သည်။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်၏ဖောင်သည် သူရုံးမှ စားပွဲတင် ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု ယူလာ၏။ အမောက် ကမ္ဘာနိုင်ငံများတည်ရာကို ပြ၏။ ကမ္ဘာလုံးပေါ်တွင် မြန်မာပြည်၏ တည်ရာကို ပြသောအခါ အမောက အုံထွေသွား၏။ ကမ္ဘာလုံးကြီးပေါ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံက သေးသေး လေးပါလားဟု ဆို၏။ ထိုနောက် အမောကအဖောက်ထို့ပေါ်ပြနိုင်သော မေးခွန်းကို ကမ္ဘာလုံးကို လျည့်ပတ်ကြည့်ရှုရင်း ဖေး၏။ “ဒါထက် ကျွန်ုပ်တို့သိထားတဲ့ လေးကျွန်း တစ်မြှင့်ပိုမိုဆိုတာက ကမ္ဘာသယအရပ်မှုရှိသလဲ” အမောက်ခွန်းကြောင့်အဖောကအဖြေ ခုခက်သွား၏။

ကျွန်ုပ်တို့ပိုသားစုအပါအဝင် မြန်မာပြည်သားတို့သည် ဌိုင်းချုပ်းသယောင် ရှိနေသော်ပြားလည်း ဥရောပတစ်ခွင့်တွင် တစ်နေ့တစ်ခြား လက်နက်အင်အား စစ်သည်။

အင်အားကြီးထွားလာသော ဂျာမနိနိုင်ငံ၏ စစ်အကောဇ် ဟစ်တလာ၏ နားတပ် များက ကျွန်ုပ်ရောပနိုင်ငံများ၏ တည်ပြုခေါ်အောင်မှုကို ဖြောက်နေပြီဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်၏ ၂ နှစ်သားအရွယ် ၁၉၃၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဂျာမနိ အကောဇ်ဟစ်တလာ၏နားတပ်များက ပိုလန်နိုင်ငံကိုကျွန်ုပ်ကျော်သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်း ဖြင့် ဒုတိယကျွားဝစ်ပါးကိုမွေးလိုက်ပြီဖြစ်သည်။ ၂ ရက်အကြာတွင် အင်လန်နှင့် ပြုင်သစ်တိုက ဂျာမနိကိုစစ်ကြေညာလိုက်ခြင်းဖြင့် ဒုတိယကျွားဝစ်ပါး စတင်လောင်ပြုက ဆပတော်၏။ ဤကဲ့သို့ အနောက်ရောပတွင် ကျွားဝစ်ပါးစတင်ချိန်တွင် ပါးတောက် ပါးလျှေားကို ပို့ပို့လောင်ကွော်းစေအောင် ဖန်တီးလိုက်သည့်နှင့် ထိန္တစ်နိုင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အရှေ့ရောပစစ်မျက်နှာ၌ ဆိုရိယက်တပ်များက ဖင်လန်နိုင်ငံကို အျွေးကျော်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်လေတော်၏။

ထိစဉ်က ယခုကဲ့သို့သတ်းစကားများ အလျင်အမြန်ရောက်ရှိခြင်း ဖရီးသဖြင့် မြန်မာ အများစုသည် ဒုတိယကျွားဝစ်ကြီး ဥရောပတစ်ခွွှေ့၏ စတင်နေပြီကို သတိမမူပါကြသော်။

‘အထိုက်အလျောက် အေးချမ်းနေသော မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မြန်မာနိုင်ငံကို ကျွန်ုပ်ပြုသားသော အင်လိပ်တို့သည် သူတို့၏ဒေသအနောက် ဥရောပမှ စစ်ပွဲကယ်များ ကြောင့် အခက်ကြောင်းပြုကိုသိသော သခင်အောင်ဆန်းအပါအဝင် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် “အင်လိပ်အခက် မြန်မာအချက်” အဖြစ် အင်လိပ်၏ လွမ်းမြှုံးမှုကို တွန်းလှုန်ရန် အပါအခွင့်သင့်ပြီဟု စဉ်းစားစိစဉ်မှု ပြုလာခဲ့ကြ၏။

ဤကာလအတွင်းမှာပင် ကျွန်ုပ်၏ မိဘများက သမီးကလေးတစ်ဦး မွေးဖွားလာခဲ့၏။ သို့သော် နာမည်ပင် မမှည့်ရသေးမိ ဆုံးပါးသွားလေသည်။

ဂျပန်သည် အရှေ့အဖျားတွင် စစ်အင်အားကြီးထွားလာကာ ကိုရီးယားကျွန်ုပ်သွယ် ကရုတ်ပြည်တို့ကို စတင်ဝင်ရောက် မွေးနောက်၏။ သခင်အောင်ဆန်းတို့က ပြီတိသျ္တာ အစိုးရကိုတွန်းလှုန်ရာတွင် ဂျပန်၏အင်အားကို အသုံးပြုရန် ဂျပန်တွင် စစ်ပညာများ သင်ယူ၏။

တဇ္ဇာနိလှကြော်

ပြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေသည် ယခင်ကဲသို့ အေးချမ်းတည်ပြုပါမှု စတင်ပျက်ပြား
လာခဲ့၏။ ထိုကြောင့် ပေါင်းတည်ဖြို့၊ ပျဉ်းပင်ကန်ရပ်အတွင်းလမ်းရှိ ကျွန်ုပ်ဘာများ
၏ ဆွေမျိုးများရှိရာသို့ ဘုရားလေးခွဲမှ အိမ်နှင့်ပစ္စည်းအချို့ကို ရောင်းချင်ပြောင်းခွဲ
ခဲ့၏။ ထိုစဉ်ကာလ အိမ်နှင့် မြိုက်ရောင်းချေးမှာ ၄၅ ၃၀၀ နှင့်ပြီးသွား၏။

အမေးကြီးလျှင် သွေးနီးဆိုသကဲ့သို့ပင် အမေးဆွေမျိုးများသို့ ပြောင်းခွဲ၏။ အမေး
ဆွေမျိုးများ၏ အိမ်စုတို့နှင့်လည်း သိပ်မက္ခာလွှမ်းသဖြင့် အဆင်ပြုသည်ဟုဆိုရပေမည်။
အမေး၏ အစိတ်အကြီးဆုံး ဦးခင်စိုးမှာ နာတာရှည်ရောဂါခံစားရပြီး အိမ်ရာထဲတွင်သော်
လည်းကောင်း ပက်လက်ကုလား ထိုင်တွင်သော်လည်းကောင်းနေရ၏။ ရက်များပကြားပါ
ပင် ဦးခင်စိုးကွယ်လွန်သွားသောအခါ သူဇာနီးမတောတင်သည် သူသမီးအကြီး မခင်ဝင်း
နှင့် သမီးဝယ်အပြင်တို့ကိုခေါ်ကာ သူ၏ လတိမှုနှင့်နှာသို့ ပြန်သွားလေသည်။

ဤကာလများအတွင်းမှာပင် အမောက သမီးကလေးထပ်မွေး၏။ အဂါသမီးဖြစ်၍
မဝန်းဟု ပုံညွှန်၏။ ကျွန်ုပ်တွင် ညီးလေးရှိလာသလို အမေးအတွက် သမီးတစ်ယောက်
ရလာခဲ့လေသည်။

ဦးကြီးလေအောင်စိန်၏ ပိသားစု အမေးညီးကွဲ ပေါ်ပေါ်နှင့် ပိသားစုတို့နှင့်
တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းရောနောက်ထိုင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ဦးအောင်စိန်၏အနီး မဟန်တင်
ကွယ်လွန်၏။ ပေါ်ပေါ်နှင့်သမီးကွယ်လွန်၏။ ပေါ်ပေါ်နှင့် ညီးမသန်းမြှင့် ကွယ်လွန်
၏။ ထိုစဉ်က ၅ နှစ်သားအရွယ်မျှသာ ရှိသေးသော ကျွန်ုပ်မှာ မွေးဖွားမှာ သေခုံးမှူး
တိုကို ပိမိမျက်ဇူးရွှေမှာပင် မြင်တွေ့နေရ၏။ စားဝတ်နေရေးကလည်း ခက်ခဲသဖြင့်
ဖြစ်သလိုဝတ် ဖြစ်သလိုစားကာ ထိုယွင်းသောအခြေအနေကို ရင်ဆိုင်ရ၏။ ထိုကဲ့သို့
သောအခြေအနေကြောင့် အဖေသည် သူမီဘဆွေမျိုးများသို့နေရ၏။ နာတာရှည်ရောဂါ
ကြောင့်လည်း အလုပ်မှုအနားယူရသည်ဖြစ်သဖြင့် အမောက့် ဆွေမျိုးအုပ်စုတွင်သူ့
အတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေလိုသဖြင့် အဖေက သူမီဘဆွေမျိုးများသို့ပြောင်း၍
သေ၏။

ဥရောပစစ်မျက်နှာတွင် ဟစ်တလာ၏ နာဂါတပ်များက ဆိုပီယက်ပြည်ထောင်စု လိန်ငါရက်မြို့ကို ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ရက်ပေါင်း ၉၀၀ ခုနှစ် ပိတ်ဆိုလိုက် ချိန်နှင့် ပရွေးမနောင်း ဒီဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်ကေရာင်၏ လေတပ်က ဟာဂိုင်ယိုက္ခန်းရှိ အမေရိကန်ရေတပ်အခြောက်စာနှင့် ပုလဲဆိပ်ကိုကို လက်ပြီးမှု ရယူကာ မကြေညာသော စစ်ပွဲအဖြစ် ပုံးကျေတိုက်ဆိုက်လိုက်လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် အမေရိကန်က ဂျပန်ကို စစ်ကြညာကာ အရွှေအာရုစစ်ပွဲစတင်လိုက်လေသည်။ အနာက်နေ့တွင် ဂျပန်တိုက် ပြတိသွေး၏ စင်ကာပူခံတပ်ကို လေကြောင်းမှ ပုံးကျေ တိုက် နိုက်ခဲ့ကြပြန်လေသည်။ အနာက်ဥရောပတွင်ရော အရွှေအာရုတွင်ပါ စစ်ရှိန်တွေ ပြင့်လာကြပြီဖြစ်လေသည်။ ထိုကြောင့် အရွှေအာရု စစ်မျက်နှာတွင် အမေရိကန်နှင့် ပြတိန်ကတစ်ဘက်၊ ဂျပန်ကတစ်ဘက် ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲတွေ စတင်ခဲ့၏။

အခြေအနေအရ အမေသည် အဖေနှင့်လည်းအတူ မနေနိုင်။ အဖေထံမှ ငွေကြေးလည်း ရရာ့ပရှိတော့သဖြင့် သူ၏စက်ချုပ်လုပ်ငန်းကို အလေးထား လုပ်ဆောင်ကာ ကျွန်ုပ်တို့ မောင်နှမ်းဝိုင်းစာကို တတ်ထားသမျှ လုပ်ကိုင်ကျွေးမွှေး၏။ အဖေ၏ အကျိုး ချုပ်ခအကြေးတို့ကို ကျွန်ုပ်ကလိုက်လဲတောင်းပေးရလေ့ရှိပေးသည်။ တစ်နေ့တွင် အဖေက ကျွန်ုပ်အား “လူလေး ပသိန်းရှင်ဆိုမှာ အကျိုးချုပ်ခသွားတောင်းချေပါကွယ်” ဟု ဆိုလာ၏။

“အမေ ကျွန်ုပ်မသွားချင်ဘူး။ အဲဒီအိမ်ကခွေးက သိပ်ကိုက်တတ်တယ” ဤအခါ ဘုံး ၃ နှစ်အရွယ်သာရှိသေးသော ညီမလေးမစန်းက

“လာ အဲကိုသွားတောင်းပယ”

ပြောပြောဆိုဆိုပင် ညီမလေးမစန်းက အမေချုပ်ပေးထားသည် နိုညြိုရောင် ဖျောက်ပြား ဝါဝန်နှင့်ရှေ့မှ ဦးဆောင်ထွက်သွားတော့ ကျွန်ုပ်က သူနောက်မှလိုက်ရတော့၏။ အမေသည် သူသမီးငယ်၏ သတ္တိနှင့်ဖျောက်လတ်သွက်လက်ပုံနှင့်အစ်ကိုဖြစ်သူ ကျွန်ုပ်ကနောက်မှ အဲကိုရပုံတို့ကို အကျိုးအပ်လာသူတိုင်းကိုပြောပြလေ့ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ညီမလေး၏

နောက်လိုက်အမှန်တကယ်ဖြစ်ခဲ့ရသဖြင့် ပြိုမြင်နေရ၏။

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်လေယဉ်တိုက ပြီတိသုတ္တ၏
မြို့တော်ရန်ကုန်ကို စတင်ပုံးကျတိုက်ခိုက်လေတော်၏။ အင်လိပ်ဘရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်
စမစ်ကလည်း ရန်ကုန်မှ ဆုတ်ခွာရန် စီစဉ်ရတော်၏။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ပြီတိသုတ္တအိုးရ
ဆုတ်ခွာပေတော်မည်။

ဤကဲ့သို့ ကမ္မာ့နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးသာမက မြန်မာနိုင်ငံစစ်ရေးပါ ရှုပ်ထွေးနေစဉ်
အဖော် ညီမြော်လေးပါ ကျွန်ုင်တို့မိသားစုနှင့်လာတွေ့၏။

ဒေါ်လေးပုကအမောက် ဘာတွေပြောသည်မသိ။ အမောက်ရည်တွေ ကျေနေပြီး ကြိတ်
၍ နှိမ်ငိုးသည်ကိုတွေ့ရ၏။ အမောက သားနှင့်သီးဖြစ်သည့် ကျွန်ုင်နှင့်ညီမလေး မသိစေ
နေ့ ဖြစ်သောလို၍ စိတ်ကိုထိန်းထားရပုံရလေသည်။

ကျွန်ုပ်တိ သားအမိသုံးယောက်သည် အဖော့အပျီးများရှိရာအိပ်စုအိပ်ဝိုင်းဆီသို့
ရောက်ရှိကြ၏။ အဖေသည် အိပ်ရာပေါ်တွင် ပက်လက်လန်ကာခေါင်းက ဆတ်ကနဲ့
ဆတ်ကနဲ့ ဟေ့ပြီး အသက်ငင်နေရှု၏။ အဖေက ဒူးထောက်ထိုင်ချလိုက်၏။ အမော့
လက်ဝဲလက်က ကျွန်ုပ်ကို သိမ်ဖက်ပြီး အမော့လက်ယာလက်က ညီမလေးကို သိုင်းဖက်
ထား၏။ အဖေသည် အဖော့ကိုကြည့်ရင်း မျက်ရည်တွေ ကျနေ၏။ အဖေက ငိုသဖြင့်
ကျွန်ုပ်တို့ ဟောင်နှုပန်ယောက်ပါ မျက်ရည်စို့၍ လာ၏။ အဖေက မျက်ရည်သုတေသနပြီး
တုန်ခိုသာအသုဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ဟောင်နှုပကို အဖော့အား နောက်သုံးဦးချခြင်းအဖြစ်
ဦးချကန်တော့စေ၏။ ထိုနောက် သားအမိ သုံးယောက်ပြန်ခဲ့ကြ၏။ ထိုနေသည် အမေ
မူဆိုးပဖြစ်သောနေ့ပါတကား။

ယခုလို အခြေအနေတွင် လူတိုင်းသည် ပိုမိုတို့၏ အနာဂတ်ရေးအတွက် ကိုယ့်
အပုံနှင့်ကိုယ်အသီသီးရှိနေကြ၏။ သေသူက သေပြီး ပိုမိုတို့အလှည့်ကော်၊ ပည်သည့်
အချိန်ရောက်လာလေမည်နည်း။ အနာဂတ်ကို လူသာပန်တို့ ပြင်နိုင်စွမ်းပရှိကြပါပေး။
အဖေသည် ရှေ့ဘာဖြစ်လေးဦးမည် မသိနိုင်သော လောကတြီးမှ လွှတ်မြောက်သွား
ပေပြီး။

အဖော့လွန်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် အဖော့ဆွေပျီးများ အိမ်တွင် အနေများ၏။
ဗုဏ္ဏီးဦးစံညွှန်နှင့် အဖော့ကြီးဒေါ်စောမြေတို့က ကျွန်ုပ်အားမြေးဦးဖြစ်၍တစ်ကြောင်း
ဗုဏ္ဏီသား၏ ကိုယ်ပျားဖြစ်၍ တစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်ကို အမော့ထံသို့ပင် ပပြန်စေလို့။

တစ်နေ့တွင် အမော့ထံပပြန်သည့်ရက်ကြောသဖြင့် အမေလိုက်လာ၏။ အဖေက
ကျွန်ုပ်ကို ပပြန်လိုက်ရန်ခေါ်၏။ ကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်တော်ဒီမှာပဲ နေပယ”ဟု ဖြေလိုက်
သားအပါ အဖေသည် မိုက်ကြီးတင်ငါပါတော့၏။ နှုတ်မှုလည်း “ကျွန်ုပ်သားလုံးက
ကျွန်ုပ်မကို မချစ်တော့သူး”ဟု ပြောဆိုရင်းငါ်၏။ တစ်အိမ်သားလုံးက “ပတ်ဝန်ယူ
သားအမိ ပဲ ဘယ်မချစ်တဲ့နေပါမလဲ။ သူက ကလေးဘာဝပေါ်တာကြောင့် ဒီမှားနေပယ
ဆုံးတာ ပါ”ဟုနှစ်သိမ်း၏။ အဖေက ကျွန်ုပ်ပါးကိုတစ်ချက်နမ်းပြီး ပပြန်သွား၏။ အမော့

တွေ့ဆုံးလျကြော်

နောက် ကျောကိုကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ်ရင်ထဲတွင် လှိုက်လျှန်င့်နဲ့သော ဝေဒနာကို ခံစားလိုက်ရ၏။ အမောက် ကျွန်ုပ်တော်မခွဲနိုင်ပါ။ ခြုံဝါယာက်နေပြီဖြစ်သော အမောက်သို့ အပြေး လိုက်ပါသည်။ အမောက ကျွန်ုပ်၏ပုံးကို တင်းကြပ်စွာ ဖက်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သားအပါ အတူပြန်သွားသည်ကို အဖော့အမျိုးတို့က စိတ်ပကောင်းခြင်းကြိုးစွာ ဖြင့် ကြည့်ကျွန်ုပ်ရင်မဲ့မည်မှာသေချာသည်။

ပြည်ခရှင်အတွင်းတွင် တပေါင်းလျှော့ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဘုရားပွဲတော်တစ်ခု ရှိ၏။ ရွှေနတ်တောင်ဘုရားပွဲတော်ဖြစ်၏။ တစ်ပတ်ကြာ ကျင်းပ၏။ သို့သော် ရေးရောင်းမည့်သူတို့က တစ်ပတ်ခန့် ကြိုးတင်၍ ဆိုင်ခန်းတွေ ဆောက်ကြရ၏။ ရွှေနတ်တောင်စော်သို့သည် တောင်ကုန်းပေါ်တွင် တည်ထားသည့် စော်ဖြစ်ပြီး၊ ရွှေတောင်ကြိုးမှ အနောက်ဘက် င့် ပိုင် အကွာတွင် တည်ရှိသည့် ရွှေဘုရားတစ်ဆူဖြစ်ပေသည်။ အမေသည် အပ်ထည်များကို ချုပ်ရာမှ ပိုသောအဝတ်ဖြတ်စတိကိုသိမ်းဆည်းထားပြီး အားလပ်ချိန်တိုင်း အရှင်ကလေးများပြုလုပ်ကာ စုဆောင်းထားလေ့ရှိပြီး၊ ရွှေနတ်တောင်ဘုရားပွဲတွင် ဆိုင်ခန်းရောင်းချလေ့ရှိ၏။ ညီမလေးမစန်းက အမောက် ကူပြီး လုပ်ကိုင်ပေး၏။

ရွှေနတ်တောင်ဘုရားပွဲသို့ ပေါင်းတည်ပြီး၊ တောင်ပိုင်းမှ လူည်းတွေရော မြောက်ပိုင်းက လူည်းတွေပါ ပိုင် ၃၀ ကွာလှမ်းသော ရွှေနတ်တောင်ဘုရားပွဲခေါင်းသို့ ညုတွင်းချင်း လူည်းကပ်ကြီးများဖြင့် အရောက်သွားလေ့ရှိကြ၏။ ညီမလေးကို အမော၏ မိခင် ဖော်ကြီးခေါ်ရှင်နှင့် ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့သားအပါ က ဘကြီးဦးစံညွှန်၏ ပေါင်းမိုးလျည်းကြီးနှင့် လိုက်၏။

ဘုရားဖူးလူည်းတန်းအရည်ကြီးနှင့်သွားရသည်မှာ လွှန်စွာပျော်စရာကောင်းလှ၏။ အမောက သူတစ်နှစ်တာ ပြုလုပ် စုဆောင်းခဲ့သော အဝတ်ရှပ်ကလေးတို့ကို ရောင်းချ လိုက် ကျွန်ုပ်က ပေါင်းတည်မှ ဘုရားဖူးလာကြသူတို့အား လမ်းပြုသဖွယ် တော်တွင်းပယတော်လူးအိုင်တို့သီးအား လိုက်လုပ်ပြသရပါသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် မြိုတိသူတို့ အနိုင်အား ပြထားသော စင်ကာပူခံတပ် ဂျပန်လက်အောက်သို့ ရောက်သွားသဖြင့် အော်လိပ်တပ်များ အိန္ဒိယ သို့ ဆုတ်ခွာရန် အပူတပ်ငါး လုပ်ဆောင်လာကြ၏။ မြိုတိသူတို့က မြန်မာတွေကို ခိုင်း ပရတိုင်း အိန္ဒိယမှ အလုပ်သမားများသိန်းကောင်းနှင့်ချိ၍ တင်သွင်းခဲ့ရာ အော်လိပ်များ တပ်ဆုတ်သောအပါ အိန္ဒိယတိုင်းသားတို့သည်လည်း ဂျပန်လက်အောက် ပနောက် သဖြင့် ရန်ကုန်မှ ပြည်လမ်းအတိုင်း ပေါင်းတည်ကိုဖြတ်ကာ ခြေလျင် လူပေါင်းထောင် နှင့် သောင်းနှင့် ချိ၍ ဖြတ်ကြ၏။ အိန္ဒိယတိုင်းသားတို့က ပြည့်မှတစ်ဆင့် အရာဝတီမြှုပ်ကို ဖြတ်ကာ ပန်းတောင်း၊ တောင် ကုတ်လမ်းအတိုင်း ခြေလျင်ခရီးဆက်ကြောည်း ထိုမှတစ်ဆင့် ရရှိနိုင်ကိုဖြတ်ကာ အိန္ဒိယသို့ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ပြန်ကြမည်ဖြစ်လေသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့က ထားဝယ်မြှုပ်ကိုသိုးပါပြီး၊ ဆက်လက် ချိတ်က်လာပြီ ဖြစ်သည်။ မြိုတိသူတို့က ဂျပန်၏ ချိတ်ကူမှုနေးကျေးစေရန် ထိုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် စစ်တောင်းတံတားကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးလိုက် ၏။ ထိုပြင်ဂျပန်များ မြန်မာနိုင်ငံကို သိုးပြီးပြီးထိုလျင် မြိုတိသူတို့၏ ရေယာဉ်၊ ဖော်တော်ယဉ် တို့ကို ပေါင်းတည်ဖြုံးနောက် စုပုပ္ပါယ်များ ပွဲကြီးထဲတွင် စုပုပ္ပါယ်များ ရောက်တွေ မြှင့်ဆုံး လျှော့အား ဖြတ်ကြောက်ခြားဖွယ် နှင့်ရောက်ခြားကို ဖြတ်ရလေသည်။ မြိုတိသူတို့က အရာဝတီမြှုပ်ကြောင်းအတိုင်း စုနှင့်ဆုံးသွားလာနေသော ရော်တီဖလိုတီလာမှ နှင့်ထပ်သော် ပေါင်းတစ်ရာကျော်ခန်းကို မြှင့်တွင်းမှာပင် ဖောက်ခွဲနှစ်မြှုပ်လိုက်ကြ လေသည်။ အနက်ရောင်လေယဉ်ကြီးများက ကောင်းကင်ယံမှ သဟောတို့ကို ပုံးကျေးမြှင့်မြှုပ်လိုက်ကြ လေသည်။

အပေါ်ကန်တို့ကလည်း ပုံလဲဆိပ်ကမ်းတွင် အလမ်းအလိုက်ခံလိုက်ရပြီး အနာက် တန်ပြန်ဝါဒဖြန့်ချိရေး၊ စစ်ဆေးရေး ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖို့ အို အေ (Voice of America) သတ်းဌာနကို ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထူးထောင်

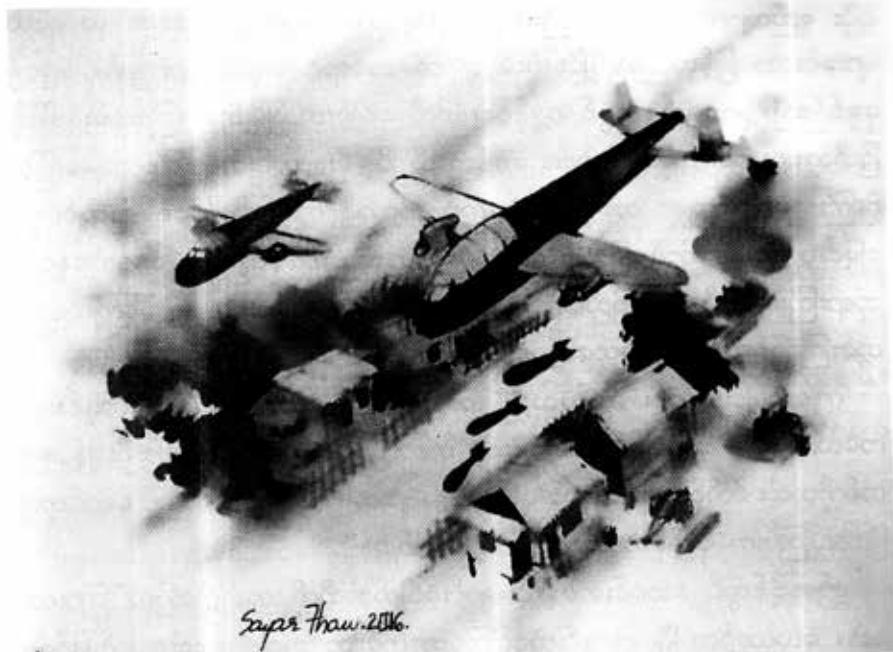
လိုက်လေသည်။

ပြတိသွေးဘူရင်ခံချုပ် ဆာဝေါပန်စမစ်လည်း ရန်ကုန်ဖြူတော်မှ စတင်ဆုတ်ခွာ၏။
ပြတိသွေးတပ်များ ဆုတ်ခွာဆဲ၌ပင် ဂျပန်တပ်များနှင့် ဝမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်
(ဒေါ်အိုင်အေ)တိုက သံလျှင်သို့ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်လေတပ်တိုက မန္တလေးဖြီ၊
ကို စတင်ပုံးကျေသဖြင့် ပြတိသွေးတို့ ခွဲ့ထိသို့ တိမ်းရောင်နေကြပါ။

၁၉၄၂ခုနှစ် ငြို့ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တပ်များက ဆုတ်ခွာခွားသော ပြတိသွေးတပ်
များနောက်သို့ မလိုက်နိုင်အောင် စစ်ကိုင်းမြစ်ဖြတ်တံတား၏ပေါင်းကူးနံပါတ် ၂ နှင့်
စတိုကို ဖောက်ခွဲ ဖျက်သီးလိုက်လေသည်။ ထိုနှစ် မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တိုက
မြစ်ကြီးနားဖြီ၊ အထိ လိုက်လံတိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်
ပြတိသွေးလက်အောက်မှ ဂျပန်လက်အောက်သို့ ကျရောက်သွားပြီဖြစ်၏။

ဂျပန်ခေတ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အဖွဲ့ညီ ဘဏ္ဍားလေးသိန်းမောင်နှင့်အတူ ဂျပန်
ကင်ပေတိုင်သို့နွားလှည်းဖြင့် ရိက္ခာပို့ရာတွင် လိုက်ခဲ့ဖူး၏။ လှည်းပေါ်တွင် ဝက်သားတွေ
တင်၏။ အပေါ်က ဂေါ်ဖီ မှန်လာ စသည်တို့ တင်ထား၏။ အဖွဲ့သာက်က ဆွဲမျိုးများ
၏ အိပ်ရှေ့လမ်းသေးရှိ ရေတွင်းတွင် ညနေတိုး ဂျပန်တပ်သားများရေချိုးလေ့ရှုကြ
၏။ ဂျပန်တပ်သားတို့သည် ကိုယ်လုံးတိုးရေချိုးကြ၏။ တချို့က အရှင်လုံးရှေ့နှင့်နောက်
ကို အဖြူရောင်ပိတ်ပါးစကလေးများဖြင့် အကာအကွယ်ပြု၏။ အချို့ ဂျပန်စစ်သားတို့က
အဝတ်စပင် ဖုံးတော့ မိမိမေးတိုး၊ ဖော်မေးတိုး အတိုင်းရေချိုးကြ၏။ ဂျပန်များညနေ
ရေချိုးချိန်တွင်ရောက်လှုပ် အိပ်တိုးရှိ ပိန်းမပျို့ဖို့ အားလုံးအပြင် မထွက်ကြတော့
ချေ။

ဂျပန်ခေတ်တွင် လူငယ်များများ ပဲပေါက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ခြေဖော်ဗွဲဗွဲလည်း ပဲ
ပေါက်၏။ ဆေးဝါးဟူ၍လည်း ပည်မည်ရရပရှိ။ ကုရာနစ္စီ ဆေးပရှိသို့သည်မှာ ဂျပန်
ခေတ်တွင် ရောဂါကို ကု၍မရဟု ဆိုသည်မဟုတ်၏။ ကုသစရာဆေးကို မရှိခြင်းဖြစ်သည်။
ဂျပန်ဝင်တပ်တွင် အမှုထမ်းကြသူတို့မှာ ဂျပန်ချည်းသက်သက်မဟုတ်ချေ။ အရပ်ပုံ

Super Show 2016.

သော တရုတ်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိ ဖန်ချေရီးယားဒေသမှ ဖန်ချော်းများလည်း ပါဝင်ကြ လေသည်။

ဂျပန်တိုကိုနောက်ဆုတ်ပေးလိုက်ရသော ပြီတိသျှတို့သည် အမေရိကန်တပ်တိနှင့် အဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့အဖြစ်ပူးပေါင်းကာ ပြန်မာနိုင်ငံကို ဂျပန်လက်မှပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ရန် ဘဏ္ဍာက် အာသံပြည်နယ် လီဒိုအရပ်မှ အမေရိကန်ပိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးပဲပဲခေါင်းဆောင် ကာ မြစ်ကြီးနားအထိ တောကောင်အထပ်ထပ်ကို ပြတ်၍ လုံးဖောက်ခဲ့၏။ မြစ်ကြီးနား ပုံးပုံ၍ ဂျပန်တပ်တိုကိုပြန်လည် တိုက်ထုတ်ကာ သိမ်းပိုက်လာခဲ့၏။ ထိုလမ်းသည် ယခုတိုင်တည်ရှိကာ လီဒိုလမ်း သို့မဟုတ် စတီးပဲလမ်းဟု သိကြ၏။ ဤကာလအတွင်း အမေရိကန်လေတပ်မှ လေယဉ်ကြီးတိုက ဂျပန်အုပ်စိုးနေသော ပြန်မာနိုင်ငံမှ အချက် အချာနေရာတိုကို မကြာခကာလာရောက်ပစ်ခတ် ပုံးကျေလေ့ရှိသဖြင့် အိမ်တိုင်း ပုံးကျွင်း ဘုံးယားရှု၏။ ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ရွှေ့တွင် ပုံးခိုက်းတူး၏။ လူတစ်ရပ်ကော်ကော် အနက်

တဖ္တသိုလုကြယ

ရှိပြီး ရှည်လျားသော မြောင်းကြီးသဖွယ်တူး၍ အပေါ်တွင် သစ်တုံးများ၊ တာရပ်တုံးများခင်းကာ ပြန်လည်ပြော့ဖြို့ပြီး ဗုံးခိုက်ကျင်းကို အရောင် ဖောက်ထားကြ၏။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်၏လာတိ ပေါင်းတည်ဖြို့ဘုရားကြီးလမ်းပေါ်သို့ ပြုတိသွေးလေတပ်က ဗုံးခုလိုက်၏။ ပေါင်းတည် ဖြို့၊ ဗုံးကောင်းဘုရားကြိုး လမ်းပေါ်သို့ ပုံးကြီးတစ်လုံးကျွန်ုပ်ကျော်ကျော် အကွားရှိ ကျွန်ုပ်တို့အိမ်ရှေ့၊ ဗုံးကျင်းတွင် ပြော၏တုန်ခါမှုကြောင့် မြေသားတစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ကျ လာသည်ကို တွေ့ရ၏။ နောက်နေ့တွင် ဘုရားကြီးလမ်းသို့ သွားကြည့်ရာ ၁၅ ပေ အနုက်ရှိပြီး၊ အချင်းပေ ၂၅ ခန့်ကျယ်သော တွင်းကြီးဖြစ်လှက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရ၏။

ဤရက်များအတွင်း ကျွန်ုပ်သည် အဖျားရောဂါ ခံစားနောရ၏။ နံနက်ဝိုင်းတွင် ကလေးတို့ဘာဝ အပေါင်းအသင်းများနှင့် ကစားပြီး၊ နေ့လည် ထမင်းစားပြီးချိန်မှုစဉ် တစ်ကိုယ်လုံး ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ခုမ်းကာ အဖျားတက်၏။ နွောက်လတွင် စောင်ထူထူ ခြောသည့်ကြားက ခိုက်ခိုက်တုန်ကာ အဖျားတက်၏။

ဤအချိန်တွင် သေမင်းတမန်သံချောင်းခေါက်သံတို့ကို အဆက်ပြုတ် ကြားလာရ၏။ လေယာဉ်လာပြီး ဗုံးကျင်းထဲဝင်ကြတော့ဟူသော အချက်ပေးသံချောင်းဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဗုံးခိုက်င်းမှာတံစက်မြှုတ်၏အလွန် ၁၀ပေခန့်သာကွား၏။ အမေက ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် အဖျားတက်နေသော ကျွန်ုပ်ကို လက်တွဲခေါ်ပြီး ဗုံးကျင်းထဲရောက်သောအခါ မြေပောင်းနဲ့ ညီစိစိုးကြောင့် အဖျားတက်နေသော ကျွန်ုပ်မှာ မျက်ဖြူလန်ပြီး သတိလက်လွတ်ဖြစ်သွား၏။ အမေသည် သားစောဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို အငန်းပရ လူပ်နှီးနေ၏။ အမေရိကန်လေယာဉ်တို့က ဂျပန်တို့၏ အပ်ချုပ်မှုကို ပျက်ပြားစေရန် စားနှပ်ရိက္ခာ ပြတ်တောက်စေရန် ဦးမောင်မောင်ကြီး၏ ဆန်စက်တို့ကို လေယာဉ်ပေါ်မှ စက်သေနတ်တွေ ပစ်ခတ်သွားခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့နေသောလမ်းထဲမှ ဆန်စက်လေးလောင်းသူ အချို့ အူဖွင့်သူပွင့်ဖြင့် စောင်ပုံခေါက်ဖြင့်သယ်လာကြသည့် အနိမှာရုံတို့ကို မြင်တွေနေရ၏။ ဂျပန်အုပ်စိုးနေသော မြန်မာပြည်တွင် စားနှပ်ရိက္ခာပြတ်လပ်အောင် အမေရိကန်

လေတပ်မှ လေယာဉ်ကြီးများက ဆန်စက်တိုကို လာရောက်ပစ်ခတ်ခြင်းဖြစ်၏။

အများတက်ဆဲ ကွွန်ပိုကို အမေက ပုံးကျင်းထဲမှ ပွဲချိတင်ပြီးသည့်နောက် နောက်တစ်ကြိမ် အချက်ပေးသံချောင်းခေါက်ပြန်၏။ လေယာဉ်သံလေးလေးပင်ပင်ကြီးတွေကိုပါ ကြားလာရ၏။ လေယာဉ်သံနားထောင်ရုံဖြင့် ပုံးအများအပြား တင်ဆောင်လာသည်ကို သိနိုင်၏။ သည်တစ်ကြိမ်တွင်တော့ ကွွန်ပိုက်အမေကိုအားယူ၍ ပြောရ၏။

“အမေနှင့်ညီမလေး ပုံးကျင်းထဲသွားကြပါ။ ကွွန်တော်တော့ မလိုက်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒိုးကျင်းထဲဆင်းရ တက်ရတာနဲ့ အသက်ထွက်လိမ့်မယ်။”

ထိုအချိန်တွင် တဟီးဟီးမြည်လာသော လေယာဉ်ပျံသံကြီးတိုကို ကြားလာရ၏။ တဖြည့်ဖြည့် နီးသည်ထက်နီးလာ၏။ လေယာဉ်သံကိုနားထောင်ရုံဖြင့် စက်လက်နက်ခဲယပ်းတွေ အပြည့်တင်လာကြောင်း ခန့်မှန်းနိုင်၏။

အမေသည် ညီမလေးမစန်းကို ဖက်ရင်း နီးကပ်လာသော လေယာဉ်ပျံကြီးကို မကြားသလို မကြောက်သလို သတိလက်လွတ်နေရသူလို မလှုပ်မယ့်က ကွွန်ပိုဘေးတွင် ထိုင်အနေ၏။

“မသွားဘူးလူလေး၊ အမေတို့မသွားဘူး။ ပင်းကိုထားခဲ့ပြီး အမေတို့ ပုံးကျင်းထဲဆင်းလဲမထူးဘူး။ အမေတို့သားအမိသုံးယောက်ထဲက တစ်ယောက်ယောက်သေသွားလဲဘုံးတဲ့လူမှာဒုက္ခရောက်တယ်။ အဲဒို့တော့ သေလဲတို့သားအမိ ဂျယောက်လုံး အတူသာမယ်”

အမေက ပြုတ်သားစွာပြောပြီး အများရှိန်တက်၍တုန်ရိုနေသော ကွွန်ပိုကို သူ၏ဘက်ဝဲဘက်လက်ဖြင့် ပွဲဖက်ထား၏။ အမေ၏ လက်တစ်ဖက်က ကြောက်လန်၍ ခြိုးနေသော ညီမလေးမစန်းကို ဖက်ထားသည်။ ကျယ်လောင်သော လေယာဉ်သံကြီးနှင့်အတူ ပြင်းထန်သော ပေါက်ကွဲသံကြီးပေါ်ထွက်လာပြီး ကွွန်ပို့ဂျယောက်ပြားပြား ပေါ်နေကြ၏။ ကွွန်ပို့ကို ကုတင်ပါ တုန်ခါသွား၏။

အမေသည် နှုံးကို ကုတင်ကြမ်းပြင်နှင့် ထိကပ်ကာ သမ္မဇ္ဈိုဝင်ထားကို ရွှေတ်၏။

တ္ထိစဉ် ကျယ်လောင်လှသော စစ်သေနတ်ဆွဲသံကြီး ကောင်းကင်ယံမှ ကြားရ၏။ ကျွန်ုပ် တို့ အိမ်၏သွေ့ဖိုးတွေ တရာ်များများ၏။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထွင် စက်သေနတ် ကျည်ဆံတွေ သွပ်ပြားကို ဖောက်ပြီး၊ အိမ်အပေါ်ထပ် ကြမ်းခင်းကို ဖောက်ကာ ကျွန်ုပ် တို့မိသားစုအပေါ်သို့ ကျည်ဆံတွေ ထွင်းဖောက်ထိမှန်တော့မည်ဟု အထင်ရောက်ပြီး ပြင်းစွာ တုန်လှပ်ခြောက်ခြားသွားရ၏။ အမေက သမ္မတခြောက်ထိမှန်တော့မည်ဟု ပရှတ်။

“အမလေး ဘုရားကယ်ပါ။ သိကြားကယ်ပါ။ နတ်ဒေဝါများ ကျွန်ုပ်တို့မိသားအမိတို့
ကယ်ပါ”ဟု ကယောင်ကတန်း ရွှေတို့နေ၏။ ကျွန်ုပ်က အမောက်ကြည့်လိုက်သောအခါ
အပေါသည် တဆတ်ဆတ်တုန်ရင်း မျက်ရည်တွေ တပေါက်ပေါက်ကျေနေသည်ကို တွေ
ရ၏။ အမောက်ကြည့်ဆမှာပင် လေယာဉ်မည်းပည်း အရိပ်ကြီးသည် ကျွန်ုပ်တို့ခြောင်း
မှ ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ပေါ်သို့ ဝေါကနဲ့ ဖြတ်ကော်သွားသည်ကို အသည်းတုန်ဖွယ်ပြင်တွေ
လိုက်ရ၏။

အမေရိကန်လေယာဉ်ပုံကြီးများက စိတ်ရှိတိုင်း ပစ်ခတ်ပြီးနောက် အသံတွေ
တဖြည်းဖြည်းဝေးပြီးပျောက်သွားရ၏။ ထိုအခါကျမှ အေးသံချောင်းအဖြစ် ဖြည်းဖြည်း
ချင်းခေါက်၏။ ဗုံးကျင်းထဲမှ လူများအပြင်သို့ ပြန်ထွက်လာကြရန် အချက်ပေး အေးသံ
ချောင်းဖြစ်ပေါသည်။

ကျွန်ုပ်လည်း အဖျားကျပြီး လူကောင်းပကတိဖြစ်သွားရ၏။ ကျွန်ုပ်က အိမ်ပြင်ထွက်ပြီး၊
သွေ့ဖိုးတွင် စက်သေနတ်အစ်ရာတွေ ရှိမရှိ ကြည့်၏။ သွေ့ဖိုးသည် အကောင်းပကတိ
ရှိနေ၏။ သွပ်တွေ တရာ်များများ အနိမ့်ပျံသည့် လေယာဉ်၏ အသံလှိုင်းကြောင့်
တုန်ခါကာ မြည်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ရပါ၏။

အမေရိကန်နှင့် ပြီတိသွေ့မဟာမိတ်တို့က မြစ်ကြီးနားမှ တစ်ဆင့် ထိုးစစ်ဆင်လျက်
ရှိရာ ရန်သူနှစ်ဦးကြား မြောပင်ဖြစ်ရပည်ကို ကြောက်လန့်စွဲ့ရိမ်ကြသဖြင့် အမျိုးသမီး
နှင့် ကလလောင်များပေါင်းတည်ဖြူဝန်းကျင်မှ ပင်ကကော၊ ပုံနှုန်း၊ ရေဆယ်ကြီးစသည်
နှားသို့ ယာယီရောင်တိုးနေကြရ၏။ အိမ်များတွင် တံခါးလုံခြုံစွာ ပိတ်ထားကြပြီး၊

အစောင့် တစ်ဦးစနစ်ဦးစ အစောင့်ထားခဲ့ကြရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အဖော်လီ ဘဏ္ဍား လျော်သိန်းဟောင်နှင့်အတူ အိမ်တံခါးအလုပ်ပြီးစကားကို ကြားလောက်ရုံ တိုးတိုးသက် သာ ပြောကြရ၏။ ခေါင်းရင်းဘက်တွင် ဦးထွန်းလှ၏ အိမ်ရှု၏။ ဦးထွန်းလှ၏ အနီးနှင့် သပီးတို့က ဘေးလွတ်ရာများသို့ တိမ်းရောင်နေသဖြင့် ဦးထွန်းလှတစ်ဦးတည်သာရှု၏။

တစ်ခုသောနေ့လည်ခင်းတွင် ဦးထွန်းလှက အသံချုပ်အုပ်အုပ်ဖြင့် “သိန်းဟောင်ရေ သိန်းဟောင် ငါရေနေးအိုးတည်ထားတယ်။ ငါးအားမ၊ ငါးပိကောင်လည်းကင်ထားတယ်” ဟု ဆို၏။ ကျွန်ုပ်တို့တူအနီးနှင့်ယောက်သည် အိမ်တံခါးကို အသာလုပ်ကာ တစ်အိမ် နှင့်တစ်အိမ် ၁၀ ပေမျှသာဝေးသောနေရာသို့ ဦးကြောင်ခါးရှက် အပြီးအလွှားကူးလိုက်ကြ၏။

ဦးထွန်းလှ၏အိမ်ပေါ်ထပ်တွင် ရေနေးသောက်ကြရ၏၊ စကားတိုးတိုးပြောကြ၏။ အဝေးဆီမှ နှေ့ခင်းကြောင်တောင် ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံတစ်ခါတစ်ရုံ ကြားရ၏။ ထို့နောက် အိမ်၏ ဘေးတစ်ဘက်တစ်ချက်မှ ခြော့သမုတ်ဖုတ်ဖြင့်ပြီးလွှာသံကြားရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့က ထရဲပေါက်မှ ချောင်းကြည့်သောအပါ ဂျပန်စစ်သားတစ်ဦးသည် ရိုင်ဖယ်ကို အသင့်ကိုင်ရ၏း စူးပျော်ခြံပေါ် လွှားကနဲ့ ခုန်ကျဉ်ကာ ဦးထွန်းသင်း၏ ခြွောင်းသို့ ခုန်ကျဉ် ပြေးဝင်သွား၏။ ဦးထွန်းသင်း၏ ခြောက်ဖက်တွင် လယ်ကွက်နှင့်သံချိုင်းသာ ရှုံး၏။ ဂျပန်စစ်သားများပြီးရပုံမှာ စနစ်တကျမရှိ။ ဦးတည်ရာခွေးပြီး၊ ဝက်ပြီး ပြီးရခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

နောက်ရက်များတွင် ညီမလေးမစန်း နောက်ခေါင်းသဖြင့် အပောက ကျွန်ုပ်ကိုအခေါ် လွှုတ်၏။ ကျွန်ုပ်က ပြန်လာပြီး အပောက်ချုပ်ရာဘေး၌ ထိုင်၏။ ညီမလေးမစန်းသည် အိပ်ရာထဲတွင် လလောင်းနေ၏။ အပောက ကျွန်ုပ်ကို ပြစ်တင်သံနှင့်ဆို၏။

“လူလေးရယ် နေ့နိုင်လိုက်တာ ပင်းညီမက အစ်ကိုလာရင် ညီမလေး နေကောင်းလားလို့ မေးမှာပဲနော်လို့ ပြောလို့ ပင်းကိုမှာရတာ။ အခုတော့မင်းကစကားလေးတစ်ခွာ့း ဃားတောင် မေးမြန်းဖော်မရပါလား”

တွေ့ဆုံးလျကြော်

အမေသည် ပြောလက်စ စကားတိပိဋက္ခန်းမြီး၊ မျက်ရည်တွေ့နေ၏။ ကျွန်ုပ်
ကလည်း နေကောင်းလား၊ ကျွန်ုးမှာရဲ့လားဟူသောစကားတို့သည် လူကြီးတို့သာမေး
လေ့မေးထရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကဲသို့ကလေးအချေယ်က မေးရန် မဟုတ်ဟု ထင်မိနေ၏။
သို့သော် အမေ၏ ဝင်းနည်းသံကြောင့် ကျွန်ုပ်က ညီမလေးမစန်းထံသွားကာ “ညီမ
လေးနေကောင်းလား”ဟု မေးရ၏။ ညီမလေးမစန်းက ခေါင်းညီတ်ပြရင် “ဟုတ်ကဲ
ကောင်းပါတယ်အစ်ကို”ဟု ဖြေ၏။ ဟုတ်ကဲကောင်းပါတယ်ဟူသော ညီမလေး၏ အသံ
သည် ပျော့တော့အားနည်လှချေ၏။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်အသက်မှာ ဂျုံး၏ ညီမလေး မစန်းအသက်က ငါ နှစ်ရှိကြီးဖြစ်
၏။ အမေက ကျွန်ုပ်တို့မောင်နှုပနှစ်ဦးအတွက် ထမင်းသုပ်တစ်ယောက်တစ်ထုပ်စီ
ဝယ်ကျွေး၏။ ကျွန်ုပ်က နေကောင်းသူဖြစ်၍ ပြန်မြန်စားပြီးကုန်၏။ ညီမလေးမစန်း
က နေမကောင်းသူလည်းဖြစ်နေသဖြင့် အစာကိုနှေးနှေးသာ စားနိုင်၏။ ကျွန်ုပ်က
ညီမလေးမစန်းထမင်းသုပ်ကိုပါ စားချင်၏။ ထို့ကြောင့် “နင်ငါးကိုမကျွေးရင် နင့်ကို
ပခေါ်ဘူး”ဟု အမေမကြားအောင် ပြောရသည်။

ညီမလေးမစန်းကလည်း အစ်ကိုဖြစ်သူ မခေါ်မှာ စိုးသဖြင့် “ရော့ရော့ အစ်ကိုစား”
ဟု စားလက်စ ထမင်းသုပ်ကို ကျွန်ုပ်သိသို့ပေးပါသည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း စာနာ
စိတ်ကင်းစွာဖြင့် ယူ၍စားလိုက်ပါသည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကို အမေသိမသွားပါ။ ဤ၏
အကြောင်းကို ပြန်လှန်တွေးပါတိုင်း ကျွန်ုပ်စိတ်ထိခိုက်ရပါသည်။ ညီမလေးမစန်းအတွက်
ယူ၍ကြုံးမရသလို ပိမိကိုယ်ပိမိလည်း အပြစ်တင်၍ မဆုံးပါ။ အကယ်၍ တစ်ကွေတစ်
ထောင့်သော သံသရာတွင် တစ်ဘုံတစ်ဘဝမှ ညီမလေးမစန်းသည် ကျွန်ုပ်အပေါ်
ခွင့်လွှာတ်နိုင်ပါစော့ ဆုတောင်းရပါသည်။

ဂျုပန်ခေါ်တွင် ဆေးကောင်းဝါးကောင်းမရှိမှုကြောင့် ညီမလေးမစန်းသည်သူ့စား
ငေရသော ဝေဒနာ၏ သားကောင်ဖြစ်သွားရရှာပါသည်။ အမေသည် သူအားထားရ
သော သမီးတစ်ယောက်ဆုံးရှုံးသွားရပါပြီ။ ကျွန်ုပ်သူ ကျွန်ုပ်သည် အမေ၏ အားကိုး

ရသာ သားဖြစ်စေရပည်ဟု ခံယူလိုက်ပါသည်။

ဂျပန်များ မြန်မာမြေမှ ဆုတ်ခွာသွားကြပါပြီ။ အမေရိကန်နှင့်မြတ်သွေ့ အသေးကတ်များ မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်၏။ ကတ်စဘီတော်ကာလျှော်၏ ဂျပန်ကို မြန်မာမြေမှ မောင်းထုတ်ခဲ့ပြီးပြီဖြစ်သော်လည်း မြန်မာတို့အို့ ပေါ်မြတ်များထံမှ လွတ်လပ်ရေးကို ရယ်သိုးမှ ဖြစ်မည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဖဆပလောက်နှင့် တပ်တို့တွင် ပြည်သူ့ရဲ့ဘော်၊ ပြည်သူ့ရဲ့ပေတွေ အားဖြည့်လာကြသည်။ အငောက ပြည်သူ့ ရဲမေခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပေါင်းတည်ပြောက်ပိုင်းတွင်တာဝန်ယူရသည်။ အမေရိက ပြည်သူ့ရဲမေ ယဉ်နောင်းနှင့် ဖြစ်၏။ အမေရိ၏ ပြည်သူ့ရဲမေတပ်ဖွဲ့တွင် လမ်းထဲမှ အမျိုးသမီးတော်တော်များများ ဝင်ကြ၏။ ညစဉ်ညတိုင်း အမေတို့ရဲမေများ၏ ဘယ်လျှော့ ညာလျှော့ သတိ၊ သက်သာစသည်ဖြင့် စစ်သင်တန်းပေး လေ့ကျင့်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ရှေ့ကွက်လပ်တွင် ပြုလုပ်ကြ၏။

အမေရိက ရဲမေခေါင်းဆောင်ဖြစ်သောအခါ ကျွန်ုပ်က အသက် ဇန်နဝါရီဖြစ်၍ ရဲညွှန် အဖွဲ့တွင် ဝင်၏။ လွတ်လပ်ရေးစိတ်ဓာတ်၊ လွတ်ပြောက်ရေး လှပ်ရှားမှုတို့ဖြင့် ဘင်တစ်နှင့်ငံးလုံး လှပ်ရှားတတ်ကြွနေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြည်မြို့မှ တစ်ဆင့် ပေါင်းတည် အထက်တန်းကျောင်း အားလုံးကွင်းထဲတွင် တရားဟောရာ မြို့လုံးကျွတ်မှု တက်ရောက်နားထောင်ကြလေ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရညွှန်လှုင်ယ်များက ပရိသတ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့အကြား ကြားခံအဖြစ် တာဝန်ယူရလေသည်။

အမေသည် ရပ်ကွက်ဝတ်အသင်း ထောင်၏။ ဝတ်အသင်းတွင် ပါဝဝ်ကြသူအမျိုးသမီးများက ဝတ်ဖြူစာင်ကြယ်ဝတ်ကာ ပရိတ်တရားရွှေ့ရန် ဖိတ်ကြားသောအိပ်သို့ သွား၍ ရွှေ့ရေးရောင်း။ ပရိတ်ရွှေ့ရသနှင့် ကြေးစည်သံသာသာသည် လိုက်ဖက်လှေချေ၏။

ကျွန်ုပ်နှင့်ဦးကြီးလေးဦးအောင်စိန်း၏ သမီးမချောတို့က ဝတ်ရွှေ့ရာသို့မှုနှင့်လိုတ်ကာ သုတေသန်းကျေးမွှုးသည်တို့ကို စားကြ၏။

တဇ္ဇနီလူ၌

အမေသည် စက်ချပ်အလုပ်တစ်ခုတည်းသာမက ဆန်ကုန်ကူးခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ် ၏။ ပေါင်းတည်နှင့် ပြည်အကြားရထားဖြင့် ဆန်ကုန်ကူး၏။ အမေက ရထားတွဲပေါ် တွင် ဆန်အိတ်များကို တင်ကာ ပြည်မြို့သို့ ရထားဖြင့် လိုက်ပါခဲ့ပါ၏။ လက်ပံပွင့်ချိန် ဖြစ်၍ ရထားလမ်းဘေးတွင် လက်ပံပင်ကြီးတွေ အစီရိရှိ၏။ လက်ပံပွင့်ချိန်ဖြစ်၍ ဆက်ရက်ငှက်တို့သည် လက်ပံပွင့်နှင့် လက်ပံပင်တို့အကြား မြှားထူးပုံသန်းကြကာ သံစာဖြင့် မာဂဇတေးသီနေကြ၏။ ပန်းနှုန်းရောင် လက်ပံပွင့်တို့ကလည်း အစွမ်းကုန် ပွင့်သော တပို့တွဲနှင့် တပေါင်းအကူးကာလဖြစ်ပေသည်။

မဟာပိတ်များ မြန်မာနိုင်ငံကို ရှုပန်လက်မှ ပြန်လည်ရယူပြီးနောက် အမေရိက် တပ်များတွင် အာဖရိကမှ အသားမည်းသည့် နိုဝင်းစစ်သားတွေပါလာ၏။ ပြီတိသု တပ်များမှ ခေါ်ယူလာသည့် ပန်ချာပိတပ်သားတွေလည်းပါလာ၏။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ဆန်တင်လာသောတွဲတွင် နိုဝင်းစစ်သားကြီး တစ်ဦးက ရိုင်ဖယ်ကို ကိုင်ရင်း လိုက်ပါလာ၏။ နိုဝင်းစစ်သားကြီး၏ ဆံပင်တို့က စပလိန်လို လိမ်ကောက် နေ၏။ အသားတွေက မည်းနက်နေ၏။ အခြားသော မီးရထားနှင့်လိုက်ပါသည့် ခရီး သည်တို့က နိုဝင်းစစ်သားအနား မထိုင်ရဲကြသဖြင့် ကလေးဖြစ်သော ကျွန်ုပ်သာ ထိုင် ပေးရ၏။

နိုဝင်းစစ်သားကြီးသည် သူ၏ အိတ်ထဲမှ အမဲသားသူးကို ထုတ်ကာ ဖွင့်၏။ပြီးနောက် သူ၏လက်ဖြင့် ကော်ကာ ကျွန်ုပ်အား စားမလားဟူသော သဘောဖြင့် လက်ဟန်ပြု၏။ ကျွန်ုပ်က ခေါင်းခါပြုရ၏။ သူကအမဲသားသူးကို ကော်ကာ ပြိုနေရှုက်ရေ စားသောက် နေတော့၏။

ပြည်မြို့သို့ ရထားဆိုက်သောအပါ အမေက ချယ်ရီဖြင့်ပြည်မြို့ ဆန်ပွဲရုံသို့ ပို့၏။ ပွဲရုံဟန်သော်လည်း ပြည်မြို့တွင် စစ်ဘေးစစ်ဘဏ်ကြောင့် အပျက်အစီးတွေရှိနေသဖြင့် ပြစ်ရေကျွန်ုပ် ပေါ်ထွန်းလာသည့် သံသောင်ပြင်တစ်လျှောက်တွင် ဝါးလုံးတိုင်စိုက် ဆုံးကာ ဆက်ကာယိုးပြီး ဆန်ပွဲရုံအဖြစ် အမှတ်ပြုထားကြခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

ပြည့်ဖြို့မြစ်ကမ်းသေးမှ တိုက်တာတွေ ချေးကြီးတွေ အားလုံး ပုံးဒက်သင့်၏၍ အုတ်ပုံးအဖြစ်သာ ရှိနေ၏။ ပြည့်ဖြို့မှ နာရီစင်ကြီးကတော့ရှိဆဲဖြစ်၏။ ပြည့်ဖြို့သည် မမှတ်မိလောက်အောင်အပြု့အပျက်တွေ ပြည့်နှက်နေ၏။ ယခင်အတိုင်း မငြားလဲ မပျက်စီးသည်မှာ ရောဝတီမြစ်ကြီးသာ ဖြစ်ပါလေ၏။ လူမြတ်တွေ မည်သို့ပင် ပြောင်းသော လည်း ရောဝတီမြစ်ကြီးကတော့ စီးဆင်းလျက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ပွဲရုံတွင် အမော်ညီပဝ်းကဲ့ မေမေလေး မတင်ရွှေရှိ၏။ ကျွေသင့်ငွေပေးချေပြီးနောက်မွန်းတိုးသျိန်ရောက်၏။

“မတင်ရှိ ညည်းတို့ သားအမိ ဒီည ပေါင်းတည်ကို ပြန်မယ်မဟုတ်လား၊ ဘူတာနဲ့ ချေးကြား လူပြုတယ်။ ပြန်မယ်ဆုံး စောစောပြန်ကြတော့”

မေမေလေးပြောသည်မှာ မှန်၏။ ပြည်လမ်းမတော်၏ ပဲယာနှစ်ဘက်စလုံး တိုက်တာ အိမ်ခြေအားလုံး အုတ်ပုံး အပြု့အပျက်တွေသာရှိ၏။ ဤကဲ့သို့အုတ်ပုံးအပြု့အပျက်တို့ သာရှိပြီး လူသူကင်းပဲနေသော လမ်းမတော်တွင်ပြတ်သန်းသွားလာနေသူ့၏၍ ကွွန်းပို့ သားအမိသာရှိပါ၏။

အတန်ငယ်လျောက်ပိသောအပါ အမေရိကန်စစ်ပိုလ်ကြီးနှစ်ဦးမျက်နှာချင်းဆိုင်ရွှေးလာသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူတို့နှစ်ဦးက အလေအနက်ဆွေးနွေးရင်းလျောက်လာ ခြင်းပြစ်၏။ ဤအုတ်ပုံးအပြု့အပျက်တွေဖြစ်အောင် ပုံးကြော်သူတို့မှာ သူတို့ဟူသော ဘသိကြောင့်စိတ်ထွင် ထိတ်လန့်ပါ၏။ အမေကလည်း ကွွန်းပုံးကို ခပ်တင်းတင်း ဆုံးရှင်းစကားတစ်လုံးမျှ မပြောဘ ခေါင်းငွှေ့၏ လျောက်သဖြင့် ဤအမေရိကန် စစ်ပိုလ်ကြီးနှစ်ဦး ပြေား ပြေား လန့်နေမှန်းသိသည်။ အမေရိကန်စစ်ပိုလ်ကြီးနှစ်ဦးက သူတို့အာရုံနှင့် သူတို့တစ်စုံတစ်ခုကို အလေးအနက် ဆွေးနွေးရင်း ဖြတ်သွားကြရာ ကွွန်းပို့သားအမိန့် သတိပြုပို့ပင်မရကြပါ။

ပြည်ဘူတာသို့ရောက်ပါပြီ။ ရထားထွက်ချိန်ကို စုံစမ်းလိုက်တော့ ည ၂ နာရီကျော် ပေါင်းတည်ဘက်သို့ထွက်မည့်အကြောင်း သိရ၏။ ယခုမှ ညနေ ၄ နာရီခြေားသာသို့

တွေ့သိလျှင်

ပေသေးသည်။ အချိန်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သားအမိ ပြည်ရွှေဆံတော်စော်ဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ပြည်ရွှေဆံတော်အဝင်ဝမှ ခြေသွေ့ရပ်တူကြီးနှစ်ခု၊ တစ်ကောင်၏ပါးစပ်တွင် ကျားတစ်ကောင်ကို ကိုက်ထားပြီး ကျွန်ုတစ်ကောင်ကဗျာတို့ကောင်ကို ကိုက်ထားသည့်ဟန် ထူလုပ်ထားသည်။ ရွှေဆံတော်စော်၏ လျေကားထစ်များကိုသာတွေ့ရ၏။ တန်ဆောင်းတွေမှာ ပါးသင့်လောင်ကျွမ်းပြီး ပါးကျွမ်းတိုင်မည့်ပည့်တွေသာ ထိုးထိုးထောင်ထောင် ကျွန်ုရစ်ခဲ့၏။

လျေကားထစ်များအတိုင်း တက်ခဲ့ကြ၏။ လျေကားထစ်များ၌လည်းစက်သေနတ် ကျည်ဆံရာတွေ အပြည့်ပါလား၊ အနိုးပြင်ကွင်းတွေပါတကား၊ ဤတွင်ဝါးပတ္တလားသံ ကြေးရသဖြင့် အသံလာရာ ကိုကြည့်လိုက်ရာ အလျှော့သေတွာ့ပုံး၏အေး၌ လူကြီးတစ်ဦး သည် ဝါးပတ္တလားကို တိုးခတ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ရွှေဆံတော်စော်၏ရင်ပြင် ပေါ်၍လည်း စက်သေနတ် ကျည်ဆံရာတွေနှင့်မကင်း၊ သို့သော်ရွှေဆံတော်စော်သည် လက်ကျွန်ု ရွှေရောင်ဖြင့် ဝင်းလက်ဆဲ ဖြစ်သည်။ အထူးအထည်ကြိုးမားသော ဆယ်ထပ် ကြီး ဆင်းတူတော်ကလည်း ကြော်မပျက် စစ်၏အနိုးရုံတို့ကိုခွင့်လွှတ်သည့်အလား ဖြစ်းချမ်းသော အဆင်းကို ဖူးမြှော် ရ၏။

ပြစ်တစ်ဘက်ကမ်းတော်တန်းအောက်သို့ နေလုံးကြီးနိုဝင်တော့မည်အပြုတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သားအမိ ရွှေဆံတော်စော်ပေါ်မှ ပြန်လည်ဆင်းသက်ခဲ့ကြပါသည်။ စောကာ ဝါးပတ္တလားဆရာကိုမတွေ့ရတော့မည်။

ဘူတာရုံတွင် ရထားက ဆိုက်ထားပြီး၊ အကာအရုံမရှိ၊ အမိုးမရှိ။ တွဲပက်လက်တွေ သာဖြစ်ပြီး ခရီးသည်အချို့နေရာယူနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သားအမိကလည်း ဤတွဲပက် လက်၍ပင် နေရာယူလိုက်ကြသည်။ ရထားထွက်ခွာနီးပြီဖြစ်၍ ဥပုံသံအချက်ပေး၏။ ရထားသီးကစတင်၍ လိုပ်၏။ ထို့စဉ် အရက်မှုးနေကြဟန်တူသော နိုဝင်းစစ်သားတစ်စုံ အခြားတွဲမှ ခုန်ကူးလာကာ တွဲပေါ်၍ ထိုင်နေကြသူတို့ကို သူတို့၏ ဘွဲ့ဖိန်ပြီးများနှင့် ကန်ချုံ၏၊ သူတို့၏ ဘွဲ့ဖိန်ပော်စာ မမိခင် ကျွန်ုပ်တို့သားအမိမှာ ခုန်ဆင်းလိုက်ကြ၏။

ရထားကစတင်၍ အရှိန်တင်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သားအမိမာ ဤရထားနှင့်လိုက်ပါနိုင်မှဖြစ် မည်။ သောင်ပြင်၌ ဖွင့်ထားသော ဂွဲခုံသီးသီး ပြန်သွားရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်တော့။ ဤအခါတွင် လူရွှေယ်တစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တို့သားအမိကို ရွှေလျားနေသော ရထားတွဲပေါ်သီး တွန်းတင်ပေး၏။ အပေါ်၌ ပြန်တက်နေသူတို့ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့သားအမိကို လုမ်းယူ ဆွဲတင်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ သားအမိကို ဆွဲတင်သော လူရွှေယ်က သူ့ခြောသလုံး၌ သားရေပြားနှင့်ပတ်ထားသော ဓားဦးချွန်းကိုထုတ်ကာ “ဒီတစ်ခါလာပြီး ကန်ခဲကန်ချာ သူ့သေသေ ကိုယ်သေ သေကွွန်တော်လုပ်တော့မယ်”ဟုဆို၏။ အမေကထိုင်ပွဲနေသောလူရွှေယ်ကိုဖျောင်းဖျောင်း၍။

“ဟောင်လေးရယ် စိတ်ထိန်းပါ။ ဒီအချိန်မှာသူတို့က အမိကဖြစ်နေတော့ နစ်နာစရာ ရှိရင် ကိုယ်သာနစ်နာမှာ”

နောက်ပိုင်းတွင် နိုဝင်းစစ်သားများ ပေါ်ပလာတော့။ ရထားကလည်းပုံမှန် အမြန် နှုန်းမြင့် ခုတ်ဟောင်းနေပြီဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်အိပ်ချင်လာသဖြင့် အမေ့ပေါင်ပေါ် တွင် ခေါင်းအုံလိုက်၏။ ထိုအခါကျေမှ ကောင်းကင်ကို ကြည့်ဖို့လျက်သားဖြစ်သွား၏။ ဘော်ငွေရောင် လဝန်းကြီးက ထိန်းထိန်းသာလိုပါလား။ အတိုင်းအဆမရှိ ကျယ်ပြော

တက္ကသိုလုကြယ

နက်မောင်သော ကောင်းကင်ယံတွင် အာကာသကြီးသည် ဆိတ်ပြုပေးချမ်းလှပေစာ
ကျွန်ုပ်တို့မှာသာပူလောင်သောလူမှုဒုက္ခလွင် ရှုန်းကန်နေကြရ၏။

လဝန်းကြီးက ကျွန်ုပ်တို့ရထားနှင့်အတူ အမိလိုက်လျက်ရှိလေသည်။ တိမ်စင်သော
လဝန်းကြီးက ကျက်သရေအပြည့်ဖြင့် အမောင်လွမ်းသောလောကမြေပြင်ကို ဘောင့်
အဆင်းဖြင့် အလင်းပေးနေရှု၏။

ကျွန်ုပ်မည်မျှ အိပ်မောကျသွားလေသည်မသိ။ အမေနှီးတော့မှ နီးတော့၏။

“လူလေးထတော့ ပေါင်းတည်ဘူတာဆိုက်ပြီ”

သန်းခေါင်ကျော်ပြုဖြစ်၍ ပေါင်းတည်ဘူတာ၌ ဆင်းသူမှုအပ လူသူကင်းပဲ တိတ်
ဆိတ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သားအမိသည် မှတ်တိုင်လမ်းအတိုင်းလျှောက်ခဲ့ကြ၏။ နွေအခါ
ပြစ်၍ လေနော်တိုက်ခတ်နေသဖြင့် နေသာထိုင်သာရှိ၏။

လပ်းဘေးတွင် ခွေးတသူဗျားအိပ်နေကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သားအမိကို ဟောင်ခြင်းပြု၊
လူရော့ တိရစ္ဆာန်ရော့ အားလုံးဒုက္ခသည်တွေချင်း ကိုယ်ချင်းစာပုံရပါသည်။ သားအမိ

နှစ်ယောက် လျှောက်လာရာ ဘုရားလမ်းလေခွဲသို့ရောက်လာ၏။ တစ်ချိန်က ကျွန်ုပ်တိ အိမ်ရှိရာ ကို ကြည့်၏။ အိမ်ကလေးက ယခင်အတိုင်း သက်ရှိသက်မဲ့အေးလုံးတို့အိမ်စက် အနား ယူနေကြဖြီဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တိ သားအမိက ဘုရားလေးလမ်းခွဲမှ အတွင်းလမ်းဘက်သို့ ခြေခြားလျဉ်၏။ အတန်ငယ်လျှောက်မိလျှင် သူသာန်သို့ သွားသော လမ်းခွဲရှိ၏။ ဤသူသာန်သို့ သွားသော လမ်းခွဲကို အမေရာ ကျွန်ုပ်ပါ မကြည့်ရဲ့၊ သေသူတို့၏ ပြန်လမ်းမရှိ သွားရာ လမ်းဖြစ်၏။ တွေ့သရဲတွေ့များ မြောက်လှန်လိမ့်မည်လားဟု တွေး၍ ကြောက်၏။ အမေက ကျွန်ုပ်ပုံးပေါ်တင်ထားသော သူလက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဖက်ထား၏။ ပါးစင်မှုလည်း အန္တရာယ်ကင်း သမဗ္ဗွေဂါတာကိုမပြတ်ရွှေတ်၏။

နောက်တော့ လမ်းဘေးရေတွင်းကြီးဆီရောက်ပြီး၊ တစ်ချိန်က ရုပန်စစ်သား တွေ ကိုယ်လုံးတိုးရေချိုးခဲ့သော ရေတွင်း။ ဤရေတွင်း၏ နောက်ဘက်တွင် ဘဘကြီး ဒီးဝါယျိန်အိမ်၊ ကျွန်ုပ်တိသားအမိ စိုးရိမ်ပုံပန်ကြောက်လန်မှုတို့ ကင်းစင်သွားပါပြီ။ ဘို့မောင်ပုံတို့အိမ်၊ စက်ဆရာတီးတင်ကြီးတို့အိမ်၊ ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်တော်တို့ အိမ်ခြုံဝါယား၏ အုပ်တော်တို့အိမ်မှုပြည်သွား၏

ခေါင်းရင်းအိမ်မှုပြီးကြီးလေးဦးအောင်စိန်က “တင်ရိတို့လား” ဟု မေး၏။

“ဟုတ်တယ်အစ်ကိုလေး”

“နင်တို့ နောက်ကျလှချည်းလား”

“ဟုတ်တယ် ရထားခုံးဆီကိုတယ်”

ယခုမှ ကျွန်ုပ်တိသားအမိ ဘဝလုံခြုံရာအိမ်ဆီသို့ ဆိုက်မြှုက်စွာ ရောက်ရှိပါတော့ သည်။ ခို့လုံးစရာရှိမှ စိတ်လုံးခြုံမှုကို ရရှိပေသည်။

*****

ဤကာလများအတွင်း ကျွန်ုပ်တိသားအမိသည် ပေါင်းတည်ဖြို့ရှိ တိုင်းချုပ်ရှုပ်စွဲ ရုတွင် ပြသနေသော ရုပ်ရှင်ကားတစ်ခုကို ကြည့်ရန် ထွက်ခွာခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်က ရွှေ့ချင်

တဗ္ဗာဆိုလှကြော

ပင်းသားတို့မှာချစ်ဆွဲ၊ ကျော်ညွှန်း၊ ကျော်အေး၊ တင်ဖော်၊ တင်ဆွဲတို့ဖြစ်ကြ၏။ ကျော်ဆွဲ၊ ကျော်ဖော် ရွှေဘတို့က ရုပ်ရှင်နယ်တွင် ကတ်လိုက်အသစ်တွေဖြစ်ကြ၏။

ဂျပန်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ဂနိုင်တာမူ အုပ်စီးသွားသည် တစ်လျောက်ပေါင်းတည် မြို့ရှိ တိုင်းချစ်ရှုပ်ရှင်ရုံး ရုပ်ရှင်မပြသနိုင်ဘဲ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရာ ယခုမှ ရုပ်ရှင်တွေ မြှင့်လာခြင်းဖြစ်၏။

ဤရုပ်ရှင်ကို ကြည့်ရှု၍ အမော်တွင် ရည်ရွယ်ချက်အပိုပာယ်ရှိ၏။ ထိုကတ်ကား ပပြုပါပေါင်းတည် စွဲယောက်လှည့်ပွဲ သတင်းကားပါ ပြသမည်ဟုသော သတင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ပေါင်းတည်စွဲယောက်လှည့်ပွဲတွင် ယိမ်းတွေပါ၏။ နိပါတ်သရုပ်ဖော်တွေပါ၏။ ဤယိမ်းအဖွဲ့တွင် အပျိုးသားယိမ်းတွင် ကျွန်ုပ်အဖော် ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု အမောကပြောပြ၏။

ရုပ်ရှင်မပြုပါ စွဲယောက်လှည့်ပွဲ သတင်းကားတို့ကလေးကို ပြသရာ ယိမ်းအဖွဲ့ အသီး သီးပါဝင်ဆင်နဲ့၏။ ယိမ်းတစ်ဖွဲ့တွင် ကျွန်ုပ်အား “လူလေး ဟောဟိုရှေ့တန်းက အစွန်းမှာ ကနေတာမင်းအဖော်” ဟု ညွှန်ပြပါသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က ရုပ်ရှင်ဖလင် တို့ကမှုန်၏။ သက္ကရာဇာ မမြင်ရာ၊ ဤမှုလောက် မြင်လိုက်ရသည်ကိုပင် အမောက ရုပ်ရှင် ကြည့်ရကျိုးနေပ် သွားပြီ။ ရုပ်ရှင်ဖြုတ်တော့ ညာ ၁၀ နာရီထိုးခါနီးဖြစ်သည်။

အပြန်လမ်း သချိုင်းကုန်းလမ်းခွဲတွင် ဦးမြို့းလေး ဦးအောင်စိန်က လာကြို့နေ၏။ “နင်တို့ခုံတလော ညျှော်နက်သန်းခေါင် မထွက်ကြနဲ့ဦးဦး။ အခုရရှိကုန်းမှာ ပိုလ်ချုပ်အောင် သန်းတို့ လုပ်ကြခဲ့ရပြီ” ဟု မမျှော်လင့်သော စကားကိုသို့၏။

“အို မဖြစ်နိုင်တာ”

အမော်နှစ်မှု ရုတ်ချည်းထွက်လာသည့်စကားလုံးဖြစ်၏။ ပိုလ်ချုပ်အောင် သန်းကို တစ်နှစ်ငံလုံးက ချစ်ခင်လေးစားအားထားကြသည်။ ဤလိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လုပ်ကြုံသူဟူ၍ ရို့နှင့်မည်မဟုတ်။ အမောက ဤသို့ပင်တွေးပေမည်။ သို့သော် တစ်နှစ်ငံလုံးက ချစ်သည် မှန်သော်လည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်က မူန်းနိုင်သည်။

နောက်နေ့ညနေ ရထားဆိုက်၍ ရထားနှင့်အတူပါလာသော သတ်းစာများတွင်
ဂိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအမျှဖြုံသည့် အာဏာနည်တို့၏ ရုပ်အလောင်းတို့ကို စာတ်ပုံနှင့်
တက္က ပါလာသောအခါ အမေသည် မယုံချင်ဘဲ ယုံလိုက်ရတော့၏။

အမေသည် ပြည်သူ့ရဲမေအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည့် အားလျှော်စွာ ပေါင်းတည်ပုံ
ရဲသော်ရဲမေ များကား ငါးဖြင့် ကားစီးလုံးငှား၍ ကျော်းလေသော အာဏာနည်တို့ကို
လွှမ်းသူ ပန်းခွဲ ချရနိသွားသောအခါ အမေက ကျွန်ုပ်ကိုပါ ခေါ်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်အဖွဲ့
ရန်ကုန်ရွှေ မြို့တော်ကြီးအကြောင်း ကြားရုံသာ ကြားဖူး၏။ ယခုတစ်ကြိမ် ပထမဆုံး
ရောက်ဖူး ခြင်းဖြစ်၏။

ဂျုပဲလီဟောတွင် ပုန်ခေါင်းများတွင် ထည့်သွင်းထားသော အာဏာနည်တို့၏ ရှင်
ကလပ်တို့ကို လွမ်းသူပန်းခွဲချုပြုးနောက ကားများဖြင့် ရန်ကုန်သို့ လိုက်လုပ်ပြသရာ
လမ်းတိုင်းတွင် တိုက်တာအိမ်မြေတွေ အတန်းလိုက် အတန်းလိုက်မြင်တွေရသောအခါ
အထူးအုံအုပ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ပေါင်းတည်မြို့တွင် လေးထပ်တိုက်ဆို၍ ဘုရားကြီးလမ်း
တွင် J လုံး၊ ဂ လုံးခန့်သာရှိ၏။ “ဒါကြောင့်လည်း ရန်ကုန်ဟာ နာမည်ကျောပေတာပဲ”
ဟု စိတ်ထဲမှ ရေးရွှေတိမိ၏။

အမေသည် ဆန်အရောင်းအဝယ်ပြုစဉ်က ပြည်မြို့၏ အနေအထားကို သဘော
ကျွသွား၏။ ထိုကြောင့် ပြည်မြို့တွင်ရှိသည့် ပေမေလေး မတင်ရွှေလူခံကြောင့် ပြည်
အေးကြီးထဲတွင် စက်ချုပ်ဆိုင်ဖွင့်ရန် ထွက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်ကို ဦးကြီးလေး ဦးအောင်စိန်
တို့ မိသားစုနှင့်ထားခဲ့၏။ အခြေအနေ အတည်တကျဖြစ်လျှင် ပြည်မြို့၊ အထက်တန်း
ကြောင်းသို့ ထားပေးရန် ရည်ရွယ်ရင်းရှုပေသည်။

ပြည်မြို့တွင် အခြေကျသောအခါ အမေက ကျွန်ုပ်အား လူကြုံနှင့် လွမ်းမှာ၏။
ကျွန်ုပ်ကို ပြည်မြို့၌ အထက်တန်းကြောင်းတွင် အပ်နှံရန် စိစဉ်၏။ ထိုအခါ ဦးကြီး
အေး ဦးအောင်စိန်က လိုက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်ကို ပြန်ခေါ်၏။ ကျွန်ုပ်က ပလိုက်သောအခါ
ဦးကြီးလေး မျက်ရည်လည်၏။ ထိုဖြင့်ကွင်းကို ကျွန်ုပ်က ပကြည့်ရက်၊ ထိုကြောင့်

တဏ္ဌသိလှကြော

ဦးကြီးလေးခေါ်ရာ ပေါင်းတည်သိ ပြန်လိုက်ခဲ့၏။ အမေသည် စက်ချုပ်ရင်း မျက်ရည် စိုးစိုးစိုးနှင့် ကျွန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

အမေသည်ပြည်တွင်နေသည့် တစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် ဦးကျင်ဟုတ်နှင့် နောက် အိပ်ထောင်ပြု၏။ အမေက မှုဆိုးမာ။ ဦးကျင်ဟုတ်က တစ်ခုလပ်လော့။ မှုဆိုးဖို့လော မသိ။

ဦးကျင်ဟုတ်နှင့် သားကလေးမွေးဖွား၏။ သောကြာသားကလေးဖြစ်သည်။ ဤတွင် အမေက ဦးကျင်ဟုတ်ကို အကြံပြုသည်။

“နောက်ထပ် ဘယ်နှယောက်မွေးမည် မသိနိုင်သေးဘူး။ တို့က အသက်ကြီးပြီ။ နောက်မွေးမည့် ကလေးတွေဟာ လူလေးနဲ့ တစ်မိုဝင်းတွင်းအတူ ဆင်းကြပေမယ့် ဖအေချင်း မတူဘူး။ သူတို့စိတ်ဝင်းမကဲ့စေချင်ဘူး။ ဒါကြောင့် နာမည်ပူည့်ရင် လူလေး နာမည်ထည့်ပြီး မှည့်မယ်”

အမေအကြံကို ဦးကျင်ဟုတ်က လက်ခံ၏။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ ညီလေးတွင် ကျွန်ုပ်အမည်ပါအောင် “မောင်သန်းကြော”ဟု မှည့်လိုက်၏။

ကျွန်ုပ်၏ညီလေး၏အမည်ကိုမောင်သန်းကြောဟုမှည့်ခေါ်သော်လည်းညီလေး သည် ဖြူဖြူဝေကြီးဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်အိပ်နီးချင်းများက ချစ်စနီးဖြင့် တရုတ်ခေါင်း ဆောင်ကြီး ဖော်စိတ်နှင့် တူသည်ဟု ဆိုကာ ‘ဖော်စိတ်န်းကြီး’ဟု ခေါ်ကြလေသည်။

ညီလေးသည် တစ်နှစ်မပြည့်မီးမှာပင် ဆုံးပါးဘွား၏။ ကျွန်ုပ်အဖွဲ့ အချင်ဆုံး ဟု ထင်သောညီလေး ကွယ်လွန်သွားတော့ ထိန်းထားသည့်ကြားက မျက်ရည်မဆည်နိုင်။

အမေက နောက်တစ်ကြိမ်မွေးတော့ ပိန်းကလေးဖြစ်၏။ ပုံချွေဟုသိုးဖြစ် ၍ ခင်လေးကြော ဟုမှည့်၏။ နောက်ထပ် ယောက်ဗားလေးနှစ်ယောက် ထပ်ပံ့ပြီး တန်းနှေသားနှင့် သောကြာသားမွေးသဖြင့် အကြီးက မောင်အုံကြော အငယ်က မောင်သောင်းကြောဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တဏ္ဌသိလှလိုလိုဝင်တန်းစာမေးပွဲကြောင်း။ အထက်တန်းကြောင်းများ ပန်းချိ

မြိုင်ပွဲတွင် ပထမရခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်ဆရာအတတ်သင် သိပ္ပံး ကံဘဲ ရန်ကုန်သို့
တစ်နှစ်ကြာတက်ရောက်ခဲ့၏။

ကံဘဲဆရာအတတ်သင် သိပ္ပံး၏ ကျောင်းအုပ်ကြီးက စည်းကမ်းကြီးသော
ဦးဘဖော်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ပန်းချိအထူးသင်တန်းသားတိုကို ဆရာဦးသက်ဝင်း၊ ဆရာ
ဦးကိုကိုကြိုးတိုက ပို့ချု၏။ ဂိုတ်သင်ခန်းစာကို ဆရာမကြီး အလက်ကျော်စွာ ဒေါ်စောမြှေး
အေးကြည်က ပို့ချုလေသည်။ ဤကံဘဲသို့ ကံဘဲဆရာအတတ်သင် တစ်နှစ် တက်လိုက်ခြင်း
ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်မြို့တော်၌ နေခြင်းကို ခုံမပင်နှစ်မြို့က်သွား၏။ ရန်ကုန်
တွင် ကျွန်ုပ်အနာဂတ်အတွက် အမြေချုရာ ဖြစ်ရပည်ဟု ခံယူမိသွား၏။

ကျွန်ုပ်အလုပ်ဝင်ပည့်နေရာကို အဖောကရွှေးပါသည်။ ပြည်မြို့ကန်ပေါ်ရိပ်သာ
အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် သာယာဝတီခရီးင်၊ နတ္တလင်းမြို့နယ်၊ တာပွန်း၊ အထက်တန်း
ကျောင်းတွင် ပုံစွဲနည်းပြုအဖြစ် အမူထပ်းနိုင်၏။

အဖောက ပြည်မြို့ကိုသဘောမကျု သားတစ်ယောက်အနေဖြင့် လူပေါင်းများ ပြီး
ပုံကိစ္စီးစေနိုင်သည်။ တာပွန်းတွင် ကျွန်ုပ်ဖောင်၏ အမျိုးတွေရှိသည်။ ထိုကြောင့် အမောင်း
သန္တအရ တာပွန်းအထက်တန်းကျောင်းတွင်ပုံစွဲနည်းပြုဆရာဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်
ဘုံး တစ်နှစ်ကြာသင်တန်းတက်ခဲ့ရသဖြင့် ရန်ကုန်ကိုစွဲလန်းသွား၏။ ကျွန်ုပ်ဘဝ်၏
ဘုံးနက်သန်သည် ရန်ကုန်ဖြစ်ရေးကို ဦးတည်လာသည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်ဖို့ အချစ်
ဗျား ထိုပို့ထောင်ရေးက ကျွန်ုပ်ဖြစ်လိုသော ဆန္ဒကို လွမ်းပိုးနိုင်ခြင်းပရှိ။ ရန်ကုန်တွင်
အံသည်နည်းနှင့် အမြေချုမည်နည်း။

လုပ်ငန်းခွင်တွင် ကျွန်ုပ်အဖို့ သင်ခန်းစာရပါသည်။ တာပွန်းလို့တော်မြို့ကလေး
ရွှေး ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးသည်အထူးလေးစား ဂုဏ်ပြုထိုက်သူဟု သတ်မှတ်၏။
အထက်တန်းပြုဆရာကိုလည်း အထူးလေးစားကြ၏။ အလယ်တန်းပြုဆရာဆိုလျှင်ပင်
အေးစားထိုက်သူစာရင်းတွင်ပါ၏။ မူလတန်းဆရာကို ကြည်ညိုလေးစားစရာအဖြစ်
ပြုခဲ့သူမရှိသလောက်ရှား၏။ ၂ တန်းအောင်လက်မှတ်ပြနိုင်လျှင် ထိုစဉ်က ဆွဲခန့်ဆရာ

တ္ထာနိုလုကြော်

အဖြစ် ခန့်ထားနိုင်၏။ ယခု ကျွန်ုပ်မှာ မူလတန်းဆရာ၊ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်သင်ပြရသော ပုံစွဲနည်ပြက စာမေးပွဲဖြေဆိုရသည့် ဘာသာမဟုတ်။ ကာယဆရာနှင့် ပုံစွဲနည်းပြ တို့အဖြူ လေးစားခံရမှုအနည်းဆုံးဖြစ်၏။

လုပ်သက် ၃ နှစ်ရလောသောအခါ ညီမနှင့်ညီလေးတို့နှစ်ယောက် ကျောင်းနေကြပြီ။

သူတို့ကလေးတွေ၏ အနာဂတ်ကို စဉ်းစားလာဖို၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုစီးပွားရေးက တောင့်တင်းကြသည်မဟုတ်။ ထို့ပြင်ပေါင်းတည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင် သော အပိုင်းက ပညာရေးကို အလေးမထား။ ဂဏ်ခြပ်ဟူလည်း ဆန္ဒပရှိ။ ဖြစ်သလို နေထိုင်ကြရင်း လုပ်ကိုင်စားကြသူတွေများ၏။ ညီမနှင့်ညီလေးတို့ကို ဤအသိုင်းအရိုင်း တွင် မကြော်ပြင်းစေလိုပါ။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် အမေအချေအတင်ပြောကြရ၏။

“အမေ ကလေးတွေရဲ့ပညာရေးကိုအားပေးပါ။ ကျွန်ုပ်တော်လို့ မဖြစ်ပါစေနဲ့”

“နေပါဦး လူလေးရဲ့ မင်းလိုမဖြစ်ပါစေနဲ့ဆိုတော့ မင်းအခု ဘာဖြစ်နေလိုလဲ”

“ဘာဖြစ်ရမလဲ။ မူလတန်းဆရာဖြစ်နေရတယ်လေး။ ဒါကိုအမေကရှုက်ယူစရာထင် နေလိုလား။ အခုကျွန်ုပ်တော်ဖြစ်ရတဲ့ဘဝကို ကျွန်ုပ်တော်ဝါးနည်းနေတယ်။ ကျွန်ုပ်တော် တ္ထာနိုလုတက်ချင်တယ်။ ပညာတတ်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တော်ကြီးပွားမှ ညီမနဲ့ ညီလေးတွေကို လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်မယ်”

ကျွန်ုပ်ကိုစွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်၊ အမေ၊ ဦးကျင်ဟုတ်တို့ အကြောလည် ဆွေးနွေးကြသည်။ ကျွန်ုပ်က မူလတန်းဆရာအလုပ်က ထွက်မည်။ တ္ထာနိုလုဝင်တန်း ပြန်တက်မည်။ တ္ထာနိုလုသို့ တက်မည်။ ညီမနှင့်ညီများအတွက် လူလောကတွင် အရေးပါအရာရောက်သူဖြစ်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်မည် စသည်ဖြင့် ဆွေးနွေး၏။ ကျွန်ုပ် ၏ တင်ပြချက်တို့မှာ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်နေပုံးရ၏။

ဦးကျင်ဟုတ်က “ငါမော်တော်ကားမောက်လို့ ဆန်အိတ်တွေ အောက်မှာပါပြီး သောမလိုပြုခဲ့ရလို့ မော်တော်ကားနောက် မလိုက်ခဲ့တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အိမ်ဆိုင်

ကလေးဖွင့်ပြီး ပုံမှန်စားသောက်နှင့်အောင် လုပ်နေရတယ်” ဟူရှင်းပြော။ အမေရဲရော ဦးကျင်ဟုတ်တို့မှာ အသက်အချေထဲ ကြီးရင့်ကြပါဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့တွင်အမြားအားကို စရာလည်းမရှိ၏၊ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်ဆန္ဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာ “မိမိကိုယ်သာ ကိုးကွယ်ရာ”ဟူသော စကားကို နှလုံးမူရမည်။

ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ဘဝပြောင်းရေးအတွက် ဦးစွာစိတ်ကို ပြောင်းရသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားလို့နေသည်။ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်ရန်ကျောင်းက ကလေး တွေကို စာသင်ရင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းဖြေရန်စာကျက်ရသည်။ ရုပ်ပေဒ၊ သချာတို့ကို တွက်ချက်ရသည်။ ထိုကြောင့် တပည့်ကျောင်းသားကလေးတို့ကို ထိန်းသိမ်းကွပ်ကရာ တွင် အားနည်းသည်။ ညွှေ့သည် စသည်ဖြင့် ကျောင်းအပ်ဆရာကြီးဦးတင်လှိုင်၏ မှတ်တမ်းတွင် အတင်ခံရ၏။ ကျွန်ုပ်တက္ကသိုလ်ဝင်စာမျော်ကိုကျွန်ုပ်၏လာတိပေါင်းတည် စာစစ်ဌာနတွင် လျှောက်ထား၏။

ဘိဇ္ဇာ ဘိဒီဒီဘွဲ့ရကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးတင်လှိုင်နှင့် ၁၀ တန်းပင် မအောင် သေးသော မူလတန်းဆရာ ကျွန်ုပ်၏အကြားတွင် လုပ်ငန်းအပေါ် စိတ်တိုင်းမကျသဖြင့် ခပ်တင်းတင်းအနေအထားဖြင့် ဆက်ဆံ၏။

တစ်ခုသော ညာနေတွင်ဖြစ်သည်။ စာမေးပွဲအောင်စာရင်းတွေထွက်ပြီ။ တာပွန် ကျောင်းသို့ ညာနေစောင်းမှ အောင်စာရင်းပါသော သတင်းစာ ရောက်လာပါသည်။ ကျွန်ုပ်က ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှုံးနှုံးခိုက် ဦးတင်လှိုင်ရောက်လာ၏။ ဦးတင်လှိုင်က ခါတိုင်းကဲသို့ မျက်နှာထား ခပ်တင်းတင်းမဟုတ်။ ပြုခြင်စွာဖြင့် “ဦးလှကြေးယ်ပျေား ခုံနံပါတ်က ဘယ်လောက်လ”ဟု အင်လိပ်လို့ မေးပါသည်။ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်၏ စာမေး ပွဲခုံနံပါတ်ကို ပြောပြလိုက်သောအခါ ဦးတင်လှိုင်နှုတ်က “ကွန်ဂရက်ကျေလေးရှင်း”ဟု ပြောကာ လက်ကမ်းပေးပြီး နှုတ်ဆက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်က သေချာအောင် “ဆရာ ကျွန်ုပ်တော်စာမေးပွဲအောင်သလား”ဟု မေးရ၏။

“ဟူတ်တယ် ဘိလစ်နဲ့အောင်တယ်။ အခုံညောင်းသို့ သေချာ

တ္ထာသိုလုကြော်

အောင် ဆရာကိုလေပေးတာ”ဟု ပြောပါသည်။ ဆရာဦးတင်လှိုင်က ကျွန်ုပ်အား အလယ်တန်းပြဆရာဖြစ်သင်တန်းတက်ခိုင်း၏။ ဆယ်တန်းကို (ခ)စာရင်းပြင့် အောင် ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်ရည်မှန်းချက်မဟုတ်။

ကျွန်ုပ်က အလယ်တန်းဆရာဖြစ် သင်တန်းမတက်။ ဆက်လက်ဖြေရာ တ္ထာသိုလုဝင်တန်းကို အောင်ပြင်ပါတော့၏။ ကျွန်ုပ်တ္ထာသိုလုဝင်တန်းအောင်သော အခါ အမေ၏ ပျက်နှာပေးက အထူးတည်ပြုပါနေ၏။ လှိုက်လှူမှုကို ပြု။ အမေသည် တစ်ခုတစ်ရာကို အလေးအနက် စဉ်းစားနေပုံရ၏။ ထိုနောက် ကျွန်ုပ်မျှော်လင့်မထား သော ပေးခွန်း သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်မျှော်လင့်တကြီး စောင့်လင့်နေသော ပေးခွန်းကို ပေးလိုက်၏။

“လူလေး မင်းတ္ထာသိုလုတက်ချင်သလား”

“တက်ချင်တယ် အမေ”

“မင်းတ္ထာသိုလုတက်ချင်ရင် အမေထားပေးမယ်။ အလုပ်က ထွက်လိုက် တော့”

အမေ၏အသံက အာကာရွှေ့တစ်ဦး၏ အမိန့်သံလား ထင်ရ၏။ အမှန်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ဘဝအတွက် အမေသည် စီစဉ်ဆုံးဖြတ်ပေးသူဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ဘဝတွင် အတောင့်တဆုံးဖြစ်သည့် တ္ထာသိုလုကျောင်းတော်သား ကြီးအဖြစ် တက်ရတော့မှာပါလား။ ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်ဘဝ၏အနာဂတ်အတွက် ရန်ကုန် တွင် အခြေခံနိုင်ခွင့်ရလေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်၏ တောက်ပသည့်အနာဂတ်အတွက် တွေး၍ ကြည့်နေးမဆုံးဖြစ်ရပါပြီ။

“တစ်ခုတော့ရှိတယ် လူလေး။ မင်းရဲ့ညီမလေးနဲ့ ညီလေးတွေကိုတော့ မင်းတာဝန်ယူ ရလိုပ်မယ်”

“ကျွန်ုပ်တော် တ္ထာသိုလုတက်တာ သူတို့လေးတွေရဲ့ နောင်ရေးအစိုကပါ”

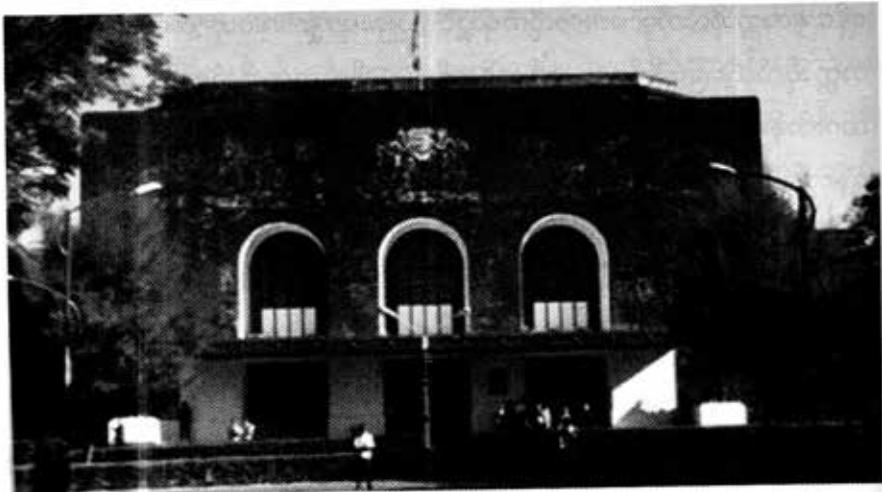
ဤနည်းဖြင့် ကျွန်ုပ်အလုပ်မှ လုပ်သက် ၂ နှစ် ရီပြီးချိန်တွင် ထွက်စာတင်၍

ထွက်လိုက်ပါတော့သည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်၊ ကျွန်ုပ်အသက် ၂၂ နှစ် အချိုယ်တွင် ရန်ကုန်ပို့တွေ့ဆုံးလိုပ်တွင် သတ္တေဝါဒအစီကြော် တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့ပါသည်။ တဗ္ဗာသိုလ်ပယ်နှစ်ကျောင်းသားအဖြစ် ရွှေဘိုဆောင် အခန်းနံပါတ် ၈ ပြောညီယ်တွင် နေရာရရှိ။ နံနက် ၂နာရီမှာစဉ် ထမင်းစားဆောင်တွင် ထမင်းကျွေး ပါသည်။ ထိုနောက် ရွှေဘိုဆောင်၏ ဆင်ဝင်အောက်မှ ရွှေသိုက္ပည့်လိုက်လျှင် ရပ်ဆင် အဆောက်အအိုကို တွေ့ရရှိ။ စကြိန်လမ်းအတိုင်း ဂျပ်ဆင်ရွှေမှ ဖြတ်ကာ အပန်းဖြေအဆောက်အအိုထဲသို့ ဖြတ်ရရှိ။ ဤအပန်းဖြေရိပ်သာထဲတွင် ဘေးလီဘေး၊ ဘတ်စ်စကတ်ဘေးစသည်တို့ကို ကျင်းပလေ့ရှိပေသည်။ အပန်းဖြေအဆောက်အအိုကို အာရိစီ (Recreation Centre) ဟူ၍ အခေါ်များ၏။ ဤအာရိစီရွှေမှ ဖြတ်ကာ သိပ္ပါ စာသင်ဆောင်ရွှေသို့ သွားရောက်ရရှိ။ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်အထိမ်းအမှတ်တစ်ခုဖြစ် သော သစ်ပုပ်ပင်ကြီးကို နိစ္စရုဝ်မြှင့်တွေ့ရရှိ။ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနိုင် ၏ “ညီမလေးရယ် စိုးရိပ်ပိတယ” ဝတ္ထုကို စွဲလန်းရာမှ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်သို့ တက် အရာက် ပညာသင်ကြားလိုစိတ်တွေ ပေါ်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်ဘဝ်တစ်သက်တာတွင် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်ကိုမှ မတက်လိုက်ရလျှင် လူဖြစ်ရကျိုး မန်ပုံ ထင်ယူကာ ရန်ကုန် တဗ္ဗာသိုလ်သို့ခြေချွိုင်ရေး၊ ရန်ကုန်အမိတဗ္ဗာသိုလ်တွင် နိုလှုံးရေးတို့ကို စိတ်အား ဆက်သွန်ခဲ့ရှိ။ အိပ်ပက်ထဲမှာပင် ပက်ခဲ့ရှိ။ ယခု အိပ်ပက်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားဘဝသို့ အမှန်တကယ်ပင် ရောက်နေပါပြီ။ ကျွန်ုပ် အရာက်စနှစ်တွင် သတ္တေဝါဒာနပါမောက္ဗမှာ ဒေါက်တာသာမြင့်ဖြစ်ရှိ။ နောက်နှင့် တွင် ဒေါက်တာသာမြှင့် အငြိမ်းစားယူသောအခါ ဒေါက်တာကိုကိုကြိုးပါမောက္ဗဖြစ် လာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်စာကြည့်တိုက်တွင် စာအုပ်မျိုးခုံ၊ ဘာသာရပ်မျိုးခုံ ရှိလှုံးရှိ။ တဗ္ဗာသိုလ်များ စာကြည့်တိုက်၏ ပထမဦးဆုံးသော စာကြည့်တိုက်ပုဇွဲ့သို့ အိုဝင်လော်(K) ဖြစ်ရှိ။ ကျွန်ုပ်တဗ္ဗာသိုလ်တွင် ပညာသင်ယူဆိုက်တွင် စာကြည့်တိုက်များ

တဗ္ဗာသိလယုဇွဲ

မှာ ဆရာတီးသိန်းဟန် (လောက့)ဖြစ်၏၊ တတိယမြို့က်စာကြည့်တိုက်မျှားမှာ ဦးသော ကောင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ် စာသင်ဆောင်များသို့သွားတိုင်း အမိပတိလမ်းမကြီးကို ဖြတ် ရ၏။ ဤသို့ဖြတ်ရလေတိုင်း ဘွဲ့နှင့်သဘင်အဆောက်အအီးပြီးကို မြင်တွေ့ရမြှုဖြစ်သည်။ နောင်အချိန်ဘွဲ့ယူလျှင် ဤဘွဲ့နှင့်သဘင်ဆောင်ကြီးထဲတွင် ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ခဲ ပေးသောဘွဲ့လက်မှတ်ကိုရယူမည်။ ဤအခြေအနေသိရောက်သည်အထိ အမေသည် ကျွန်ုပ်ကိုငွေကြေးထောက်ပုံနှင့်ပါမည်လောဟု တွေးပါပြန်သောအခါ ရင်ထဲ တွင် လေးလံ သလိုခံစားရပြီး သက်ပြင်းကို ရှိရှိမိသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်လေသည်။ နှစ်ဝက်စာသင်ပြီး၍ တဗ္ဗာသိလယုဇွဲနှင့်သောအခါ စတိုင်ပင်ရသူများစာရင်းထွက်လာ ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်၏အမည်ပါလာသည်။ ဝင်းသာမှုအပေါင်း ခညောင်းသည်ဟုဆိုရပါမည်။ ကျွန်ုပ်တဗ္ဗာသိလယုဇွဲကြေးတတ်နိုင်၍ ချမ်းသာ၍တဗ္ဗာသိလယုတက် သည် မဟုတ်။ ဘွဲ့ရရန် င့်နှစ်တာအတွင်း မည်သည့်နှစ်တွင် တောင်တက်လျည်းစည်းကုံးဖြတ် သည့်နှစ် တစ်ချိန်ချိန်တွင် ရပ်ဆိုင်းသွားနိုင်၏။ ယခုတော့ ဘွဲ့ရသည်အထိ စိတ် ကြောင့်ကျမှုက်ငါးစွာဖြင့် သင်ကြားနိုင်ပြီ။ ဤတဗ္ဗာသိလယုပထမနှစ်မှာပင် ကျွန်ုပ်မှာ ဘွဲ့ရတော့လောက် သေချာရောမှုကို ရရှိခဲ့ပါပြီ။

စတိုင်ပင်ရသူများစာရင်း ထွက်လာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် အမေရဲတို့ ဖြောပြီ
ရန် ရန်ကုန်-ပြည်ပြေးဆွဲသောကားနှင့်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဝမ်းသာဖွယ်သတ်းကို အငော
အား ပြောပြုရမည်ဖြစ်၍ ဝမ်းသာနေပါ၏။ ကျွန်ုပ်အိမ်ရွှေမှု ကုန်စုံဆိုင်ကတော့ဖွံ့ဖြိုးထား
၏။ ဆိုင်ပေါ်တွင် အမေရဲကိုမတွေ့။ ညီမန္ဒင့် ညီများက ကျောင်းတက်သွားနေကြဖြီ
ဖြစ်၍ပါ။

“အမေ” ကျွန်ုပ်က အသံပြွင့်၍၏လိုက်ပါသည်။

“ဟော အမေဒီမှာ” အသံလာရာကြည့်လိုက်သောအခါ အိမ်ရွှေခရမ်းပင် စိုက်
ခင်းတွင် ထိုင်လျက် ပေါင်းပြက်သုတေသနတွင်နေသော အမေရဲကိုတွေ့လိုက်တော့ ရင်ထဲ
အေးချမ်းသွားပါသည်။

“လူလေး မင်းအိမ်ပြန်လာတယ်”

“ဟုတ်တယ် အမေ အမေရဲ ဝမ်းသာစရာပြောစရာရှိလို့။ ကျွန်ုပ်တော် စတိုင်
ပင်ရတယ်”

အမေသည် လက်ထဲမှာ တူရွှင်းကို လွှတ်ချလိုက်ကာ “ဝမ်းသာလိုက်တာ လူ
လေးရယ်”ဟု တုန်တုန်ရိမိဖြင့် ပြောပါသည်။ အမေသည် ဝမ်းသာစရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာ
တွေတိုင်း အသံတွေတုန်လေ့ရှိ၏။ စတိုင်ပင်ရပြီ ဘွဲ့ရဖို့သောချာသွားပြီဆိုတော့ အိမ်တွင်
ညီးညီတို့နှင့် ဆုံးပြီးနောက် ကျွန်ုပ်အမိတ္ထာလှိုလှို ပြန်ခဲ့သည်။ အမေသည် မွေး
ပိုင်း ရန်ကုန်တဗ္ဗလှိုလှိုသည် ပညာပိုင်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တတိယနှစ်အရောက်တွင် ကျွန်ုပ်ရေးသားသော ခရီးသွားဆောင်းပါး
ချားကို စတင်၍ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ဖော်ပြခဲ့လာရ၏။ ရန်ကုန်တဗ္ဗလှိုလှို နောက်
ဆုံးနှစ်တွင် ငါးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတို့ကို အထူးလေ့လာရ၏။ နောက်ဆုံးနှစ်တွင်
သဗ္ဗဖောပါဟောကွေပေါက်တာကိုကိုကြီး ဟောကြားချက်တို့မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ
ကောင်းလှ၏။ လွန်ခဲ့သောနှစ်သန်းပေါင်းများစွာက အာရုံတို့ကြီးနှင့် အိန္ဒိယတို့
ငယ်တို့သည် တစ်ဆက်တည်း မရှိခဲ့ပုံး။ ကဗ္ဗတို့ကြီးများ၏ ရွှေလျားမှုနှစ်ယာမအေ

တောင်အဖရိကတိက်နှင့်တောင်အမေရိကတိက်တို့သည်တစ်ဆက်တည်းရှိရာမှတဖြည့်

တောင်အဖရိကတိက်နှင့်တောင်အမေရိကတိက်တို့သည်တစ်ဆက်တည်းရှိရာမှတဖြည့်
ဖြည့် ကွာသွားပြီး ကြားတွင် အတ္ထလန္တိသမ္မခွဲရာကြီးပေါ်တွန်းလာခဲ့ပုံ။ အိန္ဒိယတိက်
ငယ် အာရာတိက်ဆီသို့ တဖြည့်ဖြည့်ချင်း ချဉ်းကပ်လာပုံ။ အိန္ဒိယတိက်ငယ်သည်
အာရာ တိက်နှင့် ထိတွေတွန်းတိက်သောအပါ ဤတွန်းတိက်မှူးအရှင်ကြောင့် မြေသားတို့
တွန်း ခေါက်မို့ဟောက် တတ်ကြောလာကာ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီးဖြစ်ပေါ်လာပုံ။ မူလက
မျိုးစီတ်တစ်ခုတည်းသော သတ္တဝါတို့သည် ကြားထဲတွင် ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီး
ကြားသွားသောအပါ ပိမိတို့၏ ပထဝါအနေအထားအလိုက် လိုက်လျော့ညီတွေ နေကြ
ရာမှ နောင်တွင် မျိုးစီတ်သီးမြားစီ ဖြစ်သွားရပုံတို့ကိုရှင်းလင်းပြောပြရာ စိတ်ဝင်စား
ဖွယ်အတိဖြစ်ပါသည်။

ငါးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပန္နလေးမြို့၊ ရေနီမြောင်ရှိ ငါး
မွေးမြို့ရေးလုပ်ငန်းသို့လည်းကောင်း၊ ငါးဆေးထိုးသားဟောက် လုပ်ငန်းတို့သည် လည်း
ကောင်း ကျွန်ုပ်တို့ လက်တွေသင်ကြားခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်အောင်
စာရင်းတွက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ဘွဲ့ယူတော့ အမေနှင့် ကျွေးမာဝင်ဖြစ်သည့် ဦးကျင်ဟုတ်
တို့မတက်နိုင်ပါ။ ဘွဲ့ဝင်စုနှင့်ဘွဲ့နှင့်သဘင်တွင် ပါမောက္ဂချုပ်ဒေါက်တာဟောင်ဟောင်ခေါ်
ပေးသည့် ဘွဲ့လက်မှတ်ကိုယူ ဆရာတ်လက်ကိုဘွဲ့၍ နှုတ်ဆက်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ပညာ
ရေးခုံးအောင်မြင်စွာ ဆုံးသန်းတိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်ဘဝေါ ဘူမိနက်သန် နေရာမှန်သည် ရန်ကုန်မြို့တော်ဖြစ်ပြီး ကံဘုံး
ဆရာအတတ်သင် တက်ပြီးကတည်းက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ဘွဲ့ပြီးကတည်း
က ကတိပေါင်းတည်သို့ မပြန်၊ ရန်ကုန်တွင် အလုပ်ရှာသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ကျောင်း
နေဘက်အများစုက သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနသို့ အလုပ်ရနိုင်ခြင်းသဖြင့် လျောက်ထား
ကြ၏။ ကျွန်ုပ်က သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနကို စိတ်မဝင်စား။ ကျွန်ုပ်သည်ဆရာတဗ္ဗသိုလ်
ဘုံးနှင့်၏ စာများကို ဖတ်ပြီးကတည်းက ပညာတတ်ဖြစ်လိုစိတ်၊ စာရေးလိုစိတ်၊
စာရေးဆရာဖြစ်လိုစိတ်တွေ ရှိခဲ့၏။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်ခုံးသွား အတွေ့အကြံတွေ

ကိုရေးသားခဲ့၏၊ ကျွန်ုပ်မြေဝတီစာတိုက်သို့ စာမူပို့ရင်း အယ်ဒီတာ ဦးအုန်းကျော် (မောင်ကျော်သာ)နှင့် ရင်းနှီးခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏အနာဂတ်ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် အလုပ်အကိုင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ကြည့်ရာ ဦးအုန်းကျော်က “ငါညီက စာပေအရေး အသားလည်းရတယ်ဆိုတော့ ဒီမှာအယ်ဒီတာတစ်နေရာ ဝင်လျှောက်လည်း ရနိုင်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ငါညီက တွေ့ဆိုလိုက သင်ယူခဲ့တဲ့ပညာ သတ္တေဝဒဆိုတော့ အစ်ကိုမှာင်းလုပ်ငန်းက အရာရှိတစ်ယောက်ရှိတယ် ပြောကြည့်တာပေါ့” ဟုဆိုကာ ငါးလုပ်ငန်းအရာရှိ ဦးတင်မောင်စိုးထံ ခေါ်သွားပါသည်။

“တွေ့ဆိုလိုမှာ ဘာဘာသာကို အမိကယူခဲ့ပါသလဲ”

“သတ္တေဝဒအမိကပါ”

“နောက်ဆုံးနှစ်မှာအထူးလေ့လာတဲ့ဘာသာရပ်ကကော”

“အီသိယိလိဂျိ (Ichthyology)(ငါးများကို အထူးလေ့လာသောဘာသာရပ်)”

“ဟာ ဒါဆိုရင် တိုက်မြိုက်အကျိုးဝင်နေပြီပဲ။ လျှောက်လွှာတင်လိုက်ပါ”

ဦးတင်မောင်စိုးက စိတ်ပါလက်ပါ တိုက်တွေးသည်။

ဦးအုန်းကျော်နှင့် ကျွန်ုပ် ရွားပီးပုံးပုံးတိုက်သို့ ဝင်ကြကာ အအေးနှင့်ပုံးပုံးမှုပုံးပုံး စားရင်း ကျွန်ုပ်၏အနာဂတ်အတွက် ဆွေးနွေးကြသည်။

“ငါညီတော့ လမ်းဆုံးလမ်းခွဲကို ရောက်နေပြီ။ အယ်ဒီတာလုပ်မလား။ ငါးလုပ်ငန်းသွားမလား”

ကျွန်ုပ်ချက်ခြင်းအဖြေမပေးနိုင်ပါ။ ရန်ကုန်နှင့်ပေါင်းတည်မှာ သိပ်ဝေးလှသည်မဟုတ်သဖြင့် အမော်ထံ ပြန်လာခဲ့သည်။ အမောက လမ်းညွှန်ချက်ပေးပေလို့မည်။

ကျွန်ုပ်ကအခြေအနေနှင့်အလားအလာတို့ကို ပြောပြကာ ကျွန်ုပ်၏ဘဝရွှေးနှုန်းအတွက် အမော်လမ်းညွှန်ချက်ကို ခံယူသည်။

“လူလေးအမောက မူလတန်းပညာလောက်ပဲ တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမောကတော်ဝါသနာပါတယ်။ နိုင်ငံရေးကိုလည်း စိတ်ဝင်စားတယ်။ သတင်းစာ၊ ရွားနှင့်

တ္ထာသိလ်လူကြုံ

တွေကို ဖတ်ရာမှာလည်း အပေါက အယ်ဒီတာဘာဘော်ကို မလွှတ်တမ်းဖတ်တယ်။ အယ်ဒီတာက စာဖတ်သူ ပြည်သူတွေကို အသိဉာဏ်ပေးတယ်၊ အကြံကောင်းပေးတယ်၊ ဘဝအတွက် ဆောင်ရန်နှင့် ရှောင်ရန်ကိုလည်း လမ်းညွှန်ပေးတယ်၊ တရားသူတိုးလို ပေါ့။ တရားသူကြီးက ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ပြဿနာကို အမှားအမှန်ထောက်ပြုး၊ အဆုံးအဖြတ် ပေးသလို အယ်ဒီတာကလည်း ကောင်းဆိုးကြောင်းကျိုးဝေခွဲပြီး၊ ပြည်သူကို အသိဉာဏ် ပေးတယ်။ တစ်နှစ်မှာပဲသားလေး စားပွဲမှာထိုင်၊ ကလောင်ကိုင်ပြီးပြည်သူကို အသိ ပညာပေးနိုင်သူဖြစ်ရင်သိပ်ကောင်းမှာပဲလို့ အမေ အမြှုပွဲရလင့်ထားခဲ့တယ်။ အခုံ ပင်းကအဲဒီလမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်ရောက်နေပြီပဲ။ ဆက်လျှောက်လှမ်းဖို့ပဲ လိုတော့တယ်။ ငါးလုပ်ငန်းက မင်းအတွက် ဝင်ငွေပိုပြီးရကောင်းရမယ်။ လူဘဝ လူလောကကို ရောက် လာသူတစ်ဦးဟာ ငွေကြေးအကျိုးစီးပွားတစ်ခုတည်း ကြည့်လို့မရဘူး။ ကြည့်ဖို့လည်း မသင့်ဘူး။ လူသားကောင်းကျိုးကို အသိဉာဏ်ပွင့်ပေးတဲ့ အယ်ဒီတာအလုပ်ကိုပဲ အမေ သဘောကျေတယ်။

ဤသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝရွှေရေးအတွက် အပေါ်ယတိပြုတ် လမ်းညွှန် ချက်ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ရွှေရေးလမ်းကြောင်း ထင်းထင်းကြီးကို ကျွန်ုပ်မြှင့်လိုက်ရ ပါပြီ။ ဤနည်းဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မြှေတိစာပေတိုက်တွင် လက်ထောက်အယ်ဒီတာ အဖြစ် စတင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တာဝန်ယူရသော ရှာနယ်မှာရွှေဆောင် လူငယ်ရှာနယ်ဖြစ်ပါ၏။ ၁၉၃၀ ကျော်ဝန်းကျင်က ရွှေဆောင်လူငယ်ရှာနယ်တွင် ပါဝင် ရောသားကြသူလို့မှာ ရဲတော်ဟန်ညွှန် (ဥပဒေ)၊ မောင်သိန်းညွှန် (ကော့ကရိတ်)၊ ဖိုးပိုး နိုင်(လူငယ်)၊ ဂယက်နှီး၊ တဗ္ဗာသိလ်မောင်အောင်ဆွေတို့ဖြစ်ပါ၏။

ထိုအခါန်ကာလမှုစဉ် အမော်၏ မျက်စိအခြေအနေ ဆီးရွားလာခဲ့ပါ၏။ ရန်ကုန် သို့ခေါ်ပြီး၊ မျက်စိဆရာဝန်နှင့်ပြတော့ အမော်မျက်စိသည်ခွဲစိတ်ရန်ပရနိုင်တော့ကြောင်း ပြောပြု၏။ ဤသာတင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့မီသားစုအတွက်ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာကို ကြားလိုက် ခုသလို ဘုန်လူပ်သွားရပါသည်။ ရှုတ်တရက်တော့ အမေပါ ဝင်းနည်းပြီး မျက်ရည်

လည်သွားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်ကို လက်ထောက်အယ်ဒီတာဘဝမှ အယ်ဒီတာ အဖြစ်သို့ ရာထူးတိုးပေးပြီး မြေဝတီတိုက်ထုတ်ငွေတာရီမဂ္ဂလင်း၏ဖောင်ကိုင်အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာပါသည်။ စာရေးဆရာများဖြစ်ကြသည့် ဆရာသံသာဆွဲ၊ ဆရာတိုးတင့်တယ်၊ ဆရာငွေ့ခေါင်းစသည်တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ပန်းချီသောင်းဟန်၊ ဦးအုန်းလွင်၊ ကိုစံတိုး ဖောင်လောင်းတို့နှင့် ဆက်သွယ်ပြီး အယ်ဒီတာ၏တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ခဲ့ရပါသည်။

ဤအချိန်တွင် မျက်စီမပြင်တော့သောအမေနှင့် ကျွန်ုပ်၏ကျွေးဖေဖေဖြစ်သည့် ဦးကျင်ဟုတ်တိုက ဆင်ပြီးဆွဲပြီးသို့ပြောင်းသွားကြပြီဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် မိသားစုနှင့်တွေ့ဆုံရန်ရုံးအားရက်တွင် ဆင်ပြီးဆွဲသို့ ရထားဖြင့်လာခဲ့ပါသည်။ ဆင်ပြီးဆွဲပြီ၊ သည် ထိုစဉ်ကားလမ်းဟူ၍ ဖရီသေးသဖြင့် ရထားဖြင့်လိုက်ခဲ့ရ၏။ ဆင်ပြီးဆွဲသို့ ရထား ဆိုက်တော့ ဦးကျင်ဟုတ်၊ ညီလေးကြီးအဲကြီး၊ ညီလေးငယ်သောင်းကြွယ်တို့ကိုသာ တွေ့ရ၏။ အမေနှင့်ညီမလေး မခင်လေးကြွယ်တို့ကို မတွေ့ရ။ ဆင်ပြီးဆွဲပြီ၏ အနောက်

တဗ္ဗာသိုလုကြော

ဘက် ပိုင်ဝက်ခန့်ရှုံးရွှေသို့ ပြန်မဟပိန္ဒာဆရာထံသို့ ပို့ထားကြောင်းသိရ၏။ မျက်စိက ဆရာဝန်ကိုယ်တိုင်က မျက်စိအလင်းပြန်မရနိုင်ကြောင်းပြောပြထားပါလျက် ကျေးလက် တော်ရွာက စိန္ဒာဆရာသို့ ဘာကြောင့်ပို့ရပါသနည်း။ ကျွန်ုပ်ဘဝင်ပကျော် ညီငယ်မောင် သောင်းကြွယ်ကိုခေါ်ကာ ဤရွာသို့ထွက်ခဲ့ရ၏။ ရွာစွန်က သက်ငယ်မီးအိမ်ကြီးဖြစ်၏။ အတွင်းခန်းသည်လျှပ်စစ်မရှိ၍ မူးပောင်နေ၏။ ပျက်မမြင်မိခင်အိုနှင့်အပျိုးလေးအရွယ် ညီမလေး။ အပေကတော့ ကျွန်ုပ်ကို မမြင်နိုင်။ ကျွန်ုပ်အသံကိုသာ ကြားနိုင်၏။ ညီမ လေး မခင်လေးကြွယ်ကတော့ ကျွန်ုပ်ကိုမြင်တော့ ဝါးနည်းပြီး မျက်ရည်လည်နေ၏။ ကျွန်ုပ်က ဤရွာမှ စိတ်ပကောင်းစွာဖြင့်ပြန်ခဲ့ရ၏။ တစ်နေ့တာလုံးမျက်မမြင် မိခင်ကြီးနှင့် ဝါးနည်းနေသော ညီမလေး ပုံရိပ်ကို ဖောက်၍မရ၏။ ဤလိုအနေအထား ဖြင့် ကျွန်ုပ် ရန်ကုန်သို့ ပြန်နိုင်ပါမည်လော့။ အပေနှင့်ညီမမရှိ၍ကျွန်ုပ် ဘဝင်ပကျေ သည်ကို ညီနှစ်ယောက်ရော၊ ဦးကျင်ဟုတ်ပါ သတိမှုပို့ပုံရ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း မည်သူ နှင့်မျှ စကားမပြောချင် ဖြစ်နေ၏။ နောက်ဆုံးတွင် ဆက်လက်၍ သည်းမခံနိုင်တော့ သဖြင့် ညီလေးကြီးအဲကြီးကို လူည်းငှားခိုင်းရတော့၏။ လူည်းရောက်လာသောအခါ ထိုကျေးရွာသို့သွားကာ အပေနှင့်ညီမလေးကို ပြန်ခေါ့ခဲ့ရ၏။ ထိုအခါကျေမှ ကျွန်ုပ်မှာ နေသာ ထိုင်သာရှိရွားတော့၏။ ဆင်ပြီးဆွဲဖြို့ကိုယ်တိုင်က ဖြို့မကျေ တော်မကဖြစ်ရ သည့်အထဲ အပေကိုယ်တိုင် မသွားချင်သော ရွာငယ်အဲပုံသို့ ရောက်ခဲ့ရ၏။ ညီမလေး က အပေနှင့်မဆွဲသာသဖြင့် လိုက်နေရ၏။ ဤအဖြစ်မှ ကျွန်ုပ်က ခေါ်ထုတ်ယူခဲ့၏။ ထို့မှသာ ကျွန်ုပ်လည်း ရန်ကုန်သို့ စိတ်ချလက်ချ ပြန်နိုင်ခဲ့၏။

ကျွန်ုပ်သည် မြေဝတီစာပေတိုက်တွင် ..... လက်ထောက်အယ်ဒီတာ၊ အယ်ဒီတာ၊ အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ၊ ခုံတိယအယ်ဒီတာချုပ်အထဲ ရာထူးအဆင့်ဆင့် တိုးခဲ့ပါသည်။ ဘာသာပြန်စာပေများ ရုံဖန်ရုံခေါ်ပြီး၊ အမေအလေးထားသည့် အယ်ဒီတာအာဘော်ကိုကို ပပြတ်တပ်း ခိုင်ခံရေးသားခဲ့ပါသည်။

လက်ဦးဆရာ၊ မည်ထိုက်စွာ၊ ပုံစွဲစရိယ၊ ပိန့်ဖဟု ဆိုထုံးရှိရာတွင်

ကျွန်ုပ်၏ဖခင်မှာ ကျွန်ုပ် ၆ နှစ်သားအရွယ်ကပင် ဆုံးပါးသွားခဲ့သဖြင့် အထေသည် အမေအရှုံသာကမ အဖေအရှုံပါ တာဝန်ထမ်းခဲ့သူ သွန်သင်ခဲ့သူ လမ်းညွှန်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ပိုင်ကြီးဒေါတင်ရီသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ တွင် ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ညီမနှင့် ညီများကလည်း သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သော အောင်မြင်မှုတွေ ရရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ အမေသည် ကောင်းရာသိဂတ်မှုနေ၍ အမေစကားကို ပြောဝယ်မကုလိုက်နာသောသားသမီးတွေရှုပါကလားဟူသောအသိဖြင့် နှလုံးမွေ့လျှော် ပျော်ရွှင်နိုင်ပါစေသတည်။

ତାତ୍ତ୍ଵବିଳିଷ୍ଣୁକ୍ରମ

လူဦးရေနှင့်ပြဿနာ

လူဦးရေနှင့်ပတ်သက်၍ လူဦးရေနှင့်စားနပ် ရိုက္ခာအကြောင်းစတင်တွေးတောသော ပုဂ္ဂိုလ် ကြီးတစ်ဦးရှိုက်။ ထိုသူကား သောမတ်မားလ်သပ်စ် (Thomas Malthus) ဆိုသူဖြစ်ပေသည်။ မာလ်သူ၏အတွေး (Malthusian Doctrine) အဖြစ်ထင်ရှား၏။ မားလ်သတ်၏တွေးဆပုံမှာ တိုးတက်ကြီးထွားမှုမရှိဘဲ ပကတီအတိုင်းတည်ရှိသော ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် လူသားတို့သည် ဖြည့်ဖြည်းချင်းတိုးပွားလာနေ၏။ လူသားတို့ စားသောက်ရန် စိုက်ပျိုးထားသော စိုက်ပျိုးမြော်၏ တိုးတက်မှုနှင့်သည် တစ်ကွက်မှ နှစ်ကွက်၊ နှစ်ကွက်မှ သုံးကွက် စသည်ဖြင့် စိုက်ပျိုးမြော်တိုးချဲနှင့်သည် အပေါင်းလက္ခဏာ ဖြင့် တိုးပွားခြင်း (Arithmetic Progression) ဖြစ်၏။ လူဦးရေတိုးပွားနှင့်ကို သုံးသပ်သောအပါ တစ်ယောက်မှ နှစ်ယောက်နှစ်ယောက်မှုလေးယောက်၊ လေးယောက် မှုစယောက်စသည်ဖြင့် ဆွားကိန်း (Geometric Progression) ဖြင့် ဆွားနေ၏။ တစ်နှုန်းတစ်ခုနှုန်းတွင် စိုက်ပျိုးမြော် တိုးပွားနှင့်သက် လူဦးရေဆွားနှင့်က ဝိုင့် ကျော်လွန်သွားခဲ့သည်ရှိသော် လူဦးရေပေါက်ကွဲမှု (Population Explosion) ဖြစ် နိုင်သည်။ ဤသည်က သောမတ်မားလ်သပ်စ်၏ လူဦးရေနှင့်စားရိုက္ခာ အပေါ် လွန်ခဲ့သော နှစ်၂၀၀ကျော်က တွေးဆချက် ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေဆွားနှင့်ကို ပြန်လှန်သုံးသပ်ကြပါစို့။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ခုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးစတွင် ကျွန်ုပ်သည် တတိယတန်း ဆောင်းသားဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ပထဝိဝင် ဘာသာသင်ကြားရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် ၁၃၁သန်းရှိပါသည်ဟူ၍ ကျက်မှတ်ခဲ့ရ ၏။ ၁၉၅၆-၇၇ ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံ၏လူဦးရေ ကိုလည်းကွေးကျွန်ုပ်သိခွင့်ရခဲ့ပြန်၏။

မြန်မာသိရှိလစ် လမ်းစဉ်ခေတ်တွင် အောင်လိုဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော လုပ်သုတေသန နေ့စဉ် (Working People's Daily) သတင်းစာကြီးထွက်ရှိ၏။ ဤအောင်လို

တဗ္ဗာဆိုလှကြော

ဘသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော သတင်းစာကြီးတွင် တန်ဖိုးနေ့တိုင်း အချပ်ပါ (Sunday Supplement) ပါ၏။ ဤအချပ်ပါတွင် မြန်မာ့အသံစွဲကြားနောက်နံပါးခင်လောက် (K)က ဆောင်းပါးရေးလေ့ရှိ၏။ အဆိုပါ ဦးခင်လောက် (K) ရေးသားခဲ့သည်ဆောင်းပါးတိုကို ယခုအခါတွင် တူဒေးစာအုပ်တိုက်မှ ပြန်လည်စုစည်းထုတ်ဝေသောအခါ ကျွန်ုပ်ကို ပရှဖတ်ရန် အပ်နှုန်းပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ၁၉၅၆-၅၇ခုနှစ် ကာလက မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေကို သိခွင့်ရခဲ့၏။

ဦးခင်လောက် (K)၏ဆောင်းပါးတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနှထံသို့ တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ်ချုံအင် လိုင်းထံမှ အကြောင်းကြားစာတွင်မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့မြောက်ယားရှိ မြန်မာနိုင်ငံပိုင် ဖို့ပေါ်နှင့်ကိန်ဖန်ဒေသ ကို တရုတ်ပြည်ပိုင်နယ်မြောဖြစ် တောင်းဆိုရာတွင် “ဦးနှတ္တုရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေဟာ ၂၅ သန်းပဲရှိပါတယ်။ ကျေပို့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ လူဦး ရေက သန်း၆၀၀ကျော်နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် အဲဒီနယ်မြောနှင့် ကျေပို့ကိုလွှာပေးပါ”ဟု တောင်း ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဤတွင် ဦးနှန့် ချုံအင်ကိုင်းတို့အကြောင်း ဖယ်ထုတ်လိုက်လွင် ၁၉၅၆-၅၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် ၂၅သန်းရှိနေပြီ ဖြစ်ကြောင်းသိနိုင်၏။ ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် သန်း ၆၀၀၀ကျေရှိနေပြီ။ မြန်မာ နိုင်ငံ၏ လူဦးရေသန်း ၆၀ရှိခိုန်တွင်တရုတ်နိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် သန်း ၁၀၀၀ ကျော်သွားပါပြီ။ တစ်ကဲဗ္ဗာလုံးရှိ လူဦးရေက ယခုအခါသန်းပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်ပြီဖြစ်သည်။ ဤအခြေ အနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေချိန်တွင် ၁၉ ရာစုက လူဦးရေ ဆိုင်ရာ တွေးခေါ် ပညာရှင်ကြီးသောမတ်မာလ် သပ်စ်၏ လူဦးရေသည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ခြေ ထက်ကျော်လွန်သွားလေပြီလော်။

ယနေ့ကဲဗ္ဗာလုံးလေဝသပညာရှင်တို့သုံးသပ်ချက်အရ ရာသီဥတုပြောင်းလဲပြီဟု ဆိုကြ၏။ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲသော ရာသီဥတုကြောင့် မိုးခေါင်သည့်ဒေသတွင် မိုးခေါင် ၅၅ ရေကြီးသည် ဒေသတွင်း ရေတွေ့ကြီးနေ၏။ ရေလွမ်းနေ၏။ စိုက်ခင်းတွေပျက်စီး၏။

စိုက်ခင်းတွေပျက်စီးသောအခါ စားနပ်ရိဂုံးအထွက်နှင့် ကျဆင်း၏။

ဤသို့သော အကြောအနေတွင် အတိုင်းအဆ တိုးချွဲမပေးသော ကမ္မာမြေပေါ်တွင် လူသားတို့သည် အတိုင်းအဆမရှိတိုးပွားမွေးဖွားနေကြ၏။စားနပ်ရိဂုံးထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းထက် လူဦးရေ ဆပွားနှင့်က ကျော်လွန်သည်ရှိသော သောမတ်မာလ်သပ်စ်၏။ ခန့်မှန်းချက်အတိုင်းလူဦးရေ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပေတော့သည်။

ယနေ့အချိန်အခါတွင် လူဦးရေပေါက်ကွဲမှု၏ အစပျိုးအသွင်အပြင်တို့ကို မြင်တွေ့နေရပြီ ဖြစ်သည်။ စားနပ်ရိဂုံးပြတ်၊ စစ်ဘေး၊ စစ်ဒက်သင့်၍ အခြားနိုင်ငံတို့သို့ အပ်စုလိုက်ခိုလုံးရန် ဥရောပနိုင်ငံများသိသိ သွားရောက်နေကြပြီ။ မြေထပင်လယ်ကို တစ်စွဲတ်ထိုး၊ တလောက်ကန်း အသေခြားဖြတ်ကာ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ မြိတ်နှင့် ရှာမနီနိုင်ငံတို့သိသိ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေးဒုက္ခသင့်နေသည့် နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည့် ဘာဟန်နစ် တန်၊ ဆီးရီးယား၊ အနောက်အာဖရိကတိုက် နိုင်ငံများမှလူများအစုအပြုလိုက်ဖြတ်ကူးကာဝင်ရောက် ခိုလုံးရန် ကြိုးပမ်းနေကြသည်။ ဤကဲ့သို့ ခိုလုံးရန် လူစုလူဝေးဖြင့် ရောက်လာကြပွဲတို့၏ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုကို ဥရောပနိုင်ငံတို့ကလည်း နယ်နိုတ် စည်းရိုးသတ်ကာ ကာကွယ်နေကြရ၏။ ယနေ့ လက်ရှိကမ္မာလူဦးရေသန်း ၂၀၀၀ကျော်တွင် ဤမျှ အဖြစ်သိုးခဲ့သော အကယ်၍ ကမ္မာလူဦးရေ သန်း ၈၀၀၀ အထိဖြစ်လာလျှင် သောမတ်မာလ်သပ်စ်၏ လူဦးရေပေါက်ကွဲမှုသည် မလွှာမသွေ့ ဖြစ်ဖွယ်ရှိချေသည်။

L L L

တွေ့ဆိုလျှင်

မာရမ်းမြို့

တဗ္ဗာသိုလုကြွယ်

ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်အတွင်းက မြန်မာနိုင်ငံကိုဖြတ်ကာ မဟာမိတ်ကပ်တိုက အီရိုယနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့သို့ ဆက်သွယ်သည့်လမ်းကို ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြရ၏။ ငြုက်များ ပိုးထူပြောသော တောာအတပ်ထပ်ကိုဖြတ်၊ တောင်တန်းအသွယ်သွယ်ကိုကျော်ကာ လူအသက်ပေါင်းများစွာနှင့်ရင်းပြီး ဖောက်လုပ်ခဲ့ရသော လမ်းပကြီးဖြစ်ပေသည်။ ယခု အခါတွင် ဤပမာဏလမ်းပကြီး (Burma Road) ကို ချွဲ ကျွန်းသစ်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး များ တရားပဝ်ပြောင်ခိုထုတ်လုပ်ရာ လမ်းအဖြစ် နာမည်သိုးဖြင့် ကျော်ကြားနေ၏။

အလုပ်ကြမ်းသမားတို့တွင် နယ်မြေခဲ့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားများနှင့် တရုတ်နှင့် အီရိုယနိုင်ငံတို့မှ လမ်းဖောက်လုပ်ရေး လုပ်ကိုင်ကြသွားပါဝင်ခဲ့ကြရ၏။ ထိုလမ်းပကြီးကို ၁၉၄၂ခုနှစ်တွင် အီရိုယနိုင်ငံ လိုပြီးမှ တရုတ်နိုင်ငံကူဗုံးသို့ ဆက်ပေါင်ရန် ဖောက်လုပ်ရာတွင် အမေရိကန်ပိုလ်ချုပ်ကြီးတို့သည် ထိုစဉ်က ဂျပန်များ၏ အပ်စီးလွက်ရှိသော မြန်မာနိုင်ငံကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ခဲ့ကြရလေသည်။

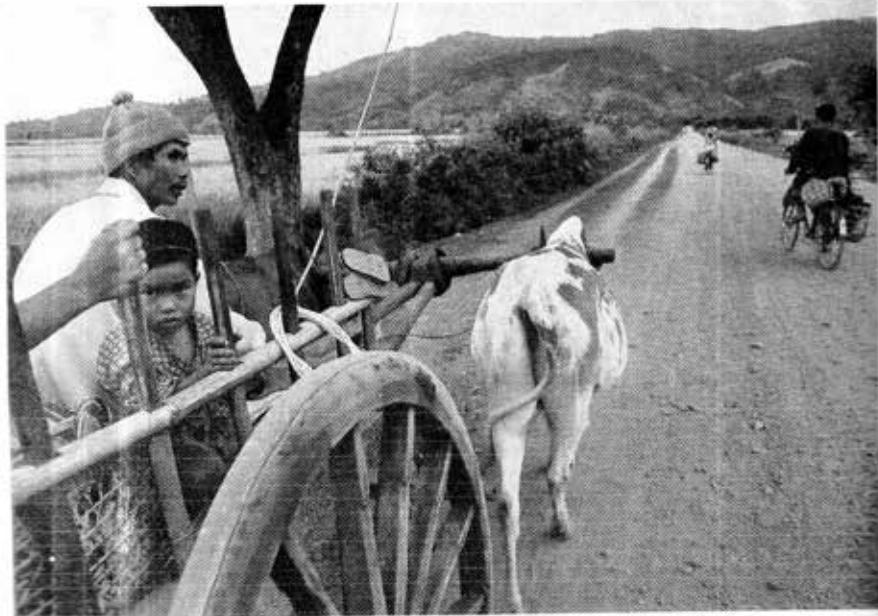
တောင်ပြီဗူး၊ မြေပြီဗူးမျှေးကို ကြေတွေ့ရလေရှိသဖြင့် နှေ့အခါတွင်သာမက ညာ အချိန်ပါ အလုပ်သမားတို့ ဖယ်ရှားလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဒီဇယ်လောင်စာတိုကို ပီးရှိပြီး အလင်းပေးကာ မနားတမ်းဖောက်လုပ်ခဲ့ကြရလေသည်။ အမေရိကန် အင်ဂျင်နီယာ တပ်ဖွဲ့များက အထူးကြီးကြပ်လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ကြရလေသည်။

ဤပမာဏလမ်းပကြီးဖြစ်ပြောက်ရေးအတွက် အမေရိကန် ၂၈၀၀၀နှင့် အာရွှေနိုင်ငံတို့မှ လုပ်သား ၃၅၀၀၀တို့ လုပ်ကိုင်ကြရာ ရာပေါင်းများစွာသော လူတို့သည် ရောက်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပတ်တန်ဖြစ်ပွဲများကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဂျပန်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့်လည်းကောင်း အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရလေသည်။

တန္ထဒါလုကြော

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်တပ်တို့၏ ဦးဆောင်ဗျာအောက်မှ တရုတ်တပ်သား တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံမြစ်ကြီးနားမြို့အထိ ခြေကုပ်ယူထားသော ဂျပန်တပ်များနှင့် ယဉ်ပြုင်တိုက်ခိုက်ရန် ထိနှစ်အောက်တို့ဘာလတွင် အသစ်လုပ်ဆောင်ထားသော လမ်းပကြီးအတိုင်း ချိတ်ကဲခဲ့ကြ၏။ အဆိပါတရုတ်စစ်ကြောင်းကို အမေရိကန် ပါ-ဂို စစ်လေယာဉ်က ကောင်းကင်ယံမှ အကာအကွယ်ယူပေးခဲ့၏။

အမေရိကန်စစ်ပိုလျှပ်ကြီး ဂျိုးဝင်စတီးဝလ် (Joseph Stilwell) က အဆိပါဝမာ လမ်းပကြီးကို မြန်မာ့မြေမှ ဂျပန်အုပ်စိုးသူများကို အပြီးတိုင် မောင်းထုတ်နိုင်ရန် ကြီးကြပ်ဖောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် အမိုင်အမာ ခြေကုပ် ယူထားသော ဂျပန်တိုကဲလည်း အပြင်းအထန် ခုခဲ့ကြ၏။ ဤမြစ်ကြီးနားစစ်ပွဲသည် ရက်သွေးပတ် ၁၀ဝတ်မျှ ကြာမြင့်ပြီး နှစ်ဘက်စလုံးမှ စစ်သည် ၂၀၀၀ ကျော် အသက် ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ကြလေသည်။

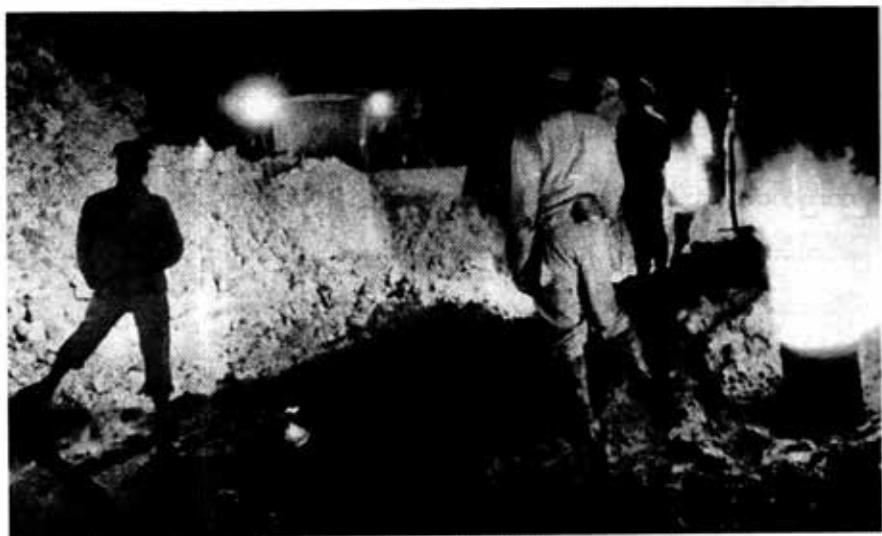
၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်တို့သည် တရုတ်တို့၏ ကမ္မာနှင့်ဆက်သွယ်သည့် ကုန်သွယ်မှု
လမ်းကြောင်းကို ပိတ်ဆွဲဖြတ်တောက်လိုက်၏။ ထိုအချိန်က တရုတ်အမျိုးသား
ခေါင်းဆောင် ချွန်ကေရှုတ်(Chiang Kai-Shek)က တရုတ်ပြည်တွင်းပါ စဉ် တရုတ်
မြန်မာ လမ်းပကြီးကို ဖောက်လုပ်ခဲ့၏။ ဤတရုတ်-မြန်မာ လမ်းပကြီးဖောက်လုပ်
လိုက်ခြင်းဖြင့် ရန်ကုန်ဖြူမှ ရထားလမ်းကြောင်း ပွင့်စေခဲ့ပေသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင်
ဂျပန်ကေရှုတ်၏ တပ်များက မြန်မာနိုင်ငံကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ပြီးနောက်
အဆိုပါတရုတ် မြန်မာလမ်းပကြီးကို ပိတ်ဆွဲလိုက်တော့၏။ ဤကဲ့သို့ ဂျပန်တပ်များ၏
ပိတ်ဆွဲကြောင့် အပေါက်ကန်တပ်တို့က အိန္ဒိယနိုင်ငံ လိုခိုမြှုမှ ပိုင် ၅၀၀ ရှည်လျား
သော ပမာလမ်းပကြီးကို ဂျပန်တို့၏ စီးပိုးမှုအောက်မှ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်လိုက်ရန်
အောက်လုပ်လေသည်။ ဤဖြစ်ပ်တို့မှာ ဒုတိယကမ္မာစစ်အတွင်းက အရေးပေါ် ဖောက်
လုပ်ခဲ့သော ပမာလမ်းပကြီး၏ နောက်ခံသမိုင်းကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ မြစ်ကြီးနားမြှုံးခဲ့
လုများက ထိုလမ်းပကြီးကို လိုခိုလမ်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စတီးပဲလမ်းဟူ၍
သည်းကောင်း ခေါ်ဝါးကြော်လေသည်။

အဆိုပါလမ်းပကြီးဖောက်လုပ်စဉ်က ပါဝင်ခဲ့ပြီး ယခုအခါတွင် အိုမင်းနေကြဖြီးဖြစ်
သော အပေါက်ကန်စစ်သားကြီးများက ကွွန်ပ်ဤလမ်းပကြီးအကြောင်း ဆောင်းပါးရေး
သားရန် သွားရောက်မည့်အကြောင်း သိသောအခါ သူတို့က မသွားရန် တားမြစ်ကြပါ
သည်။ ဤလမ်းပကြီးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ပတ်ကျိုင်တောင်တန်းမှ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ
သားတောင်ရှိပြောင်တို့ကိုဖြတ်ကာ တရုတ် ပြည်နှင့် ဆက်စပ်ပေးသည့် ဒုတိယကမ္မာ
ငံအတွင်းက အရေးပေါ် ဖောက်လုပ်ခဲ့သည့် လမ်းပကြီးမှာ ယခုအခါ ရှိတော့ပည်
သူတ်။ ဤလမ်းပကြီး၏ သက်တမ်းသည်ပင်နှစ် ၂၀ ကျော်ပြီဖြစ်၍ အချိန်ကာလ
ကြော်ညီမှု ဖြေပြီံမှု ပုတ်သုန်ပိုးကြီးသည်တော့နှင့် ရွှေ့နှံတွေကြောင့်အဆိုပါ ပဟ
သားပကြီးသည် ယခုအခါတွင် ပျက်သည်း ပျောက်ကွယ်လောက်ပြီဖြစ်၍ သွားရောက်
သူလာပါလျှင်လည်း အချိန်ကုန် လူပန်းဖြစ်ဖွံ့ဖြိုးရှိသည်ဟုဆိုကာ အားပေးကြသွား

သို့သော ကျွန်ုပ်သည် နေရာင်နယ်ရှိုးအိုကရပ်ဖ် (National Geographic) မဂ္ဂဝါး
မှ တာဝန်ပေးချက်အရ ဤပမာဏမှုမှုပြီးကို လေ့လာမှတ်တမ်းပြုရန် ဦးစွာဌာ်လမ်းမ
ကြီးအစပြု ဖောက်လုပ်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အရွှေ့ပြောက်ဘက် ဂျေယန်ပူရရွာသို့
ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်က အပေါ်ကန်တပ်ဖွဲ့ ခါတန်နာလာချောင်း
ပေါ်တွင် ပထမဗျားဆုံးသော တံတားကိုဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း။ ဤတံတားမှ လွန်၍
တရုတ်နိုင်ငံ ကူးမင်းမြို့အထိ ရောက်သည့်နိုင်ပေါင်း ၁၀၀၀ ရှည်လျားသည့် ပမာ
လမ်းမကြီးကို စတင်ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤတံတား၏သည်မှာဘက်ထိပ်မှ စတင်ထွက်ခွာလိုက်သောအခါ
ကျွန်ုပ်၏ လက်ပဲလက်ယာဘက်တို့တွင် ပေ ၁၀၀ အမြင့်ဆောင်သော သစ်ပင်သစ်တော့
တို့ကို တွေ့ရလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤလမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လုမ်းရင်း
အပေါ်ကန်စစ်သည်ဟောင်းကြီး ပီချဲ့လုပ်အိုပါကို သတိရမိ၏။ ပီချဲ့လုပ်အိုပါသည် ယခု
အခါ အသက် စနေ့စ် ရှိပေပြီ။ အဆိုပါလမ်းမကြီးကို ဖောက်လုပ်စဉ်က ပီချဲ့လုပ်အိုပါ
သည် အပေါ်ကန်ဆေးတပ်မှ သူနာပြုတစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်အတွေ့
အကြောင့်ပတ်သက်၍ မက်ဆာချွေးဆက်မှ တဗ္ဗာဆပ်သို့အသွား ကျွန်ုပ်က သိလိုရာရာ
မေးမြန်းဖူး၏။ ပီချဲ့လုပ်အိုပါက “အကယ်၍များ ပင်းအဲဒီကိုသွားပြီး စစ်အတွင်းက
ဖောက်လုပ်ခဲ့တဲ့ လမ်းမကြီး ယနေ့တိုင်ရှိသေးတယ်ဆိုရင် အဲဒီလမ်းမကြီးရဲ့ ဓာတ်ပုံကို
ကျေးဇူးပြုပြီး လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးပါ”ဟု မှာကြောလေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ရွှေ့လမ်းခရီးတွင် ကတ္တရာခင်းလမ်းရှိ၏။ လမ်းပေါ်တွင် ခွေးတွေက
အိပ်နေပြီး ကလေးများက အပေါက်အပြုချိုင်ခွက်ထူးပြောသော ကတ္တရာလမ်းပေါ်တွင်
ပြေးလွှားဆော့ကစားနေကြလေသည်။ ကိုက် ၂၀၀ခန့်လျှောက်လုမ်းပီသောအခါ
သစ်သားဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော ခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့၏အဆောက်အဦးကိုတွေ့ရပြီး
ခြောက်ခြောက်လည်ကို သံဆုံးကြီးကာရန်ထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်က ဤရဲတပ်ဖွဲ့
အဆောက်အဦးကို ကျော်လွန်ပြီး သွားမည်ပြုရာ ယူနိဖောင်းအစိမ်းရောင်ဝတ်ထား

သော အိန္ဒိယအစောင့်ရဲတပ်သားက စလွယ်သိုင်းလွယ်ထားသော ရှိုင်ဖယ်သေနတ်ကို အသင့်အနေအထားသို့ ပြောင်းပြီး ကိုင်၏။ သူ၏သေနတ်ပြောင်းဝဖြင့် ကျွန်ုပ်အား အဆောက်အအိုကိုအပေါက်ဝသို့ ညွှန်ပြကာ “ကျေးဇူးပြုပြီး ရဲစခန်းထဲဝင်ပါ” ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုနောက် ကျွန်ုပ်အား ရဲအရာရှိ၏ အခန်းဆီသို့ ဦးဆောင်ခေါ်ငင်သွားပါသည်။ ရဲအရာရှိနှင့် ကျွန်ုပ်ကလည်း လက်ခွဲနှင့်ဆက်လိုက်ပြီး ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ထိုင်ပေါ်သည်။ ရဲအရာရှိသည် အသက် ငြောက် ငြောက်ရှိမည့် အသွင်ဖြစ်ပြီး သူနာမည်မှာ ဂျီကောကရန်းဟုသိရပါသည်။ သူ၏ယဉ်ဖောင်းတွင်လည်း ရွှေရောင်ကြယ်ပွင့်တွေ ကပ်ဆင်ထား၏။ သူက ကုလားထိုင်ကို နောက်ပိုလိုက်ရင်း ကျွန်ုပ်၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ခဲ့င့် အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းတို့ကို သေချာစွာကြည့်ရှု၏။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ပတ်စက်ပိုတွင် ကန့်သတ်နယ်မြေအတွင်း ဝင်ရောက်ခွင့်ဖြစ်၏။ ယခုကျွန်ုပ် အနာက်ရှိနေ သည့် နေရာမှာလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့မာရာပရာဒေါ်၏ (Arunachal

တဗ္ဗာသိုလ်လွှဲ၍

Pradesh) ပြည်နယ်အတွင်း ၁၈၇၄ အတွင်းဝင်ရောက် ခွင့်ပြုသည့်လက်မှတ်ဖြစ်၏။ ထို့ကိုလွန်လျှင် သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာမှ ကျော်လွန်သွားခွင့်မရှိ။ အရှေ့နာချာ သစ်တော်ကြီး၏ ရွှေဆီ၌ ပေ ၃၂၂၃ မြင့်သည့် တော်ဖြတ်လမ်းရှိ၏။ ဤတော်ကြားဖြတ်ကျော်လမ်းကို ပန်ဆောတော်ကြာဖြတ် လမ်းဟုခေါ်၏။ ဤတော်ကြားဖြတ်လမ်းသည် အီနိယနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ နယ်မြားဒေသဖြစ်၍ နှစ်နိုင်ငံစလုံးက နယ်စပ် လုံခြုံရေးကို အထူးသတ်ထားကြပ်မတ်ထားသောဒေသဖြစ်ပေသည်။

ရဲမျှ၊ ဂရန်းက ကျွန်ုပ်ကိုဟောကြည့်ကာ “ဝိုးနည်းပါတယ်ခင်ပျေား။ ပန်ဆောတော်ကြာဖြတ်လမ်းကို ဖြတ်ခွင့်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အပိန့်သစ်ကျွန်ုပ်တော်တို့ဆီကို ပို့ထားပါတယ်။ ဘယ်ခရီးသည်ကိုမှ အဲဒီပန်ဆောတော်ကြာဖြတ်လမ်းကို သွားခွင့်ပြုပထားပါဘူး။ အဲဒီအပိန့်သစ်က ခင်ပျေားနဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်နေပါပြီ”ဟု ပြောကာ စကားပွဲကို သူလက်ညီး ဖြင့် တောက်၍နေပါသည်။ “ပြီးတော့ သူပူးနှင့်တွေကလည်း အဲဒီနယ်စွာ့ နယ်မြားဒေသမှာ ဆူပူးသောင်းကျွန်းနေပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီသစ်တော်ကြီးတွေကို ဖြတ်ဖို့ လမ်းလည်းမရှိပါဘူး။ ခင်ပျေားရဲ့ လုံခြုံရေးကို ကျွန်ုပ်တော်တို့တာဝန်မယူနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာကနေပြီး ရွှေဆက်သွားခွင့်မပေးနိုင်တာ ဝိုးနည်းပါတယ်”ဟု ရှင်းပြလေသည်။

ကျွန်ုပ်က သူကို ပြီးပြရုံသာ တတ်နိုင်ပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဝမာလမ်းပကြီး စတင်စဉ်တွင် အစဉ်းတွေ့ကြတွေ့ရသော အခက်အခဲတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ စက်သေနတ်ကိုင် ရဲတ်သားကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်၍အီးကို စစ်ပူးထပ်း ဟောင်းကြီးများ၏ တားမြစ်ချက်ကို ပြန်လည်သတိရလာပါသည်။

ဝမာလမ်းပကြီးကို နာမည်အမျိုးမျိုးပုည့်ခေါ်ကြ၏။ လမ်းပကြီးနှစ်ခုဆက်စပ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဖောက်လုပ်ချိန် ဂန့်ခြားနားလေသည်။ အချို့က လီးနှီးလမ်းဟုခေါ်ကြပြီး ဤသို့ခေါ်ရသည်မှာလည်း အီနိယနှင်း၏ အရှေ့မြောက်ဘဏ်နှီး အာသံပြည်နယ်မှ ကျောက်ပါးသွေးထွက်သော လီးနှီးမြို့မှ စတင်ဖောက်လုပ်ခဲ့သော

ကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ လီခိုပြီးနှင့် အီနိုယနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်သည်။ ကိုလ်ကတ္ထားမြို့နှင့် ရထားလမ်းဆက်သွယ်မှုမြို့ပြီး ပိုင် ၅၀၀ ကျော်ကွားမြားလေသည်။ ဒုတိယကမ္မာစစ်ကာလအတွင်း လီခိုပြီ့မှ ပန်ဆောတောင်ကြောလမ်းကိုဖြတ်ကျော်ပြီး ဂျပန်တပ်များကြီးစီးနေသော မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရာ်နိုင်ငံတို့သို့ ဂျပန်ကိုတော်လှန်တိုက်ထုတ်နိုင်ရန် လက်နက်ခဲယမ်းနှင့် ပစ္စည်းများကို ပို့ဆောင်ပေးလေသည်။ (အရေ့တကြီး ပထမဦးဆုံးသော လမ်းပိုင်းအဖြစ် ဖောက်လုပ်သည်ကို မူလစဟာ လမ်းပကြီးဟုခေါ် တွင်ပြီး တရာ်အလုပ်သမားတို့က ၁၉၃၇ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၃၈ ခုနှစ်တို့တွင် တရာ်နိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ကုန်သွယ် ထွက်ပေါက်ကို ဂျပန်တို့က ပိတ်ဆိုလိုက်သဖြင့် ဤကဲ့သို့ တရာ်နိုင်ငံဘဏ်မှဖောက်လုပ်သည့်ကုန်းလမ်းကို အသုံးပြုကြရခြင်း ဖြစ်သည်။) အချို့ကလည်း စတီးလိုပဲလမ်းဟုခေါ်ကြ၏။ အာရာတစ်ခွင်ကို ဂျပန်ကောရာစတပ်များက အပြင် အထန် တိုက်နိုက်သိမ်းပိုက်နေစဉ်အတွင်း အမေရိကန် စစ်စိုလ်ချုပ်ကြီး ရှိုးဝက် စတီးလိုပဲလ်က ကြိုးကြပ်ဖောက်လုပ်ခဲသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ပုံ ၁၉၄၄ ခုနှစ်အတွင်း တာဝန်ယူခဲသူမှာ အမေရိကန်စိုလ်ချုပ်ကြီး လူးဝစ်ပစ်ဖြစ်ပြီး

တဗ္ဗာသိန်လှုပြုယ

“တစ်မိုင် တစ်ယောက်နှင့်” လပ်းမကြီးဟု အမည်ပေးကြ၏။ ဤသို့အမည်ပေးရသည် မှာ လပ်းအက်လုပ်ကြသူများတို့သည် ငါက်ဖျားရောဂါကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရုပန် လက်ဖြောင့်တပ်သားတို့၏ ပစ်ခတ်ခံရ၍ သေကြကြသောကြောင့်ဖြစ်လေသည်။ ဖောက်တာကျည်ဆဲပေါက်ကွဲမှု မတော်တဆောင် သေဆုံးကြရသူများလည်းရှိသော ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်ကမ္ဘာ့စစ်သမိုင်းတွင်စာတင်ထားသည်မှာပမာလပ်းမကြီး ဟူ၍သာ အသိများကြပေသည်။

ယနေ့အဖို့ရာတွင် ၁၉၃၂ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၃၈ ခုနှစ် ထောက်ပံ့ရေးလပ်းကြောင်း ၁၉၄၂ ခုနှစ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်အကြား ဖောက်လုပ်ခဲ့သော လပ်းနှစ်ခုဆက်သွယ်မှုပြီး အီရို့ယာ မြန်မာနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့အထိ ပေါက်နေပြီဖြစ်၏။ ဤလပ်းကြောင်း တစ်လျောက်တွင် သင်သည် “အနီ”၊ “အစိုး”၊ “အဖြူ”နှင့် “အနက်” ပစ္စည်းတိုကို စီးဆင်းနေသည်ကိုတွေ့ရပည်။ ငါးအရောင်တို့ကား ပတ္တမြား၊ ကျောက်စိမ်း၊ ဘိန်းဖြောင့် ဘိန်းမည်းတိုကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တို့မှုသာမက ချွေ နီလာ၊ ကျွန်းသစ်၊ စိန်၊ ရောန်းနှင့် ရော်ဘာဇားတို့လည်း မှောင်ခိုက်နှင့်သွယ်ရာ လပ်းကြောင်းဖြစ်၍နေချေပြီ။ ပည်သို့ပင်ရှိစေ စမာလပ်းမကြီးကတော့ ယခုတိုင် တည်ရှုဆဲဖြစ်ပြီး စစ်သမိုင်းတွင်လည်း ဤပမာလပ်းမကြီးအမည်သည် ဖောက်ကြောင်းတင်ဆဲဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်းပည် ဤပမာလပ်းမကြီးတွင် နောက်ထပ်နှစ်လကြော့မှ နေပြီးနောက် ဤလပ်းမကြီးအကြောင်းကို ကမ္ဘာက သိအောင် ပြန်လည်တင်ပြရပည်မှာ ကျွန်းပို့စ်ခို့စဉ်၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤလပ်းမကြီး၏ ထက်ဝက်ခန့် ကျွန်းပို့စ်လာသည်မှာ အီရို့ယာ မြန်မာနှင့် တရုတ်အစိုးရတို့၏ ခွင့်ပြုမှုတည်း ဟူသော ကျေးဇူးကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နောက်ပိုင်း အနည်းငယ်များသာ အနောက် တိုင်းသားတို့သာ ခြေချိန်းခဲ့သော ဤပမာလပ်းမကြီးကို ကျွန်းပြောချိန်းပဲပြီး။

ဤသေတစ်ဝန်းတွင် သဘာဝရှင်းမြစ်များဖြစ်ကြသည့် လက်ဖက်၊ ကျွန်းသစ်နှင့်

ကျောက်မီးသွေးအလျှောက် ပေါ်များသည်ကို ၁၈၂၃ ခုနှစ်ကပင် ဤဒေသကို နယ်ခဲ့သူ သိမ်းပိုက်လိုသော ပြုတိသွေးတို့ကစ်ထောက်လျှေးရေးသမား ရော့ဘတ်ဘရှစ် (Robert Bruce)ကို တိတ်တဆိတ် စေလွှတ်၍ အစီရင်ခံစေခဲ့၏။ ဤတွင် ရော့ဘတ်ဘရှစ်သည် ဒေသထွက် လက်ဖက်ခြောက်အနဲ့အရသာကို သိရှိသွားခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ဤ ဒေသတစ်ဝန်းလုံး လက်ဖက်စိုက်ခင်းများ စည်ပင်လာခဲ့ရာ အာသံလက်ဖက်ခြောက် သည် အနဲ့အရသာတွင် စံတင်ထားရလေသည်။ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အောင်ပြင်သဖြင့် ကျွန်းသစ်ဘက်သို့ စီးပွားရေးသမားများ အာရုံစိုက်လာကြ၏။ ကျွန်းသစ်များကို ခုတ်ယူရောင်းချ၍ ဖြစ်တွန်းလာသော မြေကွက်လပ်တို့တွင် လက်ဖက် ပင်များ အစားထိုးစိုက်ပျိုးလာခဲ့ကြလေသည်။

၁၈၂၀ပြည့်နှစ်တွင် ပြုတိသွေးသမားတော်တစ်ဦးသည် ထိုဒေသတစ်ဝန်းတွင် အပေါ် တမ်းအမဲလိုက်ရာမှ တောတွင်းနေ တိုင်းရင်းသားတို့က အမည်းရောင်ကျောက်တုံးကို ပီးအဖြစ် အသုံးပြုသည်ကိုတွေ့ပြင်သွား၏။ ထိုပြုတိသွေးသမားတော်၏ အမည်ကား ဗျာန်ဘယ်ရိုဂိုက် (John Berry White) ဖြစ်၏။ ဗျာန်ဘယ်ရိုဂိုက်တွေ့သော အမည် ရောင်းကျောက်တုံးဆိုသည်မှာ ကျောက်မီးသွေးကို တွေ့ပြင်းဖြစ်၏။ ထိုနောက် ဤ ကျောက်မီးသွေးကြောမှ ကျောက်မီးသွေးမက်ထရ်တန်ချိန် သန်းပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော် ထုတ်လုပ်ရရှိနိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ လီိုကျောက် မီးသွေးတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ဟုန်ထိုး တိုးတက်လာခဲ့ရာ ယခုအခါတွင် ဤလီို ကျောက်မီးသွေးတွင်းမှ နှစ်ဝှက်ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန် စသန်းခန့် ထုတ်လုပ်လျက် ရှုနေပြီဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ လက်ဖက်ခြောက်နှင့် ကျောက်မီးသွေးထုတ်လုပ်မှုတို့ ထွန်းကားလားသော အခါ အာသံလွှတ်မြောက်ရေး တပ်ဦးသူပုန်အဖွဲ့က ဤကျောက်မီးသွေးထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းတို့ကို သူတို့ကိုယ်ကျိုးအဖြစ် အသုံးပြုလိုလာကြသည်။ လက်ဖက်ခြောက်ထုတ် လုပ်သော စက်ရုံတို့ကိုလည်း သူပုန်တို့က ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးမှုများတွေ့လာရသည်။

တဇ္ဇာသိလုပြော

ကျွန်ုပ် ဤအသသို့ စမာလမ်းမကြီးအကြောင်း လေ့လာရန် ရောက်ရှိဆဲကာလမှာပင် အသံအစိုးရတပ်နှင့် အသံလွတ်မြောက်ရေးတပ်ညီးသူပါ့ အဖွဲ့တို့၏ အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုကို ဖြေတွေ့ခဲ့ရလေသည်။

လက်ရှိအနေအထားကို အသာထား၍ ၁၉၄၂ ခုနှစ်က အခြေအနေကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ ယခုကျွန်ုပ်ရောက်ရှိနေသော ရပ်ဝန်း၏ အခြား တစ်ဘက် ကျဉ်းမြောင်းမတောက်သော နေရာတွင် အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်ရှု၏။ အရှု တွင် မကြော်သော စစ်ပွဲများဖြစ်ပွားခဲ့ကြ၏။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်ကမှစ၍ ဂျပန်သည် သဘာဝရင်းမြှင့်ရှားပါးသော နိုင်ငံဖြစ်သည့်အားလျော့စွာ တရုတ်နိုင်ငံကို ကျူးကျွု တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ တရုတ်၏ ပင်လယ်ကပ်းရှုံးတန်း ကုန်သွယ်သည့် ဆိပ်ကပ်းတို့ကိုလည်းပိတ်ဆော်ခဲ့၏။ တရုတ်ပင်လယ်ဆိပ်ကပ်းတို့ကို ဂျပန်က လက်ဝါး ကြီးအုပ်ခဲ့ကြ၏။ ဂျပန်တို့၏ လုပ်ရပ်ကို တော်လှန်တွန်းလှန်သည့် တရုတ်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင် ချေန်ကေရှုတ်က တရုတ်ကပ်းရှုံးတန်း အနောက်တောင်ဘက်ရှိ မြန်မာ နိုင်ငံ လားရှိုးမြို့၊ အထိ ကားလမ်းဟောက်လုပ်ခဲ့၏။ လားရှိုးမြို့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆိပ်ကပ်းမြို့၊ တော်ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်နှင့် ရထားလမ်းအဆက်အသွယ်ရှိသောကြောင့် ဤတရုတ်မြန်မာလမ်းကိုဖောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်က မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးနောက် ဤကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး လမ်းကြောင်းကိုပါ ပိတ်လိုက်ရာ တရုတ်အဖွဲ့ ပြည်ပကဗ္ဗာနှင့်အဆက်အသွယ်ပြတ်တောက်၍ သွားတော့၏။

ထိုကြောင့် အပေါ်ကန်စစ်ပိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးပဲလ်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြောက်ပိုင်းကို ဂျပန်တို့လက်မှ ပြန်လည် ဆိပ်းယူရန် စီစဉ်ရတော့၏။ ထိုကြောင့် မိုင် ၅၀၀ အရှည်ရှိသူ့ လီဒီလမ်းကိုပါ ဖောက်လုပ်ခဲ့ရာ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆက်သွယ်ပူးပွဲနှင့်သွား၏။ (လီဒီလမ်းနှင့် စမာလမ်းမကြီးကို ဆက်သွယ်လိုက်ပြီးနောက် ခုနှစ်ကျိုးတွင် ဤလမ်းမကြီး တစ်လျောက်ကို စတီးပဲလ်လမ်းမကြီးဟု အမည်တပ်

လိုက်လေသည်။) ဤစတီးဝလ်လမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်နေဆဲတွင် ဂျပန်တိုကို တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်နေသော တရုတ်စစ်သည်တို့အတွက် လက်နက်ပဲယမ်းနှင့် ရိုက္ခာတိုကို အိန္ဒိယ မှတစ်ဆင့် တရုတ်ရွှေတန်းတပ်သို့ လေကြောင်းမှ ပို့ဆောင်ပေးရ၏။ အဆိုပါ လေကြောင်းလမ်းသည် ပေ ၁၄၀၀၀ မြိုင်သော ဟန်လမ်းကြောင်း (Hump Route) ကို အသုံးပြုရာ ဤတောင်ကြောပေါ်တွင် လေရှိန်ပြင်းထန်သောကြောင့် ပို့ဆောင်ရေး လေယဉ် ၆၀၃ စင်းမျက်သီးဆုံးရဲ့ရလေသည်။

ပမာဏမ်းပကြီးဖောက်လုပ်ခဲ့ရာတွင် ပြောသားကုပကိုက်သန်းပေါင်း ၁၃။၁၁၈ ရှေသန်းခန့်ဖဲထုတ်ရွှေပြောင်းတူး ဖွဲ့ခဲ့ရ၏။ ဤအင်ဂျင်နီယာအဖွဲ့တွင် ပြေားစက် အင်ဂျင်နီယာရော်အားဘန်က “နံနက်စောစောပိုင်းကစပြီး ညနေနေဝိုင်ချိန်အထိ မနားတမ်းဖောက်လုပ်ခဲ့ရပါတယ်။ တောင်နဲ့ရုံတွေဖြို့ချုပြီး လမ်းပေါ်ကို ကွန်ကရစ်ခုင်း ရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ မိုးကရွာချတော့ ကွန်ကရစ်တွေ ရေနဲ့မျှပါသွား တာလည်ရှိ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေပို့မှာ တဗြားရွှေစရာလမ်းပရှိဘူးဆိုတော့ ကြုံသမျှကို ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားခဲ့ကြရတယ်”

ယနေ့ ကျွန်ုပ်သည် မြန်မာ့နိုင်ငံတွင်း တောနက်ထဲသို့ဝင်သောအခါ ဤလမ်းပကြီး ဖြစ်ဖော်ဖို့ရန်အတွက် အုံမခန်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ပိုပါ သည်။ ကျွန်ုပ်သည် လီခိုမြို့ကို ရောက်ရှိပြီးနောက် ရက်သတ္တပတ်သုံးပတ်အကြောတွင် ပန်ဆောတောင်ကြောဖြတ်လမ်းအရောက်တွင် မြန်မာ့နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်အစပ် ရှင့်နီးလာပြီဖြစ်ပါသည်။

ပန်ဆောတောင်ကြောဖြတ်လမ်းသည် ရွှေနှစ်ထဲထပ်၏။ ထိုပြင်လည်း နိုင်ငံခြားသား တို့၏ ဖော်တော်ကားတိုကိုလည်း ဖြတ်သန်းခွင့်ပြုသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အိန္ဒိယအရွှေ ငွောက်ပိုင်းဒေသမှ ကာလက္ခားသို့ လေယဉ်ဖြင့်ကူးရ၏။ ကာလက္ခားမှ တစ်ဆင့် ရန်ကုန်သို့ လေယဉ်ဖြင့် ကူးခဲ့ရပြန်၏။ မြန်မာ့နိုင်ငံသို့ရောက် ပြန်သောအခါ ပန်ဆောတောင်ကြောပြတ်လမ်းရှိရာသို့ မြန်မာ့နိုင်ငံတွင်း ပြည်တွင်းလေကြောင်းသို့

တဗ္ဗာသီ၊ ထရပ်ကား ၁၉၄၃ ခုနှစ်ထဲတဲ့ ဝိလိဂုပ်ကားတို့ဖြင့် ယာဉ်မျိုးစုံကို အသုံးချ၍ အရောက်သွားခဲ့ရ၏။ အဆိုပါဝိလိဂုပ်ကားတို့မှာ ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်ပွဲ၏ လက်ကျော်ကား များဖြစ်ကြော်လေသည်။ နောက်ဆုံး ခရီးထောက်အဖြစ် ဆင်နှစ်ကောင်ကို ငှားရမ်းကာ မြန်မာနိုင်ငံနယ်နမိတ်ဘက်ရှိ ပန်ဆောတောင်ကြောဖြတ်လမ်း ဆီသို့ အရောက်သွား ခဲ့ရ၏။

မိုင် ၁၀၀ ခရီးအတွက် ကျွန်ုပ်သည် ကတ္တရာခင်းလမ်း၊ ကျောက်စရစ်လမ်း၊ ပြောသားလမ်းမှ ရွှေ့နှံလမ်း။ ထို့နောက် သစ်တောတွင်းသို့ ဝင်သွားသောအခါ ဝဟာ လမ်းမကြီးသည် လူတစ်ကိုယ်စာ ခြေသွားလမ်းကလေးဖြစ်၍ သွားပါတော့သည်။ ပန်ဆောတောင်ကြောဖြတ်လမ်းသို့ ဖောက်မီ နောက်ဆုံးတောင်ကိုဖြတ်ရ၏။ ဤ နေရာသို့အရောက်တွင် လွန်စွာဝေးလုပ်ခေါင်သော အရပ်၌ တည်ရှိသည့် နွှဲလစ် ရွှာကလေးသို့ ရောက်ရှိပါသည်။ အခြားသော ရွှာများကဲသို့ပင် ဤရွှာကလေးတွင် နာဂတိုင်းရင်းသားများနေထိုင်ကြသည့်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အဆိုပါနာဂတိုင်းရင်းသားတို့

သည် ၁၉၉၁ခုနှစ် အစီရင်ခံစာအရ ခေါင်းဖြတ်မှုဆိုးများ ဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့ဖြစ်ပေသည်။ ကိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေလီမြို့တွင် အခြေစိုက်သည့် ကျွန်ုပ်၏ လမ်းပြုချွန်အက်ဒွတ်က အနောက်တောင်ဘက်က ကျေးဇာတစ်ရွာသိသွားရောက်စဉ်က ကျေးဇာ အချင်းချင်း မသင့်မြတ်ဖြစ်ကာ ရွာတစ်ရွာမှ ရွာသားများက အခြားရွာမှ လူ ၂၅၆၈ဦးတို့၏ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ယူလာပုံ၊ ဤခေါင်းဖြတ်များကို တိုက်ပွဲအောင်နိုင်ခြင်းအထိပ်းအမှတ်အဖြစ် ယူဆောင်ခဲ့ပုံတို့ကို ပြောပြုလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် နွားလစ်ကျွန်းရွာသိ ရောက်သောအပါ စိတ်ထဲတွင် စိတ်လန့်ပို့သလို ခံစားရ၏။ သူတို့၏ အိပ်နိုင်နိုင်ကလေး များက လမ်း၏တစ်ဘက်တစ်ချက်တွင်ရှိကာ အုန်းလက်များဖြင့် မိုးထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်ကတောထဲမှ ထွက်ပြီးရွာထဲသို့ ဝင်သောအပါ ရွာ၏မြေကို ဦးစွာတွေ့မြင်သွား၏။ ၁၀ ပိန်စုနှင့်ကြာသောအပါ လက်ပဲဘက်တဲ့အပ်စုမှ ဝိန်ရည်ရည်လူတစ်ဦးထွက်လာ၏။

ထိုသူမှာအသက်အချယ်ကြိုးရင့်သူဖြစ်ပြီး အကျိုးရည်ဖားဖားဝတ်ကာ ပုံဆိုးကိုလည်း ဝတ်ထား၏။ သူက ပြုဗြို့ပြီး ကျွန်ုပ်ထဲသို့ ချဉ်းကပ်လာသောအပါ ခေါင်းဖြတ်မှုဆိုးဟု မထင်ရလောက်အောင် ရည်မွန်မှုရှိလေသည်။ နားပေါက်ပါပြီး နားရွက်တွေက တွဲကျော်၏။

သူက နာဂါဘသာစကားဖြင့် နှုတ်ဆက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏စကားပြန်က သူကပြာ သမျှကို ဘာသာပြန်ပြပါသည်။ “ကျူပ်နာမည်က အနောင်းပါ အသက် ၈၀ ရှိပါပြီ နွားလစ်ရွာက ကြို့ဆိုပါတယ”ဟူ၍ နာဂါဘသာစကားဖြင့် စိတ်ဆက်၏။ အနောင်းက ဆက်လက်၍ “လိုက်လွှာ ခရီးဦးမကြို့ဆိုပိတဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ဒီအချင်က လူတွေက အနောက်တိုင်းသားလူမြှာ တွေ့ကိုမဖြင့်ဘူးကြပါဘူး။ ကျူပ်တောင် ၁၉၉၅ ခုနှစ်ကပဲ မြင်ဖူးခဲ့တာ”ဟု ပြောကြပါသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် အနောင်းလက်ဆွဲနှင့်ဆက်လိုက်ကြပါသည်။ သူကအိပ်ထဲသို့ ထွေးအောင်လိုက်ပြီး လက်ဖက်ရည်ကြပ်း ယူလာရန်ပြော၏။ နောက်ပိန်စ် ၉၀ခန့်ကြာသော

အခါ အခြားသော ရွှေသားတွေပါ စုဝေးရောက်ရှိလာ၏။ သူတို့အားလုံးက ကျွန်ုပ်အား အထူးအဆန်းသဖွယ် ငေးကြည့်နေကြပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် အာနောင်းပြောသည်တိုကို စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေကြ၏။ အာနောင်းက နမ္မာလစ်တွင် နေထိုင်ရသောဘဝသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်က အတိုင်းပင် ပြောင်းလဲမှုပရှိကြောင်းပြောပြသည်။ “ကျွုပ်တို့က စားသောက်ဖို့အတွက် တောင်ယာလုပ်တယ်၊ အမဲလိုက်တယ်၊ ကျွုပ်တို့ဘဝတွေသာ ပပြောင်းတာ ဖောက်လုပ်ခဲ့တဲ့ လမ်းမကြီးတော့ ပြောင်းလဲသွားပြီ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလမ်းမကြီး ရှိလို ကျွုပ်တို့အတွက် အကျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ကျွုပ်တို့စားဖို့အတွက် ဆန်ကို ဒီလမ်းမကြီးကပဲ သယ်ယူရပါတယ်။ ဒီအရပ်မှာ စပါးစိုက်လိုပရဘူး”

ကျွန်ုပ်က ခေါင်းဖြတ်သမားများအကြောင်း မေးသောအခါ အာနောင်းက ရယ်မောပါသည်။

“ခေါင်းဖြတ်တဲ့ အလေ့အထနမ္မာလစ်မှာတော့ မရှိပါဘူး။ အခြားရွှေတွေမှာတော့ မပြောဘတ်ဘူး”

အာနောင်းက နပ္ပလစ်ရွာသားရော၊ အခြားရွာသားတွေပါ အများအာမြင့် ဆရုံ
ယန် ဘသာဝင်များဖြစ်ကြကြောင်း၊ သူက ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင်နှစ်ခြင်းခံခဲ့ပြီး ယခုအခါ
ရွာ၏အကြီးအကဲဖြစ်နေကြောင်း ပြောပြုပါသည်။

“အခြားကဗျာ့အပေါ်က လူတွေက ကျေပိတ္ထအပေါ် ဘယ်လိုပြင်တယ်ဆိတာ ကျေပိတ္ထိ
က သီးခြားနေထိုင်ကြတာဆိတော့ မသိနိုင်ဘူး”

အာနောင်းပြောသကဲ့သို့ပင် မြန်မာပြည်၏ မြောက်ဖျားဒေသ၌ နေထိုင်ကြသူ
တို့တွင် ကျေနှင့်မြန်မာပြည်သူများအတိုင်း ပင် ၁၉၄၃ ခုနှစ် စတီးဝင်လတ္ထိ တပ်ဖွဲ့ အိန္ဒိယမှ
မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်စဉ်ကာလကအတိုင်းပင်ရှိနေ ရှိနေကြခဲ့ဖြစ်ပေသည်။
စစ်တပ်၏ အုပ်ချုပ်မှုကို မလိုလားကြခဲ့ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် စစ်အစိုးရ
လက်ထက်တစ်လောက်လုံးနှင့်ပါး၊ အခြားကဗျာ့နိုင်ငံများနှင့် အဆက်အသွယ်ဖြစ်ကာ
အထိုက်နေထိုင်ခဲ့သည့် ကာလတာရှည်ခဲ့လေသည်။ ယခင်က ဤပမာ လမ်းပကြီးကို
အိန္ဒိယမှ ဖောက်လုပ်ပြီး နှစ်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းဖွင့်ခဲ့သော်လည်း ယခု
အခါ 'ဤပမာလမ်းပကြီး' သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံသိမပေါက်ရောက်နိုင်တော့ချေ။

ယခုကျွန်ုပ်ရောက်ရှိနေသောနေရာ တောင်ဘက်သို့ ဝမာလမ်းပကြီးအတိုင်း ခနီး
ဆက်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ရှင်ဘွေးယန်ဟူသော မြို့သို့ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဤဒေသ
သည် မြန်မာပြည်တွင်းသွေးရှုံးသော်လည်း လိုက်မြို့မြို့ ၁၀၉ မိုင်အကွာတွင် ရှိကြောင်း
လမ်းဘေးမိုင်တိုင်က ပြနေ၏။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်က ဤရှင်ဘွေးယန်မြို့တွင် ဂိုလ်ချုပ်ကြီး
ဝတီးလုပ်လ မြန်မာပြည်သိမ်းတပ်၏ ရွှေတန်းစစ်စစ်နှင့်ဖြစ်ယဲ့လေသည်။ ထိုပေါ်က
ရှင်ဘွေးယန်သည် ရွာင်းယောက်လေးအသွင်ရှိပြီး အိပ်ခြေအနည်းငယ်သာရှိလေသည်။
ယနေ့အဖွဲ့ရာတွင် ရှင်ဘွေးယန်တွင် လူဦးရေသိုးသောင်းကျော်ရှိပြီး အနီးဝန်းကျင်တွင်
ရွှေတူး၍ ရာကြောင်းပြောပြုသည်။

ရှင်ဘွေးယန်မှ တောင်ဘက်သို့ ခနီးဆက်လိုက်သောအခါ ဟူးကောင်းတောင်ကြား
လွင်ပြင်နှင့် ပိုးကောင်းလွင်ပြင် ကျယ်တိုကို တွေ့ရှုံးသောင်းကျော်ရှိပြီး အနီးဝန်းကျင်တွင်
ရွှေတူး၍ ရာကြောင်းပြောပြုသည်။

ကြီးသည် မျှော်းဖြောင့်တစ်ကြောင်းကဲသို့ ဖြောင့်တန်းလျက်ရှိပေသည်။ လမ်းမကြီးပယာ တွင် စပါးစိုက်ခင်းတွေရှိနေပြီး စပါးစိုက်ခင်းများအဆုံးတွင် တောင်တန်းတို့သည် တစ်ဘက်တစ်ချက်မှ ယုံပြုပြင်လျက်တွေ့ဖြင်ရ၏။ ထိုဒေသသို့ ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိချိန်သည် နိုဝင်ဘာလဖြစ်သဖြင့် ပယာမှ စပါးခင်းတို့သည် ရွှေရောင်ဖြင့် ဝင်းလျက်ရှိပြီး ရိတ်သိမ်း ဖို့ရန် အသင့်အနေအထားသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ပေသည်။ ဆင်တို့သည် သစ်လုံးတိုကို ဆွဲနေကြ၏။ လမ်းဘေးရောမြှောင်းထဲတွင် ကွဲများ ချိန်းလုံးလျက်ရှိနေကြ၏။

ကျွန်ုပ်ကဲသို့ပင် တောင်ဘက်သို့ ဒုတိယကူးစစ်ကာလတုန်းက ရောဝတီမြစ်ကမ်း ဖြော်ဖြစ်သည့် မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ အမေရိကန်တပ်များ ချိတ်ကဲခဲ့ကြလေသည်။ ရှင် ဘွေယန်မှ မြစ်ကြီးနားအထိ ပိုင် ၁၈၀ ကွာလျမ်းလေသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်က မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် မေလမှ အြဂုတ်လအထိ တရှတ်နှင့် အမေရိကန်တပ်တို့သည် ပိုလျှပ်ကြီးဝတီးယဲလ်၏ ကွပ်ကူးမှဖြင့် ရွှေပန်စစ်သည်ပေါင်း ၃၇၀၀ နှင့် ရင်ဆိုင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ကြလေသည်။ မြစ်ကြီးနားကို မသိမ်းပိုက်နိုင်မီ ရွှေပန်စစ်သည်ပေါင်း ၂၉၀ ကျွန်ုံးပြီး ၁၁၈၀ ဦးဒက်ရာရခဲ့ကြလေသည်။ အမေရိကန်နှင့် မဟာမိတ်တပ်

ဘက်မှ စစ်သည် ၁၂၄၄၄ ဦး ကျော်ဗြို့ ၄၀၉လျှို့ ဒက်ရာရှိခဲ့ကြလေသည်။

ယနေ့ပြစ်ကြီးနားသည် စည်ကားသော ဆိပ်ကပ်းဖြူဗြို့ပြစ်ပြီး မှန်သားကဲ့သို့ ကြည်လင်သော ဧရာဝတီမြစ်ရွှေခင်းကို မြင်တွေ့နိုင်ပေသည်။ မြစ်ကြီးနားရွေးတွင် အမဲသား၊ ငါးတို့အပြင် ကျား၏ လက်ကိုဖမ်းချပ်နိုင်သော ကျားတောင်ခြောက်ပါ ရောင်းချနေကြသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ သစ်သီးပျိုးစုနှင့်အတူ ငါးပမ်းပိုက်ကွန်တွေ လည်းတွေ့ရ၏။ ဝန်းကျင်ရှိ တောင်ထိပ် နှင့် တောင်ခါးပန်းတို့တွင် ဘုရားစေတိတို့ကို လည်း ဖူးမျှော်တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ ဘုရားစေတိတို့တွင် အဖြူရောင်ထုံးသက်နဲ့ ကပ်၍ လည်းကောင်း၊ ရွှေချထားသော စေတိပုံထုံးတို့ကလည်း နေရောင်အောက်တွင် ဝင်းဝင်း တောက်နေကြ၏။ ကချင်ပြည်နယ်၏ ဖြူဗြို့တော်ဖြစ်သည့် မြစ်ကြီးနားတွင် ကချင်တိုင်း ရင်းသားတို့ကိုသာ အများဆုံးတွေ့ရလေသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် အကောင်းစား ကျောက်စိမ်းများ ထွက်သလို ဘိန်းလည်းထွက်သည်ဟု နာမည်ကျော်နေ၏။ အမှန်မှာ "ဝ" ဒေသနှင့် ရှုံးပြည်နယ်တို့က တရားမဝင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှုများပြားပေသည်။

ယခုအခါတွေ မြန်မာနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံဆက်သွယ်ပေးခဲ့သည့် လီနိုလမ်းကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် စိမ်းကိန်းရှုံးကြောင်း သိရသဖြင့် နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မေ့ပို့မို့ စည်ပင်လာ တော့မည်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် မြစ်ကြီးနားမှ တောင်ဘက်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာသော ဧရာဝတီ မြစ်ဖြတ်တံတားကို ဖြတ်လိုက်၏။ ဧရာဝတီမြစ်ကပ်းဖြူဗြို့ဖြစ်သည့် ဝန်းပေါ်ဖြူဗြို့သို့ ရောက် ရှိခဲ့ပါသည်။ ဝန်းပေါ်ဖြူဗြို့တောင်ဘက်တွင် ဗမာလမ်းမကြော်သည် တော့တောင်သီသို့ ရောက်သွား၏။ မြန်မာနှင့်တရုတ်နယ်စပ်သီသို့ ချော်ကပ်ပြုဖြစ်လေသည်။ လမ်းကကြမ်း လာ၏။ ချိုင်ခွက် တွေပေါ်လာ၏။ နယ်စပ်စစ်ဆေးရေးစခန်းများ မကြောခက တွေ့လာ ရ၏။ ပရက်တာမျှော် ခရီးဆက်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် မြစ်ကြီးနားဖြူဗြို့ အရွှေ ပြောက်ဘက်သီသို့ ပိုင် ၂၀၀ အကွာတွင် ရောက်ရှိနေဖြစ်ပေသည်။ အင်းသီတွင် တရုတ်နိုင်ငံ မှ တောင်တန်းတို့ လှမ်းမြင်နေရပါပြီ။

တွေ့ဆုံးလျှပ်စီမံချက်

ရွှေလီမြစ်ကို ကျော်ဖြတ်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျော်လွန်၍
တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းသို့ ရောက်သွားပါပြီ။ မော်တော်ကားဟွန်သံတွေ၊ လက်ကိုင်
တယ်လီဖွန်းသံတွေ တွေ့လာရ၏။ ကျွန်ုပ်က တရုတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံတွင်း ရွှေလီမြို့။
တွင် ပထမအကြိမ်ရပ်နားလိုက်တော့ နိယွန်မိုးချောင်းရောင်တွေ အထပ်ပေါင်းများစွာ
သပါသည့် ဟိုတယ်ကြီးတိုကို မြင်တွေ့လာရ၏။ ရွှေလီသည် လွန်စွာစည်ကားသော
မြို့ဖြစ်သဖြင့် အကောင်းတွေရော၊ အဆိုးတွေပါ စုံလင်၏။

ရွှေလီမြို့တွင်နှစ်ရက်ကြာ အနားယဉ်ပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်သည် တရုတ်ပြည်
အနောက်တောင်ပိုင်းရှိ ဗမာလမ်းမကြီးသို့ သွားရောက်၏။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မြန်မာ
တစ်ပြည်လုံး ဂျပန်လက်အောက်ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် ဂျပန်တပ်တို့သည် ဗမာ
လမ်းမကြီးကို သူတို့ကိုယ်ပိုင်လမ်းမကြီးအဖြစ် အသုံးပြုလာခဲ့ကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည်
တရုတ်နိုင်ငံတွင်းရှိ ဝမ်တိန်မြို့သို့ရောက်၏။ ဝမ်တိန်မှ တောင်ကြောဖြတ်လမ်းမှ

ကျော်လိုက်လျှင် လီခိုးလမ်းမကြီးနှင့် ဝမာလမ်းမကြီးဆုံးရာသို့ ရောက်ရှိ လေသည်။ ဤရပ်ဝန်းရှိ တောင်နံရံတို့တွင် လျေားထောင်စိုက်ခင်းတွေ အပြည့်ရှိလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ရေးသန်လျသော သံလွင်မြေစီး အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သော အခါ ဆောင်ရွက်းတောင်တန်းကို တွေ့ရေး။ ဆောင်ရွက်းဆုံးသည်မှာ တရုတ်ဘာသာ စကားဖြစ်ပြီး ထင်းရှုံးတောင်ဟု အမို့ပွာယ်ရသည်။ ဒုတိယကဗ္ဗာစစ် အတွင်းက ဂျပန် တပ်များစွာတို့သည် ကတုတ်ကျင်းများတူးကာ ခံတပ်အဖြစ် အဆင့်အဆင့်ပြုလုပ်ထား၏။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်- စက်တင်ဘာလတွင် တရုတ်တပ်တို့က ဤတောင်ပေါ်သို့ အသေခံတက် ကာ တစ်လတာမျှ ကြာအောင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခဲ့၏။ ဤတိုက်ပွဲတွင် တရုတ်တပ်သား ပေါင်း ၂၆၃၅ ဦးကျော်းပြီး ဂျပန်တပ်သား ၁၃၀၀ ကျော်းခဲ့လေသည်။

ဒီဇင်ဘာလ နံနက်ခင်းတွင် ကျွန်ုပ်သည် ထင်းရှုံးပင်များပေါက်ရှင်နေသော တောင် ပေါ်သို့တက်ကာ ဒုတိယကဗ္ဗာ စစ်အတွင်းက ဂျပန်တပ်များ တူးခဲ့သည့် ကတုတ်ကျင်း တို့ကို ကြည့်၏။ ထိုအချိန်တွင် ရာပေါင်းများစွာသော ကျောင်းသားကလေးများ ရောက်နေကြ၏။ ထိုကျောင်းသားကလေးတို့သည် ဤတောင်၏အနီးတွင်ရှိသည့် ဒါယာကူကျောင်းမှ ကလေးများဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် တရုတ်အလုံနိုကလေးများကို ကိုင်ထားကြ၏။

နှစ်နာရီခန့် ကားဟောင်းလိုက်လျှင် ဝမာလမ်းမကြီးအဟောင်းနှင့် ရွှေလီဖြို့နှင့် ကူဗျာမ်းဖြို့ကိုဆက်သည့် ပြောမ်း သွားလမ်းမကြီးနှင့် ဆက်သွယ်ပိုရှိလေသည်။ ဤလမ်း သစ်ကြီးပေါ်မှ ကားဖြင့် ဤနာရီခန့် ဟောင်းလိုက်လျှင် ကူဗျာမ်းဖြို့သို့ ရောက်ရှိ မည်ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ခနီးအစသည် အိန္ဒိယမှ စတင်ခဲ့သည်။ ယခု ကူဗျာမ်းအထိ သွားရောက်ရန် အစီအစဉ် ရှိသည်။

ဤဝမာလမ်းမကြီးဖောက်လုပ်စဉ်က ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး ယခုအခါ အိုဗ်င်း နေပြီဖြစ်သည့် စစ်သည်ကြီးတို့က သတိပေးသည့်ကြားမှ ကျွန်ုပ်သည် သိမိုင်း ဝင်ဝမာလမ်းမကြီးကို အစမှ အဆုံးတိုင် သွားရောက်လေ့လာမှတ်တမ်းတင် နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်

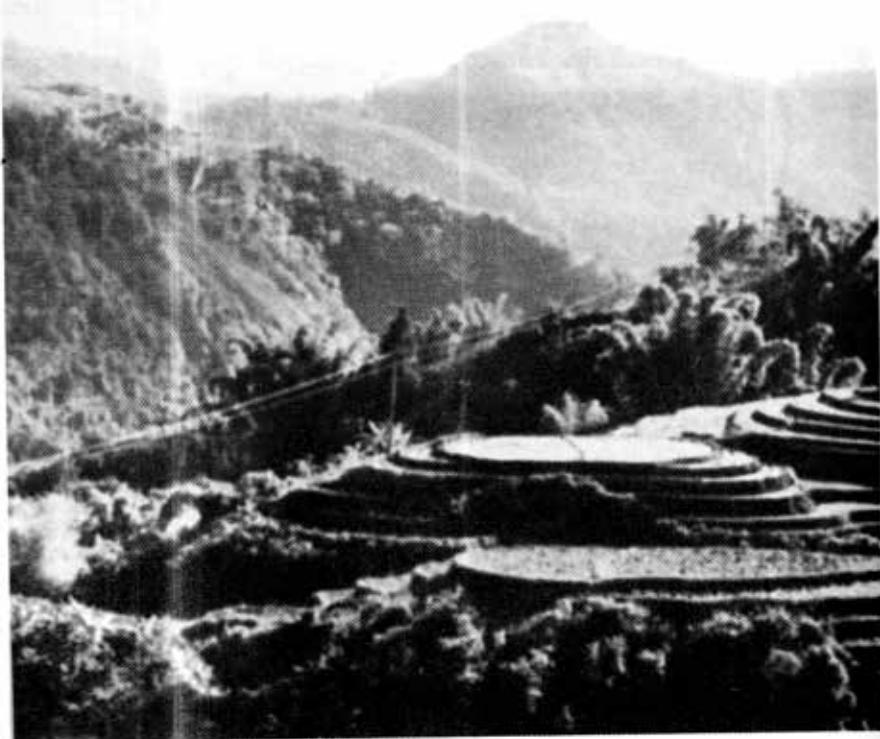
တဇ္ဇနိုင်လျကြော

ပါသည်။

ပမာလမ်းမကြီးဖောက်လုပ်စဉ်က အဖောက်နေ့ဆေးတပ်မှ အမှုထမ်းပိရ့စားလွှဲပါက အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သွားရောက်လေ့ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဤလမ်းမကြီး၏ ဓာတ်ပုံများကို ပြပါဟု မှာကြားရှိခဲ့၏။ ယခု ကျွန်ုပ်တွင် ပိရ့စားလွှဲပါကို ပြစ်ရာ ဓာတ်ပုံတွေ ပါလာခဲ့ပါ၌။

Donovan Webster၏ "Blood, Sweat and Toil along the Burma Road"

ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

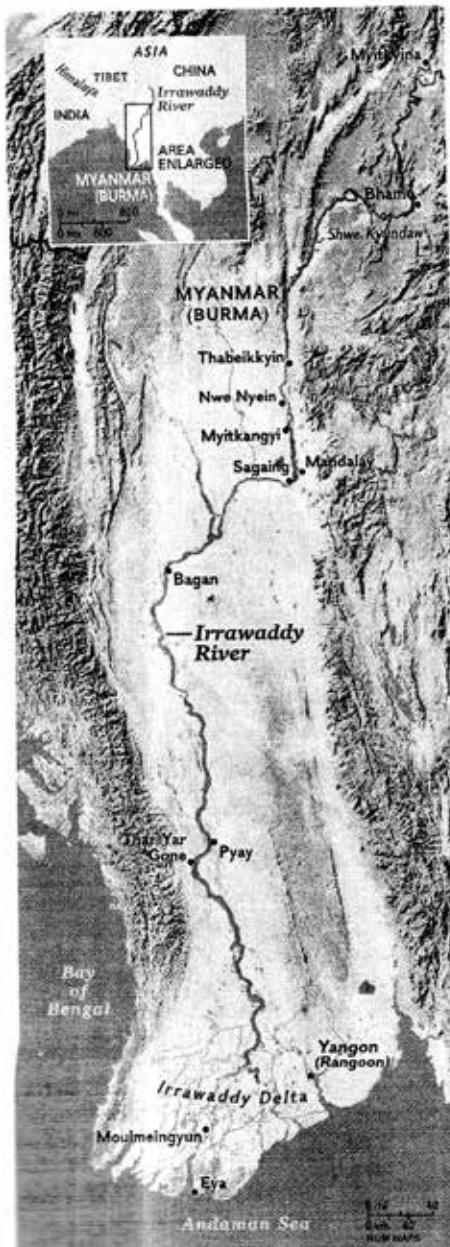

မြစ်ကြီးရေဝတီ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေဝတီပြစ်ကြီးသည် မြန်မာတို့၏
အသက်သွေးကြောလည်း ပူန့်၏။ မြန်မာတို့၏ မျှော်လင့်ချက်လည်းဟုတ်၏။
မြန်မာတို့သည် ရေဝတီပြစ်ရေကို သောက်သုံးပြီး ရေဝတီပြစ်ရေကို
သန့်ရှုံးစင်ကြယ်ရေးအတွက် အသုံးပြုခြုံသာမက
မြန်မာမင်းဆက်အများစုသည် ရေဝတီပြစ်ကမ်းတွင် တည်ထောင်ခဲ့ကြ၏။
ရေဝတီကို အနောက်တိုင်းသူကိုရာဆာလတ် (Kira Salak) အမြင်ဖြင့်
ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

× × × × ×

တဗ္ဗာလိပ်ကြော်

ကျွန်မအနေဖြင့် မြစ်တစ်စင်း၏
အကြောင်းကို သိရန်မှာ ထိမြစ်တွင်
ကိုယ်တိုင်လျေလျော်ကာမြစ်ကြောအတိုင်း
စုနိသင်းပြီး မြစ်ကမ်းတစ်ဘက်တစ်ခုက်
၏ သဘာဝကို ကြည့်ရှုခဲ့စားနိုင်မှ ပြီး
ပြည့်စုံသည်ဟု ခံယူထားပါသည်။ ထို့
ကြောင့် ... ကျွန်မသည်ပြန်မာနိုင်ငံ၏
အသက် သွေးကြောကြီးဖြစ်သည့် မြစ်
ကြီးရောဝတီကို သေချာဂကာသိရှိနိုင်ရန်
ရောဝတီကို လက်လှမ်းမီသမ္မာ လေလာ
လိုပါသည်။ ငရာဝတီမြစ်ကြီး၏
အကြောင်းကို ကုန္ဏာကျွ် တရော့ဆရာ
ကြီးများဖြစ်ကြသည့် ရှုခိုက်ပလင်း
(Rydgyard Kipling)နှင့် အော်ဝလ်
(Orwell)တို့က ရေးသားဖော်ထုတ်ပြီး
ခဲ့ကြဖြစ်သည်။ ငရာဝတီမြစ်ကြီးသည်
ပြန်မာပြည့်သားတိုအား အထူးကောင်း
ကျိုးပြုလုပ်ရနိုင်။ ပိုးကာလတွင် ကမ်းနှစ်
ဘက်သို့ ရေပြည့်လျှော် မြေသုလာကောင်း
သော နှီးမြေတို့ကိုပို့ချေပေးခဲ့၏။ ပိုးကုန်၍
ဆောင်းသီးနှံတို့အတွက် အထွက်တိုးစေ
ခဲ့၏။

ထိုကြောင့် ကျွန်မသည် ငရာဝတီမြစ်

ကြီး၏ အတွေ့အကြုံကို ရစေရန် ပထမပိုင်း မိုင်၃၄ဝ ကို လော့ဂုဏ်းထားသော ရာဘာ လျှော်င့် ကိုယ်တိုင်လျှော်ခတ်ခရီးနှင့်ခဲ့သူ။ ကျွန်မ သည် မြစ်ကြီးနားမြို့မှ စတင်လျှော်င့် လျှော်ခတ်စုန်ဆင်းလိုက်သောအခါ မြစ်ရေသည် ရေခဲတဗ္ဗာ အေးမြှုလျက်ရှုလေသည်။ ထိုနောက် ကျွန်မပေါ်လျော့သည် အရှိန်မြှုနိုင်သော ရေးကြောင်းအတိုင်း ပုံမှန်လျှော်ခတ် ခဲ့လေသည်။ ကျွန်မလျှော်၏ ဦးတည်ရာသည် ရွှေအဝေးသီးရှာ တောင်များသီးသို့ ဦးတည်ရွှေ့လျားလာသည်။ ဟသာနှင့် ရေပေါ်ရှုက်တို့သည် ရေပြင်မှ လေထဲသို့ ပုံတက်သွားကြလေသည်။ သူတို့၏ ငှက်မွေးငှက်တောင်တို့သည် နေခြို့အောက်တွင် ထင်ရှားပြတ်သားစွာ မြင်တွေ့ရလေသည်။ မြစ်ကြီးနားမှ လွန်သည် နှင့် ကျွန်မသည် မြစ်ပြင်ကျယ်နှင့် ကောင်းကင်ကြားထဲတွင် တစ်ဦးတည်း လျှော်ခတ်စုန်ဆင်းလျက်ရှိ သည်ကို သတိမှတ်ပါသည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ခုတွင် အဝေးသသောင်ပြင်စပ် ၌ ခွဲ့ကျင်နေကြသူတို့ကိုတွေ့ရပါသည်။

မြစ်ကြီးနားမြို့မှ ပင်လယ်အထိ ရောဝတီမြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ခရီးစဉ်တွင် ကျွန်မနောက်သို့ ကြားခံဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအဖြစ် လိုက်ပါလာသည့် ဂျီရှိဆိုသူကို ကျွန်မ လျှော်ခတ်သည့် လျှော်နောက်ခပ်လျမ်းလျမ်းမှ မော်တော်ဘုတ်ဖြင့် လိုက်ပေါ် သည်။ ကျွန်မ၏ ရောဝတီခရီးစဉ်တွင် မန္တလေးကိုလည်းဖြတ်ရပါည်။ ပုဂံကို လည်း ရန်ကုန်သို့မဟောက်ပါဖြတ်ရညီးမည်။ ဖြတ်သန်းရသည်မြစ်ကြောင်း တစ်လျှောက် တွေ့ဆုံသည့်လူများနှင့် နိုင်ငံရေးအကြောင်းနှင့် ဘာသာရေးအကြောင်း ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြောဆိုရန် ပလိုအပ် ကြောင်း ဂျီရှိသူက ကျွန်မကို သတိပေးထားပါသည်။

ဂျီရှိသူသည် အသက် ၃၃နှစ်ရှိပြုဖြစ်ပြီး ပြန်မာနိုင်ငံ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွား ဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးလည်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ၏ ရောဝတီမြစ်ရှိုးတစ်လျှောက် ခရီးစဉ်သည် ရက်သွေ့ ၅ပတ်ကြာမြင့်မည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဤခုရီးဝါးဝါး အတွက် မရောက်ပါ ရက်အနည်းငယ်ကပင် သူဇီးလောင်းနှင့်လက်ထပ်ခဲ့သွာ်ဖြစ်သည်။ ဂျီရှိအနေဖြင့် ကျွန်မအတွက် အထူးလုပ်ကိုင်ပေးရန်ပလိုပါ။ ဂျီရှိနှင့် ကျွန်မက

တဇ္ဇာနိလျကြော်

နားလည်မှုအပေးအယူ တစ်ခုပြုလုပ်ထား၏။ ထိုအပေးအယူသဘောတူညီမှာ ဂျိရိက ဖော်တော်ဖြင့် ကွွန်မ လျှော့ခတ်သည့်လျော်နောက်အတော်အလျမ်းဝေးမှ လိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ သိမှုသာ ကွွန်မ တစ်ယောက်တည်း လျှော်ဖြင့် ဧရာဝတီကို စုန်ဆင်သည်ဟု သော စိတ်အာရုံကို ကွွန်မရနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

မိုင် ၁၃၀၀ အရှည်ရှိသော ဧရာဝတီမြှင့်သည် တိပက်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသနှင့် မြန်မာနယ်စပ်အနီးမှ စတင်စီးဆင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင် ကြသူတို့တွင် ရဲ ရာခိုင်နှင့်သည် ပုံစွာဘာသာဝင်များဖြစ်ကြ၏။ ဧရာဝတီ မြှင့်၏ အုံးအစ သည် တိပက်ဒေသ၏ အောက် ဟိမဝန္တာတောင်ခြေမှ စီးဆင်းသော ရေခဲပျော်ရည်ဖြစ်၍ အေးစိမ့်မှုရှိလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ထာဝရနှင့်ဖုံးပြီး ရေခဲပျော်ရည်မှ ဆင်းသည့် ဧရာဝတီ မြှင့်ရေသည် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင် အုပ်ပိုင်းဒေသကိုဖြတ် ကာ မြှင့်ဝကွန်းပေါ်တွင် မြှင့်ခွဲပေါင်းများစွာဖြင့် ကဗျာလီပင်လယ် (Andaman Sea) အတွင်းသို့ စီးဝင်လေသည်။

ရွှေတစ်ရွာ၏ ကမ်းခြေတွင် ဝါးဖောင်ပါ့၌ ပြာသုက်သဏ္ဌာန်ပြု လုပ်ထား သည့် အဆောက်အအုံကလေးတစ်ခုတွေ့ရပါသည်။ ကွွန်မ၏ ဧရာဝတီမြှင့်ကြောင်း ခနီးစဉ် ဤကဲ့သို့သောပြာသုက်ဆောင်ကလေးအများအပြားတွေ့ရာ ယခုပထမဆုံး အကြိမ် တွေ့ရခြင်းဖြစ်၏။ ဤပြာသုက်ဆောင်ထဲတွင် ကြေးဆင်းတုကလေးတစ်ဆူတွေ့ရ၏။ ရ၏။ ထိုဆင်းတဲ့ မှာ ရှင်ဥပ္ပါတ္ထဆင်းတူဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဒေသခံရွာသား တို့သည် ရှင်ဥပ္ပါတ္ထ ကိုယ်တော်အား ပန်းများ၊ ကောက်ညွှုံးနှင့်ပြုလုပ်သော ပုံနှင့်မျှေားနှင့် ပိမိတို့၏ ဆုံးများကို ပူးကော်ထားသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ နိုးရာကိုးကွယ်မှုနှင့် ပြောပြ ချက်တို့အရ ဘေးခုက္ခာပေးတတ်သော လူငယ်ကလေးမှာ ဂေါတမပုံစွာဘုရားရှင်နှင့်တွေ့ပြီး အကျော်တရားရကာ ဉာဏ်အလင်းရသွားပုံ၊ ထိုသူတော်သူမြှတ်ရှင်ဥပ္ပါတ္ထသည် ဤဧရာဝတီမြှင့်တွင်းမှာပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားများများပုံများကို ပြောပြ၍ သိရှိခဲ့ရပါ သည်။

ထို့ကြောင့် ရှင်ဥပ္ပါတ္တာသည် တင်းသည်တို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ပသရာ၊ ရောင့်သွားလာရ သူတို့၏ အားကိုးအားထားရာ ရဟန္တာတစ်ပါးဖြစ်ကြောင်းသိရ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မက လည်း ကျွန်မ၏ရာဘာလျှော်ဖြင့် ရောဝတီမြစ်ကို စုန်ဆင်းရာတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစေရန် ဦးညွတ်ပြီး အရိုအသေပေးခဲ့ပါသည်။ နောက်နှစ်ရက် သုံးရက်ကြာ သောအပါ ရွှာသားတိုက ရှင်ဥပ္ပါတ္တာဖောင်ကလေးကို ကြိုးဖြည့်ပြီး မြစ်ကြောင်းအတိုင်း မျှော့ချလိုက်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရှင်ဥပ္ပါတ္တာဖောင်ကလေးသည် ရေးအတိုင်း မောပါရာမှ အခြားရွှာသားတိုက သူတို့ရွှာရှိရာ ကမ်းခြေသို့ ဆွဲယူပြီး ပူဇော်ပေါ်လေသည်။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ကျွန်မ၏ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ဤရှင်ဥပ္ပါတ္တာ ဖောင်နှင့် ခရီးဆုံးအထိ ဆုံးတွေ့လေမည်လားဟု တွေးပါပါသည်။

ကျွန်မသည် လျေကို ပုံမှန်လော်ခတ်ရင်း စုန်ဆင်းလာခဲ့ရာ ဝန်းဖော်ပြီးသို့ ရောက်ရှိ ပါပြီ။ ဤအခါတွင် ကျွန်မသည် ဘုရားဖူးငျော်သည်အသွင်ဖြစ်လာပါတော့၏။ မြစ်အကွား တိုင်းတွင် တောင်ကုန်းတောင်စွယ်တို့၌ ထုံးသက်နိုးကြောင့် ဖွေးဖွေးဖြောသော စော်ကလေးများကို ဖူးဗြိုင်ရပါသည်။ မြစ်ကမ်းဘေးရှိ ဘုရားကျောင်းများတွင် အမွှေးတိုင်နဲ့နှင့် စံပယ်ပန်းနဲ့တို့ သင်းပျော်လျက်ရှိသည်ကို သတိမှတိပါသည်။ ပုံမှန် တိုက်ခတ်နေသော လေပြေ လေညှင်းက ဘုရားမှ ဆည်းလည်းသံ တရွေ့ချင် ကြား ရပါသည်။

ရောဝတီမြစ်ပြင်ကို ဖြတ်တိုက်ထားသော လေပြေသည် ပေ ၈၀၀ အမြင့်ရှိ သော တောင်ကုန်းနှင့် ကျောက်တောင်ကမ်းပါးကိုတွေ့ရ၏။ ဤတောင်ကုန်းပေါ်တက် လိုက်လျှင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော စောင်းယောက်များကိုတွေ့ရ၏။ ဤမိုင်ဝတ်ခန့် အကျယ်ရှိသော ကုန်းမြေကို ရွှေကျွန်းတော်ဟူ၍ မှည့်ခေါ်၏။

ကျွန်မသည် ကျွန်မ၏ ရာဘာလျေကို မြစ်ကမ်းပါး၊ တောင်ကုန်းအတက် လေ့ကား ထစ်အနီးတွင် ထိုးဆိုက်ရပ်နားလိုက်ပါသည်။ ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အုံစစာ ကောင်းလောက်အောင် ဆိုပြိုမြစ်လျက်ရှိ၏။ လူတစ်စုံတစ်ယောက်တိမ္မာလည်းကောင်း၊

ကဗ္ဗာသိန်လူကြွယ်

မြန်မာများ၏ပြောပြချက်အရ ဤချောက်နှင့်တွင် စကစားပပြောရသောနေရာမြတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂါတမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်က နောက်တစ်ချိန်တွင် ဤနေရာ၏ ကျွန်းတစ်ကျွန်း ပေါ်လိမ့်မည်ဟု ပျော်ပေးသွားကြောင်း ပြောပြကြ၏။ ကျွန်းနှင့်တူသည့် အဆွင်အပြင် မတွေ့ရသော်လည်း ဤကျွန်းပေါ်တွင် စော်ပေါင်း ၇၇၇၇ ဆူမြို့ပြီး စော်တစ်ဆူတိုင်းတွင် ပုံချွန်းမာတ်တော်များ ငြာပနာထားသည်ဟုဆုံးကြပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်က ပျော်ပေးသွာ်အတိုင်း ဤချောက်နှင့်တော်ရှိသည့် စော်များသည် ယခုအခါ တွင် လေဒက်၊ မိုးဒက်၊ ရာသီဥတုဒက်ကြောင့် တစ်ချိန်မှာ ထိုယ်ငါးပျက်စီးနေကြပြီဖြစ် သည်။

ဤအခါတွင် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး သက်နှုန်းရုံလျက်ပြီးရင်း ကျွန်းမသိသူလာပါသည်။ သူသည် ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်ပြီး သက်တော်ရှုနှစ် ရှို့ပြီဖြစ်သည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီး၏ ၂၄.၁၆၉၆၆၆၁

Photo: River of Spirits

A country filled with streams, the Irrawaddy is a source of hope for the Burmese people. It is where they wash, where they drink, how they travel, where they pray.

ဘဒ္ဒန္တသောဘိတ္တဖြစ်၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသည် ခွဲ့ကျွန်းတော်မှ စေတိပုထိုးများကဲ့သို့ပင် တိုပင်းပြီးဖြစ်၏။ ဘုန်းတော် ကြီးသည် သူအသက်တဲ့ ဤခွဲ့ကျွန်းတော်ပေါ်တွင် နေထိုင်ကာ ရုပန်စစ်သားတို့သည် ဤခွဲ့ကျွန်းတော်ပေါ်ရှိ စေတိပုထိုးများကြားထဲတွင် ပုန်းအောင်းခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နှင့် ပြုတိသွေ့မဟပိတ်တို့၏ စံလေယဉ်၌ တို့က ခွဲ့ကျွန်းတော်တစ်ခုလုံး ပုံးကျူးချုံလေသည်။ ဤအထဲမှ အေသာက်အိုးမြှို့၏ရှား ပုံးဒဏ်မှ လွှတ်ကင်းခဲ့၏။ အမိကစေတီ ကြီး၏ မြေအောက်ခန်းတွင် ဣဦးကြော်၌ တန်ခိုးကြီးသော ပုံ့ချွဲရှုပ်ပွားတော်ကျိန်းဝ်စံပယ်လျက်ရှိ၏။ ဤပုံ့ချွဲရှုပ်ပွားအောက် ထောက်သည် ဘုရားရှင်၏ ရွေးဘဝက ရပ်ပွားတော်များဖြစ်ကြပြီး ဤရှုပ်ပွားအောက်တို့၏ တကယ့်အသွေးအသားတွေ့ရှိသည်ဟုပင် ရွာသားတွေက ယုံကြည်စွာမြှို့၍ ထောက်သည်။

ဆရာတော်ဘန္ဒ္ဒန္တသောဘိတ္တထံ တရားနာရန် လာရောတ်ကြောများမြှို့၍ ဆရာတော်၏ လက်ထောက် အသက် ၆၃ နှစ် အရှင်ကုသလက ကျွန်းသား ရှား နောက်တွင်းအတွင်းသို့ လိုက်လဲပြုသပါသည်။ မြေအောက်ခန်းထဲတွင် လျှို့ဝှက် ထိန်းသိမ်းထား သော ဆင်းတုပ်ယောကျေးတို့ကို တွေ့ဖြင့်ဖွံ့ဖြိုးရပါသည်။ ကျွန်းသား ဆင်းတုပ်ယောကျေးတို့ကို တို့ တန်ခိုးကြီးသော ဆင်းတုတော်ကျေးများကို အနီးက်အွေးမြှို့၍ရှုပ်လှုပ်၍ ကျွန်းမာရီအဖွဲ့ အလွန် ကံကောင်းပါသည်။ ကျွန်းမာက ကြီးများသော သော့ခေတ်ကိုပြု ခတ်ထားသည့် သတံ့ခါးကို ကြည့်ပြီး အရှင်ကုသလအား ဤတံ့ခါးကြည့်ပြုမှုပို့၏ သလားဟု မေးကြည့်ပါသည်။

အရှင်ကုသလက “အရေးကြီးပုံစွဲလုပ်များကိုတော့ဖွင့်ပြရပါတယ်၊ ဝန်ပြုချုပ်၏ ထိန်းတိုင်းအကဲတွေလာရင်ပေါ့”ဟု ပြောပြပါသည်။

ကျွန်းမာလည်း ကျွန်းမာလည်းကြည့်လို့ကြောင်း ပြောပြရာ အရှင်တုသယက ကျွန်းမာအား တမံသလင်းပေါ်တွင် ထိုင်ခိုင်းပြီး သော့တွေကို သွား၍၍ ယူပါသည်။ တံ့ခါးမြှို့ပြီး အတွင်းသို့ ဝင်ကာ ဆင်းတုတော်ကိုလူလာခဲ့ပါသည်။ သူက ဆင်းတုတော်ကို ကိုင်ထားရင်း ကျွန်းမာအား ဆုတောင်းသုပ္ပါန်းပါသည်။ ထို့နောက် ဆင်းတုတော်ကို

တက္ကသိလုကြော

ကျွန်မ၏ခေါင်းပေါ်တွင် တင်ပြီး ဂါထာရွတ်ဆိုပေးပါသည်။ ကျွန်မမှာ ဝမ်းသာလွန်း၍ မျက်ရည်များပင် လည်ပါတော့သည်။

မြန်ဟနိုင်းအလယ်ပိုင်း မိုးခေါင်ရေရှားရပ်ဝန်းတွင် တစ်နှစ်တွင်း မိုးရေချိန် လက်မ ၃၀ မျှသာ ရာသွန်းသော်ငြားလည်း လူဦးရေထူထပ်သော ဒေသများထဲမှတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ မြေသားသည် နိုညီရောင်အဆင်းရှိပြီး ခြောက်သွေ့ပြုပြင်းကာ အစိမ်းရောင် ဆို၍ ဆူးပေါ်သော ရှားစောင်းပင်တို့သာ ရှိပေသည်။ နေအဗုဒ္ဓနသည် ၁၁၅ ဒီဂရိဟာရင် ဟိုက်ရှိပြီး လေတိုက်တိုင်း ဖုန်မှုန်တွေ ထကြေလေ့ရှိ၏။ ကျွန်မအဖို့ အရိပ်ရစရာဆို၍ ငလက်မသာရှိသော ဦးထုပ်ဘေးနာမ်းသားသာရှိပေသည်။ ကျွန်မက ကျွန်မ၏ ရာဘာလျောင်ယိုကို ကျွန်းသားများတင်ဆောင်ထားသော သမ္မတကြီးများတွင် လျှော်ခတ်ဆူးရလေသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးသည် ဆိုင်ကမ်းမြို့အများအပြားကို ဖြတ်ကျော်ဆူးတိုင်း မြို့များမှ မြစ်တွင်းသို့ စွန်းထုတ်သော အည်းအကြေးများ မျောပါလျှက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိ၏။

ကျွန်မသည် မြို့ခံလူတို့စွန်းပစ်၍ ရေထဲမျောနေသော အိုးက်သရိုက်များကြား ထဲလျှော်ခတ်ရင်း မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် မသန်းဟုအယဉ်ရှိသော ကျောက်ထဲအလုပ်သမ တိုကို ပြန်လှန်သတိရပိ၏။ မသန်းသည် အသက်အားဖြင့် ၃၅ နှစ်ရှိပြီး နေပူထဲတွင် လပ်းခင်းရန်အတွက် ကျောက်ခဲတို့ကို ထုရေဖြင့် သူမှသွောသည် ကျွန်းလိုပြီး အသား အရောင်သည် နေလောင်၍ ညီမောင်းနေ၏။ မသန်းက ကျောက်တုံးကြီးက ထက်ခြမ်း ကွဲအောင်ထု၏။ ထက်ခြမ်းတုံးကြီးနောက်ထပ်ထက်ခြမ်းကွဲအောင် ထူရ၏။ နောက်ဆုံး လပ်းခင်းနိုင်သော ကျောက်ခဲအရွယ်အစိုး ထူရလေသည်။ ကျွန်မက မသန်းအား ယခုကဲသို့ ကျောက်ခဲထဲ သည့် အလုပ်လုပ်ခဲသည်မှာ မည်မျှကြောပြီနည်းဟု ပေးကြည့်ရာ ဝဝန်စီပါပြီဟု ဖြေ၏။ သားငယ်တစ်ယောက်၊ သမီးငယ်နှစ်ယောက်၏ စားဝတ်နေရေး အတွက် လုံးပန်းနေရ ရှာသည်။

ကျွန်မသည် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းရှိ မြစ်ကမ်းကြီးကျေးရွာသို့ လျေကိုထိုးဆိုက်

ရပ်နားလိုက်ပါသည်။ ကလေးငယ်တို့သည် ပါးစပ်ကလေးများ အထောင်းသာဖြင့် ကျွန်ုပကို စိုင်း၍ ဝေးကြည့်နေကြပါသည်။ ကျွန်ုပက ကလေးများသိသိ ဓမ္မတော်လှုပ် ချင်းလှုပ်သွား သောအခါ ကလေးတို့က အော်ဟစ်၍ ပြေးလွှားသွားကြပါတော်သည်။ ကလေးငယ်တွေ ထွက်ပြေးရလောက်ရောင် ကျွန်ုပဘာပုံပေါက်နေပါသနည်းဟု ဆန်းစစ်ကြည့်ပါသည်။ ကျွန်ုပက နေပူခံအဖြူရောင် ပိတ်ကပ်လိမ်းထားပါသည်။ ဦးထုပ်ငယ်ငယ်နှင့် နေကာ မျက်မှန်အနက်ရောင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပက တတ်နိုင်သွား ပိတ်ကပ်ကိုဖျက်၊ မျက်မှန်နှင့် ဦးထုပ်ကို ချွတ်လိုက်၏။ အနောက်တိုင်းသူ လူမြှုအန္တာ သပီးက သူတို့သိ ရောက်လာသည်ကိုမဖြစ်ဖူးကြသဖြင့် အချို့ကလေးတို့က လျော့စွဲးများ ၏နောက်၌ ပုန်းကွယ်ကြ၏။ အသက် ဂန္ဓုစ် အရွယ် ကလေးငယ်သာ ပပြေးနိုင်၍ ကျွန်ုပဲ့၏။ ကျွန်ုပက ကျော့ခိုင်းလိုက်သောအခါ ပုန်းကွယ်နေသော ကလေးတစ်ဦးက ထိုကလေးငယ်ကို တေးလွှတ်ရာသို့ အပြေးအလွှားလာပြီး ချိယူသွားလေသည်။

ကလေးတို့က ဝဖြိုးမူမရှိကြချော်။ ယူနိုင်က်၏ အစီအရင်ခံစာအရ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းသောမြန်မာကလေးငယ်တို့သည် အဟာရပြည့်ဝမူမရှိကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ ကျွန်ုပက ကျော့ပိုးအိတ်တွင်းမှ ချိချုပ်များထုတ်ပြီး သူတို့ထံကမ်းပေးပါသည်။ အနည်းငယ်အရွယ် ကြီးသော ကလေးတစ်ဦး ကျွန်ုပ လက်တွင်းမှ ချိချုပ်ကို လာ၍သူ၏။ ထိုနောက် ကျွန်ုပ၏ ကျော့ပိုးအိတ်အတွင်းမှ ချိချုပ်တွေအားလုံးကုန်သွားပါသည်။

မြစ်ကမ်းကြီးကျေးဇူာသည် ရွှေးအခါကတည်းက တည်ရှုခဲ့သော ရွာဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်ပြီး လျှပ်စစ်ပါးပရှိ။ မော်တော်ယာဉ်မရှိ။ တယ်လီဖုန်းနှင့် ကတ္တရားလပ်းလည်းပရှိချော်။ သက်ကယ်မိုးတဲ့သာသာ အိမ်များသာရှိပြီး တစ်ရွာနှင့်တစ် ရွာ နွားလှည်းဖြင့်သာ ကူးသန်းသွားလာရလေသည်။ ဤမြစ်ကမ်းဘေးရှိ အမြားသောရွာများကဲသို့ပင် ရွာတိုင်းတွင် ပန်းပဲ ဆရာ၊ လက်သမားဆရာ၊ လှည်းမီးချွော့တို့ရှိကြလေသည်။

ဤရွာနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ သော်ပြင်ပေါ်တွင် ကျွန်ုပ ရွှေ့ကုန်တဲ့ ထို့အင်း အနားယူပါသည်။ ရွားသားလူကြီးများ ရောက်လာကြကာ ကျွန်ုပကို နာရီ ပေါင်းများစွာ

လေ့လာအခဲခတ်ကြပါသည်။

ဤဒေသခံ တင်းသည်တွေကတော့ ကျွန်ုပ်မတ္ထာကူသို့ တိုင်းတစ်ပါးသူတ္ထာကို မြင်ဖူး
တွေဖူးရှိပြီးဖြစ်နေကြ၏။ မကြေသေးမီက သိပ္ပါပညာရှင်အချို့၊ ရောက်ရှိလာကြကာ
ဤဒေသရှိ တင်းသည်တို့၏ ငါးဖမ်းဓလေ့ကို လေ့လာခဲ့ကြ၏။ တင်းသည်တို့က လင်းပိုင်
တို့ကို အသုံးချ၍ ငါးဖမ်းသည့်ဓလေ့ဖြစ်ပေါ်သည်။ အသက် ငြုနစ်ရှိပြီဖြစ်သည့် တင်း
သည် ဦးစံလွှင်သည် နောက်နေ့နံနက်တွင်း လင်းပိုင်နှင့် ငါးဖမ်းပုံကို ကျွန်ုပ်အား
လက်တွေ့ပြုသပါသည်။ ဦးစံလွှင် ၁၆ နှစ်သားအချွေထုတ်ကပင် သူ၏ အင်ပြခိုက
လင်းပိုင်ကို ဆုံး၍ ငါးဖမ်းပုံကို သင်ပြပေးခဲ့သည်ဟု ပြောပြ၏။

သိပ္ပါပညာရှင်တို့က ဤရောဝတီလင်းပိုင်သည် ပျိုးစုံလုသဏ္ဌာဂျားစာရင်း တွင်
ထည့်သွင်းထားကြ၏။ ဤဒေသတွင် ရောဝတီလင်းပိုင်ကောင်ရေး ၅၀ သာရှိတော့
ကြောင်း ပုံတမ်းပြထားကြ၏။ ဦးစံလွှင်တို့က သူတို့တက်ဖြင့် ရောက်ပုံတ်ကာ ငါး

ဖော်လိုကြောင်း အချက်ပြု၏။ ဤအခါတွင် ယင်းပိုင်အုပ်စုထဲ တစ်ကောင်က စွဲ
လာပြီး ငါးရှုသော နေရာဝန်းကျင်ကို လျဉ်းပတ်၍ကူးခတ်ပြု၏။ ထိုထင်ပိုင်ပြုသော
နေရာကို ပိုက်ကွန်ပစ်ချ ပြီး ငါးဖမ်းလေ့ရှုပေသည်။ ပိုက်မှုလွတ်စွာကြသော ငါးတို့
ယင်းပိုင်တို့က စားကြ၏။

တံငါသည်များက ကွန်မတို့အား ရောမငါးကြီးကိုကြည့်ချင်သလားဟုပေး၏။
သူတို့က အလျား ၆ ပေမျှရှုသည့် ငါးမောင်းမဟုခေါ်သော ငါးကြီးကိုပြု၏။ ထိုငါးပြု၏
ဦးခေါင်းသည်ပင်လျှင် တစ်ပေခွဲခန့်ကြီးမား၏။ အဖြုံးနှင့် လိမ္မာ်ရောင်ရောသော
ခန္ဓာကိုယ်ပေးတွင် အနက်ရောင် အစက်အပြောက်တွေပါ၏။ မနက်ဖြန်ဆိုလျှင်
သူတို့က ဤငါးကြီးကို ဖန္တလေးမြို့သွား၍ ရောင်းမည်ဖြစ်လေသည်။ ဤအချို့
ငါးကြီး၏ ပေါက်ရေးမှာ ငွေကျပ် ၄၅၀၀၀ (၅၅ ဒေါ်လာ)ဖြစ်ပေသည်။

ကွန်မက ထိုလင်းပိုင်များနောက်သို့ လျေလျော်ရင်း လိုက်ကြပြန်၏။ ကွန်မက
ဦးစန်းလွင်ကို ခေါ်ရပ်ခိုင်းပြီး ပေးကြည့်ရ၏။

“ခုနက ငါးကြီးကို ကွန်မဝယ်ချင်တယ”

ကွန်မ၏ စကားကို ငါးဖမ်းပိုက်ချနေသော တံငါသည်များက ရယ်ဟောကြ၏။
ကွန်မ ငွေကျပ် ၄၅၀၀၀ ထုတ်ပေးလိုက်သောအပါ သူတို့က ထိုငါးကြီးကို ကွန်မအား
ပေး၏။ ကွန်မ၏အကြော်အမြဲာ တစ်ဘက်ကမ်းရေနက်ပိုင်းတွင် ဤငါးကြီးပြန်လှတ်
ပေးရန်ဖြစ်လေသည်။ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ဤပြစ်ရီးတစ်လျှောက်၌
နေထိုင်သိတ်း သုံးကြသော ရဟန်းတို့က ဤကဲ့သို့ ဘုန်းတော်ကြီးမားက မြှင့်ရောက်
ချိန်တွင် အဆိုပါငါးကြီးတို့ကို လက်ဖြင့်ပင် အစာကျွေးလေ့ရှုကြောင်း ပြောပြပါသည်။
ဦးစံလွင်က လည်း ပုံခေါသာသာဝင်ဖြစ်သဖြင့် ဤငါးကြီးကို လွှတ်ရန် ကွန်မ၏ အကြော်
သဘောကျသွားပါသည်။ ကွန်မကတော့ ဤကဲ့သို့ ကြီးမားသော ငါးကြီးမျိုးအသက်
ပသော မျိုးမတုန်းစေ လိုသော ဆန္ဒဖြင့်ဝယ်ကာ ဂိုဏ်တဒါနအဖြစ် လွှတ်ပေးခြင်းပြု၏
သည်။

တဇ္ဇနိုင်လွှဲ၍

ဉာဏ်ဝါမြစ်ရိုးတစ်လျောက် နတ်ကိုးကွယ်မှုအများအပြားကိုတွေ့ရှိရပါ သည်။ နောက်ပိုင်း ကျွန်းသော ခရီးကို ကွွန်းမလျော့မလျော်တော့ပါ။ ဖော်တော်ဖြင့် လိုက်ပါလာသည်။ ဖော်တော်နှင့် လိုက်ရသည်မှာ ပျော်ခိုင်းငွေ့ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ လမ်းခန့်တွင် သာယာကုန်းဟူသော ရွာတွင် နတ်ပွဲကနေနေသည်ကိုတွေ့သဖြင့် ကွွန်းမတို့ ကပ်းကပ်ဖြီး ကြည့်ရှုကြပါသည်။ ကြီးမားလှသော သက်ကယ်ပိုးတဲ့ကြီးထဲတွင် သို့ေးသမားတို့က မြှင့်ဆိုင် ကျယ်လောင်စွာ တိုးမှုပ်နေကြပြီး နတ်ပွဲကြည့်ပရို့သတ်များ အပြည့်တွေ့ရ၏။ ဉှုတဲ့ကြီး၏ ရွှေ့ပိုင်းတွင် သစ်သားစင်တစ်ခုထဲ့ထားပြီး သစ်သားဖြင့် ထုလုပ်ထားသော နတ်ရုပ်အများ အပြား တင်ထားသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကွွန်းမသည် နတ်ပွဲကြည့်ပရို့သတ်များကြားထဲတိုးဝင်ကာ ထိုသစ်သားစင်၏ အောက်ရှိ ကွင်လပ် သို့အရောက်သွားပါသည်။ ဉှုတွင် ရုပ်ရှည်ချော့လောသော ဖြီးသက်ပိုင်ဟုအမည်ရှိသည့် အဖိုးသမီးက ကွွန်းမကို နှုတ်ဆက်ပါသည်။ ဖြီးသက်ပိုင်သည် နတ်ကတော်ဖြစ်၏။ ဖြီးသက်ပိုင်သည် နတ်ကသူ့၊ နတ်ဟောပြောသူလည်းဖြစ်ပေသည်။

အမှန်မှာ ဖြီးသက်ပိုင်သည် အဖိုးသမီးသို့ ဝတ်ဆင်ထားသော်ငြားလည်း ပိန်းမမဟုတ်၊ ယောက်ဗျားတစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ သူက ပိန်းမလိုဝင်၊ နှုတ်ခံးနှီးသို့၊ မျက်တောင် အတုတွေ့တပ်ဆင်ကာတကယ်ပိန်းမချောတစ်ယောက်လို့ ပြင်ဆင်ထား၏။ ပါးပြင်ပေါ် တွင်လည်း ပိတ်ကပ်ပေါင်ဒါတွေ လိမ်းခြေထား၏။

ဉှုသာယာကုန်းရွာသို့ နှားလှည်းဖြင့် တကူးတကာသွားခဲ့ရသဖြင့် ချွေးစိန္တ သော ကွွန်းမ၏ လက်ဟောင်းနှင့် မျက်နှာတို့တွင် ဖုန်းမှုနှင့်တွေ့ကပ်တင်နေပါသည်။ ပိန်းမချော တစ်ယောက်လို့ ဝတ်ဆင်ထားသော နတ်ကတော်ကိုဖြီးသက်ပိုင်ရွှေ့တွင် ကွွန်းမသည် အားနာမီသလို ခံစားရပါသည်။ ကွွန်းမက ကွွန်းမ၏ ဆံပင်တို့ကို သေသပ်အောင် ပြင်ဆင်ပြီး ဖြီးသက်ပိုင်နှင့် လက်ခွဲနှုတ်ဆက်ရပါသည်။

နတ်ပွဲက ခြင်းနှင့် နတ်ကခြင်းတို့သည် မြန်မာတို့၏ ရွှေ့ခိုးစဉ်လာဓလေ့ထဲ့တော်းတော်ခြားဖြစ်ပေသည်။ ၁၁ ရာစုက ဘုရင်နောင်အနော်ရထာသည် ထေရဝါဒ

ပုဂ္ဂိုလာသာ ကို အခြေခံခဲ့သည်။ နတ်ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုကို ပယ်ဖျက်ထော့သည်။ နတ်ကိုးကွယ်မှုကို ပုဂ္ဂိုလာများစာတို့တွင် ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသည်။ သို့သော ၃၂ မင်းနတ်ကိုးကွယ်မှုကို ပုဂ္ဂိုလာသာထက် အဆင့်နိမ့်သော ကိုးကွယ်မှုအဖြစ် ယခုတိုင် ဆက်လက်တည်ရှိနေ၏။ ဤအတွက်ကြောင့်ပင် ပုဂ္ဂိုလာသာဘုရားပုထိုးစေတိတို့၏ ပရှုက်ဝန်းကျင်တွင် နတ်စင် တည်ဆောက်ထားလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

ထို့ပြင်လည်း ၃၂ မင်းသော နတ်တို့၏ နောက်ကြောင်းရာဝဝင်တို့ကိုလည်း စတင် ကပြဖျက်ဖြေခြင်း၊ ပီဒီယိုကာတ်လမ်းဂိုဏ်းကူးခြင်းများရှိနေဆဲဖြစ်ပေသည်။ နတ်ပွဲနှင့် နတ်ကသွေတို့သည် တစ်ရွာမှ တစ်ရွာ၊ တစ်မြို့မှ တစ်မြို့၊ နယ်လည်ဖျက်ဖြေလေ ရှိသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ နတ်ကတော်တို့သည် သရုပ်ဆောင်ကပြတင်ဆက်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ နတ်ကတော်တို့က ယုံကြည်ယူဆထားကြသည်မှာ နတ်၏ ဝိညာဉ်သူတို့ ကိုယ်တွင်းသို့ ပူးကပ်တိုးဝင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ၃၂ မင်းနတ်တို့သည် တစ်ပါးနှင့် တစ်ပါး ဝတ်စား ဆင်ယင်ထုံးဖွံ့ဖြုံချင်းမတူကြခြေား အချို့သော နတ်တို့က ပိန်းမဖြစ်၏။ ဤတွင် နတ်ကတော် ဖြစ်နေသော ယောက်ဗျားက ပိန်းလိုဝင်ဆင်ပြီး တင်ဆက်ကြရ၏။ နတ်တို့တွင် စစ်သူကြီးနှင့် ဘုရင်တို့ သေ၍ နတ်ဖြစ်ကြသွားတို့လည်း ရှိကြပေရာ နတ်က သူတို့က အဝတ်အစားအမျိုး မျိုးလလှယ်၍ ကပြကြရလေသည်။

ဖြန်မာတို့တွင် လူဘဝတွင် ပိန်းမဖြစ်လာရခြင်းသည် ယခင်ဘဝက ပြစ်ခက် ခတ် မှုကြောင့် ယခုဘဝတွင် ပိန်းမဘဝရောက်ရသည်ဟု အစွဲရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီး တို့သည် ဘုရားတန်ဆောင်း ကျောင်းကန်သို့ သွားရောက်ကာ ပူးကော်ပသမှု ပြေလေတို့း နောက်ဘဝမှာ ယောက်ဗျားဖြစ်ရပါလို၏ ဟူ၍ ဆုတောင်းလေ့ရှိကြပေသည်။ အကယ်၍ ယောက်ဗျားဘဝရောက်သော်လည်း ပိန်းမလျာဖြစ်နေခဲ့လျှင် နောင်ဘဝက အကျိုးပေး မကောင်းသောကြောင့်ဟု ယူဆလေ့ရှိကြ၏။ ကျွန်းမက ယောက်ဗျားဖြစ်ပါ လျက် နတ်၏ဝန်း သို့မဟုတ် နတ်ကတော်ဖြစ်နေရသည်မှာလည်း ဤကဲ့သို့ ဘဝသေးစွဲ ခဲ့၍ပေလောဟု တွေ့ဗို့ပါသည်။

တဗ္ဗာဆိုလှေ့၍

ဖြီးသက်ပိုင်သည် ဤနတ်ပွဲ၏ ဦးစီးပေါင်းဆောင်ဖြစ်၏။ နတ်ရှုပ်တဗျားထားရှာ စင်၏အောက်တွင် သူ၏အဝတ်အစားလဲရာ နေရာဖြစ်၏။ သူက သူသည် တရားဝင် နတ်ကတော်ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ ၁၅ နှစ်သားအရွယ်ကပင် နတ်ကတော်ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ သူသည် ကျေးဇားများသို့ တစ်ရွာပြီး တစ်ရွာလှည့်လည်နတ်ကခဲ့ကြောင်း၊ သူသည် ရန်ကုန် အနုပညာတဗ္ဗာဆိုလှုလိုသို့ တက်ရောက်ကာ ၃၃ ပင်းနတ်ချင်းနှင့် နတ်အကတိုကို သင်ကြားခဲ့ ကြောင်း၊ သူသည် နတ်ကခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုလာသည့်မှာ နှစ် ၂၀ရှိပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုသူအသက် ၃၃ နှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်နတ်ပွဲတည်ထောင်ကာ နတ်ပွဲ ၂၈၈၈ ကပြောသည့်အတွက် ဒေါ်လာ ၁၁၀ ရကြောင်းဖြင့် ပြောပြပါသည်။

သူက သူ၏မျက်ခမ်းတွင် အိုင်းလိုင်နာနှင့် ပြင်ဆင်ပြီး အပေါ်နှုတ်ခမ်းပေါ် တွင် နှုတ်ခမ်းမွေးရေးခြုံ၏။ ဖြီးသက်ပိုင်က “အခု ကျွန်တော်ကိုကြီးကျော်နတ် အဖြစ်နဲ့ ကပြဖို့ ပြင်ဆင်နေတာပါ”ဟု ရှင်းပြ၏။ ကိုကြီးကျော်သည် လူဘဝတုန်းက

လောင်းကစားခြင်း၊ အရက်သောက်စားခြင်းဖြင့် နာမည်ဆိုနှင့်ကျော်ကြော်နေသည့် နတ်ဖြစ်ပေသည်။

ပရီသတ်က ကိုကြီးကျော်နတ်အတွက် အရက်သေစာပြင် ဆင်ပေး၏၊ နတ်ကတော်သည် အစိမ်းရောင်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ကာ နတ်ပူးဝင်၏။ ဆိုင်းသမား တို့ကလည်း နတ်ချင်းတီးမှုတ်ပေးကြ၏။ ကြည့်ရှုပရီသတ်တို့၏ ပြောပေးသံတို့ ဆူညံသွား လေသည်။

ဖြိုးသက်ပိုင်၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် ဆိုင်းသမားတို့၏ တေးသွားအလိုက် ထိမ်းနဲ့ လူပ်ရှားလေသည်။ သူ၏လက်နှစ်ဘက်ကို အလှည့်ကျ ပြောက်လိုက် ချလိုက်လုပ် ၍ ကလေသည်။ သူ၏ လူပ်ရှားမှု သွက်လက်မြန်ဆန်လာသည်နှင့်အမူ အမောဆိုက် လာလျှင် ထိန်းသိမ်းပည့်သွေ့က အရင်သင့်အနေအထား၌ရှိနှိမ်နေကြ၏။ သူက ပရီသတ်တို့ကို နတ်သံနော၍ သာမန်ပြောရှိပြောစဉ်အသံနှင့် မတူအောင်ပြောနေ၏။ သူက လူတွေကို "ကောင်းအောင်နေကြ"ဟု ဆုံးမစကားပြောဆိုကာ ငွေစက္ကာတိကို ကျော်ပေး လေသည်။ ထိုအခါ ပရီသတ်တဲ့က လူများတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုးတွေ့ကာ အလုအယက် ကောက်ယူကြလေသည်။ ငွေစက္ကာတွေ ပြသည်ကပြ စုတ်သည်ကစုတ် ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ ကိုကြီးကျော်နတ်လည်း ထွက်သွားပြီဖြစ်၏။ နောက်နေ့တွင် ဖြိုးသက်ပိုင်တို့ နတ်အဖွဲ့သည် သာယာကုန်းရွာမှ အမြားရွာသို့ နတ်ပွဲကရန် သွားကြရ ဦးမည်ဟု ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်းမတို့သည် ပူပြုင်းခြောက်သွေ့သော မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းမှ လွန်၍ ယခုအခါ မြစ်ဝကွန်းပေါ်ဒေသသို့ ရောက်ရှုပါပြီ။ ကျွန်းမသည် ရောဝတီမြစ်ရီး တစ်လျောက်၏ နောက်ဆုံး ဖြို့သို့ရောက်ရှု၏။ ကျွန်းမတို့ ခရီးသားလာခွင့်ပြုသော စာရင်းထဲတွင် ဖော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့ကို ပေါ်ပြီးချိန်လှန်ခဲ့ဟန်တူပါသည်။ ထိုကြောင့် ယခုကျွန်းမသည် ပိုင် ၁၃၀၀ ခရီး၏ ရောဝတီမြစ်ကြောင်းတွင်ရှိသည့် ဖော်လမြိုင် ကျွန်းမြို့သို့ တရားမဝင် ရောက်ရှိနေသလို ခံစားရပါသည်။ မြစ်ဝကွန်းပေါ်ဒေသ အချို့ကို

တစ္ဆေသိလျကြော်

နိုင်ငံခြားသားခရီးသည် များဝင်ထွက်ခွင့်မပြုပါ။ ကျွန်မအဖို့ ခရီးဆုံးဖြစ်သည့်
ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်အထိ ခရီးဆက်ချင်သည်။ သို့သော် မော်လမြှုင်ကျွန်းမြှုံးတွင် ရပ်
သွားသဖြင့် ကျွန်မဘဝင်မကျပါ။ သို့သော် ကျွန်မအတွက် ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအဖြစ်
လိုက်ပါလာသော ဂျိရိအဖို့ ဝင်းမြောက်ဖွယ် ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

မော်လမြှုင်ကျွန်းမြှုံးတွင် ဂျိရိသည် ကျွန်မတစ်ညာတွင် နားနေ
ရန် စိဝဉ်ပေးပြီး ခဲ့တပ်ဖွဲ့ကိုလည်း သတင်းပေးအကြောင်းကြားရပါသည်။ နောက်နေ့
နံနက်တွင် ကျွန်မ၏ ဆန္ဒကိုဖြည့်ဆည်းသည့်အနေဖြင့် ပင်လယ်ခရီးထွက်ခွင့်ပြုကြပါ
သည်။ ထိမြော်ရောင် နေလုံးကြီးသည် အရွှေ့ဆီမှ ထွက်လာပါက ကမ်းစပ်ရှိ လမ့်
တောတွေကို အလင်းဖြာဆောပါသည်။ လမ့်တောတွေကို လွန်သောအခါ ရွှေ့ဆီတွင်
ဆုံးမထင်သော ပင်လယ်ပြင်ကျယ်ကြီးကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ ရောဝတီသည် ဤတွင်
ပြီးဆုံးခြင်းကို ရောက်ပါပြီ။ ကမ်းခြေတွင် အိုင်ယာဟူသော ရွှာကလေးရှိပြီး
ရွှေ့ရောင်ဝင်းသည် စေတိတစ်ဆူကိုပါ တွေ့ရပါသည်။ ဤအိုင်ယာရွှာကလေးသည်
ရောဝတီမြှုပ်ကြောင်း၏ နောက်ဆုံးသော ရွှာကလေးဖြစ်သည်။ ရွှေ့ဘက်တွင်
ကပ္ပလီပင်လယ်ကြီးသာ ရှိပါတော့သည်။

အိုင်ယာရွှာကလေးသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဆူနာမီဒက်မှ လွတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။
အိုင်ယာရွှာသားတို့သည် ရောဝတီမြှုပ်ကြောင်းတွင် မော်ပါလာသော
ရှင်ဥပ္ပဂုဏ်ဖောင်ကလေးကို ပင်လယ်တွင်းသို့ မရောက်မီ ဆည်ယူလိုက်ကြ၏။ ဖောင်ထဲ
တွင် ရှင်ဥပ္ပဂုဏ်ကြေးဆင်းတုကလေးကိုလည်း တရုံးတော် ရွှာလယ်မဏ္ဍာပ်တွင်
ထားရှိပူဇော်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်မအဖို့ ရောဝတီခရီးသည် မေ့ပောက်နိုင်ဖွယ်
မရှိတော့ပါ။

တစ္ဆေသိလျကြော်

ကိုယ်ရယ်..။၈၇၀င်းရယ် ..။ဦးချွေမြတ်ရယ်.. ကိုရောဂါ တဗ္ဗလိုလှော့ယူကြွယ်

“ကိုယ်ရယ်၊ တိုးရယ် စီးစီးရယ်” ရုပ်ရွင်ကို သတိရပိုးအထက်ပါအတိုင်း ခေါင်းစဉ်တပ်လိုက်ကာပါ။

“ကိုယ်”ဆိုသူက ဦးလှော့ယ် (တဗ္ဗလိုလှော့ယူကြွယ်)၊ “၈၇၀င်း”ဆိုသူက ပန်းချိ၍၈၇၀င်း (ကိုလော်ဝင်း-ကြည့်မြင်တိုင်)၊ “ဦးချွေမြတ်”ဆိုသူက ဦးသောင်းတင် (ချွေမြတ်သောင်းတင်)၊ “ကိုစော”ဆိုသူက ကပျားဆရာ မောင်မြတ်ခေါင်၊ လူ(၄)ဦးပါဝင်သည့် ဖြစ်ရပ်မှန်လာတ်လပ်းကလေးတစ်ပုဒ်မှ လတ်ဆောင်များကို

တဗ္ဗာသိန္တလွှာ

အစပျိုးမိတ်ဆက်ပေး ပြီးနောက် သူတို့တစ်ဦးချင်းစီ၏ လှပ်ရွားပုံကလေးတို့ကို
တင်ပြရသော် ...

အချိန်ကာလအားဖြင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဝန်းကျင် ...

ကျွန်တော်က ငွေတာရီပဂ္ဂဇင်းဟောင်ကိုင် အယ်ဒီတာ၊ အယ်ဒီတာတို့ဘာဝ
စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ ဓာတ်ပုံဆရာတိနှင့် နိစ္စခူးဝတ္ထုကြံ့ဆက်ဆံနေရ၏။
ငွေတာရီတွင် ဆရာတိုးကြီးမောင် (ငွေ့ဥဒေါင်း)၏ “ပုံစံစာပန်းချီ”ကို ပန်းချီ
ဆရာများအားအလှည့်ကျ သရုပ်ဖော်စေရ၏။ စိုးစိန်၊ ကိုစံတိုး၊ မောင်ဇော်ဝင်းတို့ကို
သရုပ်ဖော်အပ်ရ၏။

၂၅ပန်းချီဆရာများထဲမှ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းမှ အတွဲမိန့်ဖြစ်ပေသည်။
ထိုစဉ်ကပင် ဇော်ဝင်းက နှီးပယား၊ သမီးသားနှင့်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်ကတော့ ဆရာ
သိပုံမောင်ဝင်း စားနှုန်းသလို “အပူမရှာသေးဘဲ ဘူတာကလေး” လုပ်နေချိန်ဖြစ်ပါ၏။

ဦးချွေမြှုပ်တိနှင့် ကိုစောတို့ကလည်းအတွဲအမိန့်ဖြစ်ပုံရသည်။ ဆရာတဗ္ဗာသိလ်
ဘုန်းနိုင်၏ စားနှုန်းသလို “နှစ်လွှာပေါင်းမှ တစ်ချွေက်ပည်သည့် စွယ်တော်ချွေက်”လို
ဖြစ်နေပုံရပါသည်။

ပန်းချီဇော်ဝင်းနှင့် ဦးချွေမြှုပ်တို့ဆက်စပ်ပုံမှာ ဦးချွေမြှုပ်သည် နယ်စပ်ဒေသ
ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လုံမလေး စသည့် ပဂ္ဂဇင်းတို့ကို တာဝန်ယူကိုင်တွယ်ထဲတ်လုပ်ပြီး
မောင်တော်ဝင်းကို ပန်းချီအပ်လေ့ရှိသည်။ “ညီလေးရေ .. အစ်ကိုကြီးရေ” ဟူသော
အသုံးအနှစ်းဖြင့် ဆက်ဆံလေရှိသည်။

ကိုစောနှင့် ကျွန်တော်မှာ ကျွန်တော်က အယ်ဒီတာ၊ ကိုစောက ကျွန်တော့
လက်အောက်မှ လက်ထောက်အယ်ဒီတာ၊ ရာထူးအရ လက်အောက်နှင့် အထက်
အရာရှိဖြစ်သော်လည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်သဖွယ် ဆက်ဆံမှုရှိကြသည်။

ဦးချွေမြှုပ်တိနှင့် ကိုစောတို့ကြားတွင် ယမကာသည် စည်းလုံးရေးအင်အားအဖြစ်
တည်ရှုနေပုံရသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းကြားတွင် ယမကာသည် ဂဟေသကော

ချိတ်ဆက်ပို့နေ၏။

ကျွန်ုတ်တော်နှင့် လောင်င်းတို့သည် ကုတိုင်းလမ်းဆုံးမှ ဟိုင်စွမ်၊ တရာတ်ဘုံကျောင်း တို့သို့ အသွားအလာများကြ၏။ ဦးရွှေမြို့တ်နှင့် ကိုတော်တို့သည်လည်း သူတို့တ်ကြည်နှုံးရာ စားသောက်ဆိုင်တို့တွင် စိတ်ပန်းလုပန်းဖြေနေကြပည်ဖြစ်ပေ သည်။

ဦးရွှေမြို့တ်၏ နယ်ဝိုင်ည်ပင်ဆိုင်ရာ မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်တစ်ခုခုတွင် ကျွန်ုတ်ပစ် ဆောင်းပါးဖော်ပြသောအခါ ဦးရွှေမြို့တ်၊ ကျွန်ုတ်၊ လောင်င်းအပြင် မြှုပ်တီစာပေတိုက် ငွေစာရင်းဌာနမှ ဦးအုန်းဖော်းပါ ပါလာလေသည်။

ကျွန်ုတ်တို့က ရွှေဘဲးစားသောက်ဆိုင်အပေါ်ထပ်တွင် ဆုံးကြလေသည်။ ဤအထဲတွင် ဦးအုန်းဖော်းက မသောက်၊ အမြော်းစား၏။ ဦးရွှေမြို့တ်နှင့် ကျွန်ုတ်၊ လောင်င်းတို့ကတော့ သောက်၏။ လောင်င်းကတော့ ရပ်သောက်လျှင် ဆီဒါ မရော၊ လိမ္မာ်ရည်သာ ရောတတ်၏။ “အစ်ကလေးအရသာရှိလိုက်တာ”ဟု ဦးရွှေမြို့တ်က ရပ်၏ အရသာကို ခဲရင်း ပြောပြ၏။ မြန်မာ့ဆုံးရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ခေတ်တွင် အရက် အစ်စ်ရခဲပေသည်။ ရပ်အစ်ရရန် ခဲရင်း၏။ ကံကောင်းတောက်မ၍ အစ်ကို သောက်ရခြင်းဟု ဦးရွှေမြို့တ်က ရပ်နှင့်အမြော်းစားရင်း ပြော၏။

ဤပွဲတွင် လောင်င်းက သူအစီအစဉ်နှင့် ထပ်မံမှာယူသောအခါ ဦးရွှေမြို့တ်က လက်ပခံ “ဟောလောင်း၊ ဒါဝါ အစီအစဉ်ကွ လိုတာထပ်မှာ နှပ်းပဖြူးနဲ့”ဟုဆို၏။ ဤနည်းဖြင့် ဦးရွှေမြို့တ်က ကျွန်ုတ်နှင့် လောင်င်းကို ဒကာခံသွား၏။

တစ်ခုသော ဥပဒေခင်း ဆောင်းလို့ကာလ ပြက္ဗိုဇ်တွေထွက်ချိန်ဖြစ်သည်။ မြှုပ်တီမှ Buran Bell E Sihf Majestic Landscap အမည်ဖြင့် အထူးဆိုက်ကြီး ပြက္ဗိုဇ် များထဲတ်သည့်အပြင် အခြားသော ပြက္ဗိုဇ်များပါ ထဲတိခြင်း၊ ပြက္ဗိုဇ်ကို အထွေထွေ မန်နေဂျာ ဦးသန်းညွှန်းက ဦးစီးဦးဆောင်ပြု၍ ထဲတ်ဝေသည်။

ကျွန်ုတ်နှင့် လောင်င်းက မြေနိုက်နှင့်ဆန်းသီရိရှုပ်ရှင်ရုံးသေးရှိ စားသောက် ဆိုင်သစ်တစ်ခုသို့ သွားရန်ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုစားသောက်ဆိုင်က အပေါ်ထပ်တွင် ဖွင့်

တဇ္ဇန်လျကြယ

ထား၏။ မိန်းကလေးများကစားပွဲထိုး၏။ အရက်နှင့်မျက်စီအရသာ နားအရသာ ခံယူလိုက်သူတို့ စုဝေးရောက်ရှိနေကြ၏။ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းအပေါ်ထပ်သို့ လျေကားမှ တက်ရောက်ချိန်တွင် အပေါ်ထပ် စားပွဲအတော်များများတွင် လူတွေပြည့်နေကြပြီ။ ဇုပ်မင်းစည်းစိမ့်ကို ရယူနေကြပြီ။ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းက သဘာဝအလင်းနှင့် လေကောင်းလေသန့် ရနိုင်သည့် ဝရန်တာဘက်စားပွဲတွင် နေရာယူလိုက်ကြ၏။ ထုံးစုံ အတိုင်း ဤစားပွဲတွင် တာဝန်ကျု မိန်းမချောကလေးရောက်လာ၏။

“ဘာများ သုံးဆောင်မလျှင်”ဟု ထိုအမျိုးသမီးကလေးက သံချိန္တာ၌ဖော်၏။ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းက ရမ် ပျက်စီ၊ ကျွန်တော်က ရမ်နှင့် စပ်ရန် ဆိုဒါတစ်ပုလင်း၊ ဇော်ဝင်းကတော့ ထုံးစုံအတိုင်း ရမ်နှင့်စပ်ရန် လိမ္မာ်ရည် တစ်ပုလင်း၊ ဝက်နံရှိုးကြော်၊ အာလူးကြော်၊ မြေပဲလျှော် ဤမျှော်လောက်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့၏ စားတော်ပွဲမှာ ပြည့်စုံပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ကျိုက်လောက်၊ ဝက်နံရှိုးကြော် ပျက်လောက် ပြည့်ပြီးချိန်တွင် ဇော်ဝင်း၏ မျက်လုံးက လျေကားထိုင်ဆိုသို့ ရောက်သွားကာ အုံအားလည်း သင့်သွား၏။

“အစ်ကိုလျကြယ ဦးရွှေဖြေတိနှင့် ကိုစောတို့တတ်လာကြတယ” ဟု အသံ ခံပ်အုပ်အုပ်ဖြင့်ပြော၏။ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းကလည်း ဦးရွှေဖြေတိနှင့်ကိုစောတို့ သူတို့အရှိန်နှင့် သူတို့လိမ့်စေရန် အသာပင် ဇုန်ကိုပုံ၊ ကိုယ်ကိုရှိပြီး သူတို့နှစ်ယောက်၏ အနေအထားကို အကဲခတ်ရ၏။

ဦးရွှေဖြေတိနှင့် ကိုစောတို့က ကောင်တာအနီး စားပွဲလွတ်တွင် နေရာယူလိုက်ကြသဖြင့် ကျွန်းပို့တို့နှင့် ဘုရားပေးခန့်ကွာ၏။ ကြားထဲမှ စားပွဲများတွင်လည်း စားကြသောက်ကြသူတွေက ခံနေသဖြင့် ဦးရွှေဖြေတိနှင့် ကိုစောတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ပမြင်နိုင်၊ ကျွန်းပို့တို့ဇော်ဝင်းကလည်း ကိုယ်အနေအထားနှင့်ကိုယ် ဦးရွှေဖြေတိနှင့် ကိုစောတို့ကလည်း သူတို့အရှိန်နှင့် သူတို့အသီးသီး လွတ်လပ်စွာ လိမ့်ကြစေရန်ဖြစ်၏။ သို့သော် ဦးရွှေဖြေတိနှင့် ကိုစောတို့က ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းကို ရှိမှုန်းမသီ။ ကျွန်တော်နှင့် ဇော်ဝင်းက သူတို့နှစ်ဦးရှိနေသည်ကို အမြားစားပွဲများမှ လူများ၏ ခေါင်းပေါ်မှ ကျော်၍

မြင်နေရ၏။

“အစ်ကိုလျကြ၍ ကိုစောက စားပွဲထိုးပိန်းကလေးတွေကို ပြုကွိခိုင်ပေးနေပြီ”
ဟုဆိုသဖြင့် ကျွန်တောက လည်ကိုဆန်၍ လုပ်းမျှားမျှော်ကြည့်လိုက်သောအခါ တို့စေ
သာမက ဦးရွှေမြှုပ်တောက စာအုပ်တွေ လက်ဆောင်ပေးနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူတို့နှင့်ဦး
က စားပွဲထိုးပိန်းကလေးတို့ကို လက်ဆောင်တွေပေးကမ်းနိုင်သဖြင့် ကြည်ကြည်
လင်လင် ချောင်းချောင်းပျော်ဖြစ်နေကြ၏။ စားပွဲထိုးပိန်းကလေးတို့က ပြုကွိခိုင်နှင့် စာအုပ်
လက်ဆောင်ရကြ၍ ကြည်နဲ့ချိမြှုပ်ကာ အပြန်အလှန်စကားတွေပြောပြီး အကြည်ဆိုက်
နေကြ၏။ ကျွန်တော်နှင့်လောင်ဝင်းပေးစရာ ဘာမူမပါ။ ပလာဖြစ်နေသဖြင့် တာဝန်
ကျေသူ စားပွဲထိုးပိန်းကလေးပင် ကျွန်တော်တို့အနား၊ မကပ်၊ နံရကိုမြှုပ်ကာ တစ်ဖက်ရုပ်
လျက် ကိုစောတို့စားပွဲသို့ အားကျေသည့် ယျောက်လုံးဖြင့် လုပ်းကြည့်နေရှု၏။

ယခုလို အခြေအနေပျိုးတွင် ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကို လုပ်းနှုတ်ဆက်လိုက်
လျှင် သူတို့၏ ကြည်နဲ့မှသည် ရေအလျင်သည် တန်ဆွားနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်
နှင့် လောင်းတို့က သူတို့မပြင်အောင် ခပ်ထို့ထို့ပင် ခေါင်းငံ့ကာ သောက်နေကြ၏။
ဦးရွှေမြှုပ်နှင့်ကိုစောတို့ဝိုင်းက ဖြိုင်ဆိုင်ကြည်ချောင်းနေ၏။ ကျွန်တော်နှင့် လောင်းဝိုင်းက
တိတ်ဆိတ် ပြိုင်သက်နေ၏။

ကျွန်တော်နှင့် လောင်းက စားသောက်ပွဲပြီးသွားပြီ။ ထပြန်ရန် ပါပြစ်သော
ဦးရွှေမြှုပ်တို့ပြင်သွားပြီး သူတို့ အရှိန်တန်သွားနိုင်ချေရှုနေ၏။ ကံကောင်းထောက်စွာ၊
ကိုစောနှင့် ဦးရွှေမြှုပ်တို့က ရိုဝင်သော ယျောက်လုံးသွားပြင့် ကလေးမလေးတို့တို့ နှုတ်ဆက်
ကာ လျေကားမှ ဆင်းသွားတော့မှ ကျွန်တော်နှင့် လောင်းမှာ လွှတ်လပ်စွာ ခေါင်း
ထောင် လာနိုင်၏။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ကျေသမျှကို ရှင်းပြီး လျေကားမှုဆင်းပေါ်ပြု၏။

စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုတည်းတွင် “ကိုယ်ရယ် တော်ဝင်းရယ် ဦးရွှေမြှုပ်တို့ရယ်
ကိုစောရယ်” ဆုံးပါကြသော်လည်း သူတို့နှစ်ဦးက ကျွန်တော်တို့နှင့်ဦးကို စတွေ့ပြုပြု၍
နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်မှ ဖြစ်ရပ်ကလေးကို ရေးဖွဲ့မိသည်။

တဇ္ဂုံသိလ်လျကြော်

ကျွန်တော်၊ လောင်း၊ ဦးချွေမြို့တဲ့ ကိုစောတို့ လေးဦးတွင် ကိုစောသည် လူ
တောင်လောကမှ ထွက်ခွာသွားခဲ့ပါပြီ။ အမှာအကြားမပြုခဲ့သဖြင့် ကိုစော ဘယ်ဘုံး
ဘယ်ဘဝ ရောက်နေသည်ကို မသိ။ ကိုယ့်အလုပ်ကျလျှင် အမှာအကြား သာမက
လိပ်စာနှင့် ဖုန်းနံပါတ်ပါ ပေးခဲ့ပါဉီးမည်။

တရေးတု၏ အထွေထွေအကျဉ်း

ဦးလှိုက်ယ် (တဲ့သိုလုလှိုက်ယ်) ကို ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နောက်တွင်
မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်စိုးနှင့် သိပ္ပံ့တဲ့သိုလုလှိုက်ယ် တက်ရောက်ရာ ၁၉၆၉
ခုနှစ်တွင် ဘွဲ့ရရှိခဲ့ပါသည်။ မြေဝတီတာပေတိက်တွင် လက်ထောက်အယ်ဒီတာ၊
အယ်ဒီတာ၊ အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ၊ ခုတိယအယ်ဒီတာချုပ်၊
အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင် Revenue
ရာနယ်တွင် အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်လျက် ရှိပြီး အနီးသည်
ဒေါ်ပြီးခင်ကော်နှင့် အတူ တိုက်အမှတ် ၂၈ ပထမထပ်၊ ရေကျော်
ဝတ်ကျော်ငါးလမ်း၊ ပုဇွန်တော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။
ထုတ်ဝေပြီးသော စာအုပ်များမှာ - (၁) ရောက်ချိုသီးမေတ္တာစာနှင့် ဘာသာပြန်
ဝါးတို့များ၊ (၂) နတ်သမီးပုံပြင် စုဆောင်းသူများနှင့် ဘာသာပြန်ဝါးတို့များ၊
(၃) ရန်ကုန်လာရှာ့ပုံတော်နှင့် ဘာသာပြန်ဝါးတို့များ ဖြစ်ကြပါသည်။